

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

61'inci Birleşim 24 Mart 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	482
II.- GELEN KÂĞITLAR	485
III.- YOKLAMALAR	488, 489
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	489
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>489:495</i>
1.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	489:491
2.- Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz'ın, Dünya Su Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	491:493
3.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, İzmir ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	493:495

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ**

495:501, 504:511

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 27 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120)

495:497

2.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 26 milletvekilinin, uluslararası çevre hukukuna aykırı eylemlerin ve neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121)

497:499

3.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 27 milletvekilinin, elektrik dağıtımının özelleştirilmesi nedeniyle yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122)

499:501

4.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

504:505

5.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124)

505:507

6.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 56 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125)

507:510

7.- MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 12 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)

510:511

B) TEZKERELER

502:503

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar ile Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının Almanya, Hollanda, Danimarka ve İsveç'te araştırma ve inceleme yapma talebinin gidecek Komisyon üyelerinin sayıları ve inceleme süresinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca tespit edilmesi kaydıyla Genel Kurulun onayına

sunulmasının ve ekli listede adı, soyadı ve seçim bölgesi yazılı üyelerin 3-5 Nisan 2016 (yol hariç) tarihlerinde Almanya ve Hollanda’da, 17-19 Nisan 2016 tarihlerinde Danimarka ve İsveç’te inceleme ve araştırmalarda bulunma talebinin uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/596)

502:503

VI.- ÖNERİLER**503****A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ****503**

1.- Danışma Kurulunun, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan, CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 48 milletvekilinin, MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın Meclis araştırması önergelerinin Genel Kurulun 24 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde okunmasına, bu önergelerin ön görüşmelerinin birleştirilerek aynı günkü birleşimde yapılmasına ilişkin önerisi

503

VII.- MECLİS ARAŞTIRMASI**512, 513, 525****A) ÖN GÖRÜŞMELER****512, 513:524, 525**

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

512, 513:524, 525

2.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124)

512, 513:524, 525

3.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 56 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125)

512, 513:524, 525

4.- MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 12 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)

512, 513:524, 525

VIII.- AÇIKLAMALAR**512, 540, 542, 573**

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, (10/123), (10/124), (10/125), (10/126) esas numaralı Meclis Araştırması Önergelerinin birleştirilerek yapılan ön görüşmelerinde Hükûmet adına Aile ve Sosyal Politikalar Bakanının konuşma yapmasını beklediklerine ilişkin açıklaması 512:513

2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 540:541

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 542

4.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 542:544

5.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 544:546

6.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın bazı ifadelerine ve tavrına ilişkin açıklaması 546:547

7.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, Lahey'deki Uluslararası Ceza Mahkemesince "Bosna kasabı" olarak anılan Radovan Karadzic'e soykırım suçu nedeniyle kırk yıl hapis cezası verildiğine ilişkin açıklaması 573

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**524, 552, 608**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, 4 siyasi partinin ortak tavrıyla bir araştırma komisyonu kurulmasına son derece memnun olduğuna ve tüm gruplara teşekkür ettiğine ilişkin konuşması 524:525

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, milletvekillerinden konu dışına çıkmamalarını, temiz bir dil kullanmalarını ve yaralayıcı sözler sarf etmemelerini istihram ettiğine ilişkin konuşması 552:553

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, hazırlık maçında İsveç karşısında galip gelen A Millî Futbol Takımı'nın başarılarının devamını dilediğine ilişkin konuşması 608

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

**526, 541, 547, 553, 574,
608, 617**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

*526:539, 541:542,
547:552, 553:571,
574:608, 608:616,
617:634*

1.- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/541) (S. Sayısı: 117)

*526:539, 541:542,
547:552, 553:571,
574:608, 608:614,
617:634*

2.- Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Millî Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/462) (S. Sayısı: 168)

614:615, 617:634

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/312) (S. Sayısı: 7)

615:616, 617:634

XI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

539, 572

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 28'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

539

2.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

539:540

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Celal Doğan'ın 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine ve MHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

572

XII.- OYLAMALAR

617

1.- (S. Sayısı: 117) Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın oylaması

617:634

2.- (S. Sayısı: 168) Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

617:634

3.- (S. Sayısı: 7) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

617:634

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak on oturum yaptı.

Isparta Milletvekili Sait Yüce, Bediüzzaman Said Nursi’nin vefatının 56’ncı yıl dönümüne,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Kocaeli ilinin sorunlarına,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, Nevruz Bayramı’na,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 28 milletvekilinin, Kaz Dağlarını olumsuz etkileyecek girişimlerin (10/117),

Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara ve 28 milletvekilinin, yerel basın sorunlarının ve kalıcı çözüm önerilerinin (10/118),

Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt ve 29 milletvekilinin, sağıkta şiddet olaylarının nedenlerinin ve çözüm yollarının (10/119),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman Başkanlığındaki bir heyetin, Pakistan Ulusal Meclis Başkanı Serdar Ayaz Sadiq’ın vaki davetine icabet etmek üzere Pakistan’a resmî bir ziyarette bulunmasına,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği Konseyi Hollanda Dönem Başkanlığınca 3-4 Nisan 2016 tarihlerinde Hollanda’nın Lahey şehrinde düzenlenecek olan “Enerji, Yenilik ve Döngüsel Ekonomi” başlıklı Komisyon Başkanları Konferansı’na Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya Altunyaldız’ın katılmasına,

İlişkin tezkereleri kabul edildi.

MHP Grubunun, 17/2/2016 tarih ve 1218 sayıyla Aydın Milletvekili Deniz Depboylu ve arkadaşları tarafından, geleceğimizin teminatı çocuklarımızın her türlü istismardan korunması, yaşanan sorunların tespit edilmesi ve çözüme yönelik çalışmalar yapmak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 23 Mart 2016 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına,

HDP Grubunun, 23/3/2016 tarihinde İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve arkadaşları tarafından, çocuklara yönelik cinsel istismarın araştırılması ve çocuk istismarını önlemek konusunda gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1488 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak Genel Kurulun 23 Mart 2016 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun haftalık çalışma günleri dışında 26 Mart 2016 Cumartesi ve 27 Mart 2016 Pazar günlerinde saat 15.00’te toplanarak her iki günde de saat 21.00’e kadar çalışmalarını sürdürmesine,

İlişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

MHP grup önerisinin oylamasının İç Tüzük hükümlerine uygun yapıp yapılmadığı konusunda usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir yanlışlık olmadığı, İç Tüzük'ün 13'üncü maddesine göre MHP grup önerisinin tekrar oya sunulacağı açıklandı.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın usul görüşmesiyle ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, çocuk istismarıyla ilgili bir komisyon kurulması kararının 4 siyasi partinin ortak iradesiyle hemen alınabileceğine,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın bazı ifadelerine ve ortak bir önerge hazırlayarak çocuk istismarıyla ilgili bir komisyonun hemen kurulabileceğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, çocuk istismarıyla ilgili bir komisyon kurulması kararının 4 siyasi partinin ortak hazırlayacağı bir metinle bugün alınabileceğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, çocuk istismarıyla ilgili bir komisyonun kurulması konusunun Meclis gündemine hâle getirilerek ve usule aykırı olarak ele alınamayacağına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Adalet ve Kalkınma Partisinin çocuk istismarıyla ilgili bir komisyon kurulması konusundaki tavrının sorumlu bir iktidar anlayışıyla bağdaşmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 117) görüşmelerine devam edilerek 27'nci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurul salonunda hazır bulunmadığından ertelendi.

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 18'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

İzmir Milletvekili Oktay Vural, Milliyetçi Hareket Partisinin Kişisel Verileri Koruma Kurulunda temsil edilmemesi durumunun kabul edilemez olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Kişisel Verileri Koruma Kurulunda tüm siyasi partilerin temsil edilmesinin kurulun demokratikliğine ve bağımsızlığına katkı sağlayacağına,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, Milliyetçi Hareket Partisinin Parlamantonun yaptığı çalışmaya iştirakini temin edecek şekilde bir düzenleme yapılmasının Anayasa ve İç Tüzük'ün amir hükmü olduğuna,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın bazı ifadelerine,

Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 22'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, PKK'lıların üniversitelerde yapıldığına ve üniversitelerdeki terör faaliyetleriyle hukuk çerçevesinde mücadele edilmesi gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, üniversite kampüslerinde öğrencilerin yaşamına mal olacak düzeyde bir provokatif zemin geliştirilmesinin son derece tehlikeli olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 24 Mart 2016 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 02.27'de birleşime son verildi.

Ahmet AYDIN

Başkan Vekili

Özcan PURÇU

İzmir

Kâtip Üye

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 76

24 Mart 2016 Perşembe

Tasarılar

1.- Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşma Kapsamında Hizmet Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/690) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2016)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.03.2016)

3.- Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/692) (Adalet, İnsan Haklarını İnceleme ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.03.2016)

4.- Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693) (Adalet, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.03.2016)

5.- 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/694) (Adalet, Avrupa Birliği Uyum; İçişleri, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.03.2016)

Teklifler

1.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın; 22/04/1983 Tarihli ve 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/906) (Plan ve Bütçe ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.02.2016)

2.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın; 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 4541 Sayılı Şehir ve Kasabalarda Mahalle Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/907) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.02.2016)

3.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/908) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.02.2016)

4.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın; 2872 Sayılı Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/909) (Plan ve Bütçe; İçişleri ile Çevre Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.02.2016)

5.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın; 2981 Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/910) (Adalet, Tarım, Orman ve Köyşleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.02.2016)

6.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın; 2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/911) (Tarım, Orman ve Köyüşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.02.2016)

7.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın; 5682 Sayılı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/912) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.02.2016)

8.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın; 5682 Sayılı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/913) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.03.2016)

9.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın; 195 Sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/914) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2016)

10.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/915) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2016)

11.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/916) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.03.2016)

12.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Dernekler Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/917) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2016)

13.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/918) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2016)

14.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/919) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.03.2016)

15.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu ve Halkların Demokratik Partisi Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in; 17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/920) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.03.2016)

16.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/921) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2016)

17.- Bursa Milletvekilleri Hüseyin Şahin ve Hakan Çavuşoğlu ile 115 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/922) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.03.2016)

18.- Şanlıurfa Milletvekilleri Faruk Çelik ve Ahmet Eşref Fakıbbaba ile 7 Milletvekilinin; Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/923) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.03.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 27 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

2.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 26 milletvekilinin, uluslararası çevre hukukuna aykırı eylemlerin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

3.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 27 milletvekilinin, elektrik dağıtımının özelleştirilmesi sonrasında tüketicilerin yaşadığı mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

4.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili ve İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.03.2016)

5.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.03.2016)

6.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 56 milletvekilinin, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2016)

7.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2016)

24 Mart 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61’inci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulunduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme girmeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaşturmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.07

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Açılışta yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı, şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Gaziantep ilinin sorunları hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’a aittir.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**

1.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’un, Gaziantep ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Genel Kurulun değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, “Gaziantep” deyince eskiden... (Gürültüler)

Başkan, bu uğultuda gerçekten nasıl konuşmamı bekliyorsunuz?

BAŞKAN – Haklısınız, doğru söylüyorsunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Ama, süremizi de durdurun lütfen.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen, hatip kürsüde, uğultuyu keselim.

Buyurun Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Gaziantep” deyince eskiden akla Gaziantep’in çalışkan insanları, üretken insanları, zeki insanları, küçük sanayide gelişmiş her türlü malzemeyi yapabilen insanları gelirdi, Antep’in fıstığı akla gelirdi, baklavası akla gelirdi, gastronomisi akla gelirdi ama maalesef, özellikle yanlış dış politikamız nedeniyle... (Gürültüler)

Gerçekten, Başkan, ben kendimi bile dinleyemiyorum yani bu uğultuda. Bunu lütfen... Yani dinlemiyorlarsa çıkabilirler.

BAŞKAN – Sayın Toğrul, siz devam edin.

Sayın milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, özellikle Suriye politikası başta olmak üzere AKP’nin yanlış dış politikası bugün Gaziantep’i maalesef DAİŞ’le, IŞİD’le anılır bir il hâline getirdi. Bugün “Gaziantep” dediğinizde akla DAİŞ’le ilgili sorular geliyor. “Gaziantepliyim” dediğinizde ilk akla “DAİŞ orada ne yapıyor?” diye geliyor. Hepiniz biliyorsunuz, özellikle Azez’den Cerablus’a kadar olan sınırda DAİŞ’in dışarıya açılan tek sınır kapısı, Gaziantep-Kilis hattı olarak bu hattır. Bunun dışında DAİŞ’in, IŞİD’in dışarıya açılan bir hattı yok. Ve bu hat AKP’ye yaptığımız tüm uyarılara rağmen, Hükûmete yaptığımız tüm uyarılara rağmen hâlâ aktif bir şekilde IŞİD’e bir lojistik destek hattı olmaya devam ediyor. Neden söylüyoruz bunu? Çünkü, bugün Suruç’ta kendisini patlatan, İstanbul’da kendisini patlatanlar, yine Ankara Gar Meydanı’nda kendisini patlatanlar, yine Paris’te, Belçika’da ve Brüksel’de kendisini patlatanlar, anlaşıyor ki bu hattı kullanarak geçmiş bulunuyorlar. Dolayısıyla, bu hat hâlâ IŞİD’in en önemli insan kaynağı olmaya devam ediyor. Bakın daha da ötesi, dün bir haber vardı. Bu haberde MİT’le iş birliği hâlinde Gire Spi’ye saldırıldığını iddia eden bir DAİŞ militanı -ki daha önce Türkiye Cumhuriyeti 3 militanı aradığını ifade ediyordu- bunların kendilerini patlatma potansiyeli bulunduğunu söylüyordu, bunlardan bir tanesi Gire Spi saldırısı sırasında YPG güçleri tarafından esir alındı ve ifadelerinde aynen şunu söylüyorlar: “IŞİD için Rakka neyse Gaziantep odur.” Ve gerçekten, belki de Rakka’dan önemli bir hâle gelmiş durumda IŞİD için Gaziantep. Bugün Antep’te gerçekten büyük bir tedirginlik var, esnaf iş yapamaz hâle gelmiş, sanayici iş yapamaz hâle gelmiş, tüm insanlarda bir korku kültürü hâkim olmaya başlamış ve her gün, acaba nerede bomba patlatılacak, acaba nerede bir patlama olacak diye insanlar kaygı içerisinde.

Değerli arkadaşlar, yine, Savaş Yıldız -ifadelerinde şunu söylüyor- MİT’le beraber HDP’nin Mersin ve Adana bombalarını kendisinin organize ettiğini ifade ediyor. Biz, öteden beri uyarıyoruz: Bakın, bu gidiş Gaziantep’i Peşaverleşmeyle yüz yüze getirir. Evet, bugün, bu hat harcanmak istenmiyor olabilir. DAİŞ, kendisini Gaziantep’te patlatmıyor olabilir ama dünyanın tüm çeteleri eğer buradan geçiyorsa, bunların hepsinin aynı nokta üzerinden geçmeyeceği düşünüldüğünde, Antep’te binlerce DAİŞ hücrelerinin olma ihtimali yüksektir. Bu DAİŞ hücreleri, yarın öbür gün, bu hat kapatıldığında, işte tam da Gaziantep’in Peşaverleşmesi o noktada başlayacak. AKP’nin tüm yetkilileri valiliklere, emniyete büyük ihtimalle talimatlar vermişler, hiçbir şekilde bu sorunları paylaşmamıza olanak tanımıyorlar.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Hayal üretiyorsun.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Biz bir uyarı görevini yapıyoruz. Ne diyorsunuz orada!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Hayal üretiyorsun, sabahtan beri hayal üretiyorsun! Net bir şey varsa söyle!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Hayal üret... Bu Mehmet Öztürk’ü ben mi üretiyorum? Savaş Yıldız’ı ben mi üretiyorum?

BAŞKAN – Müdahale etmeyelim lütfen.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Net bir şey varsa söyle!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – O kendilerini patlatanları ben mi üretiyorum? Siz utanmalısınız bundan!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sen utan! Sen utan!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Nasıl hâle geldiğinin, Anteplilik ruhunun nasıl bozulduğunun sorumlusu AKP iktidarındır ve bugün, bu esnafın bu korkusunu...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sizin bu kafa yapınız...

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – ...Anteplinin bu korkusunu anlamıyorsanız...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sizin kafa yapınız bu hâle getiriyor.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – ...çıkın Türkiye Cumhuriyeti kamuoyundan özür dileyin.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Hangi senaryoyu uygulayacaksınız?

Ne diye alkışlıyorsunuz? Rüya mı görüyorsunuz?

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Dünya Su Günü münasebetiyle söz isteyen Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz’a aittir.

Buyurun Sayın Minsolmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Terbiyesiz herif!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sensin terbiyesiz!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirham ediyorum, lütfen, ağzımızdan çıkan kelimeleri kulağımız duyacak şekilde...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – “Terbiyesiz.” dedi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Olsun, ne olursa olsun...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başkanım, oradan iletilenleri söylerseniz... Uyarmanız gerekiyor, uyarmıyorsunuz.

BAŞKAN – Bakın, ben uyardım ama...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sen “Terbiyesiz.” diyemezsin. Asıl terbiyesiz sensin o zaman!

BAŞKAN - ...burada terbiye sınırlarıyla ilgili de şartları zorlamayalım lütfen.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkan, taciz etmesinler hatipleri ya! Çoğuz diye taciz ediyorlar.

2.- Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz'ın, Dünya Su Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, içinde bulunduğumuz haftanın...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Böyle bir şey yok ya! Bir uyarı görevini yapıyoruz, oradan müdahale ediyorsunuz. Antep'in bu hâlden siz sorumlusunuz işte, sizin bu zihniyetiniz sorumlu.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Uyarı yapmıyorsun, hayal dünyasında yaşıyorsun. Ben de Kahramanmaraş'ta, Antep'te yaşıyorum. Uzayda mı yaşıyorsun?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, sayın hatibi kürsüye çağırdım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bu kadar patlamanın sorumlusu sen misin o zaman, seni mi suçlayalım?

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sizsiniz, sizsiniz sorumlusu!

BAŞKAN – Eğer bir konunuz varsa da çıkarsınız, dışarıda oturursunuz, çay da içersiniz, sohbet de edersiniz, anlaşsınız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ben de orada...

BAŞKAN – Sayın Toğrul, bakın, az önce size yapılmasını istemediğiniz şeyi siz de başkasına yapmayın. Lütfen...

Bir saniye... Yeniden başlatıyorum Sayın Minsolmaz.

Buyurun.

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; içinde bulunduğumuz haftanın ihtiva ettiği Dünya Ormancılık Günü, Dünya Su Günü, Dünya Meteoroloji Günü ve baharı müjdeleyen Nevruz’la ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Aziz milletimin Dünya Ormancılık, Su ve Meteoroloji Günü’nü kutlar, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Ayrıca, 21 Mart günü, tabiata duyulan sevgi, hoşgörünün ortak simgesi olan ve bütün vatandaşlarımızla birlik, beraberlik ve kardeşliğin pekişmesine vesile olması temennisiyle Nevruz’u kutluyorum.

Bununla beraber, ülkemizde ve ülkemiz dışında terörle masum canları katleden, Nevruz’u bayram olarak değil de kan dökmek olarak telakki edenleri, adı, amacı, şekli ne olursa olsun, tüm terör örgütlerini huzurlarınızda kınıyor ve lanetliyorum.

Toprağımız, ormanımız, suyumuz ve hava temel yaşam unsurlarımız. Ormanı, suyu ve toprağı birbirinden ayırmamız mümkün değil. Orman ve Su İşleri Bakanlığımızın Sayın Cumhurbaşkanımızın da katkılarıyla bu yılı “2016 Yılı Çınar Yılı” ilan ettiğini buradan da duyurmak istiyorum. Çınar Ağacı Dikim Eylemi Projesi sadece bir ağaç dikimi değil, aynı zamanda bir medeniyetin ihyası projesidir. Bu kapsamda, 200 bine yakın çınar fidanı ülkemiz genelinde dikilecek, bunların da yaklaşık 100 bin tanesi İstanbul ilimize dikilecektir.

Bakanlığın başlattığı diğer önemli bir proje ise 5 bin köye 5 bin gelir getirici orman projesidir. Milletimizi ormanla buluşturmak için 2003’ten bugüne kadar 133 şehir ormanı tesis edilmiştir ve bu ormanlarımızın tamamı milletimizle buluşturulmuştur. İnşallah bundan sonra ormanlarımız sadece devletimizin değil milletimizin de ormanları olarak anılacaktır.

Türkiye dünya orman varlığını artıran az sayıda ülkeden biri olma özelliğini bu on dört yıllık süreçte elde edebilmiştir. 2003 yılında yaklaşık 21 milyon hektar olan orman alanımız 22 milyona kadar çıkmış ve Hükümetimiz döneminde 3,5 milyon fidan dikebilme fırsatı bulunmuştur.

Yine, Hükümetimiz tarafından 2023 yılına kadar hedef konulan, dünyadaki insan adedi kadar yani 7 milyar fidanın yurt sathında ekilmesi, dikilmesi ve bu kapsamda büyük bir ormanlaşma kampanyası da başlatılmıştır. Bu kapsamda, ilim olan, seçim bölgem olan Kırklareli’deki longoz ormanlarına da dikkat çekmek istiyorum. Dünyada 3 tane bulunan, 1 tanesi Afrika’da, 1 tanesi Amazon bölgesinde bulunan longoz, subasar ormanlarının önemli 1 tanesi de ilim Kırklareli’de Kırıkköy ve İğneada bölgesinde bulunmaktadır.

Haftamızın gündeminde yer alan, ana konu olan suya ilişkin de birkaç kelime ifade ederek... Su, bireylerin en temel hakları olduğuna ve bölgemizde Hükümetimiz tarafından yapılan su projelerine de değinmek istiyorum. Suyun hayat olduğu ve susuz da medeniyet olmayacağı gerçeğine dikkat çekmek gerekiyor. Gelişmenin en temel özelliğinde ve kaynakların kullanılmasında da ülkelerin devamlılığı için suyun yaşamsal bir önemi var. Su kaynaklarının geliştirilmesi, ekonomik üretkenliğin artırılması ve sosyal refahın geliştirilmesi için Dünya Su Günü kapsamında bu yılki ana tema “su ve istihdam” olarak belirlenmiştir. Bu alanda da Hükümetimiz döneminde kapsamlı projeler hayata geçirilmiş, geçtiğimiz on üç yılda 320’si baraj olmak üzere, 3.107 tane tesis hizmete alınmıştır. Bu çalışmalar sayesinde sulanabilir tarım alanlarında ciddi bir artma olmuş ve Türkiye, sulamaya açılan alanlar açısından dünyada 7’nci sıraya yükselme başarısını göstermiştir. Bakanlığımız 1.000 Günde 1.000 Gölet Projesini hayata geçirmiş, aynı zamanda, şimdi, Göl-Su Projesi’ni başlatarak yeni bir hedef koymuştur.

Saymakla bitmeyecek diğer projelerden birkaçına değinmek gerekirse Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti Su Temin Projesi, asrın su projesi literatüre geçmiştir. Bu kapsamda, 2050 yılına kadar birçok önemli şehrimizde de suyun güvence altına alınmasına, içme suyu teminine yönelik projeler başlatılmıştır. Yine, “iyilik kuyuları” adı altında Afrika’da 9 milyon insana su temini gerçekleştirilmiştir. Ve dolayısıyla, seçim bölgesinde de TRAGEP adı altında -Trakya Gelişim Planı’nda- aktif bir proje gerçekleştirilmekte ve 10 milyar TL’lik bütçeyle yeni bir proje hayata geçirilmektedir. Hakk’ın rızası ve halkımızın duasını alarak aziz milletimiz için gerçekleştirdiğimiz bu hizmetler inşallah yenileriyle devam edecektir.

Çevremizi, suyu, toprağı, havayı ve doğayı korumak, aynı zamanda kaynaklarımızı geliştirmek zorundayız. Sadece kullanmak veya sadece korumak güdüsüyle bir şey yapamıyoruz; koruma ve kullanma dengesini sağlarsak gelecek nesillere doğamızı güvenle aktarabiliriz.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Gündem dışı üçüncü söz, İzmir ilinin sorunları hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Atıla Sertel’e aittir.

Buyurun Sayın Sertel. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel’in, İzmir ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün İzmir’i konuşmak, İzmir’in sorunlarını aktarmak ve çözüm yolu bulmak için İzmir’in vekili olarak kürsüdeyim.

Dünyanın yaşanacak en güzel şehirlerinin başında İzmir gelir; doğası, denizi, yeşili ayrı güzeldir, insanı da dostluğu da kardeşliği de ve çağdaş yaşamı da tüm dünyaya örnek bir şehirdir. İzmir siyasi duruşuyla da örnektir ancak bu siyasi duruşu nedeniyle uzunca bir süredir cezalandırılmaktadır. Ülke ekonomisine en fazla katkı koyan illerin başındadır İzmir ve vergi tahsilatında da Türkiye 2’nciliği vardır. Kaçak yaşamaz İzmirli, meşru yaşar, iyi yaşar. Tarım, hayvancılık, balıkçılık, denizcilik, toptan, perakende ticaret, turizm, lojistik, enerji öne çıkan sektörlerdendir. İzmir üretken bir kenttir ancak dedim ya, siyasi tercihi nedeniyle cezalandırılır. Kimi gelir İzmir’e “gâvur” der, kimi gelir İzmir’i sümüklü çocuğa benzetir, kimi gelir “ırfanı eksik” der. Biz İzmir’in içinde yaşayan insanlar olarak bunlara hiç aldırış bile etmeyiz ve İzmir’de yaşamaktan, İzmirli olmaktan gurur duyuyoruz.

Şimdi, sevgili arkadaşlarım, İzmir’in temel sorunları var Türkiye’nin temel sorunları olduğu gibi ama bunların en önemlilerinden biri Körfez temizliği. Körfez’in suyu artıtılarak temizlenmiştir. Türkiye’de 604 artıtma tesisi vardır, bunların 54’ü İzmir’dedir. İzmir, artıtma tesisinde Aziz Kocaoğlu sayesinde şampiyondur, İzmir’in Türkiye şampiyonluğu vardır. (CHP sıralarından alkışlar) Ancak, Körfez’in dibindeki çamur ne yazık ki temizlenememektedir. Bu güzelim Körfez’in dibinde çamur vardır. Bu çamurun nedeni de ne yazık ki Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarıdır. ÇED raporu verilmemektedir.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Evrakları versin, evrakları. Sekiz aydır evrakları vermiyor.

ATILA SERTEL (Devamla) - 15 Mayıs 2013’te, ÇED Genel Müdürlüğüne bir dosya sunulmuştur.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Evrakları versin. Dosya yok ortada daha.

ATILA SERTEL (Devamla) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Kaptan Özkan Poyraz, 30 Eylül 2013’te İzmir’de katıldığı toplantıda ÇED sürecinin 2015 yılı sonuna kadar bitirileceğini söylemiştir, söz vermiştir.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Dosyayı bir getirsin, dosyayı.

ATİLA SERTEL (Devamla) - Şimdi buradan sesleniyorum: İmzalayın ÇED raporunu. Aziz Kocaoğlu iktidardan para istememektedir.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Evrakları sağlasın, evrakları.

ATİLA SERTEL (Devamla) - Gemiler hazır, dip tarama gemileri hazır. Üniversiteyle birlikte körfezin dibi temizlenmelidir. Arkadaşlar, körfez üzerinden siyaset olmaz, körfez hepimizdir, herkesindir.

Yine, ikinci bir fotoğrafı gösteriyorum sevgili arkadaşlar. Çiğli'nin Harmandalısı.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Evet, doğru. Evet, CHP'li belediyenin yaptığı.

ATİLA SERTEL (Devamla) - Çiğli'nin Harmandalısında artık yaşam durma noktasına gelmiştir.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Doğru, doğru. On beş yıldır öyle, on beş yıldır.

ATİLA SERTEL (Devamla) - Burada apartmanlar vardır. Rahmetli Kriton Curi döneminde burası yapılmıştır, Yüksel Çakmur döneminde.

HAMZA DAĞ (İzmir) – On beş yıldır CHP'li belediye var, o hâle getirdi. Yakında Ümraniye çöplüğü gibi batacak, patlayacak! Bunu bir an önce düzeltin! CHP'li belediye on beş yıldır düzeltmedi, artık düzeltmesi lazım!

ATİLA SERTEL (Devamla) - Şimdi, Aziz Kocaoğlu 2005 yılından bu yana -çöplerin- katı atık bertaraf tesisleri için AKP iktidarının onayını beklemektedir.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Size yardımcı olalım! Bir an önce çözmesi lazım. On beş yıldır CHP'li belediye var.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

ATİLA SERTEL (Devamla) - Katı atık bertaraf tesisi kurulmak üzere hazırdır arkadaşlar.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Katı atık bertaraf tesisiyle olmaz, vahşi depolamayla olmaz!

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Başkan, dinleyemiyoruz şu anda.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bu mudur tarafsız yönetim ya!

ATİLA SERTEL (Devamla) - Aziz Kocaoğlu kimseden 5 kuruş para istememektedir, kimseden yardım istememektedir.

Karşıyaka-Menemen-Çiğli hattı arasında entegre bir evsel tesis kurulması için çalışmalar bitmiştir. Para istemiyor, pul istemiyor, her şey hazır, Türkiye'nin incisi İzmir'de çöpten ekonomiye kazanç sağlayacak, çöpten çıkan atık suyu arıtacak; plastik, kâğıt, metal, camı geriye çevirecek ve günlük 1.750 ton organik gübre üretecek ve -250 bin insanın enerjisini- elektriğe dönüştürecek bir katı atık bertaraf tesisi için onay beklemektedir. Onayı verecek olan da ne yazık ki AKP'li bir Bakandır, Orman Bakanı, Orman Bakanlığına bağlı bürokratlardır.

Aziz Kocaoğlu İzmir'in yüz akıdır ve İzmir onunla gurur duymaktadır.

Herkesi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

HAMZA DAĞ (İzmir) – Musa ağabey, sana sataştı, Musa ağabey.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

NECİP KALKAN (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kalkan...

NECİP KALKAN (İzmir) – Efendim, değerli konuşmacı iktidarın İzmir'i cezalandırdığını söyledi.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sataştı.

NECİP KALKAN (İzmir) – Öyle bir şey yok, onun doğrusunu anlatmama fırsat verirsiniz burada anlatmak istiyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sataştı efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hükûmet temsilcisi konuşur. Hükûmet üyesi var orada, varsa konuşacağı bir şey...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öyle bir şey olmadığını tutanaklara geçirdiniz, teşekkür ediyoruz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkanım...

NECİP KALKAN (İzmir) – Efendim ama müsaade edin, anlatacaklarımız var. Lütfen...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Hem “ayrımcılık” dedi, bir sürü şey söyledi. Yapılan hizmetleri söylememiz lazım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tutanaklara geçti, tutanaklara geçti.

BAŞKAN – Sayın Kalkan, böyle bir usulümüz yoktur.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkanım, iki dakika... Sataştı.

BAŞKAN – Siz de bir gün İzmir adına çıkarsınız, konuşursunuz, İzmir’e yaptıklarını anlatırsınız.

Dolayısıyla, biz gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırılması açılmasına ilişkin üç adet önerge vardır. Önergeleri ayrı ayrı okutacağım.

İkinci sırada okutacağım Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerge 500 kelimedenden fazla olduğu için, önerge özeti okunacaktır ancak önergenin tam metni tutanak dergisinde yer alacaktır.

Buyurun.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- *Ankara Milletvekili Murat Emir ve 27 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Dünya Sağlık Örgütü, sağlık kurumlarındaki şiddeti “Hasta, hasta yakınları ya da diğer herhangi bir bireyden gelen, sağlık çalışanı için risk oluşturan tehdit davranışı, sözel tehdit, fiziksel saldırı ve cinsel saldırıdan oluşan durum.” olarak tanımlamaktadır.

Son yıllarda, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de şiddet olaylarında artış gözlenmektedir ve yaş, cinsiyet, ırk, din, dil, eğitim düzeyi ayırt etmeksizin toplumdaki tüm bireyleri etkilemektedir. Şiddet, bir halk sağlığı sorunudur ve görülme sıklığı giderek artmaktadır. Hastaneler ve sağlık kurumları da şiddet olgusundan olabildiğince etkilenmektedir. Buna bağlı olarak sağlık kuruluşları, sağlık çalışanları için riskli ve tehlikeli birer ortama dönüşmektedir. Türkiye’de sağlık sektöründe son yıllarda yaşanan hızlı dönüşüm programları, yasal uygulamalardaki eksiklikler, akıl hastalıkları, alkol, madde kullanan hastalar, kötü iletişim tarzları gibi bireysel nedenler; aydınlatma, güvenlik, personel istihdamı, ekip içi iletişimi, yetersiz ortamlar gibi kurumsal nedenler şiddetin önlenmesinde ve sağlık çalışanlarının güvenliğinin sağlanması konusunda eksikliklere neden olmaktadır. Hasta ve hasta yakınlarının tedaviden duydukları memnuniyetsizlik ve ihmal edilme düşüncesi de en önemli şiddet nedenlerinden birisidir.

Araştırmalara göre, ülkemizdeki sağlık çalışanlarının şiddetle karşılaşma oranları çok yüksektir. Şiddete maruz kalma oranları bu kadar yüksek olunca, şiddetle karşılaşma endişesi de yükselmektedir. SAĞLIK-SEN'in yaptığı araştırmaya göre, hiç şiddetle karşılaşmamış sağlık çalışanları da dâhil olmak üzere, şiddet endişesi yaşayanların oranı yüzde 82'dir. Her 10 sağlık çalışanından 8'i şiddetle karşılaşma konusunda endişe yaşamaktadır. Ülkemizde, sağlık sektöründe, özellikle hasta yakınlarının sağlık personeline uyguladığı şiddetin boyutları gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle son yıllarda birçok hekimimiz çeşitli nedenlerden dolayı, görevleri başında öldürülmüştür.

Sağlık çalışanlarına yönelen şiddetin nedenlerini ve çözüm yollarını genel şiddet olgusundan ayrı ele almak mümkün değildir. Bununla birlikte, sağlık çalışanlarına yönelen şiddetin nedenleri arasında sağlık sektöründe küreselleşme sürecinde yaşanan dönüşümlerin etkisi yoğun olarak hissedilmektedir. Küresel ekonomik gelişmeler piyasa ekonomisinin alanını genişletirken kamu ekonomisinin alanını daraltmaktadır. AKP'nin yanlış politikaları sonucunda sağlık hizmetlerinde piyasa yönlü değişim ve dönüşümler yaşanmaktadır. Piyasa yönlü değişim, rekabet, verimlilik, toplam kalite ve esneklik gibi değerlerin, sağlık hizmetleri sunulan alanlarda yer bulmasına yol açmış ve koruyucu hizmetler olan birinci basamak sağlık hizmetlerini dışlamıştır. Gerek gördüğünde hastaları bir üst basamağa sevk eden birinci basamak hizmetlerinin en temel birimi sağlık ocakları kaldırılarak müşteri memnuniyetine dayalı bir özelleştirme ve ticarileşme modeli olan aile hekimliği başlamıştır. Bu model ile aşırı yük altında çalışmak durumunda kalan sağlık çalışanları, hasta ve hasta yakınlarına yeterince bilgi verememekte, yürüttükleri hizmetlerin niteliği düşmektedir. Yükseköğretim Kurulu, Sağlık, Kalkınma ve Maliye Bakanlıklarının katkılarıyla hazırlanan Türkiye'de Sağlık Eğitimi ve Sağlık İnsan Gücü Durum Raporu'na göre, Türkiye'de ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerde 100 bin kişiye düşen hekim sayısı karşılaştırıldığında, bu sayının AB üyesi ülke ortalamasında 346, Türkiye'de ise 171 olduğu görülmektedir. Yani, Türkiye'deki 100 bin kişiye düşen hekim sayısı AB üyesi ülkeler ortalamasının yarısından daha azdır.

Ülkemizde AKP hükûmetlerinin uyguladığı ticarileşme yönündeki sağlık politikaları, hastaları müşteriye indirgemekte, sağlık hizmetlerinin sunumunda eşitsizlik ve dengesizliğe yol açmaktadır. Bu dengesizlik kişiye yönelik tıbbi bakım hizmetlerinin sürdürülmesiyle değil, sosyalleştirilmiş sağlık hizmetleri uygulamasıyla giderilebilir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin yüce Meclisimizce tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılması yerinde olacaktır.

1) Murat Emir	(Ankara)
2) Ahmet Akın	(Balıkesir)
3) Namık Havutça	(Balıkesir)
4) Musa Çam	(İzmir)
5) Mahmut Tanal	(İstanbul)
6) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
7) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
8) Gülay Yedekci	(İstanbul)
9) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
10) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
11) Gürsel Erol	(Tunceli)
12) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
13) İbrahim Özdiş	(Adana)

14) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
15) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
16) Atila Sertel	(İzmir)
17) Erdin Bircan	(Edirne)
18) Özkan Yalım	(Uşak)
19) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
20) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
21) Yaşar Tüzün	(Bilecik)
22) Kadim Durmaz	(Tokat)
23) Zülfikar İnönü Tümer	(Adana)
24) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
25) Haydar Akar	(Kocaeli)
26) Devrim Kök	(Antalya)
27) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
28) Ayтуğ Atıcı	(Mersin)

2.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 26 milletvekilinin, uluslararası çevre hukukuna aykırı eylemlerin ve neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Hava, su ve toprak kirliliği, iklim değişikliği, ormansızlaşma, biyolojik çeşitlilikte azalma gibi çevre sorunları ülkelerin siyasi sınırlarını tanımamakta, hızla küresel etkiler yaratıp her türlü canlının sağlıklı yaşam güvenliği ve üretkenliği üzerinde ciddi tehdit yaratmaktadır. Kısa dönemli ekonomik çıkarlar için atılan adımlar, insanlığın ve dünyanın yaşanılabilir ömrünü kısaltmaktadır. Maden, enerji, inşaat gibi sektörlerde ülkelerin kalkınması için zorunluymuş gibi yapılan uygulamalar, çevre, ekoloji ve insanlık için çok kötü sonuçlara neden olmaktadır. Gelecek nesillerimize yaşanabilir bir ülke ve dünya bırakabilmek için sürdürülebilir olmayan üretim ve tüketim kalıplarının değiştirilmesi, çevreye duyarlı politikalara uygun olarak hareket edilmesi zorunluluktur. İhlal edilen uluslararası çevre sözleşmelerinin tespit edilmesi, kanun hükmünde kararnamelerle yapılan ihlallerin araştırılması, çevresel etki değerlendirmesi sürecinin nasıl işlevsizleştirildiğinin incelenmesi, uluslararası çevre hukukuna aykırı eylemlerin neden olduğu zararların tespit edilmesi, uluslararası çevre hukukunun tekrar etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 27/11/2015

Saygılarımızla.

1) Haluk Pekşen	(Trabzon)
2) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
3) Namık Havutça	(Balıkesir)
4) Ahmet Akın	(Balıkesir)

(x) (10/121) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin tam metni tutanağa eklidir.

5) Mahmut Tanal	(İstanbul)
6) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
7) Gülây Yedekci	(İstanbul)
8) Gürsel Erol	(Tunceli)
9) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
10) Atıla Sertel	(İzmir)
11) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
12) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
13) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
14) İbrahim Özdiş	(Adana)
15) Erdin Bircan	(Edirne)
16) Özkan Yalım	(Uşak)
17) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
18) Musa Çam	(İzmir)
19) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
20) Yaşar Tüzün	(Bilecik)
21) Kadim Durmaz	(Tokat)
22) Zülfikar İnönü Tümer	(Adana)
23) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
24) Haydar Akar	(Kocaeli)
25) Devrim Kök	(Antalya)
26) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
27) Ayтуğ Atıcı	(Mersin)

Gerekçe özet:

Hava, su ve toprak kirliliği, iklim değişikliği, ormansızlaşma, biyolojik çeşitlilikte azalma gibi çevre sorunları, ülkelerin siyasi sınırlarını tanımamakta, hızla küresel etkiler yaratıp, her türlü canlının sağlıklı yaşam güvenliği ve üretkenliği üzerinde ciddi tehdit yaratmaktadır. Ülkeler sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmek için politik, ekonomik ve ekolojik açıdan bütüncül yaklaşımla hareket etmelidir. Her ülke çevreye karşı sorumluluğunun bilincinde olup, buna uygun hareket ederse, canlı türlerinin yeryüzündeki varlığını sürdürmesi mümkün olacaktır.

Ekonomik büyüme ya da kalkınma adı altında yapılan yatırımların birçoğu ülkelerin sadece bugünkü neslini değil, gelecek nesillerini de olumsuz etkileyecek çok kötü uygulamalara dönüşmektedir. Kısa dönemli ekonomik çıkarlar için atılan adımlar, insanlığın ve dünyanın yaşanılabilir ömrünü kısaltmaktadır. Maden, enerji, inşaat gibi sektörlerde ülkelerin kalkınması için zorunluymuş gibi yapılan uygulamalar, çevre, ekoloji ve insanlık için çok kötü sonuçlara neden olmaktadır.

Sınırlı olan doğal kaynakların tahrip edilmesi, aşırı ve yanlış kullanılması, doğal dengenin bozulmasına, sonuçta insanlığın ve dünyanın geleceğini de etkileyecek çok önemli sorunlara yol açmaktadır. Tüm dünyanın sürdürülebilir bir çevrede yaşayabilmesi için bazı temel noktalarda uzlaşmaya varılması, bugün ve geleceği korumak açısından çok önemlidir.

1972 yılında Birleşmiş Milletler Çevre Örgütü kurulurken, çevreye duyarlı kalkınma yöntemleri ve çevre politikaları konusunda iş birliği ön plana çıkmıştır. Her insanın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı olduğu kabul edilmiştir.

Tüm ülkelerin çevreye karşı sorumlu davranması ve iş birliği içerisinde bu konuda farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yapması ve eylem programları hazırlaması, taraf olduğu uluslararası çevre sözleşmelerine uygun davranması gerekmektedir. Bugünkü nesillerin gereksinimleri, gelecek nesillerin gereksinimlerinin karşılanmasını engellemeden karşılanırsa, insanlığın geleceğini korumak mümkün olabilir. Ekonomik eylemlerin çevresel açıdan yıkıcı etkilerini önlemek için tasarlanmış kurallar ve standartlardan oluşan çevre sözleşmelerine, protokollerine vb. anlaşmalara taraf olan ülkelerin, kabul ettikleri bütün hükümlere uymaları hukuki ve hayati zorunluluktur.

Anayasa'mızın 56'ncı maddesine göre "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." Yine, Anayasa'mızın 90'ıncı maddesine göre, "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir... Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır."

Türkiye çevreyle ilgili uluslararası 32 adet çok taraflı sözleşme, 42 adet tek taraflı anlaşma imzalamış; çok sayıda protokole taraf olmuş ve çok sayıda deklarasyon ve karar metnini kabul etmiştir. Ancak, son dönemlerde ülkemizde "ekonomik büyüme ve kalkınma" adı altında yapılan uygulamalarla çevre koruma ilkeleri ve çevresel etki değerlendirme süreci aşılması gereken bir engel olarak görülmektedir. Amaca göre çevre yönetmelikleri değiştirilmekte, ÇED süreçleri formalite olarak görülmekte, Anayasa ve uluslararası sözleşmeler sürekli ihlal edilmekte, amir kanunlara aykırı olarak kanunlar çıkarılmaktadır.

Gelecek nesillerimize yaşanabilir bir ülke ve dünya bırakabilmek için sürdürülebilir olmayan üretim ve tüketim kalıplarının değiştirilmesi, çevreye duyarlı politikalara uygun olarak hareket edilmesi zorunluluktur. İhlal edilen uluslararası çevre sözleşmelerinin tespit edilmesi, kanun hükmünde kararnamelerle yapılan ihlallerin araştırılması, çevresel etki değerlendirmesi sürecinin nasıl işlevsizleştirildiğinin incelenmesi, uluslararası çevre hukukuna aykırı eylemlerin neden olduğu zararların tespit edilmesi, uluslararası çevre hukukunun tekrar etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

3.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen ve 27 milletvekilinin, elektrik dağıtımının özelleştirilmesi nedeniyle yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye genelinde elektrik dağıtımının özelleştirilmesinden sonra şikâyetler çığ gibi büyümektedir. Elektrik faturalarında, fatura ibrazı ile son ödeme tarihi arasının üç güne kadar çekilerek elektriğın kesilmesi, ardından gecikme bedeli ve açma-kapama bedeli alınması, yönetmeliğe uygun kesme-bağlama bedeli alınmaması; haksız yere, elektrik kesilmediğı hâlde kesme-bağlama bedeli yansıtılması, arızaların çok geç hatta hiç giderilmemesi, gerekli altyapı yatırımlarının sağlanamamış olması ve sürekli elektrik kesintilerinin yaşanması, personel sayılarının çok az olması sebebiyle arıza bildirimini ve abone şikâyetlerinin dikkate alınmaması ve çözüm üretilmemesi gibi yaşanan sıkıntılar vatandaşları son derece rahatsız etmektedir. Elektrik dağıtımının özelleştirilmesi uygulaması sonucunda tüketicilerin yaşadığı mağduriyetlerin incelenmesi, haksız yere faturaların şişirilmesine yönelik yapılan işlemlerin araştırılması, yönetmeliğe aykırı olarak usulsüz faturaların düzenlenmesi, elektrik arızalarının

zamanında giderilmemesi, gerekli altyapı yatırımlarının yapılmaması, zamanında aboneliklerin bağlanmaması, arıza bildirimi ve abone şikâyetlerinin dikkate alınmaması ve çözüm üretilmemesi gibi tüketiciyi mağdur eden işlemlerin tespit edilmesi, sosyal hukuk devleti olarak tüketicilerin haklarının korunması ve geliştirilmesi için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

27/11/2015

Saygılarımızla.

1) Haluk Pekşen	(Trabzon)
2) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
3) Namık Havutça	(Balıkesir)
4) Ahmet Akın	(Balıkesir)
5) Mahmut Tanal	(İstanbul)
6) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
7) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
8) Gülay Yedekci	(İstanbul)
9) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
10) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
11) Gürsel Erol	(Tunceli)
12) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
13) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
14) İbrahim Özdiş	(Adana)
15) Erdin Bircan	(Edirne)
16) Özkan Yalın	(Uşak)
17) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
18) Musa Çam	(İzmir)
19) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
20) Yaşar Tüzün	(Bilecik)
21) Devrim Kök	(Antalya)
22) Zülfikar İnönü Tümer	(Adana)
23) Atila Sertel	(İzmir)
24) Haydar Akar	(Kocaeli)
25) Mustafa Tuncer	(Amasya)
26) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
27) Sibel Özdemir	(İstanbul)
28) Aytuğ Atıcı	(Mersin)

Gerekçe:

Anayasa'mızın 2'nci maddesi açık bir şekilde Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal bir hukuk devleti olduğunu vurgularken 5'inci maddesi sosyal hukuk devletiyle bağdaşmayacak ekonomik engellerin kaldırılmasını devletin görevi olarak görür, 172'nci maddesi devlete “tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alma, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik etme” görevini verir. Sosyal devlet gereği vatandaşa elektriğin düzenli bir şekilde sağlanması gereklidir. Bu hizmetin sağlanmasında hiçbir maliyet gerektirmeyen her türlü kesinti yasaklanmalıdır. Devletin vatandaşa hizmet görevi ticari bir sömürü düzenine dönmemelidir. Devletin vatandaşa hizmet görevi ticari bir alana taşınmamalıdır.

Elektrik, su, doğal gaz gibi ürün ve hizmetler için kesme, açma bedeli kazanç unsuru olmamalı sadece maliyeti talep edilebilmelidir. Bu sebeple, fiili bir kesme işlemi olmadıkça herhangi bir bedel yansıtılmamalıdır. Ancak, yapılan özelleştirme uygulamaları vatandaşa hizmet sağlanması amacını birinci planda görmemektedir. Birinci planda, özelleştirilen şirkete nasıl kâr sağlanır amacı güdülmektedir. Bu yüzden de vatandaş devletin sağlaması gereken en temel hizmetlerde bile mağdur konuma düşmektedir. “Yönetmelik” kılıfı altında vatandaş sömürülmektedir.

Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi sonucunda kayıp-kaçak, sayaç okuma, perakende satış hizmeti, dağıtım bedeli gibi birçok isimle tüketiciden alınan ücretlere bir de açma-kapama bedeli eklenmiştir. Aslında, ülkemiz genelinde yaşanan bu sıkıntılı durum, Trabzon'da faaliyet gösteren elektrik dağıtım firması tarafından da işbu haksız kesintilerle ve hukuk dışı uygulamalarla aboneler mağdur edilmektedir.

Türkiye genelinde elektrik dağıtımının özelleştirilmesinden sonra şikâyetler çığ gibi büyümektedir. Elektrik faturalarında, fatura ibrazı ile son ödeme tarihi arasının üç güne kadar çekilerek elektriğin kesilmesi, ardından gecikme bedeli ve açma-kapama bedeli alınması, yönetmeliğe uygun kesme-bağlama bedeli alınmaması, haksız yere elektrik kesilmediği hâlde kesme-bağlama bedeli yansıtılması, arızaların çok geç hatta hiç giderilmemesi, gerekli altyapı yatırımlarının sağlanamamış olması ve sürekli elektrik kesintilerinin yaşanması, personel sayılarının çok az olması sebebiyle arıza bildirimini ve abone şikâyetlerinin dikkate alınmaması ve çözüm üretilmemesi gibi yaşanan sıkıntılar vatandaşları son derece rahatsız etmektedir.

Faturanın son ödeme tarihine birkaç gün kala tüketiciye bildirilmesi, elektriğin bağlanmasında gecikme yaşanması, kesme-bağlama bedeli tahsil edilmesi, arızaların hemen giderilmemesi açıkça Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'ne aykırıdır. Elektrik dağıtımının özelleştirilmesi neticesinde vatandaşların maruz kaldığı bu hukuk dışı uygulamalar silsilesi ve tam anlamıyla bir ticari anlayış ürünü olan bu durum sosyal hukuk devleti anlayışıyla bağdaşmaz. Oysa, sosyal devlet fertlere yalnız klasik hürriyetleri sağlamakla yetinmeyip aynı zamanda onların insan gibi yaşamaları için zaruri olan maddi manevi ihtiyaçlarını kendine vazife edinen devlettir.

Elektrik dağıtımının özelleştirilmesi uygulaması sonucunda tüketicilerin yaşadığı mağduriyetlerin incelenmesi; haksız yere faturaların şişirilmesine yönelik yapılan işlemlerin araştırılması; yönetmeliğe aykırı olarak usulsüz faturaların düzenlenmesi, elektrik arızalarının zamanında giderilmemesi, gerekli altyapı yatırımlarının yapılmaması, zamanında aboneliklerin bağlanmaması, arıza bildirimini ve abone şikâyetlerinin dikkate alınmaması ve çözüm üretilmemesi gibi tüketiciyi mağdur eden işlemlerin tespit edilmesi; sosyal hukuk devleti olarak tüketicilerin haklarının korunması ve geliştirilmesi için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur. Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar ile Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının Almanya, Hollanda, Danimarka ve İsveç'te araştırma ve inceleme yapma talebinin gidecek Komisyon üyelerinin sayıları ve inceleme süresinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca tespit edilmesi kaydıyla Genel Kurulun onayına sunulmasının ve ekli listede adı, soyadı ve seçim bölgesi yazılı üyelerin 3-5 Nisan 2016 (yol hariç) tarihlerinde Almanya ve Hollanda'da, 17-19 Nisan 2016 tarihlerinde Danimarka ve İsveç'te inceleme ve araştırmalarda bulunma talebinin uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/596)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar ile Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi için Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının Almanya, Hollanda, Danimarka ve İsveç'te araştırma ve inceleme yapma talebinin, gidecek Komisyon üyelerinin sayıları ve inceleme süresinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca tespit edilmesi kaydıyla Genel Kurulun onayına sunulması TBMM Başkanlık Divanının 11/3/2016 tarihli ve 8 sayılı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Buna göre, adı geçen Komisyonun aşağıda adı, soyadı ve seçim bölgesi yazılı üyelerinin, 3-5 Nisan 2016 (yol hariç) tarihlerinde Almanya ve Hollanda'da, 17-19 Nisan 2016 (yol hariç) tarihlerinde Danimarka ve İsveç'te inceleme ve araştırmalarda bulunma talebi Başkanlığımızca uygun bulunmuştur.

Genel Kurulun onayına sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Almanya ve Hollanda Çalışma Ziyareti Heyet Listesi

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Seçim Bölgesi</u>
Ayşe Keşir	Düzce
Bayram Özçelik	Burdur
Ergün Taşcı	Ordu
Fatma Kaplan Hürriyet	Kocaeli
Dirayet Taşdemir	Ağrı

Danimarka ve İsveç Çalışma Ziyareti Heyet Listesi

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Seçim Bölgesi</u>
Ayşe Keşir	Düzce
Ali Özkaya	Afyonkarahisar
Tülay Kaynarca	İstanbul
Mahmut Tanal	İstanbul
Deniz Depboylu	Aydın

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan, CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 48 milletvekilinin, MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın Meclis araştırması önergelerinin Genel Kurulun 24 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde okunmasına, bu önergelerin ön görüşmelerinin birleştirilerek aynı günkü birleşimde yapılmasına ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 24/3/2016 Perşembe günü yaptığı toplantıda aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Engin Altay

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay

Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu Başkan Vekili

Bülent Turan

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grubu Başkan Vekili

İdris Baluken

Halkların Demokratik Partisi

Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Başta cinsel istismar olmak üzere, çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 48 milletvekilinin, MHP Grubu adına grup başkan vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın Meclis araştırması önergelerinin Genel Kurulun 24 Mart 2016 Perşembe günü (bugün) birleşiminde okunması, bu önergelerin görüşmelerinin birleştirilerek aynı günkü (bugün) birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz talebi yok.

Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece alınan karar gereğince, gündemin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmına geçiyoruz.

Biraz önce kabul edilen Danışma Kurulu önerisi çerçevesinde görüşeceğimiz Meclis araştırması önergelerini sırasıyla okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ (Devam)**

4.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son yıllarda ülke genelinde öğrencilere yönelik istismar olaylarında belirgin bir artış yaşanmıştır. Öğrencilerin fiziksel, sosyal gelişimi ve psikolojik durumları açısından son derece önemli ve çocukların hayatında telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açan istismar vakalarıyla ilgili iddiaların araştırılması, çocukların istismara uğramasının engellenmesi amaçlarıyla Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Engin Altay

İstanbul

CHP Grup Başkan Vekili

Gerekçe:

Bilindiği gibi, 14/03/2014 tarih, 6528 sayılı Yasa'yla Millî Eğitim Bakanlığının tüm yönetim kadroları, Müsteşar, Talim Terbiye Kurulu Başkanı ve Bakan Yardımcısı dışında yasayla görevden alınmış, yerine mülakat esaslı yapılan sınavla yeni yöneticiler atanmıştır. Bu uygulamayla geçmişte yapılan yazılı sınavlar yok sayılmıştır. 6528 sayılı Yasa'yla tüm yönetici kadrolarının görevlerinin yasayla sonlandırılması Millî Eğitimde benzeri görülmemiş bir uygulamadır. Görevindeki başarı kriterleri dikkate alınmadan, performans değerlendirilmesi yapılmadan AKP kendi atadığı 100 bin dolaylarında yöneticiyi görevden almıştır. Bunun tek gerekçesi tasfiye ve kadrolaşmadır.

Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde bulunan okul yöneticilerinin sendikalara üyelik dağılımları incelendiğinde, okul yöneticilerinin yüzde 75,15'inin AKP'nin yandaş sendikası EĞİTİM-BİR-SEN'e, yüzde 14,30'unun TÜRK EĞİTİM-SEN'e, yüzde 7,22'sinin EĞİTİM-SEN'e, yüzde 1,63'ünün ise EĞİTİM-İŞ'e üye oldukları görülmektedir. Buradan anlaşıldığı üzere okul müdürü, müdür yardımcısı olmanın ilk şartı EĞİTİM-BİR-SEN'e üye olmaktır.

Niteliğin, başarının ve liyakatin kadrolarında hâkim olması gereken Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatında eğitim bilimleri alanında lisans, lisanüstü eğitim yapmış yönetici sayısının toplam 16 olması, atama ve yükselmelerde liyakatin, ehliyetin geçerli olmadığını, siyasal yönelimlerin etkili olduğunu göstermektedir. Niteliksiz yönetim anlayışı eğitim politikalarına yön vermektedir.

6528 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girmesiyle okullarda öğrencilere yönelik istismar vakalarında önemli bir artış olduğu gözlemlenmiştir. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi, eğitimin amaçları ile ilgili genel yorumda (CRC/GC/2001/1) çocukların sırf okul kapısından girmesiyle sahip oldukları insan haklarını kaybetmediklerini belirtmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti, çocukların cinsel istismar da dâhil olmak üzere şiddetin ve sömürünün her türlüşünden korunma haklarını Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi gibi uluslararası düzenlemelere taraftır. Aynı doğrultuda, Anayasa'nın 41'inci maddesinin son fıkrası uyarınca da devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri almak zorundadır.

Cinsel istismar çocukların sağlık haklarına, yaşam haklarına, maddi ve manevi bütünlüklerine yönelik saldırılardan en yaygın olanıdır. Eğitim süreç ve ortamlarında çocukların intihar ettiği, yaşanan

cinsel istismar vakalarının sistematik olarak devam ettiği, cinsel istismar vakalarının ya farkına varılmadığı yahut görmezden gelindiği süreç yaşanmaktadır. Kayseri’de, Karaman’da, Konya’da çocukların cinsel istismara uğramaları yaşanan yüzlerce örnekten bazılarıdır.

Ayrıca, bazı vakıf ve dernekler tarafından kiralanan evlerde öğrencilere ders veren bir öğretmen 45 öğrenciyi istismarda bulunduğu gerekçesiyle tutuklanmıştır. Bu yaşananlar, sözüm ona yoksul aile çocuklarına yardım amaçlı kurulduğu iddia edilen ancak daha çok siyasi ve dini istismar etmek üzere faaliyet gösteren bazı dernek ve vakıfların, öğrencilere yardım adı altında yurtlar açarak buralarda öğrencileri kendi amaçları doğrultusunda yetiştirmek istemelerinin sonucudur.

Bu gibi kurumlara Millî Eğitim Bakanlığınca açıktan destek verilmesi, protokol yapılması, hatta bizzat buna benzer vakıf, dernek ve cemaat, tarikat yurtlarına bu çocukların yerleştirilmesi ve oralarda belirli amaçlara hizmet için yetiştirilmelerine göz yumulması; yapılan çalışmalara katkı sunulması artık gizli olmaktan çıkmış, tüm kamuoyunun gözleri önünde cereyan eder duruma gelmiştir.

Anayasanın 42’nci maddesinde özetle “Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır.” ifadelerine yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin 19’uncu maddesi uyarınca, taraf devletler, çocuğun anne-babasının ya da onlardan yalnızca birinin, yasal vasi veya vasilerinin ya da bakımını üstlenen herhangi bir kişinin yanında iken bedensel saldırı, şiddet veya suistimale, ihmal ya da ihmalkâr muameleye, ırza geçme dâhil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için, yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri almak zorundadır. 19’uncu madde, çocukların okul ortamında korunduğunu garanti etme sorumluluğunu içeren kapsamlı bir maddedir. Ülke genelinde okullarda yaşanan istismar olayları da devletin gözetim ve denetim görevini yerine getiremediğini ortaya çıkarmıştır.

Yaşanan bu sorunların bir Meclis araştırması komisyonu kurularak Millî Eğitim Bakanlığı, ilgili bakanlıklar, diğer kamu ve özel kurumlarla bağlantılı yönlerini kapsayacak şekilde araştırılmasına gerek duyulmuştur.

5.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Çocuklara yönelik cinsel istismarın araştırılması ve çocuk istismarını önlemek konusunda gerekli tedbirlerin alınması için Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla teklif ederiz.

Gerekçe:

Türkiye’de Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün son paylaştığı verilere göre, yalnızca 2014 yılında 18.104 çocuk istismarı davası açılmış, davaların 13.968’i mahkûmiyetle sonuçlanmıştır. Fakat, bugüne kadar çocuk istismarıyla ilgili kaç başvuru olduğu ve bunların kaçının dava konusu olduğu Adalet Bakanlığınca açıklanmamıştır. Üstelik çocuk istismarı vakalarının pek çoğuyla ilgili başvuru yapılmadığı düşünüldüğünde, rakamların çok daha yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde, Karaman’da Ensar Vakfı ve Karaman Anadolu İmam Hatip ve İmam Hatip Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneğine ait yurtlarda kalan 9-10 yaşlarındaki çocukların, yine bu yurtlarda kaldığı iddia edilen sözde gönüllü bir öğretmenin cinsel saldırısına maruz kaldıkları haberi basına yansımıştır. Bu kişi hakkında dava açılmış, “çocuğun nitelikli cinsel istismarı”, “hürriyeti tahdit”, “kasten yaralama” ve “müstehcen görüntüleri izletme” suçlarından altı yüz yıla yakın hapsi

istenmiştir. Davayla ilgili, istismara uğradığı iddia olunan 8 çocuğun KAİMDER, 2 çocuğun ise Ensar Vakfıyla ilişkili yurtlarda kaldığını belirten iddianame kabul edilmiştir. Ancak, araştırma henüz derinleşemediğinden maalesef, rakamın artacağından endişe duyulmaktadır.

Karaman'da, kamu yararına çalışan vakıf statüsündeki Ensar Vakfının faaliyetleri sırasında gerçekleşmiş bu istismarın yankıları sürerken Nazilli, Osmaniye ve Elâzığ'da yaşanan çocuk istismarı haberleri basına yansımıştır.

Daha önce, Pozantı Cezaevinde kalan çocuklara yönelik cinsel taciz ve tecavüz gibi olaylar da kamu vicdanını derinden yaralamış, en önemlisi pek çok çocukta yine onulması güç yaralar açmıştır.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 19, 34, 35, 36'ncı maddeleri, çocukların her tür istismar ve şiddet davranışından korunmalarını öngörür. 34'üncü madde "Taraf devletler, çocuğu her türlü cinsel sömürüye ve cinsel suiistimale karşı koruma güvencesi verirler." der.

Bu madde gereğince çocuğun her tür istismarını ve cinsel istismarı da önlemek devletlerin yükümlülüğüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilebilmesi için, düzenli olarak çocuğa yönelik hizmetlerin izlenmesi, bunun için veri toplanması ve analiz edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, çocuğun da izlenmesi gerekir. Riski önceden fark edip önlemeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Korunma hakkıyla ifade edilen, yalnızca istismar yaşandıktan sonra devreye giren etkili bir sistemin değil, aynı zamanda önleyici bir sistemin de varlığıdır. Bunun için çocuğun temel haklarını kullanmasını güvence altına alacak ve yararlandığı hizmetler aracılığıyla izleyebilecek bir sistem kurulmalıdır.

Fiilin gerçekleşmesi hâlinde ise ikinci mağduriyetlerin önlenmesi için, mağdurların adalete erişimlerini kolaylaştırmak ve fiziksel ve psikososyal iyileşmelerine yardımcı olacak hizmetler vermek gerekmektedir.

Karaman'da yaşanan çocuk istismarı, çocuklarla çalışan kurumların şeffaf biçimde ruhsatlandırılması ve bu kurumlarda çalışan gönüllü kişiler ile personelin yani çocuklarla ilişki içinde çalışan kişilerin işe alımına ilişkin sınırlamalar ile eğitimlerine ilişkin koşullar getirilmesi gerektiğini de bir kez daha ortaya koymuştur.

Bu sebeplerle, çocuk istismarıyla ilgili veri toplama, izleme, araştırma ve çocuklara yönelik cinsel saldırı suçlarının gerçekleşmeden önlenmesi amacıyla gerekli yasal ve idari tedbirleri almak için Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.

1) Filiz Kerestecioğlu Demir	(İstanbul)
2) Meral Danış Beştaş	(Adana)
3) Behçet Yıldırım	(Adıyaman)
4) Berdan Öztürk	(Ağrı)
5) Dirayet Taşdemir	(Ağrı)
6) Sırrı Süreyya Önder	(Ankara)
7) Ayşe Acar Başaran	(Batman)
8) Mehmet Ali Aslan	(Batman)
9) Saadet Becerekli	(Batman)
10) Hişyar Özsoy	(Bingöl)
11) Mizgin Irgat	(Bitlis)
12) Altan Tan	(Diyarbakır)
13) Çağlar Demirel	(Diyarbakır)

14) Feleknaş Uca	(Diyarbakır)
15) İmam Taşçılar	(Diyarbakır)
16) Nımetullah Erdoğmuş	(Diyarbakır)
17) Nursel Aydoğan	(Diyarbakır)
18) Sibel Yiğitalp	(Diyarbakır)
19) Ziya Pir	(Diyarbakır)
20) Mağmut Toğrul	(Gaziantep)
21) Abdullah Zeydan	(Hakkâri)
22) Mehmet Emin Adıyaman	(İğdır)
23) Erdal Ataş	(İstanbul)

6.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 56 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizde çocuklarla ilgili pek çok hukuki düzenleme yapılmış, iyileştirme ve reformlar gerçekleştirilmiştir. Yapılan tüm bu çalışmaların etki ve sonuçlarının incelenmesi ve çocuklara yönelik her türlü istismar iddialarının araştırılarak alınması gereken ek tedbirlerin tespit edilmesi ile yeni çözüm yollarının geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

1) Bülent Turan	(Çanakkale)
2) Şahin Tin	(Denizli)
3) Feyzullah Kırıkkık	(İstanbul)
4) Ali Ercoşkun	(Bolu)
5) Ayhan Gider	(Çanakkale)
6) Metin Külünk	(İstanbul)
7) Necdet Ünüvar	(Adana)
8) Fatma Benli	(İstanbul)
9) Mihrimah Belma Satır	(İstanbul)
10) Murat Alparslan	(Ankara)
11) Aydın Ünal	(Ankara)
12) Mehmet Akif Yılmaz	(Kocaeli)
13) Ravza Kavakcı Kan	(İstanbul)
14) Leyla Şahin Usta	(Konya)
15) Sema Kırıcı	(Balıkesir)
16) Hüsnüye Erdoğan	(Konya)
17) Cemil Yaman	(Kocaeli)
18) Ayşe Sula Köseoğlu	(Trabzon)

TBMM	B: 61	24 . 3 . 2016	O: 2
19) Osman Aşkın Bak		(Rize)	
20) Abdurrahman Öz		(Aydın)	
21) Abdullah Ağralı		(Konya)	
22) Mücahit Durmuşoğlu		(Osmaniye)	
23) Salih Cora		(Trabzon)	
24) Sabri Öztürk		(Giresun)	
25) Mehmet Uğur Dilipak		(Kahramanmaraş)	
26) Adnan Boynukara		(Adıyaman)	
27) Hüseyin Özbakır		(Zonguldak)	
28) Nazım Maviş		(Sinop)	
29) Halil Eldemir		(Bilecik)	
30) Alim Tunç		(Uşak)	
31) Ali Özkaya		(Afyonkarahisar)	
32) Mustafa Baloğlu		(Konya)	
33) Murat Demir		(Kastamonu)	
34) Fevzi Şanverdi		(Hatay)	
35) Mehmet Akyürek		(Şanlıurfa)	
36) Sami Dedeoğlu		(Kayseri)	
37) Hacı Özkan		(Mersin)	
38) Abdullah Başcı		(İstanbul)	
39) Mustafa Açıkgöz		(Nevşehir)	
40) Fuat Köktaş		(Samsun)	
41) Necip Kalkan		(İzmir)	
42) Ahmet Sami Ceylan		(Çorum)	
43) Haydar Ali Yıldız		(İstanbul)	
44) İbrahim Halil Fırat		(Adıyaman)	
45) Mehmet Ali Cevheri		(Şanlıurfa)	
46) Mehmet Habib Soluk		(Sivas)	
47) Salih Fırat		(Adıyaman)	
48) Ejder Açıkkapı		(Elâzığ)	
49) Hülya Nergis		(Kayseri)	
50) Hacı Bayram Türkoğlu		(Hatay)	
51) Mustafa Ilıcalı		(Erzurum)	
52) Mustafa Köse		(Antalya)	
53) Abdullah Nejat Koçer		(Gaziantep)	
54) Halis Dalkılıç		(İstanbul)	
55) Abdulhamit Gül		(Gaziantep)	
56) Ramazan Can		(Kırıkkale)	
57) Fatih Şahin		(Ankara)	

Gerekçe:

Çocuklarımız toplumun temeli ve geleceğimizin teminatıdır. 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile Anayasa'nın 41'inci maddesi başlığı "I. Ailenin korunması ve çocuk hakları" olarak değiştirilmiş ve "Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir." "Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır." fıkraları eklenmiştir. Yine 61'inci maddesinin dördüncü fıkrasında "Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır." hükmü bulunmaktadır.

Ülkemiz çocuklarla ilgili pek çok uluslararası sözleşmenin tarafı olup, iç hukukumuzda da çocukların mağdur olmalarını önleyici kanunlara sahiptir. Yasal düzenlemelerimiz çocuk hakları ilkeleriyle uyumludur. 2005 yılında Çocuk Koruma Kanunu çıkarılmıştır. TBMM'de 2010 yılında kayıp çocuklar başta olmak üzere çocukların mağdur olduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla meclis araştırması komisyonu kurulmuş, komisyon kapsamlı, geniş bir çalışma yapmış, bu konuda önemli bir rapor hazırlamıştır. 6545 sayılı Kanun'la Türk Ceza Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştır.

Çocuk koruma politikaları kapsamında, 2011 yılından itibaren, özellikle bütüncül bir çocuk politikası izlenmektedir. Kurum bakımında olan çocukların evrensel standartlarda bakılması ve devletin kurum bakım hizmetlerinin evrensel standartlarda yapılmasına yönelik çözümleri ve sevgievleri modeline geçilmiştir. Artık, 7-8 kişilik sevgievleri devletin, devlet kurumunun içindeki sevgievlerinde çocuklarımız bir ev ortamında yetişmektedir. Diğer taraftan, 2013-2017 yılı içinde Çocuk Hakları Strateji Belgesi hazırlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa, 2013 yılında dört yıllık bir Çocuk Hakları Strateji Planı hazırlanmıştır. Koruyucu, önleyici tedbirler kapsamında aile eğitim programları hazırlanmış ve pek çok aileye eğitim verilmiştir.

Yapılan tüm iyileştirmelere ve alınan önlemlere rağmen, ülkemizde çocuğa yönelik kötü muamelelerin bütünüyle önlenememiş olması hepimizi derinden üzmektedir. Çocuğa yönelik kötü muamele çocuklara fiziksel ve duygusal anlamda yanlış davranılması, cinsel istismar, ilgisizlik ve ihmalkârlık, ayrıca çocukların ticari anlamda ve başka biçimlerde sömürülmesi anlamını taşımaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından çocuk istismarcıları, aile bireyleri, bakımından sorumlu olan kişiler, arkadaşlar, hısım akraba, yabancılar, çocukla ilişkisi olabilen görevliler, işverenler, sağlık çalışanları ve diğer çocuklar şeklinde tanımlanmaktadır. Çocuk istismarı, maalesef, dünyadaki tüm ülkelerin sorunudur. Hayatımızı pek çok yönden kolaylaştıran teknolojik gelişmeler, kötü niyetli kimselerin elinde çocukları istismar eden bir araç hâline dönüşebilmektedir. Çocukların istismar ve taciz edilmelerinin etkileri tüm hayatları boyunca aşılamaz sonuçlar doğurmaktadır. Bu sorun, ihmal edilemez ve ertelenemez bir önem arz etmektedir. Zira, çocuklar her türlü politik ve ideolojik değerlendirmenin ötesinde korunması gereken varlıklardır. Çocuklarımızın sağlıklı ve güvenli ortamlarda yaşamalarını sağlamanın hem devletimizin hem de ailelerin görevi olduğu bilinen bir gerçektir. Başta aile olmak üzere çevre, devlet, devletin kurumları, sivil toplum, akademi, uluslararası kuruluşlar, özel sektör, her birimiz, çocukların ve doğal olarak toplumun geleceği konusunda sorumluluk taşımaktayız.

Ülkemizde çocuklarla ilgili yapılan çalışmaların etki ve sonuçlarının incelenmesi ve çocuklara yönelik her türlü istismar iddialarının araştırılarak alınması gereken ek tedbirlerin tespit edilmesi ile yeni çözüm yollarının geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması amacıyla önergemiz hazırlanmıştır.

7.- MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 12 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizde istismar edilen çocukların sayısının hızla arttığı, başta TÜİK olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşların konuyla ilgili sundukları raporlardan ve yaşanan adli olay kayıtlarından anlaşılmaktadır. Geleceğimizin teminatı çocuklarımızın her türlü istismardan korunması, yaşanan sorunların tespit edilmesi ve çözüme yönelik çalışmalar yapmak üzere Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına arz ve talep ederiz.

1) Oktay Vural	(İzmir)
2) Erkan Akçay	(Manisa)
3) Deniz Depboyulu	(Aydın)
4) Mustafa Kalaycı	(Konya)
5) Kamil Aydın	(Erzurum)
6) Arzu Erdem	(İstanbul)
7) Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	(Hatay)
8) Kadir Koçdemir	(Bursa)
9) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
10) Muharrem Varlı	(Adana)
11) Nuri Okutan	(Isparta)
12) Mehmet Parsak	(Afyonkarahisar)
13) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
14) Erkan Haberal	(Ankara)

Gerekçe:

Çocuk istismarı, geniş anlamda, 0-18 yaş grubundaki çocuğun, belli bir zaman dilimi içerisinde, kendisine bakmakla yükümlü yetişkin kişiler, diğer yetişkinler veya başka bir çocuk tarafından büyüme ve gelişmesini olumsuz yönde etkileyen, kaza dışı ve önlenabilir her türlü davranışa maruz bırakılması şeklinde tanımlanabilir.

Çocuklara bir yetişkin, toplum, devlet veya başka bir çocuk tarafından bedensel, duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyen kasıtlı bir davranış uygulanması olarak tanımlanan çocuk istismarı çocuklardaki hastalanma ve ölümün en önemli nedenlerinden birini oluşturmaktadır.

Meclisimizin literatürü araştırıldığında, konuyla ilgili olarak, 2010 yılının Mart ayında, kayıp çocuklar başta olmak üzere çocukların mağdur olduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla meclis araştırması komisyonu kurulduğu ve bu komisyonun 2006-2010 yılları arasındaki mağduriyetle ilgili olarak rapor sunduğunu görmekteyiz. Ancak, yapılan çalışmaya rağmen, sorunların çözülmediği hatta giderek arttığı da aşikârdır.

TÜİK verilerine göre, 2011 yılında güvenlik birimlerine getirilen çocukların sayısı 204.040 iken 2013 yılında bu sayı 273.571, 2014 yılında 280.414 olmuştur.

Mağdur çocuk sayısı 2010 yılında 88.582 iken 2014 yılında sayı 121.717'ye yükselmiştir.

Türkiye’de 2014 yılında, güvenlik birimine mağdur olarak 131.172 çocuk getirildiği, bu çocukların 11.095’inin de cinsel suçlara maruz kaldığı bildiriliyor.

Üzerinde durmamız gereken bir diğer sorun da kayıp çocuklardır. Zira,, bu çocukların fiziksel ve cinsel istismara maruz kalma olasılığı çok yüksektir. Ayrıca, kayıp çocuk sorunu “Çocuk ihmalı” başlığı altına alınması gereken bir çocuk istismarı türüdür.

Son günlerde Karaman ilinde yaşadığımız, vakıf evlerinde vuku bulan, gerçekliği kanıtlanmış, 10 çocuğa yönelik cinsel istismar ve yine iddia edilen 45 çocuk istismarı da dikkate alındığında, bu sorununun acil olarak gündeme alınması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Ne yazık ki son zamanlarda, devletin denetiminde olan veya olması gereken farklı kurum ve kuruluşlarda gerçekleşen cinsel ve fiziksel taciz olayları sık sık karşımıza çıkmaktadır.

Çocukları korumada en önemli hususlardan biri de yasaların çocukları ne kadar koruma altına aldığıın bilinmesidir. Bu sayede çocuklarla ilgili görevleri ve sorumlulukları olan her birey kendine düşen görevi daha iyi kavrayabilecek, gerektiği yerde müdahale edecek ve tüm istismara uğramış çocukları yasal organlara bildirebileceklerdir. Bunun sağlanabilmesi için de etkili ve işlevselliği yüksek kanun ve yönetmeliklerin oluşturulması gerekmektedir.

Çocuklara yönelik istismarın kapsamının ve nedenlerinin araştırılması, konuyla ilgili mevzuatlardaki yetersizliklerin belirlenmesi, uygulamalardaki ihmal ve sorunların değerlendirilmesi; belirlenen sorunların çözümüne yönelik daha ayrıntılı çalışmanın planlanması amacıyla Meclis araştırması komisyonu kurulması önem arz etmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, biraz önce okunan CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın (10/123) esas numaralı, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin (10/124) esas numaralı, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 56 milletvekilinin (10/125) esas numaralı, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına grup başkan vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın (10/126) esas numaralı, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin birlikte yapılacak görüşmelerine başlıyoruz.

VII.- MECLİS ARAŞTIRMASI

A) ÖN GÖRÜŞMELER

1.- *CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)*

2.- *İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124)*

3.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 56 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125)*

4.- *MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 12 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)*

BAŞKAN – Hükûmet? Burada, yerinde.

İç Tüzük'ümüze göre, Meclis araştırması açılıp açılmaması konusunda sırasıyla Hükûmete, siyasi parti gruplarına ve önergelerdeki birinci imza sahibine veya onların göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir.

Konuşma süreleri, Hükûmet ve gruplar için yirmişer dakika, önerge sahipleri için onar dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum: Hükûmet adına Kalkınma Bakanı Sayın Cevdet Yılmaz; önerge sahipleri adına İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Burdur Milletvekili Mehmet Göker, Aydın Milletvekili Deniz Depboylu, İstanbul Milletvekili Haydar Ali Yıldız.

İlk söz, Hükûmet adına Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz'a aittir...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Akçay...

VIII.- AÇIKLAMALAR

1.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, (10/123), (10/124), (10/125), (10/126) esas numaralı Meclis Araştırması Önergelerinin birleştirilerek yapılan ön görüşmelerinde Hükûmet adına Aile ve Sosyal Politikalar Bakanının konuşma yapmasını beklediklerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Elbette, Hükûmet adına Sayın Kalkınma Bakanının konuşmasına mâni bir hâl yok, kendisini dinleyeceğiz. Yalnız, böylesine bahsettiğimiz, bahse konu gündemimizde, çocuk istismarıyla ilgili bir araştırma komisyonunun kurulmasına ilişkin bir görüşme yapıyoruz. Tabii, ilk akla gelen, konuyla ilgili Hükûmet üyesi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Ramazanoğlu'nun konuşmasını beklerdik. Acaba kendileri niçin Meclisi teşrif edip görüşlerini ifade etmemişlerdir? Bu, fevkalade önemlidir. Daha attığımız ilk adımda ilk düğmeyi yanlış iliklemeye başlarsak yanlış yaparız. Acaba Sayın Bakan nerededir yani?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nerede?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu, çok önemlidir.

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ediyorum, hak veriyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben, bir ön yargıda bulunmak istiyorum, peşin hükümde bulunmak istiyorum ve özellikle gelmediği gibi bir izlenim ediniyorum ki bu, doğru değildir yani.

BAŞKAN – Sayın Akçay, muhakkak, Hükümet adına Sayın Bakanın -dediğiniz gibi- konuşmasına mâni bir hâl yok, o da kendisi de söyleyecektir. Malum, tüm grupların birlikte, ortak kararıyla bugün gündeme girmiş bir şey yani bu, daha önceden planlanan bir olay değildi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Dünden beri belliydi Sayın Başkan.

BAŞKAN - Dolayısıyla, ona ilişkin olarak muhakkak Hükümetin, Sayın Bakanın da vereceği bir cevap olacaktır.

Müsaade ederseniz, Kalkınma Bakanı Sayın Cevdet Yılmaz'a ben ilk sözü vereyim.

Buyurun Sayın Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- *CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123) (Devam)*

2.- *İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124) (Devam)*

3.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 56 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125) (Devam)*

4.- *MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 12 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126) (Devam)*

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çok müessif bir hadise vesilesiyle Meclisimizin gündemine gelmiş olan bir konuda Hükümetimiz adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, tabii, bütün bakanlar, Hükümetin politikalarından ortak olarak sorumludurlar ve temsil yetkisine sahiptirler ama elbette tercih edilen, her bakanın kendi uzmanlık alanında daha fazla işin içinde olmasıdır. Eminim, bu çalışmalar esnasında Aile Bakanımız bire bir bu konularla çok daha yakından bütün bürokrasisiyle birlikte ilgilenecektir.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Siz de öylesini tercih ederdiniz zaten Sayın Bakan!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani, sizin de çok gönüllü olduğunuzu düşünmüyoruz bu konuda!

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Devamla) – Bugün burada Hükümetimiz adına paylaşıcağım görüşler, bütün bakanlarımızın, Hükümetimizin görüşleridir, Aile Bakanımızla da birlikte. Bu çerçevede, Aile Bakanlığından da bir not alarak konuşmamı hazırladığımı da ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, müessif bir hadise, hepimizin vicdanını yaralayan bir hadise, yargıya intikal etmiş durumda. Öncelikle, yargının en sağlıklı şekilde karar verip yargı vesilesiyle suçlu bulunan kişinin de en ağır şekilde cezasını bulmasını yürekten temenni ettiğimizi belirtmek isterim. Bu tür

hadiseler, siyasi ayrım konusu, ideolojik ayrım konusu olan hadiseler değildir, insani konulardır, bütün siyasi ayrılıkların, görüşlerin ötesinde yaklaşmamız gereken meselelerdir. Bu anlamda, Meclisimizin de bu konuyu gündeme getirmesini ve bu çerçevede sorumluluk üstlenmeyi arzulamasını da takdir ettiğimiz belirtmek isterim.

Çocuk meselesi gerçekten son derece önemli. Bir temel haklar var elbette, bütün insanlığı bağlayan temel haklar, hürriyetler var ama bir de belli özel gruplara ilişkin olarak da uluslararası platformlarda da gelişmiş, bütün insanlığın geliştirdiği bazı evrensel standartlar da söz konusu. Bunlardan bir tanesi de çocuk haklarına ilişkin alan. Bu, uluslararası anlamda da önemli bir çerçeveye sahip, bizim de 2010 yılında gerçekleştirdiğimiz Anayasa değişikliğiyle Anayasa'mıza da girmiş bir kavram, çocuk hakları kavramı. 41'inci maddemizin başlığı "Ailenin korunması ve çocuk hakları" olarak değiştirildi biliyorsunuz. Bu, en üst hukuki belgemizde bu konuya verdiğimiz önemin açık bir göstergesi. Yine, buraya bir fıkra eklendi bu değişiklikle "Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı, çocukları koruyucu tedbirler alır." fıkrası da ilave edildi.

Bunu niçin vurguluyorum? Çocukları korumak, sadece ailenin, sadece yakınlarının görevi değil, bütün milletin görevi, devletin görevi, kamusal bir görev aynı zamanda. Dolayısıyla, Meclisimizin bu konuda tartışması, konuşması, araştırması, tedbirler geliştirmesi de bu hukuki çerçeveye çok çok uyumlu, onu vurgulamak açısından tekrar hatırlatmak istedim. Ülkemiz bu çerçevede birçok uluslararası sözleşmeye de taraf olmuş durumda. Hükümetimizin bu konudaki politikası da buradan zaten anlaşılabilir.

Yine, 2005 yılında Çocuk Koruma Kanunu'nu Meclisimiz yasalaştırdı, Hükümetimizin tabii ki desteğiyle, katkısıyla. Burada da yine önemli düzenlemeler yapıldı.

Ayrıca, Meclisimiz, 2010 yılında da kurduğu bir araştırma komisyonu bu alana ilişkin, çocuklara ilişkin önemli tespitlerde, önemli tekliflerde bulundu. Bu çerçevede de Ceza Kanunu'muz başta olmak üzere birçok değişiklikler yapıldı, adımlar atıldı. Bu yeni kurulacak araştırma komisyonunun da ben bu vesileyle yine hayırlı birtakım adımlara, bazı ek tedbirlere, bu sorunu daha da azaltıcı çalışmalara vesile olmasını diliyorum. Hükümet olarak çocuklara verdiğimiz önem, bütün politikalarımızda görülebilir. Özellikle de korunmaya muhtaç çocuklara çok özel çalışmalar gerçekleştirdik bu dönemde. Sevgievleri gibi hadiseler, eğitim sisteminde, sağlık sisteminde çocuklarımızın aldığı hizmetleri artırıcı çalışmalar, başlı başına bir Aile Bakanlığı oluşturmamız ve bu çerçevede hizmetlerimizi daha bütüncül bir bazda yürütmemiz bunun kanıtlarıdır.

Yine, ilk defa, Çocuk Hakları Strateji Belgesi bu dönemde hazırlandı, bunun da temelini aslında çocuk hakları oluşturuyor. Çocuğu merkeze alan birtakım politikalar da bu vesileyle bir strateji belgesine bağlanmış durumda. Bu çalışmaları sürdüreceğiz. Ancak, şunu da söylemek zorundayız: Maalesef, ülkemizde de, dünyada da, ne kadar tedbir alırsanız alın, ne yaparsanız yapın, bazı müessif hadiseler yaşanabiliyor. Çocuklarımıza ilişkin olarak da maalesef bunlar yaşanabiliyor. Önemli olan, tabii, bu gerçekleri görüp gerekli bütün tedbirleri almak, çok boyutlu bir şekilde bu hadiseleri önümüze koyup alınması gereken tedbirler konusunda yeni fikirler geliştirmek.

Burada, tabii, hem ülkemize hem dünyaya da bakmak durumundayız; dünyada neler yapılıyor, neler gerçekten etkili oluyor, hangi tedbirler, hangi politikalar... Bu çerçevede dünyaya da bakılmasında ben büyük yarar görüyorum. Eminim, Meclisimizin oluşturacağı araştırma komisyonu, hem dünyadaki uygulamalara hem ülkemizin tecrübesine bakarak sivil toplumla, akademik dünyayla, ilgili tüm taraflarla birlikte bu alana ilişkin önemli tespitler, önemli öneriler geliştirecektir. Bizim de Hükümet olarak bu önerilerden en üst düzeyde faydalanmaya hazır olduğumuzu özellikle belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu sorun, yakıcı bir sorun ve ertelenebilecek, ihmal edilebilecek bir sorun değil dolayısıyla en hızlı bir şekilde bu alana ilişkin çalışmaların yapılmasında da büyük yarar gördüğümüzü belirtmek istiyorum. Bu kapsamda, Anayasa'mızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'müzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması önergesine olumlu baktığımızı, bunu yararlı bulduğumuzu belirtmek istiyorum. Dört grubun önergelerinin birleştirilerek, bütün Meclis olarak bu işe sahip çıkılmasının da ayrı bir anlamı olduğunun altını çizmek istiyorum. Bu, aslında toplumumuza vereceğimiz çok güzel bir mesaj, hem mağdur olan insanlara vereceğimiz hem de bütün topluma vereceğimiz bence çok güzel bir mesaj. Bu konularda siyaset olmaz, bu konular, siyasi olarak istismar edilmez, siyasi polemik malzemesi yapılmaz. "Bu konularda bütün milletvekillerimiz, milleti temsil eden bütün vekillerimiz ortak bir tavır alır." mesajının verilmesi başlı başına bence olumlu bir hadise ve bu alandaki mücadelemize destek olacak bir hadise.

Tabii ki bu konularda, dediğim gibi, dünyanın da, bizim de yaşadığımız sorunlar; ne kadar gelişmiş olursanız olun, ne kadar ileri bir sisteminiz olursa olsun, maalesef, insanın olduğu yerde bu tür hadiseler yaşanabiliyor ama önemli olan, dediğim gibi, bunu çok yönlü analiz etmek ve gerekli tedbirleri almak. Burada ben doğrusu koruyucu boyutun en az, cezalandırıcı boyut kadar önemli olduğunu düşünüyorum. Bu konuyu analiz ederken eminim Meclisimiz, çok boyutlu bakacaktır; işin sosyoekonomik boyutundan kültürel boyutlarına, şehirleşme boyutundan ceza hukukuna, akademik çalışmalardan yargısal süreçlere kadar birçok konuyu tartışacaktır, konuşacaktır ve buralardan çıkacak somut önerilerin, ben, dediğim gibi Hükümetimize ciddi anlamda yol göstereceğini düşünüyorum.

Bu konularda, bugüne kadar bir tecrübemiz var, yapılanlar var ama yaşadığımız hadiseler de gösteriyor ki ilave tedbirler almamız lazım, yapılacaklar konusunda daha fazla çalışmamız lazım.

Bu vesileyle şunun da altını çizmek istiyorum: Burada bir suçla karşı karşıyayız, tabii ki yargı, son sözü söyleyecek ama toplumsal anlamda duruma baktığımız zaman, bir suçla karşı karşıyayız ve bu suçu işleyen suçlular var. Kim yaparsa yapsın, hangi camiadan, hangi kesimden olursa olsun, suç işleyen, cezasını en ağır şekilde görmelidir ve aslında "suçun şahsiliği" diye hukukta da, evrensel hukukta da bir ilke var, biliyorsunuz. Bir insan suçlu diye babasını, annesini, yakınlarını suçlayamayacağını gibi, mensup olduğu bir partiyi, derneği, vakfı da suçlayamazsınız. Tam aksine, aslında suç işleyen kişi, mensubu olduğu bu yapıları da mağdur eder bir konumdur. Aslında onlar da en az toplumun geneli kadar ve daha fazla aslında bundan eminim ki acı duyuyorlar, mağdur hissediyorlar. Dolayısıyla, buralarda ölçüler hukuki olarak koymakta ve ortak tavır geliştirmekte çok büyük fayda var diye düşünüyorum. Burada gerçek kişiler ile tüzel kişileri de birbirinden ayırmalıyız. Suç, gerçek kişiler tarafından işlenir, tüzel kişiler suç işlemezler, tüzel kişiler aksine, rencide olurlar, mağdur olurlar. Dolayısıyla, burada bir dayanışma sergilememiz çok çok önemli diye düşünüyorum. Bu araştırma komisyonunun kuruluşu aşamasında gösterilen bu ortak tavrın çalışma süreci boyunca da gösterileceğine olan inancımı da bu vesileyle ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, bir olay vesilesiyle belki gündeme geldi bu hadiseler ama eminim ki çok daha kapsamlı bir şekilde bir inceleme yapılacaktır. Nitekim uluslararası bazı sözleşmelere baktığımız zaman, çocuk istismarının çok boyutlu bir hadise olduğunu görüyoruz. Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımlarına bakacak olursak bir referans olarak, ihmalden duygusal etkilere, fiziksel zarardan cinsel istismara kadar çocuk istismarının dört başlık altında toparlandığını görüyoruz. Yine, bu çalışmalarda çok boyutlu bir şekilde değişik istismar boyutlarına da bu komisyonumuzun mutlaka değineceğinden ve buralarla ilgili bazı öneriler geliştireceğinden eminim. Dolayısıyla, komisyonumuza bu çalışmalarda başarılar diliyorum. Hükümet olarak Aile Bakanlığımız başta olmak üzere her türlü iş birliğini yapmaya, Hükümet olarak bütün bu çalışmalara destek olmaya hazır olduğumuzu da özellikle ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, bu vesileyle şunu da belirtmek isterim: Aile Bakanımızın bu konularda yaptığı bir açıklama oldu. Bağlamından kopuk bir şekilde yorumlanıp çok farklı yerlere çekilmeye çalışıldı. Bunu da doğru bulmuyoruz. Aile Bakanımız kendisi de zaten bu konuda gerekli açıklamaları yaptı. Bu konuda hiçbirimizin farklı düşünmesi mümkün değil. Onu bir kez daha burada da vurgulamak isterim.

Ayrıca, Aile Bakanlığımız bu konuyla yakından ilgileniyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Uzaktan ilgileniyor Sayın Bakan, uzaktan ilgileniyor!

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Devamla) – Şu anda, Aile Bakanlığımız, yargı süreçleriyle ilgili takip konusunda çalışmaları başlatmış durumda. Ayrıca, mağdurlara rehabilitasyon ve psikolojik destek konusunda yine çalışmalara başlamış durumda. Ve yine, kendi görev alanıyla direkt ilgili olduğu için, bu konularda incelemeler, araştırmalar ve Bakanlık olarak alınması gereken tedbirler konusunda da Aile Bakanlığımız, çalışmalarını başlatmış durumda. Eminim, bu süreçte komisyonumuza en büyük desteği yine Aile Bakanlığımız, oradaki bürokratlarımız, teknisyenlerimiz, Sayın Bakanımız, bütün ekibiyle bu süreci destekleyecektir ve bu şekilde, hepimiz için faydalı olan sonuçlar elde edilecektir diye inanıyorum.

Ben daha fazla uzatmak istemiyorum. Zaten, Meclisimizin, gruplarımızın ortak kararıyla gündeme gelmiş bir konu. Bu araştırma komisyonunun hayırlı olmasını diliyorum. Ülkemiz için, milletimiz için, özellikle de çocuklarımız için yararlı, hayırlı sonuçlar ortaya koymasını bir kez daha temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Şimdi, önerge sahipleri adına ilk söz, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’e aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Kerestecioğlu Demir, sizin süreniz on dakikadır.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sevgili halkımız; Halkların Demokratik Partisi olarak, Ensar Vakfı ve kurumlarında, KAİMDER’de çalışan bir görevlinin cinsel istismarına uğrayan çocuklarla ilgili vermiş olduğumuz araştırma önergesiyle ilgili söz almış bulunuyorum.

Özellikle, neden Sayın Bakanın “Bir kere rastlanmış olması hizmetleriyle ön plana çıkmış bir kurumumuzu karalamak için gerekçe olmaz.” ifadeleri ve basın yasağı, neden çocuğun yararına öncelik verilerek konunun ve kurumun ele alınacağına dair kamuoyunda ciddi bir şüphe yaratıyor, neden vakıf yurtlarında bulunan diğer çocuklarla ilgili de kaygılanıyoruz; aslında, biraz bunu açıklayarak söze başlamak istiyorum.

Cezasızlıktan, suçların üstünün örtülmesinden korkan bir toplum yarattınız maalesef ve bu yüzden de insanlar, bu adaletten korku içerisinde. Bunun örneği, daha öncesinde Pozantı Cezaevidir. Pozantı Cezaevinde taciz, tecavüz ve işkenceye maruz kalmış bir çocuk, tahliye olduktan sonra, hatırladığınız gibi, intihara kalkışmıştı. Yine, Pozantı Cezaevindeki tecavüzü anlatan bir başka çocuk, Kürkcüler F Tipi Kapalı Cezaevine geçtikten sonra kendini asarak intihar girişiminde bulunmuştu. Peki, devlet Ensar Vakfında yaşanan tacizle ilgili gereğini yapacağı güvenini vermiş miydi Pozantı’daki tecavüzler sonrasında? Aldığı tutumla hayır, böyle bir güven vermemişti.

Ne yapıldığını anlatayım: Pozantı Cezaevindeki tecavüzü ortaya çıkarmış olan gazeteci Zeynep Kuriş, bu haberiyle devletin mahremiyetini teşhir etmekten tutuklandı. Bu haberiyle Metin Göktepe Gazetecilik Ödülleri Yarışması’nda yazılı haber ödülünü kazanan bir gazeteci tutuklanmış oldu. Devletin üstün yararı, yine çocukların üstün yararını alt etti. Zeynep şöyle diyordu: “İnsanlık dışı

durumu haber yaptım, devletin mahremiyetini teşhir ettiğim için tutuklandım. Haber yapmak için 150'yi aşkın etkinlik, eylem ve mitinge katıldım, habercilik faaliyetim, suç delili gibi sunuluyor. Neden tutukluyum biliyorum, hiç kimseyi vurmadım ben.”

Pozantı’da çocuklara yönelik istismarın faili 20 zanlının dosyalarına ise takipsizlik kararı verildi. Fatura, Pozantı Cezaevinin fiziki koşullarına kesildi, cezaevi bir süre sonra kapatıldı. Hükûmet ne yaptı? İnkâr etti. Yargı ne yaptı? Takipsizlik kararı verdi. Bu takipsizlik kararı verilirken çocuklar, müebbet hapisle yargılanıyorlardı.

Çocuk tutuklulara yönelik işkence ve kötü muamele iddiaları Pozantı’yla sınırlı değildi. Bu olay sonrası Şakran, Maltepe, Muğla, Antalya Cezaevlerinde çocuklara yönelik cinsel istismar, işkence ve hatta cezaevinde dayakla öldürülme iddiaları sürüyordu.

Adana Ceyhan Cezaevinde yaşanan cinsel istismar da yalnızca cezaevi başgardıyanına uyarı cezası verilerek örtüldü. Hiçbir yetkili veya infaz koruma memuru hakkında dahi dava hâlihazırda da açılmadı.

İşte bu nedenle, her şeyi yargıya havale etmekle olmuyor. Evet, suçların şahsiliği var, bu, bir ilke ama “devletin pozitif yükümlülüğü” diye de bir hukuk ilkesi var, önleme sorumluluğunuz var. İktidar olan, hükûmet olan sizseniz, bakan olan sizseniz önleme sorumluluğuna da sahipsiniz ve bu pozitif yükümlülüğü yerine getirmedığınız için zaten bizler burada eleştiriyoruz ve yapılması gerekeni söylüyoruz. Bu, bir siyasi istismar konusu değil. Eğer bizler hükûmet olsaydık, bizler bakan olsaydık aynı şekilde hesabı, halkımız ve sizler bizden soracaktınız. İfade ettiğimiz şey sadece budur. Meclis, bunun için var ve gereğini yapmamız gerekiyor. Dünkü ısrarımızın da nedeni budur.

Dün burada, sanki bu kadar önemli bir konuyu konuşmuyormuşuz gibi, sizlerin oylarıyla araştırma önergeleri reddedildi, üstelik de kabul edildiği hâlde reddedildi. Bu da gerçekten, ayrı bir, olay olarak tarihe geçti tutanaklarda da.

Şimdi, az önce de söylediğim gibi, bakan olmak, sorumluluk almayı gerektirir. Evet, keşke Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı burada olsaydı hem söylediği sözlerin hem de kendisine bağlı olan kurumlarda ne olduğunun hesabını burada çok net olarak karşımıza çıkararak verebilseydi. Bunun başka bir yolu yoktur.

Önleme konusu ise -söylediğim gibi- her şeyden önemlidir çünkü önemli olan, olay olduktan sonra, istismar olduktan sonra, o çocuk bedenler ve çocukların ruhları yaralandıktan sonra kalkıp da burada yargıya işi havale etmek ya da komisyon kurmak değildir. Evet, komisyon önemli bir adım şu an için ama önemli olan, bütün bunların yapılmasını önlemektir yani denetlemektir. Türkiye’nin en büyük zaafı zaten budur; kadına yönelik şiddet konusunda da böyledir, çocuklara cinsel saldırılar konusunda da böyledir, çevre katliamları konusunda da böyledir. Her konuda, her konuda ama önleme sorumluluğunu maalesef, iktidar, Hükûmet hissetmiyor ve sonrasında da zaten hesap verme sorumluluğunu hissetmiyor. Önleme sorumluluğunu hissetmezseniz zaten hesap vermek için de sorumluluk almazsınız.

Evet, yapılması gereken -dediğim gibi- olduktan sonra değil, olmadan önlemek, kurumları, kurum personelinin ciddi eğitime tabi tutmak, çocukların hemen ama hemen adalete erişimini sağlamak. Yani bir düğme ötesinde, bir zil ötesinde olmalı o çocuklar adalete hemen erişebilmek için, şikâyetlerini hemen yapabilmek için, bunun için bir mekanizma kurulmalı. Umuyorum, komisyon bunları da sağlayacak çabalar gösterecek.

Evet, komisyonun -söylediğim gibi- kurulmasını gerçekten anlamlı buluyorum. Bunun için hiç kimsenin partizanlık yapmadan, gerçekten çocukların üstün yararını düşünerek ve gözeterek çalışması gerektiğini ve bu komisyonda elbirliğiyle bunların yapılması gerektiğini düşünüyorum. Evet, o

vakfa gitmemiz gerekiyor, adını koymamız gerekiyor, denetlememiz gerekiyor, başka kurumları da denetlememiz gerekiyor, cezaevlerindeki çocukların durumlarını da denetlememiz gerekiyor. Nerede bir çocuğun turnağına dahi bir şey oluyorsa bunun sorumluluğunu hep birlikte almamız ve bunun hesabını, kimler sorumluydu ondan sormamız gerekiyor. Aksi takdirde, “Evet, yargı bunu ele almıştır.” demek, daha önceki pek çok örnekte olduğu gibi, üstelik de yargının tarafsızlığından, bağımsızlığından çok ciddi şüpheler duyulan bir dönemde, sadece Meclisin havale edeceği bir şey değil. Burası bir havale merkezi değil arkadaşlar, burası sorumluluk alma merkezi ve hepimiz bu sorumluluğu almak zorundayız. Dün de ifade ettiğim gibi, çocuklar için ayağa kalkmayacaksa kimler için ayağa kalkacağız? Çocuklar için hep birlikte ayağa kalkmak zorundayız.

Ben, buradan, aslında, bir kez de halkımıza teşekkür etmek istiyorum, sözlerime son vermeden. Çocuklarına sahip çıkarak bu komisyonun kurulmasına en büyük desteği sağlayan ve bunun için, aslında, günlerdir çok ciddi çabalar gösteren -topladıkları imzalarla, yaptıkları paylaşımlarla, sordukları hesaplarla- halkımıza ve kamuoyuna bir kez daha teşekkür etmek istiyorum ve gözlerini üzerimizden asla ama asla ayırmamalarını temenni ediyorum.

Komisyon hayırlı olsun.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, önerge sahipleri adına ikinci söz, Burdur Milletvekili Mehmet Göker’e aittir.

Buyurun Sayın Göker. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Yapacağım bu konuşma, bir baba hassasiyetine ve kürsüye yakışır bir konuşma olmasını istediğimden dolayı mümkün olduğunca yumuşatılarak yapılacaktır yoksa çok daha sert olacağı kesindir.

Karaman’da bir öğretmenin en az 10 çocuğa bazı vakıf ve derneğe ait evlerde cinsel istismarda bulunduğu iddiaları basında yer almıştır. Bu iddiaların ardından Karaman Cumhuriyet Başsavcılığının 07/3/2016 tarihinde yaptığı açıklama ile olay netlik kazanmış, 2013-2014 yılları arasında meydana gelen cinsel istismara maruz kalan bir çocuğumuzun psikolojik destek amaçlı götürüldüğü Konya’daki bir psikiyatr doktorun duyarlı ve hassas davranması neticesinde, söz konusu çocuğa cinsel içerikli yayın izlettirildiğinin tespiti sonrasında Konya Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunmuş ancak Konya Cumhuriyet Başsavcılığı görevsizlik kararı vererek dosyayı Karaman Başsavcılığına iletmıştır. Karaman Başsavcılığının olayın üzerinde titizlikle çalışması sonucunda söz konusu olay ortaya çıkmıştır. Bu konuda göstermiş olduğu hassasiyet nedeniyle Karaman Cumhuriyet Savcılığına ve davanın açıldığı günden itibaren çocukların mahremiyetinin korunması adına vermiş oldukları gizlilik kararı nedeniyle yerel mahkemeye teşekkür ederim. Umarız, bu hassasiyet bundan sonra da devam eder.

Bu yaşanan olay sadece Karaman’a mal edilemez. Zira, eğitim sistemimizin çağdaş, bilimsel ve laik temellerini tahrip eden, devletimizin kuruluş felsefesine ve rejimine savaş açmış bir zihniyetin eğitim sistemimizi teslim almasından başka bir şey değildir. Sorun toplumsal ahlakımızın çökme noktasına geldiğinin bir göstergesidir ki Sayın Aile Bakanının çocuklarımızı korumak yerine vakfi savunur beyanatta bulunmuş olması bu konumda manidardır.

Yaşanan bu gelişmelerin basına yansımaları üzerine Genel Başkanımızın talimatıyla oluşturulan heyetimiz, Karaman iline giderek olayla ilgili araştırmalarını yapmıştır ve yapmaya da devam edecektir. Bu ziyaretteki amaç kesinlikle ve kesinlikle siyasi bir rant elde etme çabası değildir. Hele hele olayı Karaman’a ve Karaman halkına mal etme gibi bir amacımız kesinlikle yoktur. Amacımız,

Türkiye'nin değişik bölgelerinde yaşanan bu olayların ortaya çıkması ve sanıkların en üst seviyede cezalandırılmasının sağlanmasıdır. Toplumsal duyarlılık ve hassasiyet adına, bu görüşmelerde mağdur aileler ve çocuklar dâhil edilmemiştir.

Yaşadığımız toplumu derinden etkileyen bu ahlaksız olay nedeniyle yaptığımız görüşmelerde şu sonuçlara ulaştık: Cinsel istismar vakalarının 1 vakıf ve 1 derneğe ait toplam 2 evde gerçekleştirildiği; dosyada kayıtlı 10 çocuğun 9'unda net, 1'inde ise şüpheli tipi bulguların tespit edildiği; savcılığın söz konusu evlerden soruşturma aşamasında haberdar olduğu ve olayın ortaya çıkışından itibaren ivedi ve tam bir gizlilikle soruşturmanın yürütüldüğü; adı geçen şahsın görevden alınarak tutuklandığı bilgisini sizlerle paylaşmak isterim. Görüşmeler sonucunda heyetimizde oluşan ortak kanaat şudur ki dosyanın gizliliği esasına dayanarak bilgi vermekten kaçınılıyor olması altı çizilecek bir husustur. Özellikle, İl Millî Eğitim Müdürünün şahsın görev yaptığı dönemi sorgulamak amacıyla sormuş olduğumuz sorulara net cevap veremeyişi ayrıca bir soru işaretidir. Bu olayın tek bir kişiye mal edilmesi düşünülemez; çok yönlü bir şekilde araştırılmalıdır, olayda sorumluluğu ve ihmali olan herkesin gerekli cezayı alması için ne gerekiyorsa yapılmalıdır.

Sanığın 2014-2015 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde Ayrancı ilçesi Ağızboğaz köyü ilkokuluna altı aylığına geçici görevle gönderilmiş olması, altı ay sonra da Karaman'ın en prestijli okullarına tekrar döndürülmüş olması yine gözlerimizden kaçmayan bir olaydır. Bu görevlendirmenin amacının ne olduğuna sorduğumuz sorularda ulaşamadık. Bu dönüğe kimlerin aracı olduğunun takipçisi olacağız. Bu öğretmenin torpille yer değiştirdiği kesindir. Elinizi vicdanınıza koyun sayın vekiller, torpille yer değiştirmelerin yapıldığını hepimiz biliyoruz ama bu torpilleri uygularken bari sapıkları ayrı tutun.

Bu olaya istinaden Sayın Vali ve Başsavcıya ilettiğimiz sanığın Twitter hesabının kapatılması önerisi hâlâ karşılık bulmamıştır. Bu da söz konusu yetkililerin olaya gösterdikleri duyarlılığı ortaya koyması bakımından manidardır.

Karaman'da yaşanan cinsel istismar olayının altında ekonomik zorluklar ve köy okullarının kapatılması sonucu eğitim imkânına erişemeyen çocukların vakıf ve dernek gibi yapıların kaçak evlerine sığınmaları yatmaktadır. Bu ve benzeri olumsuzlukların tekrarlanmaması için özellikle köylerde bulunan çocukların eğitim imkânına erişimlerinin kesin olarak sağlanması gerekmektedir. Unutulmasın ki Anayasa'nın 41'inci maddesi gereği, devlet, çocuklara yönelik her türlü istismara ve şiddete karşı bütün tedbiri almak zorundadır. Vakıf ve derneğin ilkokul ve ortaokul düzeyinde açmış olduğu evlerin yasal dayanağı yoktur. En önemlisi de 5661 sayılı Yasa ve 652 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname'nin ilgili maddesine göre, şahıslar ve özel, tüzel kişiler ilk ve ortaöğretim düzeyinde yurt açamazlar.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; en acısı ve en zoru da cinsel istismar ya da bu tür bir olaya maruz kalmış başka çocukların olup olmadığı saptanırken nasıl bir yol izlenecektir? Cinsel istismara maruz kalan çocukların yaşadıkları fiziksel ve ruhsal travmaların giderilmesi için kim, ne yapacaktır? Millî Eğitim Bakanlığı vakıf, cemaat ve derneklere teslim olmuştur. Millî Eğitim Bakanı aciz içindedir, yaşananları uzaktan izlemektedir, derhâl istifa etmelidir. Sizin deyişinizle, bir istifadan bir şey olmaz.

Yılbaşı kutlamak, karşı cinsle tokalaşmak günah; çocuklara cinsel istismarda bulunmak nefesine yenik düşmek midir? Sadece haber yaptığı için peşine düştüğünüz gazetecileri bırakıp bu tür ahlaksızlıkların tekrar yaşanmaması için suçun üstünü örtmeyin.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Göker.

Önerge sahipleri adına üçüncü söz, Aydın Milletvekili Deniz Depboylu'ya aittir.

Buyurun Sayın Depboylu. (MHP sıralarından alkışlar)

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün burada, 17 Şubat 2016 tarihinde Meclis Başkanlığına sunduğumuz, 23 Mart 2016 Çarşamba günü yani dün Meclis gündemine getirdiğimiz çocuk istismarının önlenmesine yönelik araştırma önergesinin tekrar gündeme alınması sebebiyle söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu önerge bugün tekrar gündeme geldi çünkü maalesef, dün, AKP Grubu tarafından reddedildi. Daha da üzücü tarafı, iktidar vekil sayısı 32 kişi iken, muhalefet vekil sayısı daha fazla iken sayın Meclis başkan vekilinin tavrı sebebiyle ilk ret kararını aldı ve biz bu sorunun gündeme alınması için, bir araştırma komisyonunun kurulması için ciddi bir çaba harcamak zorunda kaldık.

Ben buradan özellikle yandaş havuz medyasını ve bir kısım ana akım medyayı kınamak istiyorum. Milliyetçi Hareket Partisinin hassasiyetini yok sayarak ve verdiği emeği yok sayarak, muhalefetin çabasını görmemeyi yeğleyip, bu arada göstermemeye de çalışarak “4 parti AKP önderliğinde birleşti, çocuk istismarının üzerine gidiyor.” diye lanse etmesini kınıyorum.

Her şeye rağmen, ben, tüm vekillerimize, siyasi parti gruplarına bugün teşekkür etmek istiyorum. Çünkü, bütün bu yaşadıklarımıza rağmen devletimizi, milletimizi ilgilendiren özellikle sosyal sorunlarda 4 grubun bir araya gelerek ortak bir karar alabilmesi ve özellikle çocuklarımızı korumaya karar vermesi, yapılan haksızlıkların ve suçların üzerine gitmek üzere bir araştırma komisyonu kurmaya karar vermesi çok güzel bir gelişme, bunu hep birlikte başarıyor olmak yüce milletimiz adına gurur verici bir karardır diye düşünüyorum.

Değerli vekiller, istismar ciddi bir sorundur. İstismar ister fiziksel olsun ister cinsel ister dinsel ister duygusal, ne olursa olsun, bir insanın hem o günkü ruh hâlinde, yaşamında hem de geleceğinde derin yaralar açan çok ciddi bir sorundur.

Bilmiyorum, hiç hayatınızda bir istismar mağduruyla bir araya gelip dinlediniz mi? Ben çalışma yaşamında birçok istismar mağduruyla bir araya gelip onları dinledim. Bunların içerisinde çocuklar vardı ve yetişkinler de vardı. Çocukların çektiği sıkıntılar başka, ta çocukluğunda istismarı yaşamış olan, bunu yetişkinliğe farklı sorunlarla taşımak durumunda kalan bireylerle görüşmelerim sonucu gördüğüm manzara yine farklıydı. Ve daha da ötesi, bu çocuklarımız küçük yaşta cinsel istismara uğradıktan sonra, yetişkin olduktan sonra yaşadıkları sorunları yeni kurdukları ailelere de taşıyorlar ve bu taşıdıkları sorunlar o ailenin birliğini, beraberliğini de olumsuz şekilde etkiliyor.

Çocukların yaşadıkları sorunlarla birlikte, bir de o çocuklara sahip olan ailelerin yaşadığı sorunlar var. Çocuklarının çektiği acıyı görmek ayrı bir tarafa, bu acının hakkını ararken yaşadıkları sosyal baskı başka bir tarafa ve adalet karşısında bunları, hakkını ararken yaşadıkları sıkıntılar da başka bir tarafta ayrı zorluklara sebep olmakta. Biraz empati kuralım. Zannediyorum sizler empati kurduunuz ki bugün 4 siyasi parti grubu olarak bu önergeler Meclis gündemine geldi ve de bu araştırma komisyonunun kurulması için adımlar atıldı.

Biz aileyiz, hepimizin birer yakını var. Buradaki vekillerimizin çoğu annedir, babadır; öyle olmasa da kardeşleriniz vardır, yeğenleriniz vardır, ailenizde çocuklar vardır. Eğer bunlardan biri herhangi bir şekilde böyle bir üzücü olaya maruz kalsa neler hissederdiniz? Siyaset bir tarafa, zaman zaman siyasi söylemlerimizle birbirimizi kırdığımız olabiliyor, birbirimizle aynı fikirde olmayarak farklı fikirleri savunduğumuz anlar mutlaka oluyor ki olmak zorunda, bu demokrasinin kaidesi. Ancak, hep birlikte sosyal sorunlara baktığımızda ve empati kurduğumuzda bazı sorunları siyaseti bir kenara bırakarak ele almak zorundayız.

Dün beni üzen bir başka konu daha vardı. Muhalefet partilerinden, araştırma önergesi sunulduğunda -dün de eleştirdim- buradaki vekil arkadaşlarımızın, AKP'li vekil arkadaşlarımızın çoğu burada olmuyor; gerekçeyi sunuyoruz, çıkıyoruz burada savunmamızı yapıyoruz ve çoğu da dışarıda oluyor, bizi dinlemiyorlar ve bizim neyi savunduğumuzu bile belki bilmiyorlar, oylama sırası geldiğinde koşarak içeri girip grup kararına uyuyorlar. Bu, demokrasinin aldığı bir yaradır. Neden biliyor musunuz? Çünkü, burada sizlere güvenen insanlar var. Sadece siyasi anlamda değil; sizlere, bir vekil olarak, haklarını savunacak, sorunlarını burada savunacak kişiler olarak bakıyorlar. O nedenle, sırf muhalefetten geldi diye, bir araştırma önergesini okumadan, dinlemeden yok saymanız çok üzücü. Yeri geldiğinde, devletimizin ve milletimizin ortak menfaati için karar almak durumunda kaldığımızda, sadece kendi önergelerinizi değil, lütfen elinizi vicdanınıza koyun, mantığınızı da harekete geçirin ve muhalefetten gelen araştırma önergelerini, tekliflerini de ciddiye, dikkate alın istiyoruz.

Yine, toplum ruh sağlığımızın korunması için yapabileceğimiz zaten çok şey var çünkü baktığımız zaman, gerçekten de toplum bu konuda iyiye gitmiyor, intihar oranları artıyor.

Bakın, kayıp çocuklarımız var. Bu kayıp çocuklarımızın da bir şekilde ele alınması gerekiyor belki bu önerge içerisinde. Neden biliyor musunuz? Çünkü, kayıp çocuklarımızın çoğu cinsel istismar veya fiziksel istismar nedeniyle hayatını kaybetmiş oluyor.

Vakıflar, vakıf kültürü bizim için çok önemli, gerçekten biz de önemsiyoruz ama şunu da unutmamamız gerekir ki iyilik yaptığını düşündüğümüz, bizlere destek olduğunu düşündüğümüz vakıflara birtakım hakları verirken veya birtakım şeyleri yapmasına göz yumarken, izin verirken denetimi de elden bırakmamak zorundasınız. Sorunların üzerine gitmek zorundayız çünkü kurumlar ancak o zaman temiz kalır. Eğer burada kusuru ve ihmali olan kişiler araştırılıp gerekli cezayı almazlarsa o kurum zaten yara alır. Kurumların da temizliği için sorunların üzerine gitmekten kaçınmamamız gerekiyor.

Devlet, milletin güvenliğinden sorumludur. Yandaş kadrolaşmaya değil, temiz kadrolaşmaya ihtiyacımız var. Sadece siyasi görüşlerini dikkate alırsanız yanlış insanları yanlış işlerin başına getirirsiniz. İşleri ehil olan kişilere vermemiz gerekiyor ki ehil olan kişilerin her zaman sizinle birlikte aynı siyasi görüşe sahip olmayacağını da kabul etmeniz gerekiyor. Eğer işini dürüst yapıyorsa, yaptığı işi en iyi şekilde yapıyorsa o zaman onların hakkını yemeye de hakkınız yok çünkü şu anda siz yeryüzünde bir insanın sınanabileceği en zor şeyle sınanıyorsunuz; iktidar ve güçle sınanıyorsunuz. Ahirette bunun hesabı çok daha ağır. Bizler için de aynı, biz de burada söz sahibiyiz, biz de aynı sınavdayız ama iktidarın sınavı çok daha ağır. Lütfen, bunun da farkına varın.

Yasalar çocukları tam anlamıyla korumalı, uygulamalar özellikle denetlenmelidir. Bugün burada ortak bir karar alıp araştırma komisyonu kuracağız. Ben şimdiden hayırlı olmasını diliyorum. Ancak, bu araştırma komisyonunda ele alacağımız konuların belirlediğimiz konuların dışına çıkartılmayarak amacına uygun yapılması gerekiyor. Denetlenmesi gereken, incelenmesi gereken her şeyin kuralına uygun denetlenerek, incelenerek raporlaştırılması gerekiyor. Doğru öneriler çıkarak doğru yasaları burada çıkartmamız gerekiyor. Açıkçası, bugüne kadar çıkartılan araştırma önergeleri sonrası kurulmuş komisyonların raporlarının bir kısmının işe yaramadığını gördük ve ben ciddi olarak kaygılanıyorum, bunlar herhâlde sümen altı edildi. Lütfen, bu araştırma komisyonunun raporu çok ciddiye alınsın, söz konusu çocuklarımızın güvenliği ve bu yerine ulaşsın ki biz de doğru kararlar alıp yasaları çıkaralım.

Her birinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Depboylu.

Önerge sahipleri adına son söz İstanbul Milletvekili Haydar Ali Yıldız’a aittir.

Buyurun Haydar Ali Yıldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALİ YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde çocuklarla ilgili pek çok hukuki düzenleme yapılmış, iyileştirme ve reformlar gerçekleştirilmiş. Yapılan bu çalışmaların etki ve sonuçlarının incelenmesi ve çocuklara yönelik her türlü istismar iddialarının araştırılarak alınması gereken ek tedbirlerin tespit edilmesi, yeni çözüm yollarının geliştirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci maddesi, İç Tüzük’ün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması için verdiğimiz önerge hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bir empati yapmamızdan ve yaptığımızdan bahsedildi. Ben dünkü konuşmamda, aynı konuyla ilgili konuşmamda aynen şunları ifade etmişim: “Burada Meclis araştırma önerileri gelebilir. AK PARTİ olarak bizler... Böyle günübirlik taleplerle değil, enine boyuna bu mesele müzakere edilir, istişare edilir, gerekirse bu Parlamento bir Meclis araştırması açılması konusunda ortak bir mutabakatla kararını alır ve yoluna devam eder. Bu noktada “A partisi çocuğun cinsel istismarına taraftar, duyarlı, diğeri değil.” şeklinde bir yaklaşım iğrençtir, en az bu olay kadar kötüdür. Böyle bir yaklaşım ahlaksızcadır, kabul edilemez ve faydasız bir tartışmadır diye dünkü konuşmamda ifade etmişim.

Bugün yeni bir gün. “...”(x); olanda hayır vardır, olacak olanda da hayır vardır. Demek ki bugün kismet, ortak bir akılla Parlamento bu meseleyle ilgili kendi iradesini ortaya koymuştur.

AK PARTİ bugüne kadar hiçbir sosyal meseleye duyarsız kalmamış, azami hassasiyet göstermiş bir siyasi partidir. Dolayısıyla, Parlamentonun ortak aklıyla hareket ederken elbette ki AK PARTİ bugüne kadar gösterdiği duyarlılığı da ortaya koymuş bulunmaktadır.

Yine, dün ifade etmişim. Meseleye bakarken evvela bakış açımızı değiştirmemiz lazım; önce bakışımızı, sonra o bakışın açısını. Bakışımızı netleştirmemiz lazım. Her türlü siyasal ideolojiden, siyasi mensubiyetimizden arındırarak, açısını da olayı esas alarak, olayı merkeze alarak belirlememiz gerektiğini yine ifade etmişim.

İnanç ve medeniyet kodlarımızdan hareketle Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, devamlı, bu toplumda bereketin, bolluğun geleceğe taşınması anlamında, toplumun sağlıklı devamı anlamında bütün ailelere 3 çocuk tavsiyesinde de bulunmuştur. Bu, bizim inancımızın ve medeniyetimizin ve bu inanç ve medeniyeti en güzel şekilde temsil eden Cumhurbaşkanımızın hassasiyetini ortaya koymakta.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Ne diyorsun sen ya?

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) - Bu çocukların modern dünyada yarışmak...

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Ne diyor bu?

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) - İnanç ve medeniyetimizin değerlerini geleceğe taşıyacak, dünyaya tanıtacak bir nesil, millî, yerli, şuurlu bir nesil geleceğimizin, büyük, güçlü Türkiye’mizin teminatı olacaktır.

Çocuklarımızın sağlıklı bir aile ortamında geleceğe sağlıklı hazırlanması noktasında da Hükümetimiz, AK PARTİ siyasal aklı, bu çocukların doğumlarından itibaren 1’inci çocuğa 300, 2’nci çocuğa 400, 3’üncü çocuğa 600 TL olmak üzere teşvik yardımlarında bulunmuş.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Karaman’a gel, Karaman’a!

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) - Yine, anneye 1’inci çocuk için iki ay, 2’nci çocuk için dört ay, 3’üncü çocuk için altı ay olmak üzere yarım gün tam ücret alması konusunda da, annenin çocukla sağlıklı iletişim kurması ve sağlıklı gelişimini sağlama konusunda da imkân tanımış bir siyasi partidir.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Yine aynı şekilde, çocuklarımızın sağlıklı bir toplumda yaşayabilmeleri için hastane yatak sayımızı artırdık, eğitimleri için okul sayımızı, derslik sayımızı artırdık. Artık, çocuklarımızın, sahip olduğumuz değerler istikametinde, sağlıklı bir şehirde sağlıklı bir eğitimi, modern bir eğitimi, sağlıklı modern bir hastanede alabilmelerinin de imkânını sağlamış bir siyasi partiyiz, bir Hükûmetiz. Dolayısıyla, kimsenin, AK PARTİ'nin çocuğa karşı duyarsız olduğu konusunda bir iddiada bulunmasını asla kabul etmemiz mümkün değildir.

Yine, Sayın Cumhurbaşkanımızın kıymetli eşleri hanımefendi, çocukların iyi bir eğitim alması için, çocukların toplumda, özellikle kız çocuklarının toplumda daha etkin, daha verimli olmaları konusunda, kız çocuklarının eğitimi için önemli projelere imza atmış; bunlardan biri "Haydi Kızlar Okula Kampanyası", Türkiye'nin dört bir yanında karşılık bulmuş ve verimli neticeler hasıl olmuştur. Dolayısıyla, bu noktada, hiç kimsenin, AK PARTİ'nin duyarlılığını test etme hakkı yoktur.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Var, var. Dün test edildiniz, dün!

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) - Aynı şekilde, bu Parlamentoda, 2003 tarihinden itibaren bugüne kadar da aile mahkemelerinin kurulması konusunda kanun, yine aynı şekilde 4804 sayılı kanun -bunlara ilişkin milletlerarası sözleşme ve protokollerin imzalanması- 2005 tarihli 5395 sayılı Çocukların Korunmasına Dair Kanun yine AK PARTİ döneminde çıkarılmıştır. Dolayısıyla, tekrar ediyorum, AK PARTİ, çocukların gelişmesi, çocukların korunması, koruyucu ve denetleyici tedbirlerin alınması konusunda bugüne kadar gerekli olan her türlü tedbiri almıştır, almaya da devam edecektir. Eğer uygulamadan kaynaklanan, idarenin yapmış olduğu bir hata varsa bununla ilgili gerekli tedbirlerin, düzenleyici ve önleyici tedbirlerin alınması konusunda da elbette ki gereğini yapacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Karaman'da yaşanan olay elbette ki çok vahim ve çirkin bir olaydır. Toplumun ahlak değerlerini rencide eden, inciten bir olaydır. AK PARTİ Grubu olarak şiddetle kınadığımızı ve olayın sonuna kadar da takipçisi olacağımızı ifade etmek istiyoruz. Elbette ki kanuni düzenlemeler, yasal düzenlemeler bu noktada eksikse bunları yerine getirmek, tamamlamak noktasında da üzerimize düşeni yapacağız.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu olayla ilgili, dün yine ifade etmiştim, Karaman Cumhuriyet Başsavcılığımız iddianamesini hazırlamış ve sanıkların altı yüz yıla yakın bir zamanla yargılanmaları, ceza almaları konusunda Karaman Ağır Ceza Mahkemesinde iddianame kabul edilmiş ve kamu davası açılmış olduğunu da sizlerle paylaşmıştım. Tabii, burada, bizim, milletvekilleri olarak, Parlamento olarak, bütün kurum ve kuruluşların, çocuğun haklarını, çocuğun ruh ve gönül dünyasını korumak üzere -bütün dünyada temel bir ilkedir- yayın yasağı ve gizlilik esası... Buna da hep birlikte duyarlı olmamız gerekiyor çünkü burada alınmış olan karar, çocuklarımızın haklarını, onların ruh ve gönül dünyalarını, tertemiz o mahremiyetlerini, masumiyetlerini korumak içindir. Yine ifade ediyorum, bütün dinlerin, bütün öğretilerin, bütün felsefi inançların kabul ettiği belli kanunlar vardır; aklın muhafazası kanunu, nefsin muhafazası kanunu, neslin muhafazası kanunu, dilin ve dinin muhafazası kanunu. Burada neslin muhafazası kanunu, bizim için, önümüze düşen önemli bir referanstır ve inşallah, bu konuda alınması gereken tedbirler varsa yine üzerimize düşeni yapacağız. Birer milletvekili olarak, birer anne olarak, birer baba olarak her şeyden önce çocuklarımıza karşı duyarlı olmak, onların sağlıklı, yeni Türkiye'de huzurlu bir şekilde, güvenli bir şekilde yaşaması için almamız gereken tedbirler neyse, üzerimize düşen salahiyyet neyse, vazife neyse bunu da yapmak durumundayız.

Diğer taraftan, yargı yine bu çocukların dünyalarını, mahremiyetlerini ve masumiyetlerini rencide etmeden, kırmadan, dökmeden, aile yapılarında en ufak bir hasara yol açmadan... Araştırma önergesinde de bu hususlara dikkat edilecek, mesele bütün aydınlığıyla ortaya çıkacak ve toplumun düzenli bir şekilde yoluna devam etmesi, alınması gereken önleyici tedbirler, düzenleyici tedbirler noktasında Parlamentodaki milletvekilleri bu çocuklarla ilgili hassasiyetlerini inanıyorum ki bu araştırma komisyonunun çalışma süresi içerisinde koruyacaklar. İnşallah, hayırlı bir çalışma olacak ve çocuklarımız için, çocuklarımızın geleceği için verimli, hayırlı bir çalışma ortaya çıkacaktır.

Ama tekrar ediyorum: Çocuklarımızın üzerine hepimiz ana baba olarak titriyoruz. Bu meseleye de yaklaşırken mağdur olan çocukların, mağdur olan ailelerin mahremiyetlerini ve masumiyetlerini korumak hepimizin boyununun borcudur.

Tekrar ediyorum: Bir anne olarak, bir baba olarak, bir milletvekili olarak ve bu şerefli Parlamentonun bir mensubu olarak, bir kardeşiniz olarak ifade ediyorum ki çocuk istismarı siyasi çekişmelere kurban edilecek bir konu değildir. Çocuk istismarı istismar edilemez diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yıldız.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, 4 siyasi partinin ortak tavrıyla bir araştırma komisyonu kurulmasına son derece memnun olduğuna ve tüm gruplara teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, özellikle dünkü tartışmalardan da yola çıkarak -az önce Sayın Depboylu da ifade etti- sanki burada böylesine bir araştırma komisyonu kurulmaması yolunda özel bir gayretimizin olduğu gibi... Öncelikle, buna katılmak istemediğimi ifade ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Aynen bu özel gayret oldu Sayın Başkan. Bu özel gayret yaşandı. Dün göz ardı edildi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, siz niye konuşuyorsunuz?

BAŞKAN – Bir saniye, tamamlayayım arkadaşlar. Bakın, bir noktaya geldik. Bir noktaya getireyim, bir izah edeyim.

Her şeyden önce bir baba olarak, çocuklarımızın ortak değerlerimiz olduğunu hepimiz biliyoruz. Anneler var içimizde, babalar var. Hepimizin, bu ülkenin, bu milletin geleceğidir çocuklarımız. Tabii ki çok çok daha hassas olmak durumundayız ve bugün burada, bu noktada 4 siyasi parti grubunun da ortak tavrıyla, emin olun, bu araştırma komisyonunun kurulmasına son derece memnun oldum. Bunun uygun ve yerinde olduğunu, faydalı olduğunu bunda emeği geçen tüm gruplara da teşekkür ederek belirtmek istiyorum. Komisyona da şimdiden ben başarılar diliyorum, hayırlar diliyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Dün “Hayır.” deyip de bugün “Evet.” diyenlerin bunu izah etmesi gerekiyor o zaman.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Üzüm yemek mi, bağcıyı dövmek mi amaç; bir onu söyle.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Elbette bu siyasi kaygılarla reddedildi; yine aynı siyasi kaygılarla burada bugün kabul edildi, ortak bir şey yapacağız diye.

BAŞKAN – Şimdi, burada, tabii ki dünkü tartışmada, emin olun, İç Tüzük’e göre el kaldırma işlemine göre gördüğümü söyledim, onu özellikle ifade etmek istiyorum. Burada tabii ki el kaldırma işlemine göre oylamanın yapıldığını bilemeyebilecek durumda olan bir sayın kâtibimiz, sağ olsun, İç Tüzük’e aykırı olarak da -çok sevdiğim bir kardeşim- belki bilmeyerek, farklı bir ifade kullandı. Ama, el kaldırma noktasındaki konuyu da görmediğini kendisi de ifade etmişti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Niye şimdi bunu söylüyorsunuz, gündeme getiriyorsunuz ya?

BAŞKAN – Ayrıca, özellikle, bu konu beni şu açıdan incitti: Bu tartışmadan yola çıkarak, özellikle sosyal medya, medya üzerinden, ahlaka mugayir bir şekilde bunu farklı bir noktaya çekerek, bazı değer yoksunu haysiyet cellatları da maalesef, şahsıma yönelik birtakım saldırılarda da bulunmuşlardır.

Takdir edersiniz ki istismarın her türlü kötüdür, çocuk istismarı da en büyük istismarlardan biridir ve bunu istismar etmek çok çok daha kötü, çok daha illet bir durumdur.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Buradan niye söylüyorsun ya, sosyal medya üzerinden söyle. Hayret bir şey ya!

BAŞKAN – Ben şunu ifade ediyorum: Herkes ifadesiyle aslında kendini, kendi kişiliğini ortaya koyar. Nasıl, deriz ya kem söz sahibine aittir dolayısıyla kötü sözün muhatabı...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Buradan sosyal medyaya mı sesleniyorsunuz Sayın Başkan?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sosyal medyadan cevap verin.

BAŞKAN – Kötü sözün sahibi, muhatabı değil, hatibidir diyorum ve ben tekrardan bu komisyonun hayırlı olmasını diliyorum.

VII.- MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123) (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 22 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124) (Devam)

3.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve 56 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125) (Devam)

4.- MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 12 milletvekilinin başta cinsel istismar olmak üzere çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126) (Devam)

BAŞKAN – Tüm konuşmacılara ve tüm gruplara teşekkür ederken, Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Meclis araştırması açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir. (Alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kabul etmeyenler var orada, hâlâ elini kaldırmayanlar var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Meclis araştırmasını yapacak komisyonun 15 üyeden kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun çalışma süresinin başkan, başkan vekili, sözcü, kâtip üyenin seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.30

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/541) (S. Sayısı: 117) (x)*

BAŞKAN - Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Geçen birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen tasarının ikinci bölümünde yer alan 26’ncı maddesi kabul edilmişti. Şimdi, 27’nci madde üzerinde önerge işlemlerini başlatıyorum. 27’nci maddede üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 27’nci maddesinin (1)’inci fıkrasında geçen “657 Sayılı Kanuna” ifadesinin “657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Osman Baydemir	Bedia Özgökçe Ertan
Diyarbakır	Şanlıurfa	Van
Mahmut Celadet Gaydalı	Meral Danış Betaş	Erol Dora
Bitlis	Adana	Mardin
Garı Paylan	Mahmut Toğrul	
İstanbul	Gaziantep	

(x) 117 S. Sayılı Basmayazı 17/2/2016 tarihli 40’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 27'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(2) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.”

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Kazım Arslan
Balıkesir	Muğla	Denizli
Cemal Okan Yüksel	Zeynel Emre	Özkan Yalım
Eskişehir	İstanbul	Uşak
	Haydar Akar	
	Kocaeli	

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 27'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve (5)'inci fıkrada belirtilen ekli (I) sayılı cetveldeki “GİH Daire Başkanı 1 7” satırının çıkartılarak aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Nuri Okutan	İsmail Faruk Aksu
Mersin	Isparta	İstanbul
Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	Erkan Haberal	Kamil Aydın
Hatay	Ankara	Erzurum
Kadir Koçdemir	Arzu Erdem	
Bursa	İstanbul	

“(2) Kurul başkanı için bakanlık müsteşarına, kurul üyesi için bakanlık müsteşar yardımcısına, başkan yardımcısı için bakanlık genel müdürüne, kişisel Verileri Koruma Uzmanı için Başbakanlık uzmanına, kişisel Verileri Koruma Uzman yardımcısı için Başbakanlık uzman yardımcısına, diğer personeli için ise Başbakanlık personeli emsal alınarak kurumun önerisi Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Emsali personele yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz. Bunlar, emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir.”

“GİH Sicil Hizmetleri Daire Başkanı	1 1
GİH Bilgi Teknolojileri Hizmetleri Daire Başkanı	1 1
GİH İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanı	1 1”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Komisyon katılmıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mehmet Necmettin Ahrazoğlu.

Buyurun Sayın Ahrazoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce kahpece ve kalleşçe, PKK tarafından üç günde şehit edilen Hataylı 4 hemşehrime, Şehit Uzman Çavuş Bilal Kurtoğlu, Reyhanlı; Şehit Özel Harekât Komiseri Ayhan Kıymacı, Dörtöy; Şehit Astsubay Halil Halal, Hassa; Şehit Uzman Çavuş Hidayet Atmış, Kırıkhan ve bugün Nusaybin’de şehit olan 3 askerimize ve hemşehrilerime yüce Rabb’imden rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyor, ailelerine ve yüce Türk milletine sabırcemiller niyaz ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 27’nci maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

27’nci maddeyle, kurul başkanı ve üyeleri ile kurum personelinin mali ve sosyal hakları düzenlenmektedir. Bununla birlikte, başka kurum ve kuruluşlarda çalışanlardan uzmanlığına ihtiyaç duyulanların kurumda görevlendirilmelerine ilişkin düzenleme hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca maddeyle, kurumda istihdam edilecek personele ilişkin kadro, unvan ve sayılar da belirlenmektedir.

Değerli milletvekilleri, tasarıya bakıldığında, bir Anayasal temel hakkın ifası bakımından tasarıda yer verilen düzenleme yerinde olmakla birlikte, gerek oluşturulan normlar gerekse de teşekkül ettirilen Kişisel Verileri Koruma Kurumuna ve Kuruluna ilişkin düzenlemelerin temelde kanun tasarısının amacı ve temel ilkelerinde belirtilen kişisel verilerin korunması anlayışından uzaklaştığı, farklı uygulamaları beraberinde getirebilecek bir nitelik arz etmekte, bir temel hakkın tesisi için düzenleme yapılırken vatandaşların başka bir hakkının ihlaline sebep olabileceği anlaşılmaktadır.

Kurulması öngörülen Kişisel Verileri Koruma Kurumunun tarafsızlığı ana unsur olmakla birlikte, kurum karar organı olarak teşekkül ettirilirken kurul üyelerinin nitelikleri ve seçimleri başta olmak üzere, bazı hususlar tarafsızlık ilkesiyle uyusmamaktadır.

Kurul üyelerinin sayısı, AKP’nin önerisiyle MHP’nin temsiline engel olacak şekilde düzenlenmiştir. Yine, tasarının bütününde, tüm olarak ne yapılmak istendiğine, kurumun görev, yetki ve sorumluluğuna dair kafa karışıklığının olduğu görülmektedir; teşkilat, personel ve kadro düzenlemesinden kaynaklı sorunların bulunduğu izlenmektedir.

AKP iktidarları döneminde, kamu görevlilerinin atamalarında, görevde yükselmelerinde, tayin ve terfilerinde tarafsızlık ve liyakat ilkelerinden maalesef vazgeçilmiştir, bu durum da kamuoyunda endişelere yol açmıştır.

Kamu kuruluşlarında hak eden memurun hak ettiği göreve getirilmesi, çalışma barışının, birlik, dayanışma ve verimlilik artışının sağlanması için en temel gerekliliktir. Son yıllarda kamu görevlileri “yandaş”, “yandaş olmayan”, “bizden”, “bizden olmayan” ifadeleriyle fişlenmiş, bu işlemin de 7 Haziran seçimlerinden sonra ortada görülmeyen MİT tarafından yapıldığı kanaati hasıl olmuştur. Maalesef, AKP iktidarları, ayırıştırma, kadrolaştırma, adam kayırma, kıyım, hırsızlık, hukuksuzluk had safhaya almıştır. Devlet yönetiminde kabul edilemez bu durumlar AKP döneminde meydana gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’da düzenlenmiş temel bir hak olan kişisel verilerin korumasına aykırı olarak Türkiye, kişisel verilerin izinsiz paylaşıldığı, yasal olmayan düzenleme ve izlemelerle özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiği bir ülke durumundadır. Maalesef, ülkemizde, bugünkü ortamda adalet yok sayılmış, Anayasa Mahkemesi kararları tanınmamış, Anayasa’ya sadakat yemini edenler yeminlerini unutmuşlardır.

Mecliste, MHP'nin çocukların her türlü istismardan korunmasına yönelik vermiş olduğu Meclis araştırması komisyonu önergesi oylama sonucu ters yüz edilmiş, bu işlem de AKP'li Meclis başkan vekili tarafından gerçekleştirilmiştir. Çocuklara bayram hediyesi olan Meclisten, çocukları istismar edilen bir Meclise gelinmiş, bu durum da yüce milletimiz tarafından benimsenmemiş ve Meclisimize yakışmamıştır. Ancak, bugünkü yapılan düzenlemeyle bu durum ortadan kaldırılmıştır. Bu nedenle, yüce Meclise de teşekkürlerimi arz ediyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 27'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(2) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.”

Kazım Arslan (Denizli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Kazım Arslan.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

117 sıra sayılı tasarının 27'nci maddesinde istediğimiz değişiklik ile ilgili, önergeyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, yine, biraz önce çocuk istismarının önlenmesiyle ilgili kabul etmiş olduğumuz araştırmanın hepimiz için çok iyi olduğunu ve Meclisimizin de ortak bir kararıyla çıkmış olmasının gerçekten sevindirici olduğunu belirtmek istiyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

Bugün, bu yasanın görüşülmesi sırasında, Türkiye’de insanlarımızın, vatandaşlarımızın mal ve can güvenliğinin olmadığı ve çocuk istismarlarının da önlenemediği bir dönemde kişisel verilerin korunmasıyla ilgili tasarının yasalaşması için görüşmelere devam ediyoruz. Tabii, Meclisin bugünkü yoğun gündeminde, bu kanun çerçevesinde oluşacak kurulun tarafsız bir şekilde görev yapması mümkün gözüküyor. Siyasi baskıların altında yürütülecek çalışmalarla kişilerin verilerinin hiçbir şekilde güvence altında olmasının da mümkün olacağını görmüyorum, bunu da belirtmek istiyorum. Çünkü, mevcut iktidara bağımlı olarak çalışacak bu kurulda, birçok zamanlar, kişisel verileri korumak yerine kullanma amacıyla da bu yasanın kullanılacağını ve işlerin bu şekilde yürütüleceğini de söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, ülkemizin her tarafına terörizm, teröristler yağmış, birçok canlı bomba türemiş ve ülkenin her tarafında yine canlarımız gitmeye, şehitlerimiz de gelmeye devam etmektedir. Yine, biraz önce aldığımız bir habere göre, Nusaybin’de 3 şehidimizin olmuş olması bizleri üzüntüye boğmuştur. Bu şehitlerimiz için Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine de başsağlığı diliyorum, sabır diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bu kadar olayların olduğu bir dönemde, terörün gerçekten çok yoğun olduğu bu dönemde, Cumhurbaşkanının, Başbakanın çıkarak sanki teröristler bir devletmiş gibi “Biz meşru müdafaa hakkımızı kullanacağız.” diyerek yanlış bir ifadeyle mücadeleye ve söylemlere devam etmektedirler. Hâlbuki, karşımızda bir devlet yok, burada bir meşru müdafaa değil, burada devletin, ülkemizin her noktasında hâkimiyetini kurmaya yönelik, terörizmle mücadelesi var. Onun için, bunun her zaman olması gereken ve meşru müdafaa şeklinde değil, sürekli bunun yapılması gereken bir mücadele olduğunu açıklıkla belirtmek istiyorum.

Bir şeyi daha ifade etmek istiyorum değerli arkadaşlarım. Şimdi, bu terörün artmasının temel nedenlerinden bir tanesi de Sayın Cumhurbaşkanının, Sayın Başbakanın, bakanların, zaman zaman, toplumu gerginleştirecek, onları uzlaştırmak yerine, uzlaştırmak yerine, “Gelin, arkadaşlar, bu işi konuşalım, birlikte değerlendirelim, Mecliste, bu işin nereye varacağı noktasında oturalım, konuşalım.” demek yerine, gerçekten siyasi parti liderlerine çatarak, olur olmaz sözler söyleyerek, gereksiz ifadeler kullanarak gerçekten toplumumuzu germeye, toplumumuzda tansiyonun sürekli hâlde artmasına neden olmaktadırlar.

Şimdi, bu yasanın, inşallah, ülkemize iyi bir sonuç getirmesini diliyorum. Kurulacak kurulun tarafsız bir şekilde görevini yapacağına, öyle inanıyorum ki gelecekte kişisel verilerimizin daha korunabilir bir noktada olacağına da yürekten inanmak istiyorum.

Sözlerimi bu şekilde bitiriyorum, hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Karar yeter sayısı istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Toğrul, bir dahakinde şey yapalım çünkü işleme geçtikten sonra...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, başlamadınız Başkanım, biz söylüyoruz.

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bir dahaki sefere, gelsin de...

BAŞKAN - Dikkate alacağım bu sefer inşallah, biraz vakitli davranırsanız.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 27’nci maddesinin (1)’inci fıkrasında geçen “657 Sayılı Kanuna” ifadesinin “657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Garo Paylan (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye iştirak ediyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Komisyon iştirak etmiyor efendim.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul konuşacaktır.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, görüştüğümüz 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın, aslında kişisel verileri korumak yerine, tam tersine kişisel verilerin işlenmesini, depolanmasını ve bu işlemi yapanları koruduğu apaçık ortada; toplumu bir zapturapt altına almanın, gözetim altına almanın yasası olarak görülmektedir.

Aynı zamanda, aslında bu işleri yapanlar... Bakın, Suriye sınırımızın bugün delik deşik olmasından kaynaklı olarak her gün oradan gelen DAİŞ militanları ülkeyi kana bularken Suriye'den, biliyorsunuz, ülkemize yaklaşık 3 milyon civarında mülteci akını da bir taraftan devam ediyor. Bu mültecilerin bir kısmı AFAD kamplarında barınıyor. AFAD kamplarının aslında IŞİD militanı üretim merkezlerine dönüştüğü, burada IŞİD militanlarının yetiştirilip, eğitilip, tekrar Suriye sahasına dönüp savaştırıldığı biliniyor. Böyle bir AFAD kampının şimdi de Maraş'ın Dulkadiroğlu ilçesi Sivricehüyük köyünde 7 tane Alevi köyünün ortasına yapılması gündemde. Sürekli “millî irade” diyenler, “millet kararı” diyenler 16 köy muhtarının toplanıp “Burada AFAD kampının yapılmasını istemiyoruz.” demesine rağmen, maalesef, iki gün önce valilik, belediye ve AFAD'dan yetkililer gidip köylülerle toplantı yapıyorlar ve köylüleri baskı altına alarak, iş vaadinde bulunarak orada bir AFAD kampının yapılması müzakeresi yürütüyorlar. İtiraz ediyor oradaki halk ama tehdit ediliyorlar. Daha 1978 Maraş katliamının hafızalardaki yeri silinmemişken özellikle 7 Alevi köyünün ortasında bir AFAD kampının yapılmasının anlaşılır hiçbir yanı yok çünkü bu söz konusu arazi birinci sınıf tarım arazisidir, habitat koruma altındadır ve daha önce de yine yanlış politikalarla bu arazinin üzerine Türkiye'nin 2 büyük çimento fabrikası inşası yapılmıştır. Burada açık ki Alevilerin hafızasında canlı olan Maraş'ı tekrar diriltmek ve orada bu kampın yapılması suretiyle DAİŞ'in Alevilerde yarattığı korku depreştirilmek isteniyor.

Değerli arkadaşlar, bu AFAD kampının buraya yapılması, aslında biraz önce söylediğim gibi tarım arazisi olmasından kaynaklı, birinci sınıf tarım arazisi olmasından kaynaklı ve habitat koruma altında olan bir alan olmasından kaynaklı. Aslında yapılan iş, işlem hukuka da aykırıdır.

Biz şu anda şunu bilmiyoruz: Hangi gerekçelerle AFAD kampları nereye yapılıyor? Bununla ilgili soru önergeleri veriyoruz. Maalesef bunlara cevaplar verilmiyor, verdiğimiz soru önergeleri ciddiye alınmıyor, bir cevap dahi verme tenezzülünde bulunulmuyor. Bizimle, yereldeki yetkililer hiçbir konuda ortaklaşmıyor. Merkezden alınan kararlarla, sanki bize karşı “Hiçbir şekilde görüşmeyeceksiniz.” talimatları valilere verilirken, valiler gidip -halkı tehdit ederek- o halkın üzerinde tehditlerini yapmaktan geri durmuyorlar.

Şimdi, böyleyken akla şu geliyor: 7 Alevi köyünün ortasında DAİŞ üreten bir AFAD kampının yapılma gerekçesinin olsa olsa oradaki Alevi demografik yapısını değiştirmeye yönelik olduğu kanısı bizde uyanıyor. Bu son derece yanlış bir politikadır, bundan vazgeçin çünkü Alevilerin öteden beri DAİŞ'in hedefinde olan bir kitle olduğunu, yine aynı şekilde Ezidilerin kadınlarına, kızlarına yapılanların ne olduğunu canlı olarak bilen Aleviler bu kampların buraya yapılmasını istemiyorlar. 16 muhtar imza vermiş. İşte, “millî irade” diyorsanız, oranın 16 temsilcisi size kampı istemediklerini söylüyorlar. Peki neden bu ısrar? İşte, demek ki orayı insansızlaştırmak, demografik yapısını bozmak, birinci sınıf tarım arazisine AFAD kampı yapmak, bunun dışında başka bir fikir uyandırmıyor.

Saygılar sunuyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yeter sayısı yoktur, beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.06

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.19****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 27’nci maddesi üzerinde Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve arkadaşlarının önergesinin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet burada.

27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, 28’inci madde üzerinde dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 28’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “sağlamaya yönelik” ibaresinden sonra gelmek üzere “olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can	Osman Aşkın Bak	Mustafa Köse
Kırıkkale	Rize	Antalya
Mücahit Durmuşoğlu	Mehmet Akif Yılmaz	Hasan Basri Kurt
Osmaniye	Kocaeli	Samsun
Gökçen Özdoğan Enç	Mehmet Demir	
Antalya	Kırıkkale	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 28’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) bendindeki “Kişisel verilerin” ibaresinden önce gelmek üzere “Bu kanunda tanımlanan açık sicillerde ve diğer kaynaklardan herkesin kolayca ulaşabileceği şekilde” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Nuri Okutan	İsmail Faruk Aksu
Mersin	Isparta	İstanbul
Erkan Haberal	Kamil Aydın	Kadir Koçdemir
Ankara	Erzurum	Bursa
	Arzu Erdem	
	İstanbul	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 28'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (ç) bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Özkan Yalım
Balıkesir	Muğla	Uşak
Cemal Okan Yüksel	Zeynel Emre	Haydar Akar
Eskişehir	İstanbul	Kocaeli

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 28'inci maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Erol Dora	Meral Daniş Beştaş
Diyarbakır	Mardin	Adana
Bedia Özgökçe Ertan	Mahmut Celadet Gaydalı	Osman Baydemir
Van	Bitlis	Şanlıurfa
	Müslüm Doğan	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Müslüm Doğan.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 28'inci maddesiyle ilgili partimiz adına verilen önerge üzerine söz almış bulunmaktayım.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı, özel yaşama yönelik yoğun hak ihlalleri ile işleme geleneğinin sona erdirilmesi bir yana, Hükümetin reform olarak sunduğu, gerçekte her biri temel hak ve özgürlüklere yönelik yeni kısıtlamalar ve sınırlamalar getiren ve hukuk devletini temelinden sarsan yasal düzenlemeler içermektedir.

Bu kanun tasarısı, toplumsal yaşamın tüm alanlarını kuşatıp bireyin tüm kişisel verilerini kayıt altına almakta ve mahremiyetini gerekli gördüğü anda alenileştirerek ortadan kaldırmaktadır.

28'inci madde ise kamuya hemen her türlü amaç için son derece geniş bir kişisel veri işleme yetkisi vermektedir. 28'inci madde, kontrolü mümkün olmayan, kanunun korumayı amaçladığı temel hak ve özgürlükleri anlamsızlaştıracak nitelikte, işleme de dâhil olmak üzere her türlü amaç için kullanılabilecek çok geniş muafiyetler içermektedir.

Söz konusu maddede, diğer maddelerdeki hakkın özünü ortadan kaldıran geniş istisnalara ek olarak, tasarının önceki kısımlarında tanır görüldüğü bütün haklar âdeta genel bir istisna parantezine alınarak bu kez kategorik biçimde iptal edilmektedir. Düzenleme sayesinde tasarı çerçevesinde getirilen kuralların hiçbirisi esas olarak kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanmayacak olup istisnai olarak uygulanacak bir hâl almıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukuki düzenlemelerde istisna esas hükme aykırı durumlar olduğu için, mümkün oldukça somut bir biçimde esas hükmün anlamı bozulmayacak içerikte olmalıdır. Aksi takdirde, esasen korunmak istenen menfaatin istisna karşısında bir anlam ifade etmesi beklenemez.

Tasarı, bireyi korumak için özel sektöre kısıtlamalar getirmekte, oysa aynı dengeyi birey-devlet arası ilişkide gözetmeksizin, -Anayasa'nın 20'nci maddesinin üçüncü fıkrasında kişisel verilerin korunması temel bir insan hakkı olarak düzenlenmiş olmasına rağmen- devlet kuruluşlarının bu kısıtlamalardan muaf olmasına sebebiyet verebilecek istisnaları öngörmektedir. Kamu kurumları bireylerin kişisel verilerinin en çok kullanıldığı yerlerdir, biliyorsunuz. Yer verilen geniş istisnalar kamu kurumlarının kişisel veri işlemesine zemin hazırlamakta ve bu durum bireylerin kişisel verileri için gereğinden fazla risk yaratmaktadır. Alt komisyonda kabul edilen (1/541) esas numaralı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın bu şekilde yasalaşmasına karşı olduğumuzu tekrardan belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, sayın Hükûmet üyeleri de buradayken iki konuya da işaret etmek istiyorum. İzmir ili Kınık ilçesinde Yayakent Köprüsü yoğun yağış nedeniyle yıkılmak üzere olup köprüyle ilgili olarak Kınık ile diğer ilçeler arasındaki bağlar kopmuş durumdadır. İzmir Büyükşehir Belediyesi bu başvuru durumunda "Bizim ilgi alanımız dışında." Diyor; Kınık belediyesi ise yine "Bizim yapacağımız bir şey yok." demektedir. Bu durum tamamen Ulaştırma Bakanlığının yapması gereken bir husus diye de sayın Hükûmet yetkililerine buradan bildiriyorum.

Ayrıca, yine, Sivas Divriği arasında yer alan Çetinkaya beldesi diye bir belde var. Sivas-Kars demir yolunu bilenler varsa, burada bir hemzemin geçit var ve demir yolunun faaliyete geçtiği yıldan beri 37 insan can vermiş burada. Bu 37 insan can vermesine rağmen, bir alt ve üst geçit yapılamamış ve hâlâ da bu insanlar çok büyük bir tedirginlik yaşamakta, kent merkezlerine girerken sorun yaşamaktadır. Bunu da yine Hükûmete sunuyorum efendim.

Ayrıca, değerli milletvekilleri, bir husus daha var. Sivas'ın Divriği ilçesinde muhtarlar kaymakamlığa çağırılıyor. Çağrıldıklarında, kaymakama gittiklerinde muhtarlar köylerle ilgili şu bilgiler soruluyor: "Sizin köy Alevi mi, sizin köy Kürt köyü mü?" Ben muhtarlarla görüşme yaptım. Bunun nedenini gerçekten Hükûmet biliyorsa burada açıklaması gerekir. Muhtarları niye çağırıyorsunuz? Muhtarlar neden bir köyün Alevi veya işte Kürt olduğunu soruyorsunuz? Bu, kabul edilecek bir durum mudur değerli milletvekilleri? Bunu hangi amaçla soruyorsunuz? Hükûmetin bunu açıklığa kavuşturması lazım. Burada bir kötü niyet yok.

MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) – Böyle bir şey hayatta olamaz, mümkün değil!

MÜSLÜM DOĞAN (Devamla) – Beyefendi, bağırmanın öyle. Gelin, burada konuşursunuz, cevap verirsiniz; öyle yok. Bunun nedenini ortaya çıkartacağız. Bu ülkede kardeşçe, barış içerisinde yaşamının koşullarını oluşturmak için burada konuşuyoruz. Arkadan öyle bağırarak bir şey yaptığınızı sanmayın.

MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) - Yalan söylüyorsunuz!

MÜSLÜM DOĞAN (Devamla) - Bu anlamda da Sayın Hükûmetin kaymakamlıkla ilişki kurarak bu durumun ortaya çıkarılmasını bekliyorum.

Saygılar sunuyorum efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Karar yeter sayısı...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Karar yeter sayısı...

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Karar yeter sayısı yok. Yok efendim, açık bir şekilde yok.

BAŞKAN - Elektronik yapıyoruz.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur.

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.31

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.36****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 28’inci maddesi üzerinde İzmir Milletvekili Müslüm Doğan ve arkadaşlarının önergesinin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 28’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (ç) bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Balıkesir Milletvekili Namık Havutça.

Buyurun Sayın Havutça. (CHP sıralarından alkışlar)

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu tasarı birçok yönüyle çarpık ve adalete uygun olmayan hükümler getiriyor yani yasa bir anlamda kişisel verileri koruma değil, korumama yasası aslında. Bakın, komisyonun, üst kurulun oluşmasından başlayın, kişilerin özel verileri arasında olması asla düşünülemeyecek olan kişinin mezhebi, kişinin kılık kıyafeti kişisel veri olarak Avrupa Birliği’nin hiçbir ülkesinde yer almamasına rağmen burada yer alması, onlar da ayrı bir tarafa. Fakat, tasarının 11’inci maddesinde kişilere hak olarak düzenlenen, Anayasa’da bir hak olarak düzenlenen ve yine tasarının 13’üncü maddesinde de kişiye kişisel verilerin parayla verilmesini sonuçlayan hükümleri Anayasa’ya aykırı olmakla birlikte, tasarının en önemli maddesi de bu 28’inci madde.

Bakın, sayıyoruz, kişisel verileri tanımlıyoruz, kişisel verilerin ne olduğunu sayıyoruz ancak 28’inci maddeye geldiğimizde bakıyoruz, yasanın istisnaları... Yani, bu özel verileri hangi durumlarda, kişinin rızası olmaksızın hangi kurumlara verebiliyoruz? Değerli milletvekilleri, tasarının bu 28’inci maddesine lütfen birlikte bakalım.

Değerli hukukçu arkadaşlarım, saydık, kişisel veriler ancak kişinin rızasıyla, açık rızasıyla verilebilir; istisnası, kanunun öngördüğü hükümler. Peki, hangi hâllerde kişisel veriler paylaşılabılır? Bakın, yani bu üst kurul kimlere verebilir?

“Bu kanun hükümleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz.

Kişisel verilerin, kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi.” İstisna bir.

İki: “Resmî istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi.” Güzel.

Üç: “Millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.”

(ç) bendi: “Millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi.”

(d) bendi: “Soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerinde...” 2’nci maddede de devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu kadar istisnayı saydıktan sonra bu kanun hangi kişisel veriyi nerede koruyacak, soruyorum ben buradaki hukukçu milletvekili arkadaşlarıma. Bu kadar istisna koyduktan sonra kişinin ailesi, sanat çalışmaları, istatistik çalışmaları, güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni, kamu sağlığı, tıbbi gereklilikler vesaire... Ya, söyler misiniz Sayın Bakan, Sayın Başkan, Değerli Komisyon Başkanı; siz bu istisnalarla, bu istisnaları koyduktan sonra kişisel verileri nasıl koruyacaksınız? Referans aldığımız Avrupa’daki kriterlere bakalım değerli arkadaşlarım; hiçbirisi yok. Ya, bu kadar istisna olur mu? Yani, bu şu demektir: O kişisel veriler, verdiğiniz, o üst kurula verdiğimiz bilgilerin hepsi açık hâle geliyor. Bu çok net. Böyle bir şey olamaz. Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Bakan, bunları söylüyoruz. Bu istisnalardan sonra –bakın, bunu çok iddiayla söylüyorum- bu yasanın hiçbir hükmü yoktur. Bu yasa hiçbir şekilde, kişisel verileri korumak gibi bir sonuç doğurmaz, çok açık bu. O bakımdan, bu, zaten başlı başına yasanın amacıyla, ruhuyla örtüşmeyen tamamen çelişkiler içeren bir madde. O yüzden, gelin, kişinin özel bilgilerini istihbarata, kişinin özel bilgilerini birtakım şeylere kurban etmeyelim, adam gibi bir yasa çıkaralım. Referanslarımız ortada, Avrupa Birliği’nin kriterleri var değerli arkadaşlarım. Amerika’yı yeniden keşfetmiyoruz, bunlar var, 1981 yılında ortaya konmuş bunlar, biz keşfetmedik ki.

O bakımdan “Bu yasa, bu hâliyle kişisel verileri koruyamama yasasıdır.” diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 28’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) bendindeki “Kişisel verilerin” ibaresinden önce gelmek üzere “Bu kanunda tanımlanan açık sicillerde ve diğer kaynaklardan herkesin kolayca ulaşabileceği şekilde” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye iştirak ediyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılma imkânından nispi olarak yoksunuz.

BAŞKAN – Sayın Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Erkan Haberal.

Buyurun Sayın Haberal. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN HABERAL (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın İyimaya, inşallah şimdi söylediklerime nispi olarak katılırsınız efendim.

Sayın milletvekilleri, bugün itibarıyla yılbaşından bugüne 154 vatan evladımız şehit olmuştur. Sadece bugün 3 Mehmetçik, 1 yiğit, kahraman polisimiz bu topraklarda şehit verilmiştir. Hepsinin yeri, mekânı cennettir. Cenab-ı Allah’ım gani gani rahmet eylesin.

Sayın milletvekilleri, dün Hacettepe Üniversitesinde meydana gelen olaylarda bölücü terör örgütünün temsilcileri tarafından yaralanan milliyetçi, vatansever, bayrağını seven kardeşlerimize geçmiş olsun derken buradan yalnız olmadıklarını haykırmak istiyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Kim onlar?

ERKAN HABERAL (Devamla) – İyi dinle, kim olduğunu anlatacağım; iyi dinle, anlatacağım kim olduğunu.

Ayrıca “çözüm süreci” safasatasından beri, üniversitelerde yaşanan olayları “Karşıt görüşlü öğrenciler çatıştı.” diye yayınlayan basın kurumlarını da esefle kınarım. Bölücü terör örgütü, üniversitelerde palazlanmıştır, yuvalanmıştır; öğrenci kisvesi, adı altında pala olmuştur, sallama olmuştur, paçavra olmuştur, bıçak olmuştur, terör örgütünün her türlü unsuru olmuştur. Örgüt sözde mahkemeler kuruyor dediğimizde, Hükûmet görmüyor dedik. Örgüt sözde şehitlikler yapıyor dedik, Hükûmet uyuyor dedik. Hendekler açılırken Hükûmet yok dedik. Bari şimdi görün, üniversiteler terör örgütünün yuvası oluyor. Türk bayrakları gönderden indirilip yakılırken buna ses çıkartmayanları, güvenlik güçlerini üniversite yerleşkelerine sokmayanları, terör örgütünün paçavralarını fakülte binalarına asanları görmeyenleri, karşıt görüşlü diye üstelik bu öğrencileri adlandıranları milletin vicdanına ve takdirine bırakıyoruz. Kardeşlerimizin sınava girmelerine engel olan, her türlü Vandallığı kendilerine hak görenler bugün öğrenci kisvesi, adı altında üniversitelerde dolaşmaktadırlar. Üniversitelerimizdeki bu Vandalların terör örgütünün bir parçası olduğu da -iyi dinle şimdi- dün burada terör örgütünün temsilciliğini yapan partinin yöneticilerince ifade edilmiştir. Teröre karşı ortak tavır hepimizin tavrı olmalıdır. Terörist eylemlere hep birlikte tavır göstermemiz gerekmektedir. Hepinizin dikkatini ayrıca çekiyorum, özellikle Cumhuriyet Halk Partisinin bütün yetkililerinin: Terör örgütünün temsilcilerinin üniversitelerde olay yapıp daha sonra “Biz CHP’liyiz.” diye sizin aranızda, sizin şemsiyenizin altına sığındıkları dün -bire bir gerçektir- ortaya çıkmıştır.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yok öyle bir şey, yok, yok!

ERKAN HABERAL (Devamla) – Ortada sağcı da solcu da yoktur, ortada Vandal da...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “CHP’li çocuklar” diyorsun, CHP’li çocuklar da öldü.

ERKAN HABERAL (Devamla) – Bir daha söyle.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Gazi Hastanesine gidin. Bak, ben oradaydım, dün akşam Gazi Hastanesindeydik. Gazi Hastanesine gidin.

ERKAN HABERAL (Devamla) – Öyle mi? Kabul ediyor musunuz? O zaman siz de o terör örgütünün destekçisisiniz. (MHP sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ayıp oluyor, ayıp oluyor! Hiç hoş değil bu!

ERKAN HABERAL (Devamla) – Bağımsızlığımızın manifestosunu yazan milliyetçi vicdanları bu yaralayıcı ve karalayıcı duruma müsaade etmezler.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hiçbir şeyi görmüyorsun.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ayıp oluyor!

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Ayıp yaptığın ya!

ERKAN HABERAL (Devamla) – Öyle mi?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Evet, öyle.

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Öyle tabii.

ERKAN HABERAL (Devamla) – Öyle mi?

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Biz gittik, hastanede gördük. Sen de akşam gelseydin, beraber...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Gelseydin. Ne işin vardı? Gelseydin akşam.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

ERKAN HABERAL (Devamla) – Öğrencileri “sağcı”, “solcu” diye tasnif ediyorlar diye mi? O okullarda vatanseverler var, vatan hainleri var, başkası yok.

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Çocukları kışkırtma birbirine!

KAMİL AYDIN (Erzurum) – O çocuklara söyleyin, Türk Bayrağı’nın gölgesine sığınsınlar, başka bir kaynak aramasınlar. Çocuklarınıza söyleyin, o altı okun gölgesinde kalsınlar.

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – İkisi de bizim çocuklarımız, onlar bizim çocuklarımız, kışkırtmasın!

ERKAN HABERAL (Devamla) – Yazık, yazık! Siz bunu söylüyorsunuz, çok yazık! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen karşılıklı konuşmayın. Hatip kürsüde, lütfen...

ERKAN HABERAL (Devamla) – Üniversitemizi hainlerin, işbirlikçilerin, köksüz ve kimliksizlerin tasallutundan kurtarmak Türkiye Cumhuriyeti devletinin en önemli görevlerindendir. İlim irfan yuvası üniversitemiz millî vicdanımızın sesi olacakken, manevi değerlerimizin bekçisi olacakken, millî birliğimizin temel harcını karacakken, kardeşliğimize sigorta olacakken terör uzantılarına mekân olmuştur.

“Ey Türk Gençliği!” seslenişinden korkup “Türk’üm, doğruyum.” sözlerinden gocunanlar üniversitelerde yeni bir Fırat Çakıroğlu vakası yaratmak istiyorlarsa başaramayacaklardır. Türk bayrağını tahrik unsuru görenleri ebediyete kadar tahrik etmek bu milletin şühedaya olan borcudur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Önce araştırın, bilin!

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Beraber gidelim, çocukların psikolojisini... Bilmiyorsun, konuşuyorsun!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay...

ERKAN HABERAL (Ankara) – Ben oradaydım.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Biz de oradaydık, yapmayın gözünüzü seveyim, yapmayın!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, Sayın Altay’a söz verdim.

Lütfen, sayın milletvekilleri.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın milletvekili, konuşmasında, dün ve evvelsi gün üniversitelerde yaşanan, tasvip etmediğimiz olaylarla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partilileri açıkça itham etmiştir.

BAŞKAN – Buyurun efendim, iki dakika, sataşmadan dolayı süre vereceğim. Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim, buyurun... (CHP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Lütfen sayın milletvekilleri, bakın grup başkan vekilinizi çağırdım, Sayın Altay kürsüde, lütfen.

Buyurun.

XI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 28'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu ülke üzerinde dış odaklı kimi tezgâhların çevrildiği, döndüğü bilinen bir vakıadır. Üniversitelerde ajanlar ve provokatörler kol geziyor. Gerçekten, sayın milletvekilinin söylediği gibi, vatansever tüm gençlere, yurtsever tüm gençlere -hiçbir menşe ayrımı yapmadan- üniversitelere bulaşmak, üniversiteleri karıştırmak suretiyle Türkiye'yi karıştırmak hesabı yapan ajan provokatörlere alet olmamaları tavsiyesinde bulunmayı birinci öncelikli görev sayıyorum; bu bir.

Ülkücü kardeşlerimizin de kendilerinden olmayan herkesi PKK'lı diye yaftalamasını doğru bulmadığımı belirtmek isterim, bunu da belirtmek isterim. (CHP sıralarından alkışlar).

Gerçekten, üniversitelerde yaşananlar Türkiye'nin geleceği açısından düşündürücüdür, hepimizin ibretle ders alması gerekir. Onların ağabeyleri, büyükleri olarak Parlamentoda bulunan bizlerin onlara itidal tavsiye etmemiz, onları bu işlerden uzak tutmak için her şeyi yapmamız gerekir.

Bahse konu olaylarla ilgili dün akşam milletvekillerimiz olay yerine gitmiş, olayı tetkik etmişlerdir. Cumhuriyet Halk Partili gençler ile ülkücülerin kavga ettiğine yönelik bize gelen bir duyum tetkik edilmiş, olayın tam öyle olmadığı anlaşılmakla beraber, anlaşılıyor ki arada kalan Cumhuriyet Halk Partili birkaç gençlik kolu üyemiz, üniversite öğrencimiz de darbedilmiş ve bıçaklanmıştır. Olay budur, bundan ibarettir, Cumhuriyet Halk Partisinin vatanseverliğini, bayrakseverliğini sorgulamak bu kürsüden -çok üzülerек söylüyorum- kimsenin haddi de değildir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Müsaade ederseniz cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim, iki dakika da size süre veriyorum.

Lütfen, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

2.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülke olarak çok büyük tehlikeli ve zor bir dönemden geçiyoruz değerli milletvekilleri. Ülkemizin her yeri terör olayları ve terör örgütlerinin saldırıları altındadır ve maalesef, her geçen gün, her saat bu haberleri alarak kahroluyoruz ve bu olayların hemen hemen hepsinden de büyük ölçüde haberdarız.

Canlı bombalar patlıyor ve bu arada da uzun süredir üniversiteler de âdeta terör örgütlerinin cirit attığı bir alan hâline getirilmeye çalışılıyor. Terör ve terörist sadece dağda değil, terör ve terörist, saldırıyı canlı bombalar hâlinde de yapmıyor; onun dışında her alanı, her ortamı, her sosyal vakayı da kullanmak suretiyle milletimizi, gençlerimizi provoke etme gayreti var. O nedenle, öncelikle, olaylara doğru teşhis koymamız lazım. Üniversitelerde sağ sol kavgası yok, karşıt görüşlü öğrenci kavgası yok değerli arkadaşlar; terör örgütlerinin veya bu örgütler paralelinde provokatif amaçlı birtakım unsurların provokasyonları söz konusudur.

Ege Üniversitesinde geçtiğimiz yıl meydana gelen hadiselerden sonra Milliyetçi Hareket Partisi olarak hassasiyetle bu konularda uyarıları da yapıyoruz. Daha geçtiğimiz aralık ayında, bu kürsüden ve buradan Hacettepede meydana gelen olaylara Hükûmetin dikkatini çektik, güvenlik önlemlerini almalarını ve terör unsurlarını tasfiye etmelerini istedik; Rektörü, İçişleri Bakanını ve Sayın Başbakanı göreve davet ettik ancak görüyoruz ki Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin üniversitelerde meydana gelen hadiselerle ilgili gerekli, yeterli hassasiyet ve önlemi yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Bu kadar önlemsizliğe ve duyarsızlığa rektörler de maalesef teşnedir ve aynı, iktidar, Hükûmet frekansından gitmektedir.

O nedenle, lütfen, değerlendirirken sakın ve soğukkanlı bir şekilde, ben bütün gençlerimizi şiddet olaylarından uzak durmaya -belki de yüzlerce kez ifade ettik, tekrar ifade ediyorum- dikkatli, akıllı, sakın ve soğukkanlı olmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Terör örgütü paçavralarıyla öğrenciler tahrik edilirken, Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Başbakan Brüksel’de PKK terör örgütünün pankart açmasından, stant açmasından şikâyet ederken o pankartlar, stantlar Ankara’nın göbeğinde açılıyor ve millet de tahrik ediliyor. Buna duyarsız kalınmaz. Hükûmeti bu konuda hassas davranmaya davet ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, çok teşekkür ediyorum. Sağduyulu ve duyarlı bir süreç yaşamamız gerekiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, yerimden söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, yerinizden, açıyorum.

Buyurun.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, üniversitede yaşanan olaylara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisinin tutumu bu olmamalı, öncelikle bunu ifade etmek istiyorum.

Biz de günde onlarca telefon alıyoruz farklı üniversitelerden, Halkların Demokratik Partisi milletvekilleri olarak. Ve bugün de çok sayıda öğrenci farklı üniversitelerde gözaltında fakat burada, Parlamento kürsüsünde, öğrencilerin birbirine saldırması yönünde bir kışkırtmayı çok

talihsiz bulduğumuzu ve tam tersine, öğrenciler arasında farklı görüşler olsa da bu görüşlerin özgürce tartışılabileceği, herkesin kendi görüşleri doğrultusunda demokratik bir şekilde örgütlenme hakları olduğunu önemle belirtmek istiyorum. Ve bu konuşmalar kesinlikle Kocaeli’de, Manisa’da, Maraş’ta -bizzat benim üniversite rektörlerini aradığım şu anda 15 üniversite sayabilirim- orada Kürt öğrencilere yönelik linç girişimleri, öldürme teşebbüsleri ve eve hapsedmeler dâhil... Hatta Maraş’taydı yanılmıyorsa bir odadan, bir amfiden rektör aracılığıyla ve polis aracılığıyla çıkarmak zorunda kaldık. Biz buradaki konuşmalarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Biz kesinlikle, üniversite öğrencilerine yönelik bu dilden vazgeçilmesi çağrısını yapıyoruz. Sağ görüşlü olabilir, sol görüşlü olabilir, Kürt olabilir, Laz olabilir, Çerkez olabilir, Arap olabilir, herkesin öğrenim görme hakkı vardır ve bütün Kürtleri de bütün Kürt öğrencilerini de “terör” yaftasıyla yaftalamanın, hep aynı dili kurmanın da karşısında olduğumuzu ve bunu kınadığımızı da ifade etmek istiyorum.

CELAL ADAN (İstanbul) – Ayrımcı, ırkçı bir konuşma yaptı Sayın Başkan, “Kürt gençleri” dedi.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Ne diyecek?

(HDP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/541) (S. Sayısı: 117) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, sonraki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 28’inci maddesinin 1’inci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “sağlamaya yönelik” ibaresinden sonra gelmek üzere “olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can (Kırıkkale) ve arkadaşları

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Karşınızda milyonlarca PKK’li var o zaman(!)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İşte provokasyon bu arkadaşlar.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Gerekçe...

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Böyle bir şey olabilir mi ya! Bu ülkede 20 milyon PKK’li var arkadaşlar(!)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Provokasyon yapmayın!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Siz yapıyorsunuz!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Siz yapıyorsunuz!

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – İç Tüzük’ümüzün 45/2 ve 87’nci maddeleri kapsamında nisap yetersizliği sebebiyle Genel Kurulun takdirine bırakırım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) - Katılıyoruz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sizi muhatap almıyoruz diye böyle şey yapmayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bunu tutanaklar alsın, “20 milyon PKK’lı var.” diyor.

(HDP ve MHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, kimlerin önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler yürüteceği konusunda uygulamada yaşanabilecek tereddütleri gidermek amacıyla maddede değişiklik öngörülmektedir. Buna göre, kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler istisna kapsamında olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilen önerge doğrultusunda madde kabul edilmiştir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Akçay, sistemi açıyoruz.

Arkadaşlar, lütfen, istirham ediyorum, herkes kendi fikrini açıklasın ama karşılıklı sataşma olmasın. Buyurun.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bizim söylediğimiz son derece açık, net: “Terör örgütü” diyoruz ve terör örgütünün âdeti bir refleks olarak savunmasına geçiliyor.

Sayın Başkan, Ankara Kızılay’da bombayı patlatan Balıkesir Üniversitesi’ndeki öğrenci 2010 yılında PKK örgüt militanlığı olması nedeniyle yargılanan bir kişidir. Üniversite öğrenciliğiyle alakası olmayan... Gereken tedbirler alınsaydı, o Kızılay’da o canlı bomba patlatılmazdı. Bizim söylemek istediğimiz bu. Hiç kimse terör örgütüne destek verir mahiyette konuşmasın. Sonra da Kürt vatandaşların arkasına saklanarak PKK terör örgütüne destek vermeye kalkışmasın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Siz, Sayın Danış Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Lütfen, grubumuz adına bir açıklama yapacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

4.- *Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, bir kere, sözlerimizin doğru anlaşılması lazım. Arkadaki sataşmada “Onlar Kürt değil, PKK’lı.” dediler, değil mi? Onların deyimiyle PKK’lı, her neyse... Türkiye’de 20 milyonu aşkın Kürt yurttaş yaşıyor. Ben de bir Kürt olarak şunu söylüyorum: Eğer bu ülkede bütün Kürtlerin terör ve terörizmle ve PKK’lilikle eşleştirildiği bir ortamda konuşacaksak bu işi farklı şekilde tartışalım.

BAŞKAN – Böyle bir şey mümkün değil Sayın Beştaş. Böyle bir şey...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Bu konuda...

BAŞKAN – Böyle bir şey yoktur, böyle bir şeyi hiç kimse kabul etmez.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Arkadan söyleneni duyuyor musun da yorum yapıyorsunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Bu konuda siz yorum yapmayın lütfen. Sayın Başkan, siz yorum yapmayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Aynen tekrar ediyorum arkadan söylenenleri.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ankara patlamasına ilişkin de terör olaylarına ilişkin de, biz burada en yüksek düzeyde kınamalarınızı gösterdik, grup toplantımızı da sadece buna ayırdık. Bize her gün bu konuda ithamlarda bulunulmasını reddediyoruz ve bu Mecliste şu anda, üniversite öğrencileri arasındaki kavgaları kışkırtanlar ortaya çıkmıştır. Kürtlere yönelik açıkça “saldırın” talimatlarını Meclisteki gruptan alıyorlar. Biz bunu reddediyoruz ve kesinlikle bunun karşındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay...

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Bir saniye sayın milletvekilleri...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kürtlere kurban olun!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Siz kurban olun, siz. Oturduğunuz yerden utan!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan, sayın konuşmacı biraz evvel Celal Adan'ın sözüne atfen “arkada bir” diyerek...

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Adan, size de yerinizden söz vereyim.

Ben o şeyi görmedim, duymadım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sataşma var efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Böyle bir usul yok, kabul etmiyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – PKK, PKK...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ya, siz ne konuşuyorsunuz! Biz sizinle mi konuşuyoruz, başka bir şey tartışıyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – PKK, PKK... Kürt'ü Türk'ü yok, biz PKK'yı, terör örgütünü kınıyoruz, lanetliyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - IŞİD'i kına, IŞİD'i! Sen IŞİD'i kına!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Söz konusu olan PKK'dır, hiç etnik meselelere girmesinler.

ABDULKADİR YÜKSEL (Gaziantep) – IŞİD'in Allah belasını versin, PKK'nın da Allah belasını versin, onları savunanların da Allah belasını versin!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - IŞİD'le aranızda mesafe koyabilir misiniz?

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Adan'a söz verdim.

Buyurun Sayın Adan...

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Karıştırdığınız nokta bu, bütün terör örgütlerini lanetliyoruz, bütün terör örgütlerini. Fark etmez isimleri, hepsini, hepsini. Destekleyenleri de lanetliyoruz, destekleyenleri de.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Biz de lanetliyoruz onları.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Tamam, ne güzel işte.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Sizi lanetliyoruz çünkü siz IŞİD'i destekliyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın Adan'a söz verdim.

Buyurun.

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

ABDULKADİR YÜKSEL (Gaziantep) - Aç mikrofonu da lanetlediğini söyle. Öyle konuşmak değil! Aç mikrofonu, PKK'yı da IŞİD'i de lanetlediğini söyle! Aç, söyle bakalım!

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri...

Buyurun Sayın Adan... (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

ABDULKADİR YÜKSEL (Gaziantep) - Lanetlediğinizi söyleyin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Biz gerekli her yerde söyleriz bunu. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri...

Sayın Adan, buyurun... (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Siz dediniz diye yapmayız bunu! Siz bize emir veremezsiniz!

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri... (HDP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Sen istediğin için bir şey yapmam ben! Kime bağıırıyorsun sen! Haddini bil!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, öncelikle konuşan milletvekiline saygıda bulunun lütfen, kim olursa olsun. Söz verdim.

Buyurun Sayın Adan.

5.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın milletvekili konuşurken arkadan ben seslendim. “Kürtler öldürülüyor, Kürt gençleri öldürülüyor.” ifadesini Türk devletine, Türk milletine bir hakaret olarak algılıyorum. Burada oturan bakan bir Kürt vatandaşı. Şurada oturan bakan Kürt. “Kürtler vuruluyor.” ifadesi ayrırlıkçı, ırkçı terör örgütünün ifadesidir. (MHP ve AKP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Teröristler öldürülüyor!

CELAL ADAN (İstanbul) - Bugün, Türkiye’de, PKK yandaşı olan milletvekilleri dün Cizre’de kovuldular, Silopi’de kovuldular. Vatandaşlar “Bizi nasıl koruyorsunuz, top atılıyor evimize?” diye milletvekillerini kovdular. Onları kutluyorum, oradaki Kürt vatandaşlarını, PKK’lıları kovdular. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Diyarbakır’a da giremeyecekler, evet giremeyecekler Diyarbakır’a.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) - Ben oradan yeni geliyorum, gel gidelim beraber. Ben oradan yeni geliyorum, gel beraber gidelim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sabret biraz daha, devam et böyle sen!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Göreceksin, göreceksin ne olacağını!

CELAL ADAN (İstanbul) – PKK’lılar döktükleri kanda boğulacaklar. Hem de o kanda kim boğacak onları biliyor musunuz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Bu dilinizden yarın nasıl döneceğinizi de göreceğiz sizin.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) - İyice kaosa gidiyor ya! Biraz vicdan, biraz duyarlılık.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Siz, bir kere, Kürtlerin kodlarına, genetiğine aykırısiniz.

CELAL ADAN (İstanbul) – PKK’lıları Kürtler boğacak Allah’ın izniyle. (MHP sıralarından alkışlar) Kürt milletinin birliği, beraberliği adına bir milletvekilinin “Kürtler öldürülüyor.” ifadesini kullanma hakkını siz nereden elde ediyorsunuz Sayın Milletvekili? Bu millete niye hakaret ediyorsunuz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – 20 milyon Kürt’ten elde ediyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Kürt” demek niye hakaret olsun ya?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, tabii ki her birimiz milletvekili olarak, yapmış olduğumuz yemine uygun olarak, Anayasa’ya uygun olarak o sorumluluğun bilinciyle hareket etmek durumundayız. Kürtler, bir defa, Kürt kardeşlerimiz, hiç kimsenin tekelinde değil, hiç kimse kendisini tek başına tüm Kürtlerin temsilcisiymiş gibi bir yerde konumlandırmasın; bu bir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kim öyle yapıyor ya? Demin de öyle yaptın Başkan, niye böyle yorum yapıyorsun?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Siz niye yorum yapıyorsunuz?

BAŞKAN – İkincisi, Kürtler’le PKK’yı özdeşleştirmeye çalışmak, en çok da Kürtlere yapılan bir haksızlıktır, bir zulümdür. (AKP ve MHP sıralarından alkışlar) Çünkü, en çok Kürtlere PKK terör örgütü zarar veriyor, bunu herkesin bilmesi lazım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Öncelikle, Sayın Başkan, en çok bu diliniz zarar veriyor, bu diliniz.

BAŞKAN – Dolayısıyla, her birimiz bu sorumlulukla, bu duyarlılıkla hareket etmek durumundayız. PKK terör örgütünü ayıracağız, Kürt kardeşlerimiz ayrı, diğer her türlü vatandaşımız ayrı. Kürtleri de...

Hep birlikte terörü de sonuna kadar lanetlemek durumundayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – PKK’yı lanetliyoruz.

BAŞKAN - PKK terör örgütünü lanetlemek durumundayız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – O, lütfen geçsin öyle, bilinçaltınız öyle kaldı.

BAŞKAN – Çok ayıp ediyorsunuz, çok ayıp ediyorsunuz!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kürtleri lanetliyorsunuz.

BAŞKAN – Çok ayıp ediyorsunuz!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hayır. Ama, siz bu yorumu yaparak ayıp ediyorsunuz.

BAŞKAN – Burada “20 milyon Kürt şöyle oluyor, Kürtler öldürülüyor...”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Biz Kürtlerin temsilcisiyiz, sadece biz temsil ediyoruz.” demiyoruz.

BAŞKAN – Bakın Sayın Toğrul, Sayın Toğrul...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ayıptır ya! Yorum yapıyorsun.

BAŞKAN – Sayın Toğrul, burada, lütfen, her birimiz, ağzımızdan çıkan kulağımız duymak zorunda.

Ayrıştırmadan, ötekileştirmeden, kucaklayıcı bir dil kullanmak zorundayız. Dolayısıyla, terör örgütüyle başka türlü bağlantılandırmaya çalışmak, dediğim gibi, en çok da Kürt kardeşlerimize bir haksızlıktır diye düşünüyorum ve lütfen, lütfen ama lütfen, bir kez daha bu sorumlulukla hareket edelim diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, grup adına söz almak istiyorum.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ne diye söz istiyor Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Grup adına söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Az önce Sayın Danış Beştaş’a 2 defa söz verdim ben. Hayır, yani ne sözü alacaksınız?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Olabilir. Ben de eğer müsaade ederseniz, sizin tavrınızla ilgili özellikle, söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Evet, ne var tavrımda?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Mikrofonu açarsanız açıklayacağım.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ne diye veriyorsun Sayın Başkanım? Hangi maddeye göre veriyorsun sözü?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – 60’a göre.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Aç oku bakalım, 60’da var mı o?

BAŞKAN – Tamam, vereyim bir dakika, bakalım tavrıma. Ben tavrımda sonuna kadar haklıyım, ne var?

60’a göre, bir dakika, yerinden...

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

6.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın bazı ifadelerine ve tavrına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – “Vereyim, bakalım neymiş tavrım?” bir kere zaten bir tavidir öncelikli.

Sizin, oradan, kendinize uymayan her şeyle ilgili söz almanız, gerçekten, bu Meclisi yönetme etiğine uygun düşmemektedir.

Benim bunun dışında söylemek istediğim şudur: Ben 1970’li yılları yaşamış biriym, burada konuşan milletvekillerinin de bazılarının çok iyi yaşamış olduklarını tahmin ediyorum. Bugün üniversitelerde gerçekten dün gördüğümüz, insanların yaralanmasıydı. Bu iki taraftan da yaralanmalar söz konusu olmuş olabilir. Burada kalkıp çıkıp da böyle, onlara ayrıca bir şey verir gibi, şevk verir gibi, “Biz onların yanındayız.” falan gibi konuşmalara hiçbir müdahale etmeyip bu Mecliste barış dilini kurmadan, kalkıp sadece diğer tarafın konuşmalarına müdahale etmenizi de kesinlikle kınıyorum.

BAŞKAN – Evet, her birimiz tabii ki milletvekili olmanın etiği ve sorumluluğu içerisinde hareket etmek durumundayız. Bu sözünüze katılıyorum ama sözün gereğini de hep birlikte yerine getirmek durumundayız.

Teşekkür ediyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, başta Başkan olmak üzere.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/541) (S. Sayısı: 117) (Devam)*

BAŞKAN – 29’uncu madde üzerinde 3 adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 29. maddesinin (2)’nci fıkrasının (ç) bendindeki “değerlendirilmesinden” ibaresi yerine “değerlendirilmesi yoluyla” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Nuri Okutan	İsmail Faruk Aksu
Mersin	Isparta	İstanbul
Erkan Haberal	Arzu Erdem	Kamil Aydın
Ankara	İstanbul	Erzurum
	Kadir Koçdemir	
	Bursa	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 29’uncu maddesinin (1)’inci fıkrasında geçen “5018 sayılı Kanunda” ifadesinin “5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Meral Danış Beştaş	Erol Dora
Diyarbakır	Adana	Mardin
Osman Baydemir	Mahmut Celadet Gaydalı	Burcu Çelik Özkan
Şanlıurfa	Bitlis	Muş

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 29’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasının (c) bendinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Özkan Yalın
Balıkesir	Muğla	Uşak
Cemal Okan Yüksel	Zeynel Emre	Haydar Akar
Eskişehir	İstanbul	Kocaeli
	Eren Erdem	
	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Eren Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

EREN ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mecliste, sürekli olarak teröre karşı bir yaklaşım sergileniyor. Teröre karşı sergilenen yaklaşım Türkiye açısından çok yararlıdır. Bu anlamda, bu yaklaşımın bütün terör örgütlerine eşit mesafede olması gerektiğinin de altını çizmek istiyoruz.

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – Rusya’da da bunları mı söyledin?

EREN ERDEM (Devamla) – Şimdi, bakınız, elimde birkaç tane belge var. Bu belgeleri sizin vicdanınıza teslim etmek istiyorum. Bugün 7 kişi tahliye edildi; isimlerini okuyorum; Halis Bayancuk, Cemil Aslan, Enes Yelgün ve 4 kişi daha, 2’si de Suriye vatandaşı. Bu kişiler IŞİD terör örgütünün Türkiye temsilciliği olması iddiasıyla tutuklanmıştı.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Devam etmekte olan bir davalayla ilgili konuşamazsınız ki!

EREN ERDEM (Devamla) – 2013 yılında başlatılmış olan bir soruşturma kapsamında, Van merkezli bir soruşturmada bu isimlerin ve başta Halis Bayancuk yani “Ebu Hanzala” kod adlı şahıs olmak üzere, her birisinin, arkadaşlar, IŞİD terör örgütünün Türkiye temsilcileri olduğu iddiasıyla tutuklandıklarını gördük. Bunlardan 2’si Suriyeli, bugün tahliye edildiler. Bunlardan 1’inin arabası patlamaya hazır bomba ve mühimmatla yakalandı. Bunlardan 2’si -Suriyeli olanlar- İstanbul’dan Antep’e -bakın, savcılıktaki iddianamede geçen bilgileri paylaşıyorum- 2 Fransız kadını geçirip, Rakka’ya teslim edip IŞİD kamplarında eğitime tabi tuttukları iddiasıyla gözaltına alındılar. Bugün bunların hepsi serbest bırakıldı.

Serbest bırakılan kişilerin başında olan Halis Bayancuk diyor ki Türkiye sınırına 250 metre mesafede: “Biz İstanbul’u fethedeceğiz.” Aynı Halis Bayancuk yani bugün serbest bırakılan, akademisyenlerin, herkesin tutuklandığı bir ortamda serbest bırakılan Halis Bayancuk diyor ki: “Kim IŞİD’e saldırı yapmışsa, kim o kardeşlerimize saldırı yapmışsa bunu bana yapılmış olarak kabul ederim. Onun için, hepimiz tarafımızı belirlemeliyiz.” Aynı şahıs, yine konuşmasında, arkadaşlar, diyor ki: “IŞİD bizim Müslüman kardeşimizdir. Onlara yapılan her saldırıyı bize yapılmış sayarız. Ben inanıyorum ki o savaş bir akide savaşdır.” Şimdi, bu cümleden IŞİD’i çıkaralım, PKK’yı koyalım. Bir milletvekili bunu söylemiş olsun. Onun hakkında derhâl bir fezleke hazırlanması gündeme gelir ki doğaldır değil mi? Mümkündür -ki normaldir de bu- ama bunu söyleyen adam, bakın, bunu söyleyen adam bugün tahliye edildi, serbest bırakıldı.

HARUN KARACA (İstanbul) – Can Dündar için ne düşünüyorsun? Can Dündar’ı kim tahliye etti?

EREN ERDEM (Devamla) – Düşünürler, gazeteciler, akademisyenler tutuklu; teröristler dışarıda. Arkadaşlar, terörle mücadele bu iktidara bırakılamayacak kadar önemli bir meseledir.

HARUN KARACA (İstanbul) – Söyler misin, Can Dündar’ı kim tahliye etti?

EREN ERDEM (Devamla) - Terörle mücadele bu iktidara bırakılamayacak kadar önemli bir meseledir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - Kim tahliye etti, kim?

EREN ERDEM (Devamla) - Bakın, bu şahsın evinden çıkartılan bir belge; bakın, belge.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Adamın reklamını yapıyorsun ya!

EREN ERDEM (Devamla) - Belge şu. Bu belge diyor ki... Halis Bayancuk bunu kabul etmiş.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, adamın reklamını yapıyorsun! Teröristin reklamını niye yapıyorsun ya!

EREN ERDEM (Devamla) - Bu belgeye göre, bunlar kendi aralarında kripto bir yazışma yapmışlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Teröristin reklamını niye yapıyorsun ya!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teröristse niye bıraktınız? Osman Bey, niye bıraktınız teröristse?

EREN ERDEM (Devamla) - Bakın, aynı zamanda bu belgelerde, arkadaşlar, bir silahlı yapılanmanın olması gerektiği yönünde bir yaklaşım sergileniyor; belgelerde var, söyleniyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Teröristi ne konuşuyorsun burada ya?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Osman, terörist değilmiş, serbest bırakılmış Osman!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Teröristin reklamını niye yapıyorsun? Teröristi ne konuşuyorsun burada ya!

EREN ERDEM (Devamla) - Savcılık iddianamesinde geçiyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne konuşuyorsun ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Serbest bırakmışsınız!

EREN ERDEM (Devamla) - Bu iddianamenin içerisinde diyor ki: “Silahlı kanadın mali yapısını şöyle kuracağız, böyle kuracağız.”

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bırak, kim serbest bırakmış?

EREN ERDEM (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, niye serbest bırakılıyor? Neden bu insanlar ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar?

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Kardeşim, biz mi bırakıyoruz?

EREN ERDEM (Devamla) - Terörle mücadele edelim; hep beraber, birlikte, bütün örgütlere karşı eşit mesafede yaklaşım sergileyelim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – IŞİD terör örgütüdür. IŞİD insanlığın düşmanıdır! Terör örgütüdür, İslam’la herhangi bir bağı yoktur.

EREN ERDEM (Devamla) – Yani, bu insanların...

Bakın, Kobani’ye IŞİD girdikten sonra, bu şahsın Facebook sayfasında yayınlanan bir yazı, diyor ki: “Kobani tamamen fethedildi.”

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, bırak kardeşim, IŞİD terör örgütüdür. Ne yapıyorsun sen ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Osman Aşkın Bak’ı uyarmayı düşünüyor musunuz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Osman’ın özgürlüğü var, bağırma özgürlüğü(!)

EREN ERDEM (Devamla) - Bir IŞİD bayrağı var. Bakın, savcılar bu şahıslar üzerine neden bir serbestiyet yapıyorlar?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – IŞİD terör örgütüdür.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın Bak, lütfen müdahale etmeyin.

EREN ERDEM (Devamla) - Arkadaşlar, vicdanımızı Parlamentonun vicdanına teslim ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kim serbest bıraktıysa...

EREN ERDEM (Devamla) - Bu teröristler, bu terör militanları niçin tahliye edildiler? Bu soruya cevap arıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Reklamını mı yapıyorsun ya!

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Biz mi tahliye ettik? Hayret bir şeysin ya, sanki biz tahliye ettik!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Divandan bir talebim var.

BAŞKAN – Evet.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Milletvekilimizin kürsüde kaldığı beş dakika boyunca sarf ettiği kelime sayısıyla, Osman Aşkın Bak başta olmak üzere, iktidar partisi sıralarından sarf edilen kelime sayılarının önünüze getirilmesini talep ediyorum. Şunun için: Genel Kurulun sükûn içinde çalışmasını teminden yoksunsunuz. Ben hep söylemişimdir; sataşma, laf atma bir ritüeldir ama burada taciz var Sayın Başkan, taciz ve siz seyrediyorsunuz, olmaz öyle şey! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, bakın, biz seyrediyoruz değil.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Seyrediyorsunuz.

BAŞKAN – Lütfen, sayın grup başkan vekilleri olarak da bu kürsüde...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çıkarın, Osman Aşkın Bak kaç kelime etmiş, benim hatibim kaç kelime etmiş? Olmaz öyle şey!

BAŞKAN – Bakın, bu kürsüde kim konuşursa konuşsun eğer hepiniz aynı duyarlılıkla, aynı hassasiyetle hareket ederseniz, zaten hiçbir problem olmaz, benim de istediğim o.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz abartmıyoruz.

BAŞKAN – İktidar muhalefet fark etmez, burada en aykırı fikri dile getirsinler, hakikaten getirsinler ama her bir milletvekili de burada saygı içerisinde onu dinlemek durumunda.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben talebimin yerine getirilmesini istiyorum.

BAŞKAN - Biz bu noktada elimizden geleni...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bize değil, oraya söyleyin.

BAŞKAN – Herkese söylüyorum, bütün milletvekillerine söylüyorum, tüm milletvekillerine. Zaman geliyor o gruptan, zaman geliyor bu gruptan, şu gruptan, öbür gruptan, fark etmiyor, her birimiz bu hataya düşüyoruz, maalesef bunu görüyoruz.

Dolayısıyla, tüm siyasi parti gruplarından istirhamım, ne kadar aykırı olursa olsun, o kürsü özgür bir kürsüdür, o kürsüde her fikir dile getirilsin ve bu noktada da tüm milletvekilleri sonuna kadar dinlesin. Gerekirse, sataşma varsa, sataşmadan dolayı gerekli değerlendirmeleri yaparız diyorum.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Laf atılsın. “Laf atılmasın.” demiyorum ki ben “Taciz yapılmasın.” diyorum. Yapılan taciz. Laf atın, atmak da gerekir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 29'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasında geçen “5018 sayılı Kanunda” ifadesinin “5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanununda” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Meral Daniş Beştaş (Adana) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Meclis Başkan Vekilimize, doğrusu, bu kürsüden İç Tüzük 64'ün ikinci fıkrasını hatırlatmak isteriz bir kere daha. 64'üncü maddenin ikinci fıkrası: “Başkan veya başkanvekilleri, görevlerinin yerine getirilmesinin gerektirdiği haller dışında tartışmalara katılamazlar; kişisel savunma hakları saklıdır.” Düünden bu yana, Sayın Meclis Başkan Vekili burada yapılan konuşmalarla ilgili, değerlendirmelerle ilgili kendi kişisel görüşlerini, siyasi duruşunu sıklıkla ifade etmekte ve görevinin gerektirdiği sorumlulukları ve etiği yerini getirmediği için bunu gerçekten üzüntüyle karşılıyoruz ve dile getirmeyi de bir görev olarak telaki ediyoruz. Şüphesiz burada hepimizin milletvekilleri olarak milletvekilliğinin vakarına, etiğine ve sorumluluğuna uygun davranma sorumluluğumuz var ama herkes, konuşmalarını yaparken bu konuşmaların kaç milyon insanı etkilediğini, nerelere ulaştığını ve sonuçlarını çok iyi düşünmek zorundadır.

Biraz önce bizim itiraz ettiğimiz husus “Kürt demeyin; bu, Kürtlere haksızlıktır.” diyorlar. Şimdi, biz bu geleneği biliyoruz. Türkiye Cumhuriyeti tarihinin yüz yıllık geçmişinde Kürt meselesine yaklaşımı hepimizin canlı olarak yaşadığı ama okuduğumuz ama dedelerimizden ama babaannelerimizden ama anneannelerimizden çok canlı bir hafızamız var. Burada diğer partilerde de Kürt milletvekili arkadaşlarımız var, hiçbirisi “Bunu bilmiyoruz.” demesin. Şark Islahat Planlarından Tevhidi Tedrisat Kanunlarına, ana dilde eğitimi bir tarafa bırakın Kürtçe konuşmanın yasaklandığı günler çok geride değil. Ve Kürtlere yönelik ayrımcı, asimilasyoncu, inkâr ve redde yönelik politikalar aynı zamanda ekonomiye de yansımıştır. Şu anda bölgeler arasındaki ayrımcılık ve bunun neticeleri uçurum meydana getirmiştir. Şu anda Siirt ile İzmir'in ya da Ankara ile Mardin'in, Batman'ın arasındaki ekonomik kalkınma, üniversite giriş sınavında aldıkları neticeler bile herkesin bilmesi gereken ayrımcılığı çok net bir şekilde ortaya sermektedir.

Bu ülkede Kürt sorununun çözümüyle ilgili, Kürt halkının hak ve özgürlükleriyle ilgili çok tartışma yapıldı, çok rapor yazıldı ama Kürtlerin hak ve özgürlüklerini savunan, ama karşısında duran, Kürtlerin Türkleştirilmesi gerektiği, Kürtlerin aslında Türk olduğu ve bununla övünç duyması gerektiği söylenen ırkçı yaklaşımlar günümüzde de devam ediyor

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Bu ülkede Kürt sorunu yok, terör sorunu var, PKK sorunu var, Kürt sorunu hiç yok.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Halüsinasyon görüyorsun. Dibe vurdunuz, dibe, dibe!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Yani, şu Meclis çatısı altında bu kadar Kürt milletvekili varken bir milletvekilinin şu cürette bulunması dehşet vericidir: “Siz Kürt demeyin, Kürtlere haksızlıktır. Siz Türk’sünüz.” Türk değiliz, biz Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarıyız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Irkçısınız, ırkçı!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Biz Türkiye halklarıyız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biz Türkiye halkları değiliz, Türk milletiyiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Biz Türkiye yurttaşlarıyız ve bunun için demokratik bir anayasa yapılması talebimiz de birçok mesele yanında, bununla ilgili, orta yerde duruyor. Zorla hiç kimsenin etnik kimliğini, inancını, dilini değiştiremezsiniz, kültürünü değiştiremezsiniz. Yüz yıl uğraştınız, yapılmadık katliam, çıkarılmadık kanun, yapılmayan işkence kalmadı ama Kürt halkı bunu asla kabul etmedi. Bütün bu acılara rağmen, bugüne kadar da kendi kimliğini, dilini, kültürünü ve inancını getirmiştir.

Şimdi -yani, zaman tabii çok az- Celal Bayar’ın ve Erdal İnönü’nün Kürt sorunu konusundaki raporlarını okumanızı öneririm. Bu ülke nerelerden geldi? Mahmut Esat Bozkurt’un lafını hatırlatmak isterim: “Bu ülkede Türk olmayanların tek bir hakkı vardır, o da kölelik hakkıdır.” dedi. Cemal Gürsel bu ülkenin Cumhurbaşkanı olarak “Nerede biri kendine Kürt’üm diyorsa onun yüzüne tükürün.” dedi.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Cemal Gürsel nerede ya?

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Yakın tarihe gel, yakın tarihe!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bunun gibi örnekler bu kitaplarda; siz ne kadar reddetseniz de bizim, Türkiye’deki bütün yurttaşlar tarafından bilinmese de Kürtler bunu biliyor. Ve bugünkü zihniyetin dayanağı da odur, bunun arka planı odur ve bizim buradan, Büyük Millet Meclisi kürsüsünden üniversitedeki öğrencileri kışkırtmaya tahammül etmemiz söz konusu bile değildir. Her şeyi bu şekilde ret ve inkâr politikalarının sonucuna getirip bağladık. Biz bunu bilerek burada konuştuk. Çünkü Kürt öğrenciler her gün bizi arıyorlar. Zor durumdalar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...öldürülüyorlar, yakalanıyorlar, tutuklanıyorlar, işkence görüyorlar. Ve biz, Türkiye İşçi Partisi üyesi öğrencilerin telle boğuldukları günleri de unutmadık, kimler tarafından öldürüldüğünü de unutmadık.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – AK PARTİ döneminde kazanılan haklardan da bahsetsek.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Başkan, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Bir saniye...

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın, milletvekillerinden konu dışına çıkmamalarını, temiz bir dil kullanmalarını ve yaralayıcı sözler sarf etmemelerini istirham ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, az önce Sayın Altay da ifade etti, Sayın Daniş Beştaş da kürsüden 64’üncü madde hatırlatması yaptı. Ben aynı şekilde, devamında 65, 66, 67 ve 68’inci maddelerin de okunmasını istirham ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Okuduk Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tüm sayın milletvekillerine: İç Tüzük’ün 66’ncı maddesi, İç Tüzük’e uymayı ve konudan ayrılmasını; İç Tüzük’ün 67’nci maddesi Genel Kurulda yapılan konuşmalarda temiz bir dil kullanılmasını, kaba ve yaralayıcı sözler sarf edilmemesini...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Karar yeter sayısı istemiştik ama şimdi gelmelerini mi bekliyorsunuz Sayın Başkan?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hatırlatın! Uzatın, uzatın Başkan!

BAŞKAN – Yine İç Tüzük’ün 65’inci maddesinde, Genel Kurulda söz kesmeyi, şahsiyatla uğraşmayı, çalışma düzenini bozucu hareketlerde bulunmayı yasaklıyor gibi...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sağ olun, bakın!

BAŞKAN – Görüşmelerin sağlıklı ve verimli şekilde yürütülebilmesi, gerginliklere imkân tanınmaması için tüm milletvekillerimizden konu dışına çıkılmamasını, temiz bir dil kullanılmasını, yaralayıcı sözler sarf edilmemesini özellikle istirham ediyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ara sıra göz atın, bakın, tamamlandı mı bir bakın!

BAŞKAN – Bakın, bunlara ilişkin yapıldığı takdirde de devamında müeyyidelerini de öngörüyor. Ben bugüne kadar bu müeyyideleri de hiçbirinde uygulamadım...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Uygulayın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama, burada tabii ki her birimiz milletvekiliyiz, milletin sorunlarına farklı bakış açılarıyla çare getireceğiz, fıkrimizi ifade edeceğiz ama bunu ifade ederken de kimseyi zan altında bırakmadan, tahkim etmeden, tahkir etmeden, yaralamadan kullanırsak çok daha iyi olur diye düşünüyorum. Göstereceğiniz hassasiyetten dolayı da tüm gruplara, tüm milletvekillerine teşekkür ediyorum.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/541) (S. Sayısı: 117) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum, karar yeter sayısı arayacağım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Aramayın, gerek yok, gerek yok.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederiz(!)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bravo(!)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 29. maddesinin (2)’nci fıkrasının (ç) bendindeki “değerlendirilmesinden” ibaresi yerine “değerlendirilmesi yoluyla” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın (Erzurum) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekili Kamil Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekilleri; aslında, dün yaşanan o hararetli tartışmalara binaen bir şeyler söylemek için hazırlamıştım kendimi, ama biraz önce ona benzer bir hararetli tartışmaya, hatta sataşmaya dönmüş olaylar neticesinde ben de bir şeyler söylemek istiyorum.

Bakın, biz inadına kardeşliği, birliği, beraberliği bir yurttaşlık çerçevesi içerisinde savunan bir hareketin mensuplarıyız. Aralık ayında, inanın, çok iyi hatırlıyorum, Meclis tutanaklarında var; Hacettepede yavrularımız var, kız çocuklarımız var, aradılar “Hocam, sırf Türk Bayrağı camımızda asılı diye tehdit mektupları alıyoruz, çantalarımıza tehdit mesajları atılıyor, taciz ediliyor. Ne olur bize sahip çıkın.” dediler, biz de bu kürsüden dile getirdik. Üniversite yönetimini göreve davet ettik, kolluk kuvvetini göreve davet ettik.

Elbette ki 70’leri çok iyi hatırlıyoruz. Allah o günleri bir daha göstermesin. Bu ülkenin sağcısı da bizim solcusu da. Her türlü düşünceye mensup evlatlarımız var. İstedikleri şekilde, özgürce tartışınlar ama bizleri nasıl ki burada bağlayan bir Anayasa var ise, bir İç Tüzük var ise... Kurullar, kurallar vardır arkadaşlar. Demokrasi kurallı, kurullu yaşama rejimidir. Bunu artık öğrenelim. Biz burada nasıl ki kural ihlali yapamazsak, bizim gençlerimiz de özgürce fikirlerini tartışırken birtakım değerler üzerinden ypratıcı, kırıcı, yok edici, zarar verici söylemlerden ve eylemlerden uzak durmak zorundadır.

O Kızılay’daki bombacı, hâkim karşısına çıkarıldığında -Balıkesir Üniversitesinde- hâkim diyor ki, bıçaklama olayı var: “Ya, siz buna bölücü diyorsunuz ama...” Bakın, aynı zihniyet. Bu Kürtçe bile konuşmıyor.

İşte, yanılığımız orada. Bizim Kürt kardeşimizle bir sorunumuz yok. Biz etle tırnak olmuşuz diyoruz, tırnağı da kabul etmiyorlar eti de kabul etmiyorlar. Biz her şeyi buraya taşıyamıyoruz ama orada duyduklarımı söyleyemiyorum. Ama, bugün Celal Bey’in bir cümlesi... Çıktı kendisi de ifade etti, maksadım şuydu dedi. Ama biz orada...

Şurası var ya, Türkiye’nin etnik bir mozaigi, güzel bir zenginliğimiz var Allah’a şükür. Herkes özgürce etnik kökenini söylüyor ve gurur duyuyor, hepimiz gurur duyuyoruz. Bu etnik kökenler bir araya gelmiş bir aile olmuş, halkları aşmışız artık biz, biz bir milletiz artık ve bu milletin içinde hepimiz varız. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için, kız aldık, kız verdik, basit bir şey değil. Batı’da, gidin, zenci ile beyaz evliliklerine çok az rastlarsınız, gülerek karşılıyorsunuz ama burada Meclisi Başkanım diyor ki: “Ben de Kürt’üm.” Oradan diyorlar ki: “Sen Kürt olamazsın.” İnanın, duyuyoruz. Buradan bir hanımefendi kalkıyor, benim milletvekili arkadaşım “Elhamdülillah ben de Kürt’üm.” diyor ya, daha ne desin, “Hayır, siz olamazsınız.” diyor. Niye? Kürt olmak için sizin gibi mi olmak lazım? Ne olmak lazım Kürt olmak için? Bizim ayrımız gayrımız yok. Biz Kürt’üz, biz Laz’ız, biz Çerkez’iz, bir Abaza’yız, biz her şeyiz, işte Türk milleti budur. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Niye ısrarla...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İşte Türk milleti.

KAMİL AYDIN (Devamla) - Biz, birliğe, bütünlüğe vurgu yaparken şu yüce Mecliste niye ille de nüanslara takılıyoruz? Niye ufak şeyleri büyütüyoruz?

Burada provokatif bir eylem varsa, ortak değerlerimiz bellidir, birisi Türk Bayrağı'nı bir tahrik unsuru sayıyorsa, Allah aşkına, burada artık, Kürtlük, Türklük kalır mı? Burada, artık, benim sistematik bir yansımadır, burada varlığımın ifadesidir, benim bayrağımdır, cumhuriyetimdir, ilkelerimdir, vatandaşlık haklarımdır. Ama, bir arkadaşımız etnik kökeninden dolayı bir tacize maruz kaldığı zaman hepimiz el kaldırırız, hepimiz onu savunuruz çünkü asabiyezi zaten Yüce Rabb'im de yasaklamış. Biz, asabiyetçi değiliz. Biz, Türk milliyetçisiyiz. Nedir Türk milliyetçiliğı? Ortak bir paydada, ortak bir iradeyi koyup birlikte yaşama azim ve kararlılığıdır arkadaşlar. Allah aşkına, bunun neresinde ayrımcılık var? Bir mensubiyet şuurudur. Bu da buradadır bütün zenginliğiyle, bütün nüanslarıyla.

Onun için, geriye gitmeyeceğiz, ileriye bakacağız. Her zaman bu büyük milletin bütün etnik unsurlarıyla, Allah'ın izniyle, geleceğinde güzel şeyler olacaktır.

Bakın, bugün, güneydoğuda Türk'ün askeri, polisi, kolluk kuvveti yaralıyı omuzuna alıp götürüyor, giderken mermi yiyor. Su veriyor, ekmeğini paylaşıyor. Allah'tan korkun! Bunları hepimiz görmüyor muyuz? Nasıl inkâr edeceğiz? Böyle bir barış özlemimiz var, böyle bir sevgi, kardeşlik özlemimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi, bütün siyasi sloganlarında “Onlar ne kadar Kürt'se biz o kadar Kürt'üz, biz ne kadar Türk'sek onlar o kadar Türk. Biz bin yıllık harcı, bu harcı kimsenin bozmaya hakkı ve hukuku yoktur.” diyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ne mutlu Türk'üm diyene.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

Karar yeter sayısı mı istediniz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sadece tutanaklara geçsin diye... Sayın hatip konuşurken sanıyorum benim gülümsememi görüp “Gülümseyerek karşılıyorsunuz.” dedi.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Hayır, asla! Hiç bakmadım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sataşma değil.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sataşma değil.

BAŞKAN – Sataşma değil.

Buyurun, söyleyin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben neye güldüğümü ifade etmek için söz aldım. Daha önce bir AKP milletvekiline de aynı uyarıyı yapmak zorunda kalmıştım. Artık bu Mecliste cinsiyetçi dil kullanmayalım, “Kız alıp kız vermek” lafını kullanmayalım; o laf kullanıldığı için ben gülümsedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Tutanaklara geçmiştir Sayın Kerestecioğlu.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, 30'uncu maddeye bağlı (1)'inci fıkra üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç adet önerge vardır.

Okutacağım ilk iki önerge aynı mahiyettedir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasında geçen "5018 sayılı Kanunun" ifadesinin, "5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanununun" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Meral Danış Beştaş	Osman Baydemir
Diyarbakır	Adana	Şanlıurfa
Mahmut Celadet Gaydalı	Erol Dora	Burcu Çelik Özkan
Bitlis	Mardin	Muş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasındaki "5018 sayılı" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu	Erhan Usta	Mehmet Parsak
İstanbul	Samsun	Afyonkarahisar
Mustafa Kalaycı	Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	Baki Şimşek
Konya	Hatay	Mersin
	İsmail Ok	
	Balıkesir	

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(1) 5018 sayılı Kanunun ekli olan (III) sayılı Cetvele aşağıdaki sayı eklenmiştir.

"10) Kişisel Verileri Koruma Kurumu"

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Özkan Yalım
Balıkesir	Muğla	Uşak
Cemal Okan Yüksel	Murat Emir	Zeynel Emre
Eskişehir	Ankara	İstanbul
	Haydar Akar	
	Kocaeli	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Sayın Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekili Murat Emir.

Sayın Emir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Çok ilgi çekici olmadığını bile bile yine de bu çok önemli, bu hayati kanun üzerinde konuşmaya ve tartışmaya devam etmeyi öneriyorum ve ben de süremi bu kanun üzerinde kullanacağım.

Değerli arkadaşlar, bu kanun son derece gerekli bir kanundur ama bu kadar önemli ve hayati kanun bu kadar aceleyle getirilmemesi gereken de bir kanundur. Son derece açık sakatlıklar içermektedir, temel hak ve özgürlüklerimiz açıkça örselenmektedir bu kanun tasarısıyla. Dolayısıyla, bu kanunu aslında ayrıntılarıyla uzun uzun tekrar alt komisyondan başlayarak tartışmak zorundayız.

Mesela, bunlardan birincisi: İçinde çocuk yok, düşünabiliyor musunuz? Batı hukukunda, evrensel hukukta çocuklar her zaman özel korumaya tabiyken biz bir yasa tasarısı yapıyoruz ve içinde “çocuk” kavramı geçmiyor. Bu ayıp bu Meclise yeter arkadaşlar. Bunu kabul etmiyoruz.

Zor bir yasa olduğunu kabul ediyorum. Gerçekten de bilgi iletişiminin, transferinin, yaygınlığının bu kadar arttığı bir dünyada bir yasayla bütün bu kişilik haklarını teminat altına almak ama bilginin de dolaşımını sağlamak elbette zor ama biz bunu başarmak zorundayız. Üstelik de niye yapıyoruz bunu? Aceleyle yapıyoruz. Ne için? Marttaki, nisandaki sözümüzü tutmuş olmak için. Hâlbuki defalarca ifade ettik: Avrupa Komisyonunun tüzük önerisi var; Avrupa Komisyonundan bu geçti, geçecek. Yakında onların normları olacak ve biz de zaten ona uymak zorunda kalacağız. Nedir bu acelemiz, anlamakta güçlük çekiyorum.

Bazı küçük düzeltmeler yapılmaya çalışılıyor. Teşekkür ederim Sayın Bakana da Komisyona da ama son derece yetersiz olduğunu kabul etmek zorundayız.

Değerli arkadaşlar, içinde geniş istisnalar olan bu kanun tasarısında, aslında ilk başta ifade edilen “Biz kişilik haklarını güvence altına almaya çalışıyoruz, kişisel verileri güvence altına almaya çalışıyoruz.” yaklaşımı bitirilmekte, içi boşaltılmakta ve kişisel verilerin tepe tepe kullanımının önü açılmaktadır.

Mesela -defalarca söylendi ama bıkmadan söyleyeceğiz çünkü Anayasa Mahkemesinden de dönecek, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden de dönecek, siz de biliyorsunuz, biz de biliyoruz- Avrupa hukukunda olmayan din, mezhep, felsefi inanç ve kılık kıyafeti niye fişliyorsunuz, niye saklıyorsunuz? Ben bu soruyu bu kürsüden 5 defa sordum ama cevap alamıyoruz. Niye saklıyorsunuz, niye işliyorsunuz bunu? Ne olur, gelin ve “Evet, şu nedenle bizim buna ihtiyacımız var.” deyin.

Bunun ötesinde, bakınız, denetim organı, kurul oluşturuyorsunuz, siyasi bir kurul oluşturuyorsunuz; genişlettiniz, 7’den 9’a çıkarttınız. Teşekkür ederiz. Yeter mi? Yetmez. Bakın, bu kurula emanet ediyorsunuz bütün verileri. Hani, meslek örgütleri nerede, akademik kurullar nerede, YÖK nerede, baro nerede, tabipler odası nerede bunun içerisinde? Meclisin seçeceği organın siyasi olacağını hepimiz bilmiyor muyuz? Niye kişisel verilerimizi, en nihayetinde, siyasi bir organa teslim ediyoruz bu kadar açık bir biçimde? Buna ne gerek var arkadaşlar?

Bakın, yasada liyakat yok mesela. Dört yıllık okul mezunu olan herkes atanabilir. Bu eksiklik değil mi yani bunu düzeltmek gerekmiyor mu? Bunu söylemek için... Ya, bu siyasi bir konu değil yani burada herkesin açık yüreklilikle, samimi bir şekilde bu yasaya katkı vermesini rica ediyoruz.

Hak arama yolları son derece sınırlı. Bakın, 8'inci maddede ve 9'uncu maddede verilerin transferinin önünü sonuna kadar açtık. Sonra ne oldu? Diyoruz ki: Veri sahibi veri sorumlusuna gider, şikâyet eder: "Benim verime ne oldu?" Senin verin 50 defa el değiştirdi, haberin yok, nereden bileceksin? A firmasına verini verdin, A firması B'ye verdi, C'ye verdi, D'ye verdi; D işledi, E firması yurt dışına yolladı. Nasıl bulacaksın, kime şikâyet edeceksin? Otuz gün susuyor veri sorumlusu, o zaman sen kurula gidiyorsun. Kurula nasıl gidiyorsun? Para yatırarak gidiyorsun. Bakın, bu da iptal edilecek. Temel haklar ve özgürlükler öyle parayla, başvuruyla sınırlandırılmaz arkadaşlar.

Dolayısıyla, hâlâ vakit varken bu yasa tasarısının bir an evvel, tekrar, derli toplu, Sayın İyimaya, en azından bir ölçüde düzeltilmesinde yarar görüyoruz ve bu nedenle de Meclisimizi, Komisyonumuzu göreve davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.39

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 18.51

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesine bağlı (1)’inci fıkrası üzerindeki Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşlarının önergesinin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet burada.

Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (1)’inci fıkrasındaki “5018 sayılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek (Mersin) ve arkadaşları

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erol Dora (Mardin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerine Balıkesir Milletvekili İsmail Ok konuşacaktır.

Buyurun Sayın Ok.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Öncelikle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Maalesef, her gün acı, gözyaşı, bugün yine şehitlerimiz var. Bu vatan için, milletin istikbali, istiklali için hayatını veren bütün şehitlerimize huzurlarınızda minnet ve şükran duygularımı ifade etmek istiyorum. İnşallah, büyük Türk milletini ve devletini bölmeye çalışan hainlerin, Türk milletinin birlik ve beraberlik ruhu içerisinde, bırakın bu acı olayların moral bozukluğunu, birbirimizle daha da kaynaşarak onların layık olduğu cevabı alacağına yürekten inanıyorum. Milliyetçi Hareket Partisi de bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da kayıtsız ve şartsız bu konuda üzerine düşeni yapmaya hazırdır.

Evet, bugün çok önemli bir kanun tasarısını görüşüyoruz: Kişisel bilgilerin korunması kanunu tasarısı. Ama gerçekte öyle midir? Hiçbir tedbir alınmadan iktidarların inisiyatifine bırakılan ve iktidarların gelişigüzel, istediği gibi kullanabileceği bu özel bilgilerin ve yaşadığımız olayların, insanların özel hayatlarına ait mahremlerin, mahremiyetlerin ayaklar altına serildiği bir dönemde, bir ülkede kişisel verilerin gerçekten nasıl ve ne şekilde korunacağı belli olmayacak şekilde birilerinin ya da bir kurumun eline verilmesi son derece tehlikelidir. Adı üzerinde “kişisel veriler”, kişileri birbirinden ayırt etmeye yarayan veriler ve bunlar art niyetli insanların eline geçtiğinde, kişilerin inanç, mezhep, ırk, cinsiyet gibi her türlü mahreminin ayaklar altına alınacağı bilgilerin bu şekilde gelişigüzel düzenlemelerle bir kurum ve kuruluşun eline verilmesi kesinlikle sakıncalıdır. Aslında “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı” adı altında, devleti yönetenlerin, hükümetlerin, art niyetli kişilerin bu bilgiler sayesinde her türlü suçu işleme yetkisine ve özgürlüğüne sahip olacağı bir tasarımı şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşüyoruz. Dolayısıyla, Milliyetçi Hareket Partisinin ucu açık, nereye gideceği belli olmayan böyle tasarıların yanında yer alması asla söz konusu değildir. Ama, ortak paydalarda birleşerek bu çalışmalar yapılmış olsaydı, Milliyetçi Hareket Partisi geçmişte olduğu gibi, dün olduğu gibi, bugün olduğu gibi millet menfaatine olan her türlü çalışmada her türlü desteği verecektir. Ama, muhalefetin yok sayıldığı, önerilerinin dikkate alınmadığı bu tür çalışmalarda da Milliyetçi Hareket Partisi millet menfaatine, milletin gizliliğinin, namahreminin korunması adına bu tasarıya “Hayır.” diyecektir.

Ben bu vesileyle yüce Meclisin çalışmalarının hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Biraz önce de ifade ettiğim gibi, milletçe çok sıkıntılı, acı günler geçiriyoruz ama böyle günlerde birlik beraberlik içerisinde, Türk milletinin bekası için Milliyetçi Hareket Partisinin, her daim geçmişte olduğu gibi “ama”sız, “fakat”sız, sonu nereye giderse gitsin, bu terörün kökü kazınıncaya kadar Türkiye Cumhuriyeti devletin ve hükümetlerinin yanında olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bu duygularla hepinizi, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde Mardin Milletvekili Erol Dora konuşacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önerge üzerine Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kişisel verilerin korunması, negatif statü haklarından birisidir ve özel hayatın gizliliği temel hakkına dayanmaktadır. Günümüz hukuk devletlerinde kişi her yönüyle bir bütün olarak kabul edilmekte ve özel hayat da bu bütünün önemli bir parçası olarak görülmektedir. Özel hayatın hukuksal düzenlemelere konu olmasındaki temel amaç, insan kişiliğinin serbestçe gelişmesine imkân vermek, kişiye kendisi ve yakınlarıyla baş başa kalabileceği, devletçe veya başkalarının rahatsız edilmeyeceği özerk bir alan sağlamaktır. Ancak, tasarıya baktığımızda kişinin devlet karşısındaki özerkliğini göremiyoruz. Bunun en büyük kanıtı Verileri Koruma Kurulunun bağımsız bir biçimde oluşturulamamasıdır. Kurul üyelerinin yürütme ve iktidar tarafından atanacak olmaları kabul edilemezdir. Kurumun başkanlarının ve çalışanlarının atanmasında ve görevden alınmaları hususunda önemli olan nokta kurumun tamamen bağımsız olarak görev yapabilmesinin sağlanmasıdır. Bu sebeple Veri Koruma Kurumunun başka bir devlet organından göreviyle ilgili herhangi bir şekilde talimat alması kurumun bağımsız çalışmasının önünde bir engel teşkil edebilecektir.

Değerli milletvekilleri, bir diğer değinmek istediğim konu fişleme meselesidir. Örneğin, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 1’inci maddesinde kanunun amacının kişinin doğumundan ölümüne

kadar kişisel ve medeni durumuna, uyrukluğuna ve bunlarda meydana gelebilecek değişikliklere ait doğal ve hukuki olayların belirlenip saptanması, bu amaçla düzenlenmiş kütüklere yazılması, elektronik ortamda ulusal adres veri tabanının oluşturulması, nüfus kayıtları ile adres bilgilerinin ilişkilendirilmesini sağlamak olduğu ifade edilmiştir. Görüldüğü gibi, kanunun amacında bir fişleme uygulamasından söz edilmemiştir ancak uygulamaya baktığımızda ne yazık ki insanlarımızı etnik ve dinî inançları bakımından âdeta fişleyen bir uygulama hâlen devam etmektedir.

Hatırlayacağınız üzere, bir Ermeni yurttaşın çocuğunu Ermeni okuluna kaydettirmek için başvurduğu İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü evrakında gayrimüslim yurttaşlarımıza soy kodu verildiği ortaya çıkmıştır. Rum vatandaşlarımıza “1”, Ermeni vatandaşlarımıza “2”, Yahudi vatandaşlarımıza “3”, Süryani vatandaşlarımıza “4” kodunun verildiği anlaşılmıştır. Bunun doğru olduğu, geçenlerde Sayın Vekilimiz Garo Paylan’ın da sayın bakana hitaben vurgulamış olduğu gibi, İçişleri Bakanlığı Nüfus Genel Müdürlüğü tarafından kendisine bunun kaldırıldığına ilişkin sözlü bir bilgi de verildiğinden dolayı, demek ki bu soy kodunun tarihî süreç içerisinde uygulandığının da aynı zamanda bir göstergesi olmaktadır.

Gerçek anlamda laik ve demokratik bir ülkede devletin dinî, etnik, kültürel, politik köken ve tercihlere karşı kör olması gerekmektedir ancak Türkiye’de merkezîyetçi ulus devletin, yurttaşlarını etnik, inançsal ve politik bakımlardan sınıflamaya devam etmesi itibarıyla yurttaşına kriminal potansiyel gözüyle bakan devlet anlayışının hâlâ devam ettiğini görmekteyiz. Bu doğrultuda, devlet, ülkede hangi etnisiteden yurttaşların yaşadığını, hangi inançtan yurttaşların yaşadığını tespit edebilir ancak bu tespitleri daha demokratik, daha eşitlikçi toplumsal bir yaşamı kurmak için yaptığını beyan eder ve bu işlemleri şeffaf bir biçimde gerçekleştirebilir. Bu bağlamda, Hükümet yetkililerine soy kodu uygulamasının kaldırılması için gerekli düzenlemeleri yapmaları konusunda çağrımızı bir kez daha yineliyoruz.

Değerli milletvekilleri, çok etnisiteli, çok dinli, çok kültürlü olan toplumumuzda yurttaşların etnik kimliklerinden, dinî ve politik tercihlerinden ötürü kaygılanmayacakları demokratik bir zemin oluşturmak hepimizin başlıca görevidir ancak bu biçimde, ülkemizde tüm yurttaşlarımızla birlikte çocuklarımıza aydınlık bir gelecek inşa edebileceğimizi gösterebiliriz.

Bu duygu ve düşüncelerle tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

30’uncu maddenin (1)’inci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Fıkra kabul edilmiştir.

Şimdi 30’uncu maddenin (2)’nci fıkrası üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasındaki “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Meral Danış Betaş

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Adana

Gaziantep

Filiz Kerestecioğlu Demir

Behçet Yıldırım

Burcu Çelik Özkan

İstanbul

Adıyaman

Muş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(2) 5237 sayılı Kanunun 135 inci maddesinin ikinci fıkrasından yer alan ‘Kişilerin’ ibaresi ‘Kişisel verinin, kişilerin’ şeklinde; ‘bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır’ ibaresi ‘birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır’ şeklinde değiştirilmiştir.”

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Özkan Yalım
Balıkesir	Muğla	Uşak
Cemal Okan Yüksel	Zeynel Emre	Haydar Akar
Eskişehir	İstanbul	Kocaeli
	Necati Yılmaz	
	Ankara	

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu	Erhan Usta	Mehmet Parsak
İstanbul	Samsun	Afyonkarahisar
Mustafa Kalaycı	Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	Baki Şimşek
Konya	Hatay	Mersin
	Muharrem Varlı	
	Adana	

“(2) 5237 sayılı Kanunun 135 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ‘Kişilerin’ ibaresi ‘Kişisel verinin, kişilerin’ şeklinde değiştirilmiş, ‘dini görüşlerine’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘yaşam tarzına’ ibaresi eklenmiş, ‘bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır’ ibaresi ‘olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır’ şeklinde değiştirilmiştir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Muharrem Varlı...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Özel nitelikli kişisel verilerin korunma kapsamının genişletilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(2) 5237 sayılı Kanunun 135 inci maddesinin ikinci fıkrasından yer alan ‘Kişilerin’ ibaresi ‘Kişisel verinin, kişilerin’ şeklinde; ‘bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır’ ibaresi ‘birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır’ şeklinde değiştirilmiştir.”

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Necati Yılmaz konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Divan, sevgili milletvekilleri; ben de 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (2)'nci fıkrası üzerinde söz almış bulunuyorum.

Sevgili milletvekilleri, 30'uncu maddenin (2)'nci fıkrası kişisel verilerin korunmasına ilişkin Ceza Kanunu'ndaki cezai düzenlemenin, korumanın mevcut düzenlemeyle uyumlu hâle getirilmesi amacını taşımaktadır, bu anlamda yeni bir düzenlemeye gidilmektedir. Ve bahsi geçen düzenlemeyle, Türk Ceza Yasası'nın 135'inci maddesindeki, kişisel verilerin kaydedilmesine ilişkin yapılacak düzenlemenin çerçevesi belirlenmekte, bununla ilgili cezai hükümler tekrarlanmaktadır. Bahsi geçen yasa, kişisel verileri kaydedenlerle ilgili bir düzenlemeyi öngörmektedir. Bu anlamda, bunun yanı sıra, kişisel verileri işleyenlerle ilgili bir düzenleme yasada yer almamaktadır. Bu, ciddi bir eksiklik. Bu anlamda, kaydeden kişiler aynı zamanda işleme eyleminin parçası olmasına rağmen “işleyen” sıfatı “kaydeden” sıfatından çok daha geniş bir içeriğe sahiptir. Dolayısıyla, kaydedenler açısından getirilen yasal düzenleme işleyenler bakımından eksik bırakılmış durumdadır.

Yine, bunun yanı sıra sevgili milletvekilleri, bu ceza düzenlemesi getirdiği cezalarla caydırıcı olmaktan uzaktır. Asgari sınırı bir yıl, azami sınırı üç yıl olarak öngörmektedir. Bu hâliyle, bu denli önemli bir meselede kişisel verilerin korunması öngörülme bir yana, bir bakıma bu verilerin ifşa edilmesi, kötüye kullanılmasının önü açılmaktadır. Neden? Çünkü bu yasa uyarınca verilecek ceza, erteleme ve hükmün açıklanmasının geriye bırakılması sınırları içinde kalmaktadır. Belki zaman içerisinde bundan da daha geriye dönük düşüşler olacaktır. Bu anlamıyla, yasayı teknik anlamda eleştiriyorum.

Sevgili arkadaşlar, aslına bakarsanız her tarafından eleştirdiğimiz bir yasa söz konusu çünkü iyi hazırlanmamış, teknik olarak eksik bırakılmış, iyi çalışılmamış, apar topar Meclisin huzuruna getirilmiş bir yasayı konuşuyoruz. Bu denli önemli bir yasa bu hâliyle Meclisin huzuruna getirilmemeliydi. Ne yazık ki bu eksiklik Meclis çalışması sırasında da giderilmemiştir. Alt komisyona götürülmesi

konusundaki çabalarımız sonuç vermiş ancak oradaki çalışmalar tasarıya yansıtılmamıştır, görüşler değerlendirilmemiştir. Hâlen bu kapalı devre çalışma sistemi burada da devam etmektedir. Bu hâliyle ortaya çıkacak tasarı ihtiyaçları görmekten uzaktır. Kaldı ki eski model bir yasayı konuşuyoruz, Avrupa bu yasal anlayışı terk etti. Dolayısıyla, yeni bir anlayışı, yeni bir standardı benimsemiş olmasına rağmen “Bizleri idare etsin.” anlayışıyla böyle bir yasayı çıkarmamalıyız çünkü hepimizin bu yasanın çağın ihtiyaçlarına, kavramların güncel içeriklerine uygun şekilde çıkarılmasına dönük irademiz mevcuttur ve nettir, biz de bu iradenin içerisindeyiz. O hâlde niye Avrupa’nın, çağdaş standartların öngördüğü bir yasayı beraberce yapmıyoruz, bunu sorgulamamız lazım. Burada anlıyoruz ki niyet bu değil, amaç bu değil; burada kişisel verilerin korunması değil, işlenmesi yasal hâle getiriliyor yani fişlenme yasal hâle getiriliyor.

Sevgili arkadaşlar, bu düzenlenmenin getireceği hukuksal çerçevenin idari anlamında güvencesi de yoktur, getirdiğiniz kurul siyasi bir kuruldur. Her ne kadar Parlamentonun buraya katkı yapmasının yolu açılmışsa da bu yeterli değildir. Parlamentonun tüm sesi, tüm rengi buraya yansımamıştır. Bunun yanı sıra, kurul içerisinde Hükümetin ağırlığı korunmaktadır gerek Cumhurbaşkanlığı gerek Başbakan gerekse de iktidar grubunun etkisi hayli ağırlıklıdır.

Sevgili arkadaşlar, bizler şimdiye kadarki uygulamalarınız üzerinden kişisel verilerin korunacağına bu kanunla inanmıyoruz çünkü size uygulamalarınız üzerinden güvenmiyoruz çünkü sizler bu verilere sahip olmadığınız zaman dahi objektif olmadınız, tarafsız olmadınız, vatandaşı ayırdınız, taraf olarak tarif ettiniz. Ve kamu hizmetlerinin götürülmesinde, memuriyetin başlamasında, bürokrasinin oluşturulmasında adil değildiniz, objektif değildiniz; şimdi bu çalışmaya veri oluşturunuz. Ama, bu çalışmanın mutlaka zorunlulukla, Anayasa Mahkemesi süreciyle iptal edileceğine biz inanıyoruz. Ve sürekli CHP’yi Anayasa Mahkemesine başvurmakla suçluyorsunuz. Evet, biz bıkmıyoruz ama siz de hukuku ihlal etmekten bıkmıyorsunuz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sonraki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasındaki “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken (Diyarbakır) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan.

Buyurun Sayın Çelik Özkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında madde üzerinde konuşacağım fakat bugün değinilmesi gereken birkaç konunun da olduğunu düşündüğüm için ilk önce onlara değinmek istiyorum.

Evet, burada biz tasarımı konuşurken gelen bir habere göre -az önce arkadaşlar da değindiler, diğeri milletvekili arkadaşlarımız- ÷lkede ve uluslararası anlamda geçen günlerde yaşanan, Brüksel’de özellikle art arda patlayan bombaların müsebbibi olan IŞİD terör örgütü üyeleri olduğı iddia edilen 7 kişi bugün ÷lkemizde ne yazık ki tahliye edildi. Bir yandan bombaların neden patladığını, bir yandan ÷lkemizi neden koruyamadığımızı, neden denetimden yoksun olduğunu, neden sorumluluklarımızın farkında olmadığımızı tartışırken diğeri yandan göz göre göre, bütün kamuoyunda açık bir şekilde, bu kişilerin tahliyesinin ne yazık ki gerçekleştiğı bir yargıdan söz etmek zorunda kalıyoruz.

Onun dışında değinmek istediğim řu: Bir yandan terör örgütü üyelerini tahliye ederken, serbest bırakırken diğeri yandan avukatları gözaltına alıyoruz, soruşturmasını yapıyoruz ve serbest bırakıyoruz. Ardından “Çok affedersiniz, pardon, yanlışlıkla sizi serbest bıraktık.” denilip alelacele -bir akşam, bir gece boyunca sadece, bakın, bir gece- sabah tekrardan arkadaşlarımız savcının kararıyla, talimatıyla alınıp hemen apar topar tutuklanabiliyor. Öte yandan akademisyenler tutuklanıyor. Buna artık alıştık. O da yetmiyor, akademisyenler hücreye konuyor ve bunlar havalandırmazsınız, bakın, hava alınacak bir durumu olmayan tek kişilik hücrelere bırakılıyor. Bunlar da yetmiyor, gazetecilerin yargılandığı davalarda savcılarının değışikliğine gidiliyor.

Şimdi arkadaşlar, gerçekten bir hukukçu olarak bu ÷lkede hukukun tek elden yürütüldüğünü görmek acı verici ve utanç verici. Bu noktada, hukukun ve yasaların bu ÷lkede herkes için eşit bir şekilde uygulanması gerektiğini bir kez daha vurgulamak gerektiğini düşünüyorum.

Onun yanı sıra, yine buradayken, bu tasarı görüşülürken üniversite öğrencilerinin Ensar Vakfına yönelik yapmış olduğı protestolar neticesinde 22 üniversite öğrencimizin darp edilerek, tartaklanarak gözaltına alındığını da duyuyoruz ve takip ediyoruz. İşte, bunların hepsi ne yazık ki ÷lkenin geldiğı durumu açık bir şekilde ortaya koyuyor.

Öte yandan, bugün önemli bir karar da çıktı bu Parlamentodan, güzel ve sevindirici bir karar: Cinsel istismarın, çocuklara yönelik istismarın araştırılması için bir komisyon kurulmasına karar verildi. Biz, aylardır, çocuk ölümleri, doğuda gerçekleşen çocuk ölümleri için defalarca buraya komisyon önerisiyle geldik fakat hiç kimse bugün vermiş olduğı tutumu, ortak tutumu, kolektif tutumu gösteremedi. Bu da benim aklıma řu soruyu getiriyor sadece: Gerçekten kaybettiğimiz, ölümlerini izlediğimiz çocuklarımız ile Ensar Vakfında cinsel tacize, istismara uğrayan çocuklarımız arasında nasıl bir fark var? Lütfen bunu vicdanlarınıza sorun deyip madde üzerinde birkaç hususa değinmek istiyorum.

Evet, bu maddeler, bu tasarı bazı soruları aklımıza getiriyor. Örneğın: Bu bilgiler, kişilere ait bilgiler nerelerde kullanılacak? Kimler tarafından, hangi amaçlar için kullanılacak? Hangi süreyle saklanacak? Kaç defa el değıştirecek? Bakın, Parlamentoda bu tasarının bir önceki görüşüldüğü zamanda da belirttik; alt komisyon çalışmaları eksik, şeffaf olmayan bir süreçten geçmiş, ilgili hiçbir kurumla istişare edilmemiş bir tasarıdan bahsediyoruz. Tek kaygı vize muafiyeti ve bir sistemin temelini kurmak için alelacele getirilen tasarılar ve kanunlardır bunlar. Bu sebeple arkadaşlar, eleştirilecek çok şey var, zaman kısıtlı ama özellikle kişilerin fişlenmesinin yasal yolunu açması sebebiyle bu tasarının kesinlikle kabul edilmemesi gerektiğini düşünüyorum.

Öte yandan, tasarı, insan hakları ve özgürlüklere uygun çerçevede oluşması gerekirken âdeta, dediğimiz gibi, bir fişleme aracı olarak kullanılacak; bu belli. Bu yasanın gerektiğinde bireyi devlet karşısında dahi koruması gerekirken bireyin buraya, bu kuruma başvurusu bile paraya dayatılmış ve eğer gerekirse maliyetli bir şekilde bu konuların araştırılması tekrardan tasarıda hüküm altına alınmış. Kişisel veri işleme konusunda herkes bir sınırlamaya ve izne tabi olacakken MİT, Emniyet, Jandarma gibi kurumlar hiçbir sınırlamaya tabi değil, denetlenemezler. Esasında denetlenmesi gereken, esasında sorgulanması gereken bu kurumlardır zaten. Biz bu kurumlardan kişilerin bilgilerini, ne yaptıklarını soramadıktan sonra, bu tasarının, bu kanunun gerçekten sebebi nedir, amacı nedir?

Bu sebeple, birçok konuda eksiklik olduğunu düşündüğümüz bu tasarının tekrardan, yeniden ele alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Herkese teşekkürler, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

30’uncu maddenin (2)’nci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30’uncu maddenin (2)’nci fıkrası kabul edilmiştir.

Şimdi 30’uncu maddenin (3)’üncü fıkrası üzerinde üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (3)’ üncü fıkrasındaki “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Meral Danış Beştaş

Filiz Kerestecioğlu Demir

Diyarbakır

Adana

İstanbul

Mithat Sancar

Mahmut Toğrul

Celal Doğan

Mardin

Gaziantep

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (3)’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(3) 5237 sayılı Kanunun 226 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ‘çocukları’ ibaresi ‘çocukları, gerçek veya temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri’ şeklinde değiştirilmiştir.”

Namık Havutça

Ömer Süha Aldan

Özkan Yalın

Balıkesir

Muğla

Uşak

Zeynel Emre

Cemal Okan Yüksel

Niyazi Nefi Kara

İstanbul

Eskişehir

Antalya

Haydar Akar

Kocaeli

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (3)’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Mehmet Parsak

İstanbul

Samsun

Afyonkarahisar

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Baki Şimşek

Mustafa Kalaycı

Hatay

Mersin

Konya

Saffet Sancaklı

Kocaeli

“(3) 5237 sayılı Kanunun 226 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ‘çocukları’ ibaresi ‘çocukları, temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri’ şeklinde değiştirilmiş, ‘çoğaltan’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘yayan, yayılmasına aracılık eden’ ibaresi eklenmiştir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı.

Buyurun Sayın Sancaklı. (MHP sıralarından alkışlar)

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülke menfaatleri söz konusu ise hem aileden aldığımız terbiyeyle hem ülkücü terbiyeyle hem de millî sporcu terbiyemizle yapıcı konuşmak için azami gayret gösteriyoruz arkadaşlar burada.

Dokuz aydır milletvekiliyim, yaptığım hiçbir konuşmada ne kimseye bir hakaret ettim ne de kimseye neredeyse ima bile yapmadım. Ancak, bu yaptığımız konuşmalarda mümkün olduğu kadar da hem yapıcı hem neler yapabileceğimiz hakkında konuşmalar yapmamıza rağmen, maalesef, iktidar partisindeki bazı arkadaşlarımız -hepinize söylemiyorum- hem laf atarak hem sataşarak hem konuşmak istediğimizi bize anlatılmıyorlar hem de ne söylediğimizi daha dinlemeden laf atarak bizim buradaki kimyamızı bozuyorlar. Ben de iki gün önceki yaptığım konuşmada kırk saniye kala da kürsüyü terk ettim çünkü sinirlendim biraz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Biz dinliyoruz.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Tabii ki hepinize söylemiyorum ama şunu söylemek istiyorum arkadaşlar: Bizim, tabii, milletvekilleri olarak burada sorumluluklarımız var; biz buraya kimseyle kavga etmeye gelmiyoruz, kimseyle tartışmaya gelmiyoruz ancak şunu bilmeniz de gerekiyor arkadaşlar: İktidar milletvekilisiniz diye, iktidarsınız diye hep sizin söyledikleriniz doğru, hep sizin söyledikleriniz haklı değil arkadaşlar; bunu da biraz böyle kabul etmeniz lazım. Eğer bu ülkede birtakım sıkıntılar varsa ve bu Mecliste konuşuluyorsa on dört yıldır da siz yönettiğinize göre, o zaman bu sorumluluğu biraz almanız lazım; bizim yaptığımız herhangi bir eleştiriyi, yaptığımız herhangi bir konuşmayı da anlayışla karşılamanız lazım diye düşünüyorum.

Ben geçen günkü konuşmamda şunu söyledim -biliyorsunuz, Galatasaray-Fenerbahçe maçı ertelendi- bizim teröre karşı dik durmamız gerektiğini ve bu futbol müsabakalarının ertelenmemesi gerektiğini anlattım. Nedeni de şu: Patlamalar oldu Ankara’da, İstanbul’da patlamalar oldu ama maalesef, o maçın ertelenmesi psikolojik olarak terör örgütüne daha büyük bir destek sağladı. O gün de, ertelendikten sonra da sayın valiliğin ve emniyet güçlerinin açıklaması da çok vahim, şunu söylüyorlar: “Maçtan sonra terör örgütü bomba koyacaktı ve stattan insanlara ateş edecekti.” Şimdi, arkadaşlar, eğer böyle bir demeç verirsiniz ve basında bu yer alırsa işte, terör örgütünün istediği o ortam yaratılmış olur. Ben de o gün, bizim bu konulara çok fazla prim vermememiz gerektiğini, her yerde hep beraber dik durmamız gerektiğini -hatta o gün şöyle bir cümle kurmuştum kafamda- ülke menfaatleri söz konusu olduğu zaman bu Mecliste bizim Millî Takımı kurmamız gerektiğini anlatacaktım. Çünkü, bu ülke menfaatleri söz konusu iken eğer buna katılmayan ve buna karşı çıkan kim varsa onun da isminin ne olduğunu kamuoyunun takdirine bırakıyorum.

O gün maç ertelendi, bir şey daha oldu: Millî Takım kampı İstanbul'daydı sevgili milletvekilleri, Millî Takım kampı da Antalya'ya götürüldü. O zaman ne oldu? İşte, o terör örgütünün istediği ortam oluştu. O yüzden, benim söylemek istediğim ana şeyler bunlardı, konu tabii ki başka ama rahatsız olduğum bazı konular vardı.

Biz burada hepimiz milletvekiliyiz. İnsanlar bizi buraya Türkiye Cumhuriyeti'nin problemlerini çözmek için gönderiyor. Ben şahsım adına ne kimseyle bir tartışmaya girmek isterim ne kimseyle bir laf dalaşına girmek isterim. Kendi uzmanlık alanımda, bildiğim konularda konuşmaya çalışıyorum, öneriler sunmaya çalışıyorum. Aslında sporculuğun dışında da başka kimliklerimiz var, belki ilerleyen zamanlarda onlarla ilgili de konuşma yapabiliriz ama şu anda sporda bazı sıkıntılar var, bunları sizinle paylaşıp belki de bir nebze faydamız olur diye buralara çıkıyoruz. Ricam da sizden şu, arkadaşlar, özellikle iktidar milletvekillerinden: Lütfen, satışmayın buradaki arkadaşlara, konuşanlara çünkü...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Biz satışmıyoruz.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Şöyle: Şimdi, tabii, hep sizin dediğiniz doğru değil, hep sizin dediğiniz olacak değil. Burada başka partiler de var. 40 tane aslan gibi yiğit arkadaşım var orada benim. (MHP sıralarından alkışlar)

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Seviyoruz seni Saffet Bey, seviyoruz seni!

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Biz de sizleri seviyoruz. Burada biz birbirimizi seveceğiz zaten, onda bir sıkıntı yok.

Ama şu psikolojiden kurtulun: “Biz iktidar tarafında oturuyoruz, hep biz haklıyız. Biz ne dersek o olacak.” Olmayacak arkadaşlar. Biz gördüğümüz eksiklikleri size anlatacağız, tenkitlerde bulunacağız ama asla hakaret etmeyeceğiz, asla hakaret olmayacak. Ama, bizim de söylediklerimizi kale alın; bizim görüntümüzden daha fazla da özgül ağırlığımız vardır, bunu da sakın unutmayın.

Öyle mi sayın arkadaşlarım? (MHP sıralarından “Evet, öyle.” sesleri, gülüşmeler)

Peki, benim şimdilik söyleyeceklerim bu kadar.

Beni dinlediğiniz için de teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sancaklı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(3) 5237 sayılı Kanunun 226 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ‘çocukları’ ibaresi ‘çocukları, gerçek veya temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri’ şeklinde değiştirilmiştir.”

Niyazi Nefi Kara (Antalya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

Önerge üzerinde söz isteyen Niyazi Nefi Kara, Antalya Milletvekili.

Buyurun Sayın Kara. (CHP sıralarından alkışlar)

NİYAZI NEFİ KARA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun 30’uncu madde (3)’üncü fıkrası üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, esasında görüştüğümüz Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı, 29 Kasım 2015 Türkiye-AB zirvesi sonucunda müzakere sürecinin canlandırılması ve vize serbestisi diyalog sürecinin hızlanması için AB müktesebatı açısından son derece önemli bir kanundu.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye’nin AB müzakere sürecinin hızlandırılması ve Türkiye’nin AB’ye tam üye olmasını önemsedığımızı ve vizyonumuzun bu olduğunu uzun yıllardır dile getiriyoruz. Prensipte AB müktesebatı ve AB hukukunun gerektirdiği bütün yasal düzenlemeleri de müzakerelerin başladığı 2005 yılından itibaren destekledik. Keşke, bu tasarımı da Avrupa Birliği hukukun gerektirdiği şekilde Genel Kurula getirseydiniz de bizler de hep birlikte destek vererek kısa sürede bu tasarının yasallaşmasını sağlasak, vize serbestisi için gerekli olan kalan otuz dokuz adımı da hızlı bir şekilde iş birliği içerisinde gerçekleştirebilseydik. Ama, maalesef, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı, bir Avrupa Birliği hukuku gereksinimi olmaktan çıkarılarak ve bu kürsüden yapılan tüm uyarılara kulak tıkanarak âdeta bir fişleme yasası olarak sizin oylarınızla birazdan bu Mecliste oylanacak.

Yeterli bir kişisel verileri koruma kanunu, aynı zamanda Türkiye ile Europol, Eurojust gibi önemli AB kurumları ve AB üye devletleri arasında terörle mücadelede -ki son zamanlarda hem Türkiye’nin artan terör saldırıları nedeniyle hem de Avrupa Birliğinin gerçekleşen terör saldırıları nedeniyle çok canları yandı- cezai konularda adli iş birliğine uzanan bir dizi önemli konuda iş birliği için en önemli konulardan ve uygulamalardan biri olabilirdi.

Milletvekili arkadaşlarım burada gerekli uyarıları gerek önergelerle gerek bu kürsüden defalarca yaptılar. Ben şimdi aynı uyarıları yinelerken size farklı referanslar sunacağım. 4 Şubat 2016 günü Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Sayın Haber, Adalet Bakanı Sayın Bozdağ’a hitaben yazdığı mektupta -ki bu mektup aynı zamanda Sayın Avrupa Birliği Bakanı Volkan Bozkır’a, Sayın Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu’na ve Adalet Komisyonu Başkanı Ahmet İyimaya’ya da iletilmiş- kanunla kurulacak veri koruma kurumunun bağımsızlığı ve kolluğa dair istisnai durumların ele alınış şekli açısından ciddi endişeler taşıdıklarını ve istenildiği takdirde AB müktesebatına uygunluğun sağlanması amacıyla AB kurumlarının yardımı hazır olduğunu bildirmiştir. Peki, siz üyesi olmayı düşündüğünüz bir birliğin bu uyarısını dikkate aldınız mı? Sayın Bakan cevap vermiş “Endişeye gerek yok, biz hallederiz.” demiş. Haber, ayrıca, ifade özgürlüğü ve özel hayatın gizliliği arasındaki doğru dengenin kişisel verilerin korunması kanununda güvence altına alınması gerektiğine dair vurgunun, tasarıdaki muğlak ifadeler nedeniyle, endişeleri gideremediğinden bahsetmiş. Siz ise verdiğiniz yanıtta, 28’inci maddede yer alan “basın özgürlüğü”nün “ifade özgürlüğü” olarak Avrupa Komisyonunun önerisi üzerine değiştirildiğini belirtmişsiniz ama korkarız ki buradaki “ifade özgürlüğü” kavramı AB müktesebatı içerisinde yer alan bir özgürlüğü değil Türkiye’de Hükümetimizin ve sadece sizin yandaşlarınızın sahip olabildiği bir ifade özgürlüğü anlamına geliyor ki bu kurumun bağımsızlığı konusunda verdiğiniz garantilerin de aslında boş vaatlerden ibaret olduğunu daha en başından beri ortaya koyuyor. Katıldığımız yurt dışı toplantılarda Avrupalılar bize hep Can Dündar ve Erdem Gül davasını soruyor. Bizler yurt dışında sizi değil, yalnızlaştırdığımız güzel ülkemizi savunuyoruz.

Üzerinde çalıştığımız bu kanun içerisindeki istisna ve muğlaklıkların bir gün sizler ve aileleriniz için de bir sorun olacağını size hatırlatarak sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasındaki "yer alan" ibaresinin "bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken (Diyarbakır) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Celal Doğan.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Avrupa Birliği uyum yasalarından birisini daha yüce Mecliste görüşüyoruz. Şahsım ve partim adına yüce kurulunuzu saygıyla selamlıyorum.

Teklifi getiren Hükûmet Avrupa Birliği yasalarından birisini daha gerçekleştirmek istiyor. Orijinine baktığımızda, Adalet ve Kalkınma Partisinin kökü biraz Millî Görüş'e dayanır esas olarak, aslında kökü odur. Bu bir Avrupa kulübüydü galiba, Hristiyan kulübüydü yanılmıyorsam. Bir taraftan Milliyetçi Hareket Partisi değerli yöneticilerini dinliyorum; "Egemenliğin devri ülkeye ihanettir. Mahkeme kararlarının tahkime gitmesi ihanettir." diye bir ara değerlendiriyorlardı. Solda da farklı birtakım yaklaşımlarla Avrupa Birliğine ihtiyatlı bakılırdı. Şimdi, bugün, hep birlikte, bu yüce Meclisin çatısı altında Avrupa Birliğine uyum yasalarından birisini Millî Görüş'ün dayandığı bir siyasi iktidarın üzerinde filizlendiği parti getiriyor, değerlendiriyoruz. Virgül tadilatı yapmak isteyen Milliyetçi Hareket Partisinin önergesini, alışkanlık hâline gelmiş, komisyon ve Hükûmet her hâlükârda retliyor. Ne gelirse gelsin, ne olursa olsun yüce kurulunuz da yani iktidar partisinin çoğunluğu da ret esaslı, daha doğrusu ret üzerine inşa edilmiş bir yapıyla karşı karşıyayız.

Asıl burada söylemek istediğim bu değil, şu: Bu yasa aslında bir ülkenin DNA'sını tespit eden bir yasadır. İyi niyetli bir meseledir. Aslında ülkelerin DNA'sını ortaya çıkartmak doğrudur ama kullanılırken nereye varacağı konusunda var olan kuşkular ve getirilen kurumların muğlaklığı bu konuda muhalefetin tepkisini çekmektedir. Bu nedenle de her hâlükârda iyi ellerde iyi kullanıldığı takdirde yasa, çok da kötü bir sonuç doğuracak değildir ama mümkün olduğu kadar ehil kurumlarda ve objektif olarak uygulanmasında fayda mülâhaza edilen bir yasa olarak da görülebilir.

Üzerinde duracağım asıl mesele bu da değil. Söz almamın altındaki gerçek, burada tartışılan gençlik meselesidir. Beş dakikaya ne kadar gençliği sığdıracağım konusunda çok endişelerim var ama üç beş cümleyle size şunları arz etmek istiyorum. 1968’i ve 1969’u yaşayan bir arkadaşınızım, Türkiye’de iki tane ihtilali de geçirmiş bir arkadaşınız olarak şunu söyleyebilirim: Bugün “genç” dediğiniz kesim, Türkiye’de, uzun süreden beri Türkiye’deki uygulamadan dolayı depolitizedir yani Taksim’deki hareketi başka bir tarafa koyarsanız, ülkede gençler ülkeyle ilgilenmekten bilerek ve isteyerek alıkonulmuşlardır. Bu gençliğin aslında böyle olmaması gerekirdi. Nasıl olması gerekirdi? Ülke sorunlarına bilgiyle vâkıf, sorumluluk taşıyan, ülkenin sorunlarını idrak edip gelecekte ülkeyi yönetecek nesillerin çıkacağı bir anlayışla yetiştirilmesi gerekirdi. Fakat, maalesef iki tane ihtilal -12 Mart ve 12 Eylül- bu gençlerin üzerinden, iliklerinin üzerinden tanklar geçtiği için depolitize bir gençlik buraya kadar gelebildi.

Şimdi, buradan yüce Meclise bir çağrıda bulunuyorum: Genç insan idealist insandır. Genç insanın artık üretimden pay almadığı için kötü bir hesabı yoktur. Burada, siyasi iktidara düşen birçok önemli görev vardır. Siyasi iktidar gençlik arasındaki çatışmalarda taraf olmadığı müddetçe anarşinin kaynağı olacak olayların büyümesi mümkün değildir. 1968-1970 olaylarının altında siyasi iktidarın gençlikte taraf olması, olayların hortlmasına, büyümesine, şehir gerillası ve kır gerillasına kadar, hatta şiddetin kaynağını oluşturacak unsurların oluşmasına meydan vermiştir.

Keşke vakit olsaydı da değerli arkadaşlarımızın kimin vatansever olduğu, kimin vatansever olmadığı konusundaki tartışmayı da açabilseydim.

Şurada, bir noktayı, daha doğrusu bir çizgiyi de koymak istiyorum: Milliyetçi Hareket Partisinde Devlet Bey öncesi ve Devlet Bey sonrasını ayırmak zorundasınız. Ülkücü gençliğin sokaktan çekilip, salonlara değil siyasete çekilmesi de o dönemden başlamış; bu, ülke için bir kârdır.

Bu nedenle, bütün gençlere çağrımız şudur: Ülkeyi sevecek bilgiyle donanmamız gerekir, ülkeyi sevecek tartışmalardan kaçınmamamız gerekir. Şiddet çare değildir. Bu nedenle de iktidarınızdan ricam şu: Türkiye’yi yönetmeye talip olun, ülkeye tahakküm ederek yönetebilmenin şansı yoktur.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30’uncu maddenin 3’üncü fıkrası kabul edilmiştir.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı, partimizi ve liderimizi de zikretmek suretiyle bizimle ilişkili bazı görüşler serdetmiştir, izaha muhtaç görüşlerdir.

BAŞKAN – Bir sataşma kastı olmadı diye düşünüyorum ama sizin bu noktada ısrarınız varsa, buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hayır, sataşma olarak itiraz etmiyorum Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika süre veriyorum.

XI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Celal Doğan'ın 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine ve MHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, sayın konuşmacıya, bu bir iki konuda görüş serdetme fırsatına vesile olduğu için de ayrıca teşekkür ederim. Yani illa sataşma olması da gerekmez Sayın Başkan, bunu bir sataşma olarak da kabul etmiyorum fakat...

BAŞKAN – O zaman söz vermemem lazımdı Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Yani artık vermiş bulundunuz.

Değerli milletvekilleri, Sayın Doğan, ben 1961 doğumlu bir kişiyim, 70'li yılların o hengâmeli zamanını çok iyi yaşamış bir kardeşinizim.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak 1970'li yıllarda da en önemli düşüncemiz ve sloganımız “Eller silah değil, kalem tutmalı.” ilkesiydi. Bunu, bütün, üniversite gençliğine bilhassa... Ülkemiz, maalesef, çok acı günlerden geçti.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisinin 1969 Şubatından bu yana devam eden programı, ilkeleri, fikri hiç sarsılmadan, aynı şekilde devam etmektedir.

Necip Fasıllı Kısakürek'e soruyorlar: “Ne olacak bu memleketin hâli?” “Haliç'in neresinden su alsak tahlili aynı çıkar.” diyor.

Elbette Türkiye ve dünya şartlarıyla birlikte Milliyetçi Hareket Partisinin fikri aynı şekilde duruyor ama biraz evvel Millî Görüş'ten bahsettiniz; Millî Görüş burada aynı şekilde yer almıyor, siz de eski siyasi çizginizde değilsiniz, ama biz aynı siyasi çizgimizi burada devam ettiriyoruz.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Siz statiksiniz.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Yine, Avrupa Birliği uyum yasası olarak ifade edildi, bu kişisel verilerin kullanılma yasası. Elbette ülkemizin, vatandaşlarımızın yararına gördüğümüz kanuna...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla)- ...hiçbir komplekse de kapılmadan elbette kendi millî egemenlik ilkelerimiz ve görüşlerimiz çerçevesinde ya karşı çıkar ya destek veririz. Bu yasaya da aynı şekilde yaklaşıyoruz.

Bu düşüncelerle hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, tabii, buyurun.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – İki şey değişmez: Deliler ve ölümler değişemezler.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Varsayım.

BAŞKAN – Eyvallah, tutanaklara geçmiştir.

Sayın Komisyonun bir söz talebi vardır.

Buyurun.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, Lahey'deki Uluslararası Ceza Mahkemesince "Bosna kasabı" olarak anılan Radovan Karadzic'e soykırım suçu nedeniyle kırk yıl hapis cezası verildiğine ilişkin açıklaması

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın milletvekili arkadaşlarım, bugün ortaya çıkan bir yeni gelişmeyle ilgili olarak sizleri bilgilendirme ihtiyacı hissettim. Bu vesileyle, Sayın Başkana çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, "Bosna kasabı" olarak anılan Radovan Karadzic, 1992-1998 yılları arasında 100 bin kişinin hayatına mal olan, 4 milyon Boşnak'ın evsiz kalmasına yol açan savaştaki rolü nedeniyle savaş suçları, insanlığa karşı suçlar ve soykırım suçuyla suçlanıyordu. 70 yaşındaki Karadzic savaştan sonra on üç yıl kaçmış, sonunda 2008 yılında Belgrad'da yakalanmıştı. Uluslararası ceza davasındaki bu dava, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en ciddi savaş suçlarından biri olarak gösterilen dava idi. Hollanda Lahey'deki Uluslararası Ceza Mahkemesi, Radovan Karadzic ile ilgili kararını bugün açıkladı. Yargıçlar Karadzic'in 8 bin Müslüman'ın katledildiği Srebrenitsa'da -dikkatinizi çekiyorum- soykırım suçu işlediği yönünde karar vererek Sırp lideri kırk yıl hapse mahkûm etti. Karadzic ayrıca insanlığa karşı suçtan da hüküm giydi.

Bu karar, elbet yitirdiklerimizi geri getirmeyecektir. Ancak, hiç olmazsa yakınlarının ve savaş mağdurlarının yüreğini bir nebze olsun soğutacaktır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.42

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61’inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/541) (S. Sayısı: 117) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükûmet yerinde.

30’uncu maddenin (4)’üncü fıkrasında kalmıştık.

30’uncu maddenin (4)’üncü fıkrası üzerinde üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin 4’üncü fıkrasında “yer alan” kelimesinin “bulunan” kelimesi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Meral Danış Beştaş

Filiz Kerestecioğlu Demir

Mahmut Toğrul

Adana

İstanbul

Gaziantep

İmam Taşçier

Burcu Çelik Özkan

Dengir Mir Mehmet Fırat

Diyarbakır

Muş

Mersin

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (4)’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Mehmet Parsak

İstanbul

Samsun

Afyonkarahisar

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Baki Şimşek

Mustafa Kalaycı

Hatay

Mersin

Konya

İzzet Ulvi Yöner

İstanbul

“(4) 5237 sayılı Kanunun 243 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “olarak giren ve” ibaresi “olmak üzere giren veya” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(4) Bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla hukuka aykırı olarak izleyen kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

BAŞKAN - Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (4)’üncü fıkrasıyla eklenen fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(4) Bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla hukuka aykırı olarak izleyen kişi bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Namık Havutça

Hüseyin Çamak

Ömer Süha Aldan

Özkan Yalım

Balıkesir

Mersin

Muğla

Uşak

Cemal Okan Yüksel

Zeynel Emre

Haydar Akar

Eskişehir

İstanbul

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak.

Buyurun Sayın Çamak. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri, 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (4)’üncü fıkrası üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Öncelikle, kişisel verilerin korunması hakkının Anayasa’yla güvence altına alınan temel bir insan hakkı olduğunu hatırlayalım. Anayasa’nın 20’nci maddesinde “Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir.” denilmektedir. Nitekim, Anayasa’ya göre kişisel sağlık verileri o kişinin açık bir şekilde onayı olmadan kullanılamaz. Bu anlamda, yapılacak yasal düzenlemelerin insan hayatıyla bire bir ilişkili olan bu hakkın özüne asla zarar vermemesi gerekir.

Vatandaşların kişisel verileri içinde sağlığa dair bilgiler yaşamsal bir niteliktedir. Kişilerin sağlık bilgilerine dair verilerin paylaşılmasına ilişkin sınırlar net bir şekilde belirlenmeli ve vatandaşların kişisel özel alanları tamamen korunmalıdır. Bilindiği üzere, Sağlık Bakanlığı tarafından kişisel verilerin toplanması ve işlenmesi konusunda daha önce gerçekleşen 2 yasal düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Ayrıca, tüm uluslararası düzenlemelerde hassas veri olarak kabul edilen hastalara dair sağlık verilerinin korunması her şeyden önce gelir. Sağlık verilerinin işlenmesine ve hatta satılmasına bile zemin hazırlayan bu düzenlemeden Sağlık Bakanlığına özel yetki verilmesine dair maddeler tamamen çıkarılmalıdır. Mevcut yasa tasarısında kişisel verilerin korunmasıyla ilgili düzenleme ve denetim yetkileriyle donatılmış bu kurulun bağımsızlığından söz edilemez. Sosyal

Güvenlik Kurumu gibi köklü bir kurumun bile iktidarın güdümüne girdikten sonra hasta bilgilerini saklamak konusundaki sicilinin hiç parlak olmadığını hatırlamamızda fayda var. Kişisel verilerimiz Anayasa’yla korunmaktayken Sosyal Güvenlik Kurumunun sağlık verilerimizi bir şirkete satarak bununla bütçe açığını kapatmaya çalıştığını bir süre önce Grup Başkan Vekilimiz Sayın Özgür Özel dile getirmiştir. Nitekim, bu olay sonrasında mahkemeye de intikal etti. Sosyal Güvenlik Kurumu Sayıştay denetim raporundan anlaşıldığı üzere genel sağlık sigortası verilerinin yasal dayanağı olmadan ücret karşılığı üçüncü kişilerle paylaşıldığı kısa bir süre önce resmen tespit edildi. Hükûmete bağlı kurumlarımızın hâli böyleyken iktidar tarafından seçilen kişilerle yürütülecek bir süreç bizi çok daha büyük felaketlerin beklediğinin habercisidir.

Değerli arkadaşlar, öncelikle şu sorunun cevabını aramalıyız: Ne oldu da biz şimdi böyle bir kanunu tartışıyoruz? İktidar tüm enerjisini kendisine karşı bir alternatif oluşturan herkesi fişlemeye harcıyor? Meclise getirilen bu yasayla fişlemeyi yasal hâle getiren kılıflar sunuluyor. Tabii, bu yasa kamuoyunda boşuna “fişleme yasası” olarak duyulmadı. Her türlü istisna ve ayrıntı düşünülmüş. Fişlemeye müsait bir zemin oluşturmak için her şey itinayla bu maddelere yedirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bir sağlık emekçisi ve yıllarını bu işe vermiş bir hekim olarak söylüyorum: Her türlü konuda kendinizi sağlama alma kaygınız olabilir fakat sağlık konusundaki gizlilik ilkesinin ne böyle bir ihtirası ne de şakası olur. Kişisel sağlık verilerinin birilerinin güdümünde kullanılmasının yol açabileceği mağduriyetler hayal bile edilemez. Bu nedenle, henüz yol yakınken bu konudaki gerekli hassasiyeti gösterip iş işten geçmeden bu hatadan dönülmelidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (4)’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(4) 5237 sayılı Kanunun 243 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “olarak giren ve” ibaresi “olmak üzere giren veya” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(4) Bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla hukuka aykırı olarak izleyen kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter.

Buyurun Sayın Yöner. (MHP sıralarından alkışlar)

İZZET ULVİ YÖNER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kişisel verilerin korunması hakkındaki kanun tasarısının 30’uncu maddesinin (4)’üncü fıkrasına partimiz adına verilen önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Özel hayatın gizliliği, aile hayatına saygı, haberleşme hürriyeti gibi anayasal güvence altında olan temel hak ve özgürlükler... Demokrasi alanını genişletmeyi vad ederek iktidar olmuş AKP, geçen on dört yıllık süreçte oluşturduğu korku imparatorluğuyla anayasal ve demokratik hakları bile kontrol altına almaya çalışmıştır. Türkiye’de özel hayatın gizliliği, aile hayatına saygı, haberleşme hürriyeti gibi temel hak ve özgürlüklerin ihlallerine yönelik pek çok olay bu iktidar döneminde yaşanmıştır.

Bu dönemde çok sayıda insanımız, askerimiz, polisimiz, aydınımız ve siyasetçilerimiz yasa dışı dinlendiği gibi partimizin de dinlendiği bir süre sonra ortaya çıkmıştır. AKP hükümetleri bu yasa dışı dinlemelere hep duyarsız ve sessiz kalmış, gerekli yasal takibatları yapıp sonuçlandırmak yerine bu ahlaksız uygulamaları siyaseten ranta dönüştürme yolunu tercih etmiştir. Yine, AKP hükümetleri döneminde yaşanan bu uygulamalarla, Türkiye özel hayatların bile denetlendiği ve dinlendiği totaliter bir yapıya doğru maalesef sürüklenmiştir.

Yine, bu dönemde demokrasimiz bu şekliyle artık halkını koruyan ve kollayan değil, halkını gözleyen, vatandaşından kuşku duyan, milletini izleyen bir yönetim yapısı hâline gelmiştir. Suçla mücadele için hizmet vermesi gereken yasal dinleme ve takip mekanizmaları kullanılarak vatandaşlarımız üzerinde yasa dışı tahakküm, bastırma çabalarıyla bir nüfuz imkânı yaratılmak istendiğine yönelik inanç ve kanaatler de oldukça yaygınlaşmıştır. Bu konularda gerekli tedbirler alınamamış ve kontroller sağlanamamıştır. Dolayısıyla, AKP iktidarları döneminde milletin birbirine ve devlete olan güveni tamamiyle sarsılmış, kişisel verilere maalesef saygı duyulmamış, riayet edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, milletimizin içine sürüklendiği kuşku ve kaygı hâli vahim gelişmelere kapı aralamış, insanımız dostu, akrabasıyla dahi özgürce konuşamaz hâle gelmiştir.

Huzurlarınızda çok önemli gördüğüm bir konuyu da paylaşmak ve özellikle burada Hükümeti temsilen bulunan Sayın Bakana ve Komisyona da bunları sormak istiyorum. Medyaya son günlerde bir hacker grubu tarafından Emniyet Genel Müdürlüğü veri tabanındaki vatandaşlarımızın adres ve kimlik bilgilerinin çalınarak yayınlandığına dair bilgiler ve belgeler yansımıştır. Ülkemizde kişisel veri hırsızlığına dayalı dolandırıcılık ve soygun vakalarında da son yıllarda artış olduğu ortadadır. Sızdığı iddia edilen kişisel veriler, mükerrer oy kullanma, sahte kimlik, ehliyet düzenleme, başkasının adına kredi başvurusu, verasetten pay alma, dolandırıcılık, akrabalık ilişkilerini öğrenme, özel şirketlerin kişisel verileri çıkar amaçlı kullanması ve kan davası olan kişilerin adres tespitlerini sağlaması gibi amaçlarda da kullanılmaktadır.

Devlet tarafından verilen hizmetlerin elektronik ortamda sunulması demek olan e-devlet kapısı web sitesi ile diğer kurum ve kuruluşların web sitesinde vatandaşlarımızın her türlü kişisel bilgilerinin toplandığı bir gerçektir. Bu kapsamda, sürem de azaldığından dolayı, özellikle şu sorularımı sormak istiyorum:

Birincisi: Emniyet Genel Müdürlüğü veri tabanındaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının adres ve kimlik bilgilerinin çalınarak yayınlandığı bilgisi doğru mudur?

İkincisi: Vatandaşlarımızın devletle olan iş ve işlemlerini kolaylaştırmak adına hizmet veren her türlü kişisel bilgilerinin tek çatı altında toplandığı e-devlet kapısı web sitesiyle birlikte diğer kurum ve kuruluşlarımızın hackerlar tarafından saldırıya uğradığı bilgisi, ifşası, haberi doğru mudur?

Geçtiğimiz yıllarda kamu kurum ve kuruluşlarının web sitelerinde kişisel verilerin ele geçirilmesini önlemede bilişim güvenliği zafiyeti yaşanmış mıdır?

Söz konusu kanun tasarısını görüşürken Hükûmetin de bu konuya eğilmesini ve sorularımıza cevap vermesini temenni ediyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (4)’üncü fıkrasında “yer alan” kelimesinin “bulunan” kelimesi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dengir Mir Mehmet Fırat (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Fırat.

DENGİR MİR MEHMET FIRAT (Mersin) – Sayın Divan, çok saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün görüşmekte olduğumuz yasa tasarısı, aslında AB uyum çerçevesinde çıkarılacak olan bir yasadır. Ancak, bir süre sonra bu yasanın yeniden değiştirilmesiyle ilgili bir yasa tasarısı karşımıza gelirse çok fazla şaşırılmamız gerektiği kanısındayım. Türkiye’nin birçok şampiyonlukları var dünya çapında ama en çok dikkati çeken Türkiye Cumhuriyeti devletinin bugüne kadar çıkarmış olduğu yasa sayısıdır. Hatta o sayılardan o kadar büyük miktarlara ulaşılmıştır ki özellikle darbe dönemlerinde sayı 1’den başlatılarak yeniden sıralanmıştır. Bunun temelinde de birçok kez Adalet Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen çalışmalarla birbiriyle aynı olan veya birbiriyle çelişen birçok yasa kodifikasyon süreçleri içerisinde, yeni gelen yasalarla toptan, büyük miktarlarda ilga edilmiştir. Aslında, bu hastalığın temelinde özellikle 1980 darbesi sonrasında bize hediye edilen, antidemokratik, eşitlik ilkelerinden yoksun, hatta dili dahi düzgün kullanılmamış olan Anayasa’nın yanında, çok daha önemli olan Seçim Yasası ve Siyasi Partiler Yasası’nın sonucudur. Çünkü, parlamenter demokratik sistem maalesef, çok doğru şekilde, her üç gücün bir uyum içerisinde ama karşılıklı bir denge içerisinde çalışmasına müsaade etmemiştir. Genelde hükûmet Parlamente’ye hükmeder çünkü kendi grubu en büyük gruptur, her türlü yasayı çıkarma imkânına sahiptir sayısal çoğunluğu itibarıyla ve maalesef, gelen yasaların, daha doğrusu toplam olarak bir dönem içerisinde çıkarılan yasaların gelişimine, kaynaklarına baktığınız zaman da bunun yüzde 90’ının hükûmet tasarıları olduğunu, geri kalan yüzde 10’un da yüzde 5’in de yine hükûmet parlamenterleri tarafından hükûmetin tasvibiyle getirilmiş olan teklifler olduğu görülür. Özellikle hükûmetten gelmiş olan tekliflerin maalesef, ihtisas komisyonlarında da çok detaylı, üstünde

irделенerek bir çalışma yapılmaz. Değiştirilmeden, bürokratların hazırlamış olduğu bu yasalar bir şekliyle Genel Kurula indirilir ve Genel Kurulda içerisinde bulunan yanlışlarla beraber yasalaşır. Ancak, bir süre sonra, Avrupa Birliği çıkarılmış olan yasanın AB müktesebatına uygun olmadığı konusunda Hükûmeti ikaz eder ki bu ikazın ilki de herhâlde bir iki gün önce Türkiye'ye, AB Bakanlığına Avrupa Birliği tarafından iletilirdi. Ancak, biz buna rağmen, bu yasaı çıkarmakta ısrarkâr olduk. Yani, mevcut olan hataları içerisinde barındıran bu yasa tasarısını bugün olmazsa, bundan kısa bir süre sonra çıkarmış olacağız ancak bir süre sonra, dediğim gibi, bundan önce yapılmış olan birçok uyum yasasında da yaşadığımız gibi bu yasa bir kez daha bu Meclisin gündemine gelecek ve yine üstünde tartışılmadan komisyondan geçecek ve burada, işte, engellemelerle beraber, bir günde çıkacak yasa üç günde çıkmış olacak. Parlamenter sistemin gereği olarak, ihtisas komisyonları doğru dürüst çalıştırılırsalar, muhalefet ile iktidar birbirine bu konuda kulak asabilseler ve yanlış gördüklerinde bu yanlış düzeltilebilirler, aslında böyle bir durum olmayacaktır. O bakımdan, bu yasa tasarısı bütün noksanlarına rağmen çıkacak ancak bunu tasvip edip kabul edebilmek mümkün olmadığı için de biz Halkların Demokratik Partisi olarak bu yasaya, hiçbir maddesine kabul oyu vermek durumunda olamayacağız.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

30'uncu maddenin (4)'üncü fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Fıkra kabul edilmiştir.

Şimdi 30'uncu maddenin (5)'inci fıkrası üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (5)'inci fıkrasıyla kanuna eklenmesi önerilen MADDE 245/A maddesinde “imal eden,”den sonra “ihraç eden,” kelimelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Meral Danış Beştaş

Filiz Kerestecioğlu Demir

Diyarbakır

Adana

İstanbul

Mahmut Toğrul

Behçet Yıldırım

Gaziantep

Adıyaman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (5)'inci fıkrasında yer alan “nakleden” ibaresinden sonra gelmek üzere “yayan, yayılmasına aracılık eden,” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Mehmet Parsak

İstanbul

Samsun

Afyonkarahisar

Mustafa Kalaycı

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Baki Şimşek

Konya

Hatay

Mersin

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (5)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(5) 5237 sayılı Kanuna 245'inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 245/A maddesi eklenmiştir.

“Yasak Cihaz ve Programlar

MADDE 245/A- (1) Bir cihazın, bilgisayar programının, şifrenin veya sair güvenlik kodunun; münhasıran bu Bölümde yer alan suçlar ile bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle işlenebilen diğer suçların işlenmesi için yapılması veya oluşturulması durumunda, bunları imal eden, ithal eden, sevk eden, nakleden, depolayan, kabul eden, satan, satışa arz eden, satın alan, başkalarına veren veya bulunduran kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve yedibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

Orhan Sarıbal

Namık Havutça

Ömer Süha Aldan

Bursa

Balıkesir

Muğla

Özkan Yalım

Cemal Okan Yüksel

Zeynel Emre

Uşak

Eskişehir

İstanbul

Haydar Akar

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, kişisel veriler üzerinde, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'yla ilgili konuşuyoruz. Aslında, şöyle bir soruyla başlamak lazım: Hangi verimiz aslında sizin elinizde değil? Hangi bilgimizi korumuyorsunuz, koruyorsunuz? Bu merak konusu çünkü bizim her alanda bütün verilerimiz sizlerin elinde, istediğiniz yerde kullanıyorsunuz, istediğiniz yerde kullanmıyorsunuz ne yazık ki bu. Şöyle bir bakın, 81 vali var bu memlekette, 81 valinin içerisinde bir şöyle kimliğine bakın -hani koymuşsunuz ya oraya- mezhebi, dinî, inancı, kimliği, kişiliği, bir bakın bakayım, o 81 vali kimlerden oluşuyor? Hani ayrım yok, demokrasi, özgürlük vesaire diyorsunuz ya, neresinde var? Bir bakın, bizim hangi verimiz sizin elinizde yok? Nerede, ne zaman, nasıl kullanacağınız konusunda istediğiniz gibi, her türlü tasarruf elinizde ama biz şunu biliyoruz: Korumamak için, hatta üzerimizde daha vahim sonuçlar doğuracak olaylar yaratmak için bunu istiyorsunuz, biz bunun farkındayız. Sözüm ona adı da Avrupa Birliğine uyum. Ya, Avrupa Birliğine uyumsa getirin Avrupa Birliğiyle uyumlu olan o yapıyı, önce onu bir inceleyelim, ona uyumlu bir hâle getirin, birlikte görelim bunu.

Buradan, hani bir yol yürüyelim, şöyle bir Amerika'ya gidelim, orada hakikaten bir şeye bakalım; Rıza Zarrab'a bakalım, Rıza Zarrab ne ifade ediyor bu ülke için, bu memleket için ona bakalım. Biraz rahatsız edici bir şey, biraz utanç duymamız gereken bir şey, tam da bu Mecliste utanç duyulacak bir şeyle karşılaşıyoruz. Amerika'nın yolsuzluk, kara para aklama, suistimal meselesi üzerinden yetmiş beş

yıl ceza vermek için tutukladığı bir adam, ortağı İran tarafından idam cezasına çarptırılmış bir adam. Biz ne yapmışız bunu? Hayırsever, bu ülkenin bütçe açığını kapatması için ödüllendirdiğimiz bir adam. Ortakları kim ya da birlikte adı çıkanlar kim? Bu memleketin daha önceki ne yazık ki bakanları. Kim aklamış bunları? Hani, AKP adı altında “ak” kelimesinin kendini rücu bulduğu bir anlamdan bahsetmek istiyorum. Evet, Rıza Zarrab’ı sizler, bu ülkenin yargısıyla, bu ülkenin Meclisiyle, bu ülkenin adaletiyle hiç ellemediniz çünkü bizim için muteber bir adamdı. Ama hani bir saat hediye etmişti, hani birlikte adı çıkmıştı, 3 bakanımızla ilgili bu Mecliste araştırma komisyonu kurulmuştu. Araştırma komisyonunda sizle yani AK PARTİ’liler, “Ak” kelimesinin rücu bulduğu şekliyle tertemiz akladınız, pakladınız.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ne bulduğu? O kullanım yanlış. “Rücu bulduğu” kullanımı yanlış.

ORHAN SARIBAL (Devamlı) – Yine, değerli milletvekilleri, çok net, bunun ortağı “81 milyon dolar para transfer ettim.” diyor; çok açık, net bir şekilde bunu bizlerle paylaşıyor, ortaya koyuyor. Peki biz ne yaptık? Ne yaptık birkaç gündür, bu kişisel verilerin saklanmasıyla ilgili? Dün gece şöyle bir şey yaptık; gecenin ilerleyen saatlerinde, hiç de sunduğunuz metinde olmayan bir şey yaptık: “Kişisel veriler, uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye’nin veya ilgili kişinin menfaatlerinin ciddi şekilde zarar göreceği durumlarda, ilgili kamu kurum ve kuruluşunun görüşü alınarak, kurulun izniyle yurt dışına aktarılabilir.” diye bir engel koyduk. Evet, kendi ülkemizde kişilerin bireysel özgürlüklerini kısıtlayacak şekilde, onların görüşlerine başvurmadan her türlü bilgiyi saklama ve aktarmayı öngörüyoruz ama ne yazık ki dışarıya karşı bunu öngörmüyoruz. Hani ironidir, Zarrab’la bir ilgisi var mıdır yok mudur bilmem, hani bakan bunu belki daha iyi bilir ama bildiğimiz şudur, yaptığımız iş aynen şudur: Evet, biraz vicdan muhasebesi yapmamız lazım burada, vicdan muhasebesi yapmamız lazım. Bu ülkede kan revan, gözyaşı gidiyor.

Buradan MHP’li arkadaşlara da bir şey söylemek isterim: Dün gece, Hacettepe Hastanesi acilinde yaralılara dışarıdan 150-200 kişilik bir ekip tekbir sesleriyle saldırıyor, hem yaralıya hem doktora hem de oradaki sivil vatandaşlara.

Ve son söz: Evet, bu Meclisin yapması gereken bir şey var; ahlaki ve etik olarak bir karar ve anlayış yürütmek zorunda. Hani, bir kereyle bir şey olmaz anlayışı üzerinden yine söylemek isterim: Evet, Belçika’nın İçişleri Bakanı ile Adalet Bakanı -bir kere de olsa çok şey ifade eder- istifa etti. Evet, bu Mecliste etik anlamda bir doğruya ihtiyaç var.

Hepinize teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (5)’inci fıkrasıyla kanuna eklenmesi önerilen MADDE 245/A maddesinde “imal eden,”den sonra “ihraç eden,” kelimelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Behçet Yıldırım (Adıyaman) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Genel Kurulun bu saate kadar zahmetle çalışan emekçileri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde yasa çıkardığımızı göstermeye çalışıyoruz ama Avrupa Birliği anlayışından tamamen yoksun bir iktidar davranışı içerisindeyiz. Nereden mi çıkarıyoruz? Her alanda hiçbir sorumluluk üstlenmeyen ama yapıyormuş gibi, ediyormuş gibi, yasa çıkarıyormuş gibi ve torba bir yasanın içerisine bir-iki tane sos koyarak aslında tuzaklarla dolu olan birçok yasa çıkarıyor ve Avrupa Birliğine uyum sağlıyormuşuz gibi görüneceğiz.

Değerli arkadaşlar, kendi ülkesinde hiçbir sorumluluk üstlenmeyen Hükümet maalesef, tüm sorumluluklarda muhalefeti suçlamayı bir gelenek hâline getirmiştir. Bakın -Avrupa Birliği normlarında yaşıyoruz ya- Belçika’da bir patlama yaşandı, İçişleri Bakanı ve Adalet Bakanı istifa etti. Ama, Türkiye’de neredeyse her gün bir patlama oluyor, sorumlusu kim? Halkların Demokratik Partisi, gelenek hâline getirmiştir. Diyoruz ki: “Sınırlar IŞİD’e açık.” Sorumlusu kim? “Sorumlusu sizsiniz.” diye laflar yapıyoruz, tarafımıza laf atılıyor.

Değerli arkadaşlar, Suruç, Ankara, Taksim, Sultanahmet, bunlar gerçekten sizde hiçbir sorumluluk duygusu uyandırmıyor mu? Bunun sorumlusu... “Acaba bir eksikimiz yok mu?” diye hiç düşündürmüyor mü sizi? Bu sorumlulukların tamamı bizde mi? Doğru söylüyorsunuz, gerçekten doğru söylüyorsunuz, dünyada bir ilksiniz, tüm suçları muhalefete atan dünyada belki de tek hükümet AK PARTİ Hükümetidir, AKP Hükümetidir. Dünyada başbakan olup muhalefet partisini suçlayan tek bir başbakan vardır, dünyada cumhurbaşkanı olup bir partiyi suçlayan ve üstelik tarafsız olacağına yemin etmiş bir Cumhurbaşkanı olan Sayın Cumhurbaşkanımız Tayyip Erdoğan’dır muhalefeti sürekli suçlu olarak gören.

Değerli arkadaşlar...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – PKK’ya “terör örgütü” demeyen de tek siz varsınız!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Yahu, yine de siz sorumlusunuz, bu ülkenin güvenliği, her şeyi sizden sorulur.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – PKK’ya “terör örgütü” demeyen de siz varsınız!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – O güvenlik güçleri, o sınırı bekleyenler... Ben onları yönetmiyorum. MİT’in, Genelkurmayın, Emniyetin yetkisi bende değil, sizdedir. Eğer varsa bir eksiklik, yine size aittir, sorumluluk tamamen sizdedir. Bunu bizlere iterek, kamuoyunda bir algı yaratılması yaratarak bundan kurtulamazsınız.

Değerli arkadaşlar, bir ülke düşünün ki 3 akademisyenini cezaevinde tecride almış olsun. Nedir suçları? “Bu ülkede barış istiyoruz, kan akmasın diyoruz.” dedikleri için ve bunları, sanki ağır müebbetten mahkûm cezalılar gibi, ceza almışlar gibi tek kişilik hücrelere mahkûm kılıyor. Sayın Esra Mungan ve arkadaşları şu anda cezaevindeler. Bu tablo gerçekten sizlere hiç mi bir şey hatırlatmıyor? Bu nasıl bir ülke, kendi akademisyenlerini yargılayabiliyor? Bu nasıl bir ülke, 1.128, arkasından daha da imzalar artarak devam ediyor, 2 bin akademisyenini şu veya bu şekilde soruşturmalara tabi tutuyor? Siz hiç Edward Said’i okumadınız mı? Siz hiç Fransa’da Sartre’nin tavrını görmediniz mi? O yetkililer nasıl davranıyordu? Doğrudur, faşizan bir yönetim görmüyor, De Gaulle olamıyor ya da Amerika’daki bir üniversite rektörü kadar gerçekten kendi ülkesinin sorunlarını göremiyor. Dolayısıyla, işin kolayını

seçmişiz, tüm medya organlarını kendimize bağlamışız ve bu medya aracılığıyla suçların hepsinin sorumlusunu da bulmuşuz; işte orada birkaç arkadaşımız ve Halkların Demokratik Partisi. Evet, bu anlamda bizim mücadelemiz eğer bir suç unsuruysa biz bu suçu işlemeye devam edeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (5)'inci fıkrasında yer alan “nakleden” ibaresinden sonra gelmek üzere “yayan, yayılmasına aracılık eden,” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Akçay, gerekçeyi mi okutalım?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kişisel verilerin korunmasının ihlaline karşı ceza hükümleri kapsamının genişletilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

30'uncu maddenin (5)'inci fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

30'uncu maddenin (6)'ncı fıkrası üzerinde üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (6)'ıncı fıkrasıyla 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Kanun'un 3' üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen değişiklik bölümünde yer alan “elektronik ortamda da oluşturabilir.” ifadesinin “elektronik ortamda oluşturur.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul

Filiz Kerestecioğlu Demir

Meral Daniş Beştaş

Gaziantep

İstanbul

Adana

Burcu Çelik Özkan

Müslüm Doğan

Behçet Yıldırım

Muş

İzmir

Adıyaman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısının 30’uncu maddesinin (6)’ncı fıkrasında yer alan “Bu amaçla” ibaresinin “Elektronik ortam oluşturulabilmesi amacıyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Mehmet Parsak

İstanbul

Samsun

Afyonkarahisar

Mustafa Kalaycı

Baki Şimşek

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Konya

Mersin

Hatay

Ruhi Ersoy

Osmaniye

BAŞKAN – Maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (6)’ncı fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(6) 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

f) Herkesin sağlık durumunun takip edilebilmesi ve sağlık hizmetlerinin daha etkin ve hızlı şekilde yürütülmesi maksadıyla, Sağlık Bakanlığı veya bağlı kuruluşlarınca gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur. Bu sistem, e-devlet uygulamalarına uygun olarak elektronik ortamda da oluşturulabilir. Bu amaçla, Sağlık Bakanlığınca, bağlı kuruluşları da kapsayacak şekilde ülke çapında bilişim sistemi kurulabilir.”

Namık Havutça

Ömer Süha Aldan

Özkan Yalım

Balıkesir

Muğla

Uşak

Zeynel Emre

Cemal Okan Yüksel

Haydar Akar

İstanbul

Eskişehir

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kocaeli Milletvekili Haydar Akar konuşacaklar.

Buyurun Sayın Akar. (CHP sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kişisel verileri koruma kanunu üzerinde görüşüyoruz.

Evet, bütçeden hemen önce başladı ama aslında, 2014’te bir kez daha getirdiğiniz, geri çektiğiniz, bugün tekrar getirdiğiniz, yine bütçeden önce görüştüğümüz bu kanunun yanlışlarını elimizden geldiğince, dilimiz döndüğünce söylemeye çalışıyoruz. Ama, bir kısmında ufak değişiklikler yapmış olmanıza rağmen, yine de birkaç maddesi bu kişisel verilerin korunmasından uzaklaştırmış, ne yapmış, insanları fişleme noktasına taşımıştır bu kanunu. Evet, bu kanunun çıkması gerekiyordu. 30 ülkede bu kanunun çıkmasıyla ilgili bir mutabakat vardı ve hepsi kanunlaştırdılar. 30 ülkeden kanunlaştırmayan

sadece biz vardık, 29 ülke kanunlaştırmış, bir tek Türkiye kanunlaştırmamıştı. Çıkmalı mıydı? Evet, çıkmalıydı. Çünkü, şimdiye kadar, hem kamuda hem özelde kişisel verilerimiz bir hukuk ortamı olmadan, hukuksuzluk altında, istedikleri gibi işlenebiliyor, istedikleri gibi de pazarlanabiliyordu. Şimdi, bu kanunla bunun önüne geçmeye çalışıyoruz. Veri sorumluları var, veri giriş sorumluları var, bunların cezai yaptırımları var. Aynı, İş Güvenliği Kanunu'nda olduğu gibi, bu veri sorumlularının ve veri girişçilerinin bağlı oldukları kurumlarla ilgili çok cüzi miktarlarda para cezaları var, yaptırımlar var. Bu da özellikle özel sektörde bunların paylaşılmasının önüne geçemeyecektir. Bunu bir eksiklik olarak düşünüyorum.

Yine, din, mezhep, ırk gibi verileri, üzerine algı yapılması, vurgu yapılması ve insanların bu şekilde fişlenmesi gerekmeyen veriler olarak düşünüyorum ve bu nedenle de bunun bir fişleme yasasına tarafınızdan dönüştürüldüğü görülmektedir.

Yine, Avrupa bu düzenlemelerle ilgili yeni bir düzenleme getiriyor ve diyor ki üyelerine: “İki yıl içerisinde bu düzenlemeleri tamamlayacaksınız.” Burada görünen şu ki: Siz iki yıllık bir süre kazanmaya çalışıyorsunuz bununla çünkü iki yıl size yetecektir yeni bir düzenlemeyi getirene kadar ve iki yıl içerisinde de insanları yeterince fişleyeceksiniz. İnsanların bu verilerinin kaydedilmesi gereksiz olmasına rağmen, bu fişleme yöntemini kullanacaksınız.

Yani, kısacası şunu söylemeye çalışıyorum: Siz bu verileri nasıl koruyacaksınız? 17'nci maddesinde insanın yaşam hakkı güvence altına alınmış olan Anayasa'yla siz insanın yaşam hakkını koruyamıyorsunuz, İnsanların verilerini nasıl koruyacaksınız diye soruyorum. Niye soruyorum? Bakın, “siber güvenlik” diye bir olay var, sadece bunu kanunlaştırmaya çalışıyoruz, verileri korumaya çalışıyoruz, kanunlarla korumaya çalışıyoruz ama arkada başka bir dünya var. Siber güvenlik, bir sanal ortam var. Bu sanal ortamdaki problemleri çözmeden, siber güvenlikle ilgili tedbirleri almadan sizin bu kanunu çıkarmanız hiçbir şey ifade etmez. Niye etmez? Geçen gün Emniyet Genel Müdürlüğündeki veriler çalındı; onunla ilgili de açıklama yaptılar, “Eski veriler.” dediler. Ya, verinin eskisi, yenisi olmaz, veri veridir. Eskisi de benim bütün bilgilerimi muhafaza ediyor, yenisi de bütün bilgilerimi muhafaza ediyor. Bunun altında yatan temel gerçek, devlet kurumlarında hatta özel sektörde de siber güvenlikle ilgili yeterli önlemlerin alınmamış olması. Gelişmiş ülkelerde, Amerika'da bu işe 1999 yılında başlanmış, yine İngiltere'de 2003 yılında başlanmış, İtalya'da 2002 yılında başlanmış, siber güvenlik kurulları kurulmuş ve yılda en kötü 2 toplantı yapıyorlar. Bizde bu olay -tarihini yanlış söylemeyeyim- 2013'te başlamış ilk kez, siber güvenlikle ilgili 75 maddeli bir taslak hazırlanmış, 7 ana başlık altında toplanmış, 95 tane alt başlığı var; hiçbirine getirilmemiş bir iki kalem dışında. Şimdi, bununla ilgili tatbikatlar da yapılması da gerekiyor. Sadece 2011 yılında 1 tatbikat yapılmış, 20 tane devlet kurumu bu tatbikata alınmış, 16 tanesi tatbikattan geçememiş.

Şimdi, böyle bir altyapıyla karşı karşıyayız, kanunu çıkarıyoruz ama kanunu çıkarmak yetmiyor, veri girişçisine cezai yaptırım uygulamak yetmiyor, veri sorumlusuna cezai yaptırım uygulamak yetmiyor. Sen beni ne kadar fişlersen fişle, istisna maddelerle de “Benim rızamı alacağım.” desen de o “korsan” diye nitelendirdiğimiz vatandaşlar, delik deşik olmuş yani Türkiye sınırları gibi, aynı Suriye sınırları gibi, siber güvenliğinizin delik deşik olduğu bir ortamda bu verilerin güvenliğini sağlama ihtimaliniz hiç yok, bunu özellikle ifade etmek istiyorum. Çünkü, 2013 yılından beri de Siber Güvenlik Kurulu asla toplanmamış, bir kez bile toplantı yapmamış. Böyle bir ortamla karşı karşıyayız. Dikkat çekilmesi gereken konunun bu olduğunu düşünüyorum.

Hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Karar yeter sayısı istiyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bariz yoktur Başkan. Bekleyin, gelsinler, bekleyin!

BAŞKAN – Efendim, iki dakika süre veriyorum, elektronik oylama yapacağım.

Sayın milletvekilleri, oylama esnasında birtakım oy pusulaları geliyor. Oylama yaparken karar yeter sayısında oy pusulaları geçerli olmuyor, onun için mümkün mertebe sisteme girmeye çalışın.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Şimdi, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (6)'ncı fıkrasında yer alan “Bu amaçla” ibaresinin “Elektronik ortam oluşturulabilmesi amacıyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ruhi Ersoy (Osmaniye) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri lütfen otursunlar ya da kulise buyursunlar; çok ciddi bir uğultu var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatibi kürsüye davet ettim. Lütfen, sükûnetimizi muhafaza edelim.

Sayın Ersoy, buyurun.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kişisel verilerin güvenliğiyle alakalı, uyum yasaları kapsamında birtakım çalışmalar yapıyoruz. Fakat, biz, Türk milleti olarak gelişme ve değişmeye, özellikle de modernitenin ürünlerini gündelik hayatımızda kullanmaya o kadar çok mahiriz ki her türlü teknolojinin üretimi noktasında, kafa yorma noktasında, AR-GE noktasında olmasak da tüketimi konusunda, gündelik hayatımıza aktarma konusunda çok mahiriz. Bunlardan birincisi, cep telefonu kullanmanın sayısal çokluğu, hemen arkasından da İnternet dünyasında sosyal medyaya erişim. 40 milyonun üzerinde Facebook'un Türkiye'de üyesi var. Sözüm ona, yer yer başa bela olan Twitter'nda -kullanıcıları Facebook kadar fazla olmasa- da yine hatırlı bir takipçisi var. Bunlar bir noktada güzel fakat teknolojinin, sosyal değişimle beraber, toplumsal dönüşümü olan bilgiye erişme, bilginin kullanımı ve şeffaflığıyla ilgili belli filtrelerin kullanılmamasıyla alakalı ciddi bir problemle de karşı karşıyayız. İnanıyorum ki bugün Parlatentonun ortak bir önergeyle kabul etmiş olduğu istismar ve taciz konuları, haya, edep konuları dâhil, bununla doğrudan ilgilidir. Bu konuda, yediden yetmişe, sosyal medyaya erişim konusunda çocuklarımızın tamamının elinde bulunan ve bulunmasına gayret edilen, hatta asgari ücretli bir taşeron işçisinin en üst düzeyde bir markaya erişme kaygısındaki tüketim çılgınlığını da burada vurgulamamız gerekiyor.

Taşeron işçisi demişken burada iki tane taşeron problemi var. Aziz milletvekilleri, bizim Meclis grubundaki tüm milletvekili arkadaşları iki üç gündür, salı günkü Başbakanın konuşmasından bu tarafa, günlük 15-20 arkadaş arıyor “Bu taşeronlarla ilgili konu nerede, nasıl olacak?” diye. Bu konuda Sayın Maliye Bakanı ile Sayın Başbakanın açıklamaları birbiriyle uyumlu değil. Mesela, orman işçileri, şeker fabrikasındaki geçici işçiler, özel güvenlikler, temizlik işçileri, Millî Eğitimdeki usta öğreticiler, termik santrallerdeki geçici veya taşeron işçiler olarak sıralayabileceğimiz pek çok insan zannediyor ki kamu statüsünde devlet memuru olduk, büyük bir heyecan yaşıyorlar. Bu insanlara büyük bir umut yaşatıp arkasından bir boşluk çıkacaksa bu bir sıkıntı doğurur kanaatindeyiz. Lütfen, bu konuda derhâl Hükûmetin hangi konularda kimler nasıl faydalanacak diye netlik kazandırması ve bu konuda da gereğini yapması lazım. Fakat bu, üç yıllık sözleşmeyle, acaba 2019’da -eğer daha önce olmazsa- seçimlerde yeni bir vaadin de zemini ve istismar alanı mı olacak? Çünkü, biz 7 Haziran ile 1 Kasım arasında, İş ve İşçi Bulma Kurumu üzerinden bölgedeki istismar alanlarını ve birkaç ay içerisinde, Adalet ve Kalkınma Partisi teşkilatlarından verilen isimler nasıl geçici statüde değerlendirildi, bunu çok yakın seyrettik. Bir de bu konuyu, ciddi anlamda, siyasette insanların ekmeğiyle ve istikbali ile “Bana oy ver.” arasındaki uygulamayı artık, inşallah Türkiye bir gün kapatır.

İkinci bir taşeronluk problemi var: Beni ilgilendiren tarafı, genel siyaseti ilgilendiren tarafı elbette ki 17-25’e kadar gidiyor. Bu Rıza’nın, Zarrab’ın problemi ama Rıza, düne kadar bir yolsuzluğun, haksızlığın, hukuksuzluğun ifadesi olurken acaba bugün bir millî güvenliğin bir problemi mi? Ciddi anlamda bununla da alakalı toplumda soru işaretleri var. Bu soru işaretlerini bir an önce siyasi iradenin kaldırması lazım. Rıza acaba Amerika’yla anlaştı da birtakım bilgi ve belgeleri oraya götürerek Türkiye Cumhuriyeti devletini tehdit mi edecekler?

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Hangi Rıza?

RUHİ ERSOY (Devamla) – Bu tehdit karşısında total ördek konumuna düşecek olan irade acaba yeni tavizler mi verecek? Büyük Orta Doğu sürecinin askıya alınmış bölümlerini faaliyete geçirmenin pazarlık zeminleri mi oluşturulacak? Bununla ilgili ciddi sorular var. Bu, bir taraftan bakarsan yeniden kahraman olmanın hikâyesi. Acaba bu görüntünün arka planında yeni pazarlıkların zemini mi... Bunlar, koca koca sorular. Taşeronluk yapan Rıza konusunun, bir an önce, millî güvenlik sorunu olup olmadığı konusunda açıklama yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu konuda iki hususu dile getirdik.

Bir an önce de terörün kökünün kazınması konusunda, şehit haberlerinin gelmediği günlerin olması konusunda da temennimiz sonsuzdur, desteğimiz Allah’ın izniyle sonsuzdur. Bugün sayısı 5 olan şehitlerimizin huzurunda saygıyla eğiliyor, hepsine Allah’tan rahmet diliyorum.

Millî maçta Türkiye’ye başarılar diler, Genel Kurulu sevgi ve saygılarla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (6)’ncı fıkrasıyla 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen değişiklik bölümünde yer alan “elektronik ortamda da oluşturabilir.” ifadesinin “elektronik ortamda oluşturur.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Behçet Yıldırım (Adıyaman) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun maddesine geçmeden, “Vicdan sahibiyim.” diyen herkesi üzecek bir insanlık dramından bahsetmek istiyorum. Cizre’deki vahşet bodrumunda yaşamını yitiren Adıyaman Sincikli öğrenci Mehmet Kulbay’dan söz ediyorum. Bu gencimiz Cizre’deki sokağa çıkma yasağının kalkması için Adıyaman’dan kalkıyor, iki ay önce, bir grup öğrenciyle birlikte, arkadaşlarıyla Silopi’ye gidiyor; silahsız, demokratik tepkilerini dile getiriyorlar. Silopi’de gözüaltına alınıyor -tanıkları var- durumunun iyi olduğunu ailesiyle paylaşıyor. Bu gencimiz Cizre’ye götürülüyor sonra. Bir ay kadar, bu vahşet bodrumundan kurtulması için -Meclisin zaten hep gündemindeydi- İçişleri Bakanlığıyla, Sağlık Bakanlığıyla yaptığımız tüm girişimlere rağmen, bu gençlere bir türlü ambulans ulaştırmayı başaramadık. Sonuçta, yüzlerce öğrenci göz göre göre katlediliyor, bu vahşet bodrumundan çeşitli illere cenazeler dağıtılıyor, 6 ilin Adli Tıp Kurumuna gidiyor bunlar. Mehmet Kulbay’ın cenazesi de Urfa’nın Siverek ilçesine götürülmüştü. Ben de Siverek’e gittim 17-18 Şubat tarihlerinde. Ailesiyle birlikte almaya gittik, ailesi çocuğunu tanıdı. Cenazede, “tatuaj” dediğimiz dövme yapılmıştı, kartal ve akrep figürleri vardı, kolunda “canım annem” yazısı yazıyordu. Görgü tanıdıklarından öğreniyoruz ki çocuk can sıkıntısından, psikotik davranışlar sergileyerek sağına soluna figürler çizdirmişti. Bu çocuk tanınıyordu ama tanınmayan cenazeler vardı; infaz edildikten sonra aşırı derecede tanınmayacak şekilde yakılmış, ancak DNA testiyle tanınan cesetler vardı. Bu gencimizi defin için Geller beldemize gönderdik. Biliyorsunuz, Başkan bilir Geller beldemizi. Beldede bulunan Diyanet görevlisi 6-7 imamın hiçbirisi cenaze namazını kıldırmak istemiyor; cenaze ancak komşu köyden sivil imamın cenaze namazını kıldırmasıyla, Bistikan köyünden -yine, Başkan bilir- bir sivil imamın cenaze namazını kıldırmasıyla defnedebiliyor.

Bu olayı, ezbere olmasın, acaba bir yalan mı var, doğruluk payı nedir diye gidip il müftüsüyle -hatta Sayın Müftümüz İmrın Bey’in de adını orada andık, beraber çalıştığımızı söyledim- konuştum. “Sayın Müftüm, böyle bir olay var, bu olaydan sizin haberiniz var mı?” dedim, “Bir şey diyemem, ben size haber veririm.” dedi. Geçen perşembeden bu perşembeye, tam sekiz gündür hiçbir şey yok. “Ben bunu Meclise taşıyacağım.” dedim, “Sen bilirsın.” dedi. Çünkü bir şey söyleyemiyor. Gerçekten bu olayın olduğuna orada ben emin oldum. Bu tutumun İslamiyet’le ilgisinin olmadığını -burada İslamiyet’i karalamak için değil- ama Diyanetin devletin tekeline girdiğinin somut bir örneği olarak gördüm ben. Ben, bu olayı böyle görüyorum. Bu, dinin devlet eliyle uygulanmasının yanlışlara yol açacağının en çarpıcı örneğidir diyorum. Bu olayın takipçisi olacağının sözünü aileye verdim, her platformda da dile getireceğim.

Ancak DNA testleriyle çocuğunun cesedine ulaşabilen o kadar aile varken kişisel verilerden bahsetmek doğrusu uçuk geliyor bana. AKP, daha önce Avrupa Birliğiyle uyum sürecinde bu tür yasalara daha pozitif, olumlu yaklaşıyordu ama AKP, maalesef, gün geçtikte AB uyum yasalarından ve demokrasiden uzaklaşıyor, kendine göre, işine nasıl geliyorsa o şekilde değişikliğe gidiyor; bir fişleme yasasına çevirmek istiyor, kişisel verilerin korunması kendisine muhalif kesimleri fişlemeye yöneliktir. Yine de bereket versin ki 6’ncı maddede biraz değişiklikler oldu, o benim alanıma giriyor, tıp alanında hasta haklarıyla ilgili şey kısmen düzeltildi. İyi ki bu yanlıştan dönüldü, yoksa felaketlere yol açacaktı.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

30’uncu maddenin (6)’ncı fıkrasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Fıkra kabul edilmiştir.

30’uncu maddenin (7)’nci fıkrası üzerinde dört önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (7)’nci fıkrasıyla 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 47’nci maddesinin (5)’inci fıkrasında “ve personel”den sonra gelmek üzere “ilgili” kelimesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Meral Danış Betaş

Filiz Kerestecioğlu Demir

Diyarbakır

Adana

İstanbul

Mahmut Toğrul

Burcu Çelik Özkan

Müslüm Doğan

Gaziantep

Muş

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (7)’nci fıkrasıyla değiştirilmesi öngörülen 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 47’nci maddesinin (2)’nci fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Tamer

Ramazan Can

Osman Aşkın Bak

Kayseri

Kırıkkale

Rize

Mehmet Akif Yılmaz

Abdurrahman Öz

Halil Eldemir

Kocaeli

Aydın

Bilecik

Ahmet Tan

Durmuş Ali Sarıkaya

Hasan Basri Kurt

Kütahya

İstanbul

Samsun

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye

“Bu veriler Kişisel Verilerin Korunması Kanununda öngörülen şartlar dışında aktarılamaz.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (7)’nci fıkrasında yer alan “Müracaat edenlerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “açık rızaları alınarak” ibaresinin eklenmesini ve fıkrayla eklenen (4)’üncü fıkranın sonuna “Kurulacak sistemin veri tabanı ve yönetim yazılımı millî yazılım olacaktır” cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Mehmet Parsak

İstanbul

Samsun

Afyonkarahisar

Mustafa Kalaycı

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Mehmet Erdoğan

Konya

Hatay

Muğla

Baki Şimşek

Mersin

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırığı önergeyi okutuyor ve işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (7)’nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(7) 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 47’nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 47- (1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verileri ‘kişinin rızası dahilinde’ işlenebilir.”

Namık Havutça

Ömer Süha Aldan

Özkan Yalım

Balıkesir

Muğla

Uşak

Cemal Okan Yüksel

Zeynel Emre

Haydar Akar

Eskişehir

İstanbul

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutuyorum Sayın Altay?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verilerin “kişinin rızası dahilinde” işlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin (7)’nci fıkrasında yer alan “Müracaat edenlerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “açık rızaları alınarak” ibaresinin eklenmesini ve fıkra ile eklenen (4)’üncü fıkranın sonuna “Kurulacak sistemin veri tabanı ve yönetim yazılımı millî yazılım olacaktır” cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının 30’uncu maddesinin (7)’nci fıkrası üzerindeki önergemiz hakkında söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki bu maddeye bir bütün olarak baktığımızda, bir defa, insanların sağlık bakımından fişlenmesi konusundaki bütün düzenlemeleri burada görmek mümkün. Bugün bu tasarıda, bu maddede düzenlenen hükümler, 24’üncü Dönemde Çalışma Bakanlığı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu’na eklenmek üzere buraya getirildi. O zaman, buradaki uzun tartışmalardan sonra o günkü torba tasarımdan bu hükümler çıkarıldı. Ancak, bugün bu hükümlerin hepsi kabul edilmekte. Bundan sonra herkesin sağlıkla ilgili verileri artık Hükûmet tarafından fişlenecek; bütün resmi hastaneler, özel hastaneler, herkes buna ulaşabilecek. Tabii ki bu arada kişilere de ulaşma konusunda izin vermişler, bu manada bir lütüfta bulunmuşlar.

Tabii ki burada başka bir düzenleme daha var. Bu kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak, bu kanunla kurulan bir kurul var: Kişisel Verilerin Korunması Kurulu. Ancak, bu sağlıkla ilgili veri işlemeyi gerçekleştirecek olan yönetmeliği kurul değil, Sağlık Bakanlığı çıkaracak arkadaşlar. Dolayısıyla, herkesin, Sağlık Bakanlığının nasıl bir yönetmelikle insanların kişisel verilerini burada kendi rızası da olmadan kaydedeceğini, bunun üçüncü kişilere de yani özel sağlık kuruluşlarına da açık olması durumunun sonuçta nelere mal olacağını şimdiden düşünün. Bugün iktidardasınız, belki sizi çok ilgilendirmeyebilir ama yarın bu koltukları kaybettiğinizde bu maddenin ne kadar sakıncalı olduğunu hepimiz göreceksiniz. Dolayısıyla, hiç olmazsa bu maddedeki “yazılımın millî olması” hususunun muhakkak sağlanması lazım. Eğer millî bir yazılımla bu veriler güvenlik altına alınmazsa Türkiye’de işlenen veriler başkalarının yazdığı yazılımlar aracılığıyla başka yerlere transfer edilebilir.

Bakın, Emniyetin yazılımından MERNİS verileri çalındı. Emniyet basit bir açıklamayla bu işi geçiştirdi ancak yarın, Emniyet üzerinden çalınan MERNİS verileriyle önünüze nelerin çıkabileceğini şimdi siz bile bilmiyorsunuz. Dolayısıyla, bu, sağlıkla ilgili de yarın önümüze çok ciddi, herkesin başını ağrıtabilecek tabloların çıkması muhtemeldir. Sağlık Bakanlığının kendi işini yapamadığı bir ortamda bu verileri sağlıklı bir şekilde işleyerek koruması zaten mümkün değildir.

Bugün benim seçim bölgem Muğla’da Datça’daki 25 yataklı devlet hastanesini dört senedir hizmete açamayan bir Sağlık Bakanlığı var. Ortaca’daki devlet hastanesinin inşaatı iki senedir devam ediyor, ne zaman açılacağı belli değil. Seydikemer ilçemizde, şu anda, ilçe merkezinde akşam sağlık hizmeti veren bir hekim yok arkadaşlar. 60 bin nüfusa sahip olan Seydikemer ilçemizde akşam hastalanan bir vatandaş 112 sistemiyle, içinde hekimi olmayan sistemle Fethiye Devlet Hastanesine götürülüyor. Yani, orada, belki, bir pratisyen hekim hizmet verse bu sıkıntıların birçoğu yaşanmayacak, vatandaşın birçoğu gece yarısı Fethiye’ye gitmeden tedavisini gerçekleştirebilecek.

Gene, bakın, bu sene turizm konusu hep Türkiye gündeminde. Bütün dünyadaki ve bölgemizdeki terörle ilgili gelişmelerden sonra turizmciler kan ağlıyor. Ama, Muğla’da bugüne kadar Hükûmet sağlık turizmiyle ilgili hiçbir proje ortaya koymadı. Hâlbuki Muğla gibi, ciddi manada yatak sayısına sahip, yılın dört mevsimi turizm yapılabilecek bir ilde sağlık turizmine alan açılması bizim otelcilerimizi de, turizmcilerimizi de sevindirecek bir çalışmadır.

Yani, kendi işini yapamayanların bu işi yapması mümkün değildir. Vakit varken bu işin çözülmesi konusunda hep birlikte bir uzlaşmaya varılmasını tavsiye ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (7)'nci fıkrasıyla değiştirilmesi öngörülen 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 47'nci maddesinin (2)'nci fıkrasına aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can (Kırıkkale) ve arkadaşları

“Bu veriler Kişisel Verilerin Korunması Kanununda öngörülen şartlar dışında aktarılamaz.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılıyoruz Başkanım.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, özel nitelikli verilerin işlenmesine ilişkin tasarının 6'ncı maddesinde yapılan değişikliğe uyum sağlamak amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (7)'nci fıkrasıyla 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 47'nci maddesinin (5)'inci fıkrasında “ve personel”den sonra gelmek üzere “ilgili” kelimesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Burcu Çelik Özkan (Muş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Müslüm Doğan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin (7)'nci fıkrası üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Sayın milletvekilleri, bu fişe alınma meselesi, fişleme meselesi aslında bizim geleneğimizde, tarihimizde var. Hoca Sadeddin Efendi'nin Tâcü't-Tevârih'ine bakarsanız -hemen Yusuf Hoca bakıyor, biliyor çünkü- Yavuz Sultan Selim o zaman Trabzon Valisi, kâtibi de Hoca Sadeddin Efendi. Gittiği mahalleri teker teker listesine alıyor. İfadeleri burada konu etmeyeceğim çünkü tarihte çok olumsuz isimlendirme var. Onlar tarihte kalmış ama bir gelenek var. Bu gelenek Teşkilat-ı Mahsusada devam ediyor, Karakol Cemiyetlerinde devam ediyor. Fişleme, geleneğimizde var. Bu devlet geleneğinde var ama bu fişleme, bilgi sistemleri, oluşturulması gereken, ihtiyaç olan bilgi sistemleri gündeme geldiğinde bu şekilde kullanılmamalı. Yani insanların inançları, milliyetleri, tabiiyetleri, diğer özellikleri ne olursa olsun çok da önemli bilgiler konumunda olmamalıdır. Devletin artık bu şeyden sıyrılması gerekiyor. Devletin bu demokratik anlayışının ortaya çıkması lazım.

Bilgileri niçin toplarsınız? İşte, bir devlet için gerekli olan -ama devlet için, demokratik bir devlet için, demokratik bir cumhuriyette- bilgilere elbette ki bilgi sistemleri içerisinde ihtiyaç duyulabilir. Bu ihtiyaç hasıl olmuştur, Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde de bir ihtiyaç olarak getirildi ama hukukçu arkadaşlarımız burada endişelerini ortaya koydular, dediler ki: “Bu yasa güncel değil.” Bu yasanın güncel olmadığı ve tekrardan gündeme gelebileceği hususları tarafınızdan dikkate alınmadı ama bugün çok güzel bir şey yaptı Türkiye Büyük Millet Meclisi; ben on aydır bu Meclisteyim, ilk defa bir irade birliği oluştu, çocuk istismarını önlemek üzere bir komisyon kurulması konusunda. Son anda yanlışınızdan döndünüz, bu da bir erdemdir. Diğer muhalefet partilerinin bastırmasıyla diyelim veya sizin sağduyunuz, sonradan oluşan sağduyunuz vasıtasıyla bir komisyon kuruldu ve bir ortak irade birliğine varıldı.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) - Bizim sağduyumuz her zaman var, her zaman.

MÜSLÜM DOĞAN (Devamla) - Şimdi, değerli milletvekilleri, artık devletin İttihat Terakkici anlayışından, Karakol Cemiyeti anlayışından, Teşkilat-ı Mahsusa anlayışından uzaklaşacağız, bu cumhuriyeti demokratikleştireceğiz. Bakın, sizin grup maşallah yetenekli, siyasal İslam'ın kurumsallaşmasında maşallah çok emeğiniz var; çok çok emeğiniz var, iyi dönüştürüyorsunuz.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Türkiye'nin her tarafında emeğimiz var.

MÜSLÜM DOĞAN (Devamla) – Ama, sosyalistleri bir tarafa bırakırsanız, Kürtleri bir tarafa bırakırsanız, Alevileri bir tarafa bırakırsanız, emekçileri karşınıza alırsanız bu olmaz. Burada bir ortak cumhuriyet iradesini kabul edeceğiz, demokratik ulusu ortaya koyacağız.

Demokratik ulus dediğimizde hemen hopluyorlar. “Vatan millet Sakarya” diyenlere ben bir şey söyleyeceğim ama özgün hâliyle, doğal hâliyle “Vatan millet Sakarya” diyen insanları bunun dışında tutuyorum. Ne yapıyorlar? Bir bakıyorsun, “vatanseverim” diyenler, 200 dönüm araziye -200 bin dönüm arazi diyeyim hatta toplamda- ticari işletmelerine, kırk dokuz yıllığına, doksan dokuz yıllığına kendi adlarına tahsis ettirmişler, büyük vatanseverler! Bu vatanseverler Susurluk'ta karşımıza çıkıyorlar, Yüce Divana sevk ediliyorlar; ondan sonra, geliyorlar, talebelerin aslında, eğitim alanlarında öğrencilerin birbiriyle çatışmalarını, siyasal karıştıklarını ajitasyonla daha kötü bir duruma getiriyorlar. Bırakın öğrenciler tartışsın. Bu öğrencilerin sağcısı solcusu olacak tabii. Arkadaşlar, bu ülkede bizim en önemli dinamiğimiz öğrencilerdir, talebelerdir ama siz gelip, bunu yanlış yönde ajite edip gidip üniversite basarsanız, üniversiteyi basanlara destek çıkarsanız bu yanlış olur. Bu milliyetçilik değil, bu esas olarak ırkçılıktır. İnsanları ırkına göre, şuna buna göre ayırırsanız, orada müdahale ederseniz bunun adı ırkçılık olur. Bırakın talebeler tartışsın. Öğrenciler elbette ki geliyecek, elbette ki bu ülkenin sorunlarını da tartışacak. Bu öğrenciler bizim geleceğimiz, yarın bir gün buraya gelecekler, bunlara saygıyla yaklaşmalıyız. Ajite ederek öğrencileri birbirine kırdırmak, birbirine vurdurmak bu Mecliste görev alan milletvekillerinin işi olmamalıdır diye söylüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN - Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yok, bariz yok Başkan.

BAŞKAN – Elektronik cihazla oylama yapacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge reddedilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Şimdi 30'uncu maddeye ait (7)'nci fıkrayı kabul edilen önergeyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30'uncu maddenin (7)'nci fıkrası kabul edilen önerge doğrultusunda kabul edilmiştir.

Şimdi yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır. Önergeyi okutup Komisyona soracağım. Komisyon önergeye salt çoğunlukla yani 14 üyesiyle katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemden kaldıracığım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıda belirtilen madde ihdasını, sonraki maddelerin de buna göre teselsül edilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 31 – Bu tasarının amaçları doğrultusunda, doğrudan bir çocuğa “bilgi toplumu hizmetleri sağlanması” ile ilgili olarak, çocuğun kişisel verilerinin işlenmesi ancak çocuğun meşru menfaatinin olması hâlinde ve açık rızanın çocuğun velisi veya vasisi tarafından verilmesi veya onaylanması durumunda hukuka uygun olur. Veri sorumlusu mevcut teknolojiyi dikkate alarak doğrulanabilir rıza alınmasıyla ilgili gerekli çabayı gösterir.”

Namık Havutça

Ömer Suha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Balıkesir

Muğla

Eskişehir

Özkan Yalım

Zeynel Emre

Haydar Akar

Uşak

İstanbul

Kocaeli

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılabiliyor musunuz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Komisyonu davet etmediniz.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, öncelikle, Komisyon üyelerimizi komisyon sıralarına davet ediyorum.

Sayın Başkanım, ne yazık ki salt çoğunluğumuz sağlanamamıştır, bu nedenle katılamıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılamamış olduğundan önergeyi işlemden kaldırıyorum.

31'inci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 31'inci maddesinin (1)'inci fıkrasındaki “yürürlüğe konulur” ibaresinden önce gelmek üzere “aksi belirtilmedikçe” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Nuri Okutan	İsmail Faruk Aksu
Mersin	Isparta	İstanbul
Erkan Haberal	Kamil Aydın	Kadir Koçdemir
Ankara	Erzurum	Bursa
	Arzu Erdem	
	İstanbul	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 31'inci maddesinde geçen “Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.” ifadesinin “Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından hazırlanır ve yürürlüğe konulur.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Osman Baydemir	Hişyar Özsoy
Diyarbakır	Şanlıurfa	Bingöl
Meral Danış Beştaş	Erol Dora	Mahmut Celadet Gaydalı
Adana	Mardin	Bitlis

BAŞKAN – Maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 31'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 31- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin tüm yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.”

Namık Havutça	Ömer Süha Aldan	Özkan Yalım
Balıkesir	Muğla	Uşak
Zeynel Emre	Cemal Okan Yüksel	Haydar Akar
İstanbul	Eskişehir	Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükûmet katılıyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, kanunun uygulanmasına ilişkin tüm yönetmeliklerin kurum tarafından yürürlüğe konması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 31'inci maddesinde geçen “Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.” ifadesinin “Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından hazırlanır ve yürürlüğe konulur.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hişyar Özsoy (Bingöl) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükûmet katılıyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, dün bu kürsüde, gece saat bir buçukta konuşurken bir vekil arkadaşımıza, kadın bir vekil arkadaşımıza benim buradan bir tepkim olmuştu, biraz kendisini spota koyduğum için, işin doğrusu sonra üzül müştüm. Kendisinden, konuşmamdan sonra gidip özür dilediğim zaman kürsüyü göstermişti, hani “Oradan edin, kürsüden.” Buradan da, sizden ben özür diliyorum incittiysem. (AK PARTİ, CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Niyetim, incitmek değildi, yalnız, takılmadan da geçemeyeceğim. Ben, bu kürsüde değişik zamanlarda konuştum; öğlen üçte konuştuğum zaman yine aynı vekilimiz, çok büyük bir heyecanla sürekli cevap yetiştiriyordu, akşam yedide konuştum hakeza, gece on birde konuştum yine, en son gece bir buçukta konuştum yine aynı heyecanla, aynı şeyle, benim biraz tepkim de oydu. Performansınız gerçekten hayret verici.

Şimdi, değerli arkadaşlar, söz aldığım maddeyle ilgili çok konuşamayacağım. Az önce, bir milletvekili arkadaşımız, bana bir avukatın kendisine gönderdiği mesajı ilettili, burada okumak istiyorum hepinizin huzurunda. Biliyorsunuz, bu barış için akademisyenler mevzu her geçen gün büyüyor, artarak büyüyor. Şu ana kadar bize gelen verilere göre, bir imza attıkları için görevden uzaklaştırılan 29 akademisyen var. Yani, otuz yıldan fazla emek veriyorsunuz, hayatınız bir anda bir imzayla çiziliyor. İdari soruşturması olan 532 kişi var, istifa eden 6, zorla emekli ettirilen 1, işten çıkarılan 38, adli soruşturma 158, gözaltı, ev, ofis araması 37, en son da 3 tutuklama, bir de 1.128 kişiye toplu bir dava olacak gibi görünüyor.

Değerli arkadaşlar, biz bu memlekette “İnsanlar, ne kadar cahil kalırsa o kadar iyi.” diyenlerin -dün de söyledim- rektör yardımcısı olduğu, üniversiteleri aile şirketine çevirenlerin YÖK Denetim Kurulu üyeliğine getirildiği bir ülkede yaşıyoruz. “Barış” dedikleri için cezaevlerine giden akademisyenler bunlar. Bakın, ne olmuş? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, biraz dinler misiniz. Muhabbetiniz bol olsun, maşallah!

NECİP KALKAN (İzmir) – Dinliyoruz, dinliyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O kâğıt boş değildi, boş kâğıt imzalamadılar.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – “Öğleden sonra Kıvanç ve Muzaffer’i gördüm.” “Kıvanç ve Muzaffer” dediği, müvekkilleri, iki akademisyen, şu an cezaevinde. Şöyle diyor: “Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu 9 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde...” Tabii, adam öldürmüşler, yüksek güvenlikli cezaevindeler!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Adam öldürenleri savundular, boş kâğıt imzalamadılar onlar.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – “Çok selamları ve teşekkürleri var. Çok katı biçimde...”

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Boş kâğıt imzalamadılar, adam öldürenleri savundular.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Biraz dinleyin, dinleyin; utanırsınız belki.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bir de utanmadan savunuyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, müdahale etmeyelim.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – “Çok selamları ve teşekkürleri var herkese. Çok katı biçimde tecritte olduklarını, üç kişilik iki ayrı odada tek başlarına tutulduklarını, birbirleriyle ve başkalarıyla görüştürülmediklerini...” Bu çok önemli: “Tüm kitaplarının kendilerinden alındığını, defter, kalemde başka, odalarının tümüyle boş olduğunu ve bu cezaevine girişte onur kırıcı bir biçimde soyularak çıplak aranmaya maruz bırakıldıklarını, on beş yirmi dakika çıplak bekletildiklerini...” Üniversite hocaları, 2016, Türkiye! “Metris’e benzemeyen, artı, koşulları ağır bir cezaevinde tutulduklarını ve ilk isteklerinin -bu iki arkadaş, iki akademisyen- birlikte aynı odada kalmak olduğunu aktarıp bilinmesini istediler.” Biz de buradan bütün Türkiye’ye, hepinize söylüyoruz.

Bir de not eklemiş Esra Mungan, doçent olan, Boğaziçi Üniversitesinde Psikoloji Bölümünde, çok saygıdeğer, çok kıymetli bir akademisyen, “O ise Bakırköy Cezaevinde ve tecritte.” Vallahi ben utandım. Yani, akademisyenleri çıplak çıplak soyup orada on beş dakika bekleteceksin ve burada vekil olan arkadaş da diyor...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kim soymuş ya? Abartıyorsun. Yalan söylüyorsun be! Yalanları doğru gibi söylüyorsunuz.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - ...“İmza atmışlar.” Gerçekten, bakın, ilk defa bu kadar ağır konuşuyorum, sizden utanıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Utanman lazım senin, yalanları doğru gibi anlatıyorsun. Terörü destekleyenleri destekliyorsunuz be!

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Sizin gibi olacağımıza terörist oluruz daha iyi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Terörist mi olursun? Olmuşsun zaten.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Hadi oradan! 5 kitap okumamış adamsın.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 31’inci maddesinin (1)’inci fıkrasındaki “yürürlüğe konulur” ibaresinden önce gelmek üzere “aksi belirtilmedikçe” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Nuri Okutan (Isparta) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Isparta Milletvekili Nuri Okutan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Okutan. (MHP sıralarından alkışlar)

NURİ OKUTAN (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 31’inci maddesiyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi adına verilen önerge hakkında söz almış bulunmaktayım. Herkesi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Efendim, dün sözlerim yarıda kalmıştı ama bugün biraz önce, benden önce bir konuşmacımız, Trabzon’da başlayan fişleme işinin, bir valinin fişleme işinin devam edip geldiğini ve bunun devletin artık bir mütemmim cüzü hâline geldiği şeklinde bir yaklaşımda bulundu. Muhtemelen benim kastettiğimi belki kastetmemiştir ama ben de bu arada bir hususu da açıklayıp kurgulamak isterim.

Aslında, güçlü devletler, kayıtlarını doğru şekilde tutan devletlerdir. Mesela, Osmanlı’dan bahsedilir ve Osmanlı tarihsel süreç içerisinde güçlü devlettir, güçlü devlet olmasının başka gerekçeleri de var ama en önemli sebeplerinden birisi, kayıtlarının doğru şekilde tutulmasıdır. Bir tahrir defterleri var ki şimdi, işte Trabzon’la ilgili o tarihlerdeki keçilerin, koyunların, evde kaç kişi yaşıyor, onların, bahçede kaç tane ağacı var, kuyusu var, onların kayıtları vardır ve güçlü devletler böyle yaparlar. Yetmez, aslında hem insanları hem mülkü de yani tapulama işini de yerli yerinde tutarlar. O bakımdan, bu kayıtların bu hâliyle zapturapt altına alınması, efendim, kişisel veriler hakkında ya da fişleme noktasında değerlendirilmesi doğru olmaz. Ekonomide de hepimiz demiyor muyuz kayıt sistemine geçelim, kayıt dışı ekonomi olmasın. Dolayısıyla, iki şeyi karıştırmayalım, kayıtlar tutulmalı, bu kayıtlar fişleme falan değildir ama Anayasa’da güvence altına alınan temel hak, özellikle kişi hak ve hürriyetlerinin korunmasıyla ilgili titizliğimizi koruyalım. Dolayısıyla, bu kanun da bunun içindir. Bence bir an önce geçmeli ama -bilhassa burada ikide bir bunu söylüyoruz- kamuoyunun bu tereddütlerini de haklı bulmak gerekiyor çünkü bu konuda çok iyi sınav verdiğimizizi düşünemeyiz.

Dün yarıda kalmıştı, şimdi bilhassa -25’inci maddeyle ilgili konuşuyordum- orada “Kurumun teşkilatı yönetmelikle belirlenir.” şeklinde bir karar aldık, şimdi geçecek. Bugünkü 31’inci maddede de yönetmeliğin çıkarılabileceği... Nasıl olacak? Kurum kanunu çıkacak, bu kanunun nasıl yürütülmesiyle ilgili yönetmelikler çıkarılacak; tam da yönetmelik bunun için çıkarılır. 31’inci maddedeki yönetmelik yaklaşımı doğru bir yaklaşımdır. Nasıl çalışmalar yapılacak, efendim, bu kanun nasıl uygulanacak, bunları göstermesi bakımından doğru ama 25’inci maddede geçen teşkilatın yapısının yönetmelikle belirlenmesi işi temelden yanlıştır. Bu bakımdan, burada belki düzenleyici arkadaşlarımız da var, Komisyon üyesi de arkadaşlarımız var, onların bilgisine, ilgisine sunuyoruz.

Bu kurum özerk bir kurum olacaktı, özerk olması hemen hemen mümkün değil, “Özerk olmasın.” denilebilir, o zaman da bu şüpheler artar. Mesela, ruhunda da özerk olması isteniliyor çünkü Yargıtay üyeleri gibi, Yargıtayda, Birinci Başkanlar Kurulu huzurunda yemin etmeleri bekleniyor. Bu, doğru bir şey ama nasıl olacak? Şimdi, hem Başbakan atayacak hem Başbakan atadıktan sonra yönetmeliği de yine Bakanlar Kurulu çıkaracak ve bu kuruldan bağımsız, özerk bir karar bekleyeceğiz. Bunlar çok beklenilebilecek hususlar değil.

Ben -sürem de kalmadı yine- bu duygularla herkesi saygıyla, hürmetle selamlamadan önce, inşallah, belki gelecek dönemde de -yani bu, bir an önce çıksın deniyor ama- belki çok yakın bir sürede tekrar bu kanunu ele alacağımız kanaatindeyim; benden önce de bu kanaatini belirtenler oldu, ben de o kanaateyim. Belki uygulamada da yanlışları görerek tekrar ele alacağımız ümidindeyim.

Bu duygularla, herkesi bir kez daha saygıyla, hürmetle selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici madde 1 üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın "Geçiş hükümleri" kısmında yer alan geçici madde 1'in (3)'üncü fıkrasında yer alan "Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler derhâl silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir." ibaresinin çıkarılarak "Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel verilerin toplanma şekillerinin Kanuna uygunluğunun araştırılması, incelenmesi ve bilgilere bağlı yaşanan olayların araştırılması gündemiyle komisyona toplanma zorunluluğu getirilerek Türkiye Büyük Millet Meclisi ilgili ihtisas komisyonlarına iletilir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Meral Danış Beştaş

Filiz Kerestecioğlu Demir

Diyarbakır

Adana

İstanbul

Mahmut Toğrul

Burcu Çelik Özkan

Gaziantep

Muş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın geçici 1'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere "Bu kanunda öngörülen esaslara uygun olarak, kanunların verdiği yetkiye dayanarak işlendiği tespit edilen veriler bu Kanuna uygun hale getirilmiş sayılır. Hangi verinin hangi kanun çerçevesinde işlendiği ile Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygunluğunun tespitine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir." cümlelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Mehmet Parsak

İstanbul

Samsun

Afyonkarahisar

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Baki Şimşek

Mustafa Kalaycı

Hatay

Mersin

Konya

BAŞKAN – Maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın geçici 1'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "altı ay içinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "21 inci maddede öngörülen usule göre" ibaresinin eklenmesini, (3)'üncü fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve (6)'ncı fıkrasında yer alan "bir" ibaresinin "iki" ve "diğer dört" ibaresinin "diğer beş" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necip Kalkan

Abdurrahman Öz

Coşkun Çakır

İzmir

Aydın

Tokat

Abdullah Ağıralı

Ahmet Tan

Osman Aşkın Bak

Konya

Kütahya

Rize

Halil Eldemir

Şahit Tin

Mustafa Şükrü Nazlı

Bilecik

Denizli

Kütahya

Haydar Ali Yıldız

Ramazan Can

İstanbul

Kırıkkale

“Ancak bu Kanunun yayımı tarihinden önce hukuka uygun olarak alınmış rızalar, bir yıl içinde aksine bir irade beyanında bulunulmaması halinde, bu Kanuna uygun kabul edilir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutuyoruz?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gerekçe...

Gerekçe:

Önergeyle ilk kurul üyelerinin nasıl seçileceğine dair çıkabilecek tereddütleri gidermek amacıyla 21’inci maddede öngörülen usule atıf yapılmaktadır. Öte yandan, Kanunun yürürlüğe girmesinden önce hukuka uygun olarak alınan rızalar hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren ilgililerce bir yıl içinde aksine bir irade beyanında bulunulmaması hâlinde, alınan rızaların bu Kanuna uygun olduğunun kabul edilmesi amacıyla bir cümle eklenmektedir. Ayrıca, Kanunun 21’inci maddesinde Kurulun üye sayısının artırılmasına yönelik değişikliğe uyum sağlamak amacıyla değişiklik yapılmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın geçici 1’inci maddesinin (3)’üncü fıkrasının 1’inci cümlesinden sonra gelmek üzere “Bu kanunda öngörülen esaslara uygun olarak, kanunların verdiği yetkiye dayanarak işlendiği tespit edilen veriler bu Kanuna uygun hâle getirilmiş sayılır. Hangi verinin hangi kanun çerçevesinde işlendiği ile Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygunluğunun tespitine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.” cümlelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklikle bir kanuna dayanarak ve kişisel verilerin korunması kanununa uygun olarak işlenmiş mevcut verilerin bu kanuna uygun hâle getirilmesi sırasında korunması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın "Geçiş hükümleri" kısmında yer alan geçici madde 1'in (3)'üncü fıkrasında yer alan "Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler derhâl silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir." ibaresinin çıkarılarak "Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel verilerin toplanma şekillerinin Kanuna uygunluğunun araştırılması, incelenmesi ve bilgilere bağlı yaşanan olayların araştırılması gündemiyle komisyona toplanma zorunluluğu getirilerek Türkiye Büyük Millet Meclisi ilgili ihtisas komisyonlarına iletilir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burcu Çelik Özkan (Muş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan.

Buyurun Sayın Çelik Özkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu tasarı için sanırım en ortak kanaat, bir fişleme yasası olduğuna dair ortaya çıktı. Şimdi, fişlemenin yasal dayanağını, yasal zeminini oluşturmaya çalışırken esasen şu anda özellikle vekilliğini yapmış olduğum Muş ilinde de aynı sorunlarla karşılaştığımı belirtmek birlikte, tüm Türkiye genelinde epey bir fişlemenin zaten yapıldığını, daha önceden yapılmaya başlandığını ve hâlen de yapılıyor olduğunu belirtmek gerekiyor. Bunun nasıl olduğuna biraz değinmek istiyorum. Şöyle ki: "Atanmış olan mülki amirler, görevlerine başladıklarından itibaren -bu, Muş'ta da böyle gerçekleşti- hangi öğretmenler hangi basın açıklamalarına katılır, hangi öğretmenler, hangi memurlar, hangi kamu kurumu çalışanları HDP'li vekillerle bir basın açıklamasında görünür ya da hangi memurlar, hangi eğitimciler, hangi kamu kurumu görevlileri, hangi partiye oy verir?" şeklinde yemeyip içmeyi memleketin, Muş'un ve Türkiye'nin genel sorunlarını ele alıp tartışmak yerine bunlara kafa yoran ve bu sebeple de açıktan zaten fişlemenin en büyüğünü yapan mülki amirlerle karşı karşıyayız şu anda.

Muş ilinde –özellikle belirtmek istiyorum- bildiğimiz kadarıyla, son aldığımız bilgiler 3 EĞİTİM-SEN'li öğretmenin sürgün edildiği başka başka şehirlere. Bu öğretmenlerin Muş'ta aileleri, evleri, düzenleri, çocukları bir yaşamı vardı fakat hiçbir şey bu mağduriyetin önüne geçemedi ne yazık ki, hâlen devam ediyor bakın. Atanmış olan mülki amirler gittikleri her ilçemizde, aldıkları her toplantıda "Kim HDP'ye oy verir, kim HDP'li vekillerle görünür, biz gerekeni yaparız, biz devletiz... Ve çok açık, bakın, kendi tabirleriyle, basına yansıyan söylemleriyle dile getiriyorum burada: "Biz hem devletin valisiyiz, kaymakamıyız, mülki amirleriyiz hem de Hükümetin valisiyiz, kaymakamıyız, mülki amirleriyiz." söylemleriyle karşı karşıya kalıyoruz. Şimdi, bu kadar fişleme açıkken bir de bunun yasal zeminini oluşturmaya hakikaten gayret etmenin bir anlamı yok. Bu ülke vatandaşın fişlendiğini ilk defa görmüyor fakat şu anda, sadece... Hani bunu açıktan yapmıyoruz, bunu hukuki olmayan, hukuki dayanağı olmayan, altyapısını oluşturmadan yaptığımız fişlemenin yanı sıra, "Bakın, artık bunun bir yasal zemini..." dediğimiz noktadayız aslında.

Şimdi, az önce söz almıştım ben. Tekrar şunları söylemek gerekiyor bakın: Burada amaçlanan gerçekten nedir? Hakikaten kişilerin bu bilgilerinin, bu verilerinin devlet tarafından saklanması ve gerektiğinde vatandaşa bu bilgilerin verilmesi ve kullanılmasının önünü mü açmak? Yani vatandaşı

korumak mıdır, yoksa devletin istediğinde bu bilgileri vatandaşın da aleyhine kötü niyetli olarak kullanmasının yolunu açmak mıdır? Bakın, veriler nerede depolanacak, nerede bilgi altına alınacak, ne zaman bu kişilere, vatandaşlara verilecek, bu bilgiler hangi işlemde geçirilecek, hangi süreyle muhafaza altında tutulacak, tasarıda hiçbir şekilde bu konulara ilişkin bir düzenleme yok.

Bunun yanı sıra, en önemli şey orantılılık ilkesidir. Anayasa'nın orantılılık ilkesine olan aykırılığı özellikle belirtmek istiyorum. Kamu kurumları, bireylerin kişisel verilerinin en çok kullanıldığı yerlerdir ve verilen geniş istisnalar, kamu kurumlarının kişisel veri işlemesine zemin hazırlamakta ve bu durum, bireylerin kişisel verileri için gereğinden fazla risk taşımaktadır. Bu denli soyut ve geniş bir istisna, kanunun varlığını dahi sorgulatmak durumundadır. Az önce değindik, vatandaş, ekstra bir çalışma, ekstra bir bilgi isterse tasarı bunu bir bedele dayandırmıştır. Sosyal devlet olmanın gerekliliğidir vatandaşın bu hakkını, bu talebini yerine getirmek. Aksi takdirde, kişilerin, vatandaşın verilerinin korunmasına ilişkin taleplerini ne yazık ki yerine getiremezsiniz. Onun yanında, sosyal devlet olduğunuzu da artık söyleyecek bir durumda kalamazsınız.

Bu sebeple, hakikaten sadece bir AB yolunda, hani, bu vize muafiyeti çerçevesinde ele alınan bu tasarıda bir durup biraz düşünelim. Gerçekten bir kurum yaratalım ve altı dolu olsun. Sadece geçici bir dönem için, bir sonraki, muhtemelen bir iki yıl içerisinde değişecek olan bu tasarı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Devamla) – ...yerine, kafamızı yoralım, birlikte çalışalım. Bu ülkenin ve vatandaşlarının hak ettiği bir kurumu tekrardan ele almak gerektiğini düşünüyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Geçici madde 1'i kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Geçici madde 1 kabul edilmiştir.

32'nci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) Esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 32'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan "yayımı" ifadesinin "yayım" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Meral Daniş Beştaş

Osman Baydemir

Diyarbakır

Adana

Şanlıurfa

Erol Dora

Mahmut Celadet Gaydalı

Mardin

Bitlis

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 32'nci maddesinin (1)'inci fıkrası (a) bendinin sonundaki "altı ay" ibaresinin "beş ay" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek

Nuri Okutan

İsmail Faruk Aksu

Mersin

Isparta

İstanbul

Erkan Haberal

Kamil Aydın

Kadir Koçdemir

Ankara

Erzurum

Bursa

Arzu Erdem

Fahrettin Oğuz Tor

İstanbul

Kahramanmaraş

BAŞKAN – Maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı’nın 32’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Bu Kanunun;

a) 8 inci, 9 uncu, 11 inci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci ve 18 inci

maddeleri yayımı tarihinden üç ay sonra,

b) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.”

Namık Havutça

Ömer Süha Aldan

Özkan Yalım

Balıkesir

Muğla

Uşak

Zeynel Emre

Cemal Okan Yüksel

Haydar Akar

İstanbul

Eskişehir

Kocaeli

Şenal Sarıhan

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükûmet katılıyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan konuşacak.

Buyurun Sayın Sarıhan. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Sayın Başkan, sevgili kâtip üye arkadaşlarım, Meclisimizin emekçileri ve değerli milletvekili arkadaşlarım; galiba Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’yla ilgili sona gelmiş bulunuyoruz. Bu son noktada benim söylemek istediğim birkaç konu var. Aslında, pek çok şeyi söyledik, hatta yineleyerek söyledik, bu yinelemelerimizin sonrasında işaret etmek istediğim ve “Önümüzde bizi bekleyen süreçte karşımıza ne çıkabilir?” konusundaki düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bildiğiniz gibi, yasanın amaç maddesinde Anayasa’nın 20’nci maddesinde yapılan düzenlemeye uyum sağlama, AB uyum sürecindeki müzakere fasıllarını gerçekleştirme ve temel hak ve özgürlüklere zarar vermeyecek şekilde veri aktarımını sağlamak konusunda belirlemeler vardı, amaç, böyle belirlenmişti. Şimdi, bu amaca dayalı olarak da hangi hukuksal dayanaklar gösterildi? 1948 tarihli Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, 1981 tarihli 108 sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına İlişkin Düzenleme temel alındı yani 1948, 1981. Daha sonra 1981 yılında kabul edilmiş olan bu sözleşmeye ilişkin biz ancak 17 Şubat 2016 tarihinde bir onaylama yaptık Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve bu yasanın, bu tasarının gündeme gelmesi hız kazandı. Evet, bunu yapalım. Arkadaşlar bu konuda hangi olumsuzluklar var, neler temel insan hakları noktasından, hukuksal noktalardan aykırılık taşıyor, bu konudaki görüşlerini söylediler.

Şimdi, ben, birkaç Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararına, bu konuya ilişkin karara çok kısaca değinmek istiyorum. Amann İsviçre Kararı, 26 Mart 1987 tarihini taşıyor. Diyor ki bu kararda:

“Mahkeme bir kamu mercisinin bir bireyin özel yaşamıyla ilgili bilgilerini saklamasını 8’inci maddeyi ihlal olarak kabul eder ve bunun kullanılıp kullanılmaması dahi sorun değildir.”

Yine, 1978 tarihli, oldukça eski tarihli bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı son derece önemli ve ilginç, der ki: “Terörle mücadele eden devletler, yıkıcı unsurları gizlice gözlem altında tutabilirler ancak taraf devletler, bu gerekçeyle kişilerin özel yaşamına müdahale etme, kişisel bilgilerine ulaşma konusunda her türlü tedbire başvuramaz. Devlet, demokrasiyi savunma gerekçesiyle demokrasiyi sarsma, hatta yıkmaya hakkına sahip değildir.” der. Özellikle bu son cümlelerin, karardaki son cümlelerin bizim kulaklarımızda kalması gerektiğini, önümüzdeki günler için önemle sizinle paylaşıyorum.

Bir başka karar, daha yeni tarihli, 4/12/2008 tarihli, Marper İngiltere Kararı. Bu karar da “Adalet sistemi, modern bilimsel tekniklerin kullanılması sırasında bir denge tesis edemiyorsa, bu modern bilimsel tekniklerin kullanımı, eğer ölçülülük ilkesini de taşımıyorsa, 8’inci maddenin ihlali vardır.” der. Buradan, bu olasılıkları, önümüzdeki günlerde bu yasayla ilgili olarak, yasa çıktığı zaman, karşımıza çıkacak durumları sizlere iletmek ve paylaşmak istedim. Eğer önümüzdeki süreç, insanların haklarının korunması yerine, koruma yerine biriktirme ve kullanmaya doğru döndürürse bu tasarımı, herhâlde başımız epeyce ağrıyacak demektir.

Çok teşekkür ederim. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 32’nci maddesinin (1)’inci fıkrası (a) bendinin sonundaki “altı ay” ibaresinin “beş ay” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor.

Buyurun Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 32’nci maddesi üzerinde MHP Grubu teklifi’yle ilgili söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Kahramanmaraş Milletvekili olarak bir konuya açıklık getirmek istiyorum bugünkü konuşmalar sebebiyle. Son günlerde bölücü terör örgütü mensubu bazı öğrencilerin üniversitelerde kendilerine alan açmaya yönelik hareketlerine Kahramanmaraş’ta da rastlanmıştır. Olaylar Emniyet ve adli makamlarca çok yakından takip edilmiş, neticede, çoğu üniversite öğrencisi olup PKK terör örgütünün propagandasını yaptıkları, PKK terör örgütü adına faaliyette bulundukları, yardım ve yataklık ettikleri, PKK terör örgütüne eleman kazandırdıkları iddialarıyla toplam 27 gözaltı yapılmış, bunlardan 12’si tutuklanmıştır. Somut olay budur.

Değerli milletvekilleri, ister batılı ister doğulu ister kuzeyli ister güneyli olsun, sağduyu sahibi hiçbir baba ve anne oğlunun örgüt üyesi olmasını, teröre bulaşmasını istemez. Kahramanmaraş'ta da oğlunun tutuklandığını öğrenen ve koşarak Kahramanmaraş'a gelen bir babanın oğlunun önünde diz çökerek maalesef, gittikleri yolun doğru yol olmadığını beyanla örgütten ayrılmazsa babalık hakkını haram edeceğini ağlayarak söylediği müşahede edilmiştir. Kim bu babayı oğlunun önünde diz çöktürerek yalvarır hâlâ getiriyorsa yüce Mevla belasını versin! (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Amin” sesleri) Kahretsin! (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Amin” sesleri)

Kıymetli milletvekilleri, güneydoğu insanı mütedeyyindir, birlikten ve bütünlükten yana, saygıdeğer kişilerdir. Çok yakın zamanda, oğlunu, kızını istismar edenlere, bölücülere de gereken şamarı, silleyi vuracaktır. Evet, sille atmaya da başlamıştır, telaş bundandır. Üniversite gençliği de birlikten, bütünlükten yanadır; emperyalistlere ve taşeronlarına gerekli cevabı verecek, derslerine çalışacak, vatana, millete ve ailesine yararlı insanlar olarak yetişecek ve irfanlar ordusuna katılacaktır. Arzumuz ve temennimiz budur.

Değerli milletvekilleri, bugün itibarıyla, maalesef, şehit cenazeleri gelmeye devam etmektedir. Nusaybin'de şehit düşen bir kardeşimiz Uzman Çavuş Raşit Ateci'nin cenaze merasimine katılmak üzere dün Kahramanmaraş'taydım. Şehidimize ve bugünkü 5 şehidimizle birlikte hepsine Allah'tan rahmet diliyorum. Şehit cenazelerine katılmak üzere Kahramanmaraş'ta bulunduğum sırada bir dostumun Suriyeli bir vatandaşla yaptığı konuşmayı burada nakletmek istiyorum. Suriyeli vatandaş “Bombalar, silahlar bizden uzakken işimizde gücümüzdeydik; ne zaman ki bizim de başımıza bomba yağmaya, silah atılmaya başlandı işin vahametini anladık.” diyor.

Dün Güneydoğu'nun bazı illerinde benzer olayları önemsemeyenler ateş bacayı sarınca feveran etmişlerdir. Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nın önündeki cadde beş gündür kapalıdır, trafiğe kapalıdır. Keşke böyle olmasaydı, keşke terör hafife alınmasaydı, keşke teröristler ellerinde silahlarla karakolların önünden elini kolunu sallayarak geçmeseydi ve bu acılı günleri yaşamayasaydık diyorum. Bu sebeple, terörü besleyenlerin utançları bir tarafa ama terör asla ve hiçbir zaman küçümsememeli, asla ve hiçbir zaman ötelenmemelidir.

Değerli milletvekilleri, verileri hukuksuz olarak kaydedenleri cezalandıralım, gereksizleri, istenmeyenleri silelim; bu tamam ama işimize gelmediği zaman da hukuksuz olarak verileri yayma gibi bir şerefsizliğe de asla düşülmemelidir, verileri kanunsuz yayarak bundan siyasi çıkar sağlama alçaklığına da tenezzül edilmemelidir. İnsan kaynağımız verilerden çok daha önemlidir. İnsanı koruyalım, teröre kurban vermeyelim, teröristleri şımartmayalım.

20 Temmuz 2015'ten bugüne kadar geçen süre içerisinde 300'e yakın vatandaşımız hayatını kaybetti. Tablo dehşet vericidir. Asayiş, emniyet altüst olmuştur, huzur kalmamıştır. Bugün sizlere soruyorum, özellikle de AKP'li vekil arkadaşlara soruyorum: Cudi'de çiçek toplanıyor mu? Ağrı'da piknik yapılıyor mu? Dicle, Fırat'ın sularında yüzülüyor mu? Özlemler vuslata dönüştü mü? Teröristler sınır dışına mı çıktı yoksa dağdan şehre mi indi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Devamla) – Değerli vekiller, bunları düşünmenizi diliyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 32'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan “yayımı” ifadesinin “yayım” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken (Diyarbakır) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken.

Buyurun Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, son maddelerle ilgili genel birtakım düşüncelerimi ifade edecektim ama demin bu kürsüden yapılan konuşma üzerinden bir kez daha bir uyarıyı buradan yapmayı bir borç biliyorum. Özellikle üniversitelerle ilgili, geçmiş yıllarda da yapılan provokasyonlar ve yaşanan hadiselerle ilgili hem her milletvekilinin hem de her siyasi parti grubunun son derece sorumlu davranması gerektiği kanaatindeyiz. Üniversitelerin özellikle bir çatışma alanı hâline getirilmek istendiği, bu yönlü bilinçli geliştirilen bazı provokatif zeminlerin devlet yetkilileri ve bizce Hükûmet tarafından görmezlikten gelindiği bir ortamda bu çatışma zeminini körükleyecek, artıracak her türlü söylem ve tutumdan uzak durmak gerekiyor. Geçmişte siyasi parti genel başkanları bu konuda üniversitelerde yaratılmak istenen çatışma ortamlarıyla ilgili zaman zaman son derece önemli uyarılarda bulundular. Yani, oradaki yangısal sürecin üzerine ateş dökmek yerine, su dökmenin telaşı, çabası içerisinde oldular. Ancak, maalesef, bu son günlerde, görebildiğimiz kadarıyla, üniversitede yaşanan bazı hadiseler tamamen bağlamından kopararak ve aksi bir istikamette kamuoyuna sunularak bu yönlü oradaki hadiselerin derinleştirilmesine yönelik bir tehlikeli çaba sezinliyoruz. Bunun kimseye fayda getirmeyeceğini ifade etmemiz lazım. Bugün birçok üniversitede sadece Kürt olduğu için, sadece Diyarbakırlı olduğu için kendi evinden bile çıkamayan, evinde mahsur kalan, milletvekillerinin araya girmesiyle can güvenliği sağlanan öğrencilerin yaşadığı dramları biliyoruz ama bütün bunlarla ilgili, mesele farklı bir boyuta taşınmasın diye burada ajitatif birtakım propagandalar yapmak yerine meselede çözümü esas alan bir yaklaşım içerisinde olduk, bundan sonra da böyle olması gerektiği kanaatindeyiz. Çünkü, özellikle, oradan başlayacak bir kıvılcımın, herhangi bir üniversiteden başlayacak bir kıvılcımın gençliğin dinamizmini ve tez canlılığını, gençliğin belirli konularda asi kişiliğini göz önünde bulundurduğumuzda, bütün ülkeye yayılacak büyük bir yangına dönebileceğinden endişe ediyoruz. O nedenle, buraya çıkacak her milletvekilinin veya her siyasi parti grubu temsilcisinin özellikle üniversitelerle ilgili konuşurken ajitatif bir yaklaşımdan çok itidali öne alan ve oradaki sorun alanlarını gidermeyi önceleyen bir dil ve üslup kullanmasını, bir siyasi tutum sahibi olmasını son derece önemli görüyoruz.

Bugün, üniversitelerde okuyan öğrencilerin birçok sorunu var. Yani, eğitim hizmetlerinin niteliğinin düşük olmasından üniversitelerin özerkliğine kadar, barınak olarak yurt temininden tutalım da öğrencilerin kendi eğitim hayatları boyunca okuyamamanın, her türlü imkânsızlıktan dolayı okuyamamanın getirmiş olduğu sıkıntılara kadar bir geniş yelpazede çözüm bekleyen sorun alanlarıyla karşı karşıyayız. Üniversitelerle ilgili, öğrencilerle ilgili tartışmamız gereken konular bunlarken sadece oradaki üniversitelere potansiyel birtakım tanımlamalar yaparak çatışma alanlarını derinleştirmek ne o öğrencilerin yaşadığı sorunlara bir çözüm sağlar ne de bu ülkenin en temel sorunlarıyla ilgili olan üniversiteler, “academia”, öğretim görevlileri ve öğrencilerin yaşadığı sorunlarla ilgili herhangi bir gelişmeye katkı sunar. Bu nedenle, özellikle bu konuşmamı tamamen bu yönlü, bütün siyasi parti gruplarına bir uyarı olarak buradan ifade etmek istiyorum. Tabii ki farklı tutumlar ortaya çıkarsa, gerçeği bağlamından koparıp burada ajitatif bir tarz üzerinden üniversitelerdeki yangısal süreci artıracak tutumlar ortaya çıkarsa ona her milletvekilinin ve her siyasi parti grubunun mutlaka söyleyecek sözü, burada kullanacak cümleleri vardır diyorum.

Bu konuyla ilgili özellikle herkesi tekrar soğukkanlılığa davet ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

32’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 32’nci madde kabul edilmiştir.

Tasarının son maddesine geçtik. 33’üncü madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 33’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasındaki “Bakanlar Kurulu yürütür.” ibaresinin “Bakanlar Kurulu tarafından yürütülür.” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek	Nuri Okutan	İsmail Faruk Aksu
Mersin	Isparta	İstanbul
Erkan Haberal	Kamil Aydın	Arzu Erdem
Ankara	Erzurum	İstanbul
Kadir Koçdemir		
Bursa		

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 33’üncü maddesinin “Bu Kanun hükümleri Bakanlar Kurulunca yürütülür.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Meral Daniş Beştaş	Osman Baydemir
Diyarbakır	Adana	Şanlıurfa
Mahmut Celadet Gaydalı	Erol Dora	
Bitlis	Mardin	

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 33'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 33- (1) Bu Kanun hükümleri Bakanlar Kurulu eliyle yürütülür.

Namık Havutça

Ömer Süha Aldan

Özkan Yalım

Balıkesir

Muğla

Uşak

Zeynel Emre

Cemal Okan Yüksel

Haydar Akar

İstanbul

Eskişehir

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, hazırlık maçında İsveç karşısında galip gelen A Millî Futbol Takımı'nın başarılarının devamını dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bu arada A Millî Takım hazırlık maçında İsveç karşısında 2-1 galip gelmiştir. Millî Takım'ın başarılarının devamını diliyoruz. (Alkışlar)

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/541) (S. Sayısı: 117) (Devam)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yüksel. (CHP sıralarından alkışlar)

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başkan sevindirdi, ben de maalesef biraz üzeceğim.

Biraz önce gelen bilgiye göre, Diyarbakır-Bingöl karayolunda bulunan Mermer Jandarma Karakolu'na bölücü hainler bombalı araçla saldırı düzenlemiş ve şu anda da silahlı çatışma devam ediyor. Allah oradaki güvenlik kuvvetlerimizin yardımcısı olsun, inşallah bir zayıf vermeyiz diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, evet, tasarının sonuna geldik. Bir sürü şey söyledik. Bu kürsüden bu tasarıyla ilgili hep teknik şeyler anlattık. Tasarının sakıncaları konusunda sizleri uyarmaya çalıştık. Çok şey söyledik. Bunun bir fişleme olacağını söyledik. Yarın bir gün iktidardan düştüğünüzde, sizin çıkardığınız bu kanunla sizlerin dahi fişlenebileceğini söyledik. Kurulun oluşumunun Avrupa Birliği'nin aradığı kriterlere uygun olmadığını, çok yakın bir zamanda tekrar bu kanun üstünde oynamalar yapmak durumunda kalabileceğimizi söyledik. MİT'e verilen, istihbarat teşkilatlarına verilen ayırımın, istisnaların çok olacağını söyledik. Tasarının istisnalardan yamalı bohçaya döndüğünü, bunun tasarının amacına çok aykırı olduğunu söyledik ama size anlatamadık. Artık, size bu konuda başka bir şey diyemeyeceğim, tasarının çoğunu geçirdiniz, hayırlı uğurlu olsun. Dileğim odur ki kabul edilen bu kanunla, ne yurttaşlarımızın ne sizin ne bizim telafisi imkânsız zararlara muhatap kalmamamız.

Yalnız söylememiz gereken birkaç şey var. Biraz önce Sayın Komisyon Başkanı, bizim bir yeni madde ihdasıyla ilgili talebimizi Komisyon çoğunluğu olmadığı için kabul etmedi. Neydi bu madde? Aslında, bugün, 4 partinin ortak bir önergeyle kurduğu, çocuklara yönelik her türlü istismar iddialarını araştırarak araştırma komisyonu da ilgiliydi. Kişisel verilerin korunması diyoruz ama kanunda bir kelimeyle dahi olsun çocukların kişisel verileriyle ilgili bir madde yok. Biz bu Komisyonda bir maddeyle dedik ki: Küçük çocukların kişisel verilerinde ancak ve ancak velisinin ya da vasisinin açık rızası olmalı. Komisyonda Sayın Bakan dedi ki: “Yahu, doğru, haklısınız, biz bunu atlamışız ama Komisyonda sizin önergenizi kabul etmeyelim de bunu iyice araştıralım, Genel Kurulda biz bir önergeyle kanun metnine dâhil edelim.” Sayın Çavuşoğlu, böyle olmadı mı? Oldu. Sayın Ali Bey -çıkıttı mı, bilmiyorum- böyle olmadı mı? Oldu. Biz bunu beklerken bir baktık ki böyle bir madde gelmedi. Hemen başvurdum, dedim ki: Ya, bu niye böyle? Dediler ki: “Ya, küçük çocukların böyle vasisini ararsak ticari hayat mümkün olmayacak derecede çekilmeyecek hâle gelecek.” Ya bırakın. Yani, nedir bu para sevdası, nedir bu zengin sevdası?

Yani, benim 11 yaşında bir kızım var. Bir örnek vereceğim. Alışveriş merkezine annesiyle beraber gitti, ayrıldı annesinden; gitti, bir hediyelik eşya mağazasından bir şey alacak. Dedi ki oradaki tezgâhtar: “Telefon numaranız?” O da verdi. Al işte, çocuk istismarına yol açabilecek -başkalarının eline geçtiğinde- bir durum oluştu. Kötü bir şey mi söyledik? Ama, maalesef kabul ettiremedik, anlatamadık.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunlar anlamaz.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Devamla) – Siz burada Türk halkının oylarıyla seçilmiş milletvekillerisiniz. Mutlaka anlayışınızın çok geniş olduğuna inanıyorum. Artık hatayı kendimizde arıyorum. Demek ki biz iyi anlatamadık.

Sözü çok fazla uzatmak istemiyorum ama bu yasanın, yani bizim her türlü muhalefetimize rağmen kabul edeceğiniz bu yasanın ne kadar sakıncalı olduğunu ileride yaşayarak göreceğiz ve o zaman elinizi vicdanınıza koyup o manzarada payınızın olup olmadığını düşünmenizi talep ediyorum.

Yasanın geçmesinde emeği geçen bürokratlara, Adalet Komisyonuna ve sayın milletvekillerine teşekkür ediyorum. Yüce kurulunuzu saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 33'üncü maddesinin “Bu Kanun hükümleri Bakanlar Kurulunca yürütülür.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken (Diyarbakır) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Maddenin daha anlaşılabilir bir hâle getirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 117 sıra sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 33'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasındaki "Bakanlar Kurulu yürütür." ibaresinin "Bakanlar Kurulu tarafından yürütülür." olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir.

Buyurun Sayın Koçdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı hakkında Milliyetçi Hareket Partisi tarafından verilen değişiklik önergesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, uluslararası hukukta evrensel hukuk kaideleri bakımından temel insan hakkı sayılan ve pek çok yerde insanın kendisine karşı bile korunan haklar arasına dâhil edilen özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerle ilgili kanunun sonuna geldik. Bu tür hususlar, hava gibi, yokluğu hâlinde ya da istismarı, suistimali hâlinde değeri ve önemi anlaşılan hususlardır. Bu kanun muhtemelen beş altı ay sonra değişiklik teklifleriyle tekrar yüce Meclisin huzuruna gelecektir. O açıdan, bir iki teknik hususu son olarak ifade etmek isterim.

Efendim, kanuna, kişisel verilerin korunmasından ziyade, isim olarak "kişisel verilerin kullanımı kanunu" deseydik daha doğru olacaktı çünkü maddelerde hep bu husus düzenlendi ve yapılan itirazlara da "O zaman ticari hayat durur, o zaman araştırma yapılamaz." gibi gerekçeler getirildi.

Yine, burada, daha çok devlet tarafından temel hakların ihlali ve kişisel verilerin kötüye kullanımı üzerinde duruldu ama günümüzde birey karşısında asimetric bir güce ulaşan organizasyonlar ve uluslararası şirketlerin, örgütlerin burada dikkate alınmadığını, düzenleme yapılırken bunlarla ilgili düzenlemelerin yapılmadığını gördük. Oysa, biz bugün biliyoruz ki bir cep telefonuna indirdiğimiz basit bir programla dahi pek çok kişisel verimizi bu şirketlere veriyoruz ve bunlar istismar ediliyor. WikiLeaks ve Snowden hadiseleri bu verilerin ne kadar korunabileceğini gösteriyor.

Sadi'nin çok güzel, ibretlik bir sözü var, diyor ki: "Başkalarından ibret al ki sen başkalarına ibret olma." Avrupa'da, Batı dünyasında kişisel verilerin suistimaliyle ilgili gelinek noktalarla alınan tedbirlerden bir iki hususu belirtmek istiyorum.

Biliyorsunuz, 1980'lerin başında pek çok Batı ülkesinde nüfus sayımı bile anayasa mahkemeleri tarafından kişisel verilere gereksiz müdahale gerekçesiyle iptal edildi.

Yine, son olarak, Avrupa Birliği, 14 Aralık 2005 tarihinde, iletişim kayıtları ile -telefon görüşmeleri gibi- İnternet hareketlerinin altı ay müddetle bir yerde muhafaza edilmesini öngördü. Bu kural uygulamaya geçti ancak 8 Nisan 2014 tarihinde Avrupa Adalet Divanı bunu iptal etti. Buna benzer pek çok uygulama var ve ülkemizde bizim yaşadığımız bununla ilgili tecrübeler var. Ülkemizde sorumluluk mevkinde olanların nasıl davrandığıyla ilgili hususlar var.

Bugün şahit olduk; Belçika'ya bakın. "Belçika'da şu, bu söyleniyor mu?" diye bize Belçika'yı örnek gösterenler bugün Belçika'dan bihaber olmayı tercih ettiler çünkü Belçika'da bugün İçişleri ve Adalet Bakanları tek bir bombalı saldırıdan sonra istifa ettiler. Ama, bizdeki siyasiler teflon tava gibi, ne sorumluluğu atsanız asla yapışmaz ve siyasi sorumluluk nedir bundan bihaberler. Böyle olunca onlara tabi bürokrasi de yaptıklarından sorumluluk alma ve yaptığının hesabını verme konusunda oldukça çekimser davranmaktadır. Bu da kamu hizmetlerinin yeterince yerine getirilmemesini sağlamaktadır. İnşallah, başkalarına ibret olmayacak bir sürece bu kanun vesile olur ve tahmin ettiğimiz gibi beş altı ay sonraki değişikliklerde bugün ihmal edilen hususlar bu değişikliklere dâhil edilir.

Ben, kanunun ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

33'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Böylece ikinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Tasarının tümünün oylanmasından önce, İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre oyunun rengini belirtmek üzere lehte ve aleyhte iki söz talebi vardır, öncelikle bu söz taleplerini karşılayacağım.

Lehte olmak üzere ilk söz, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'na ilişkin oyumun rengini belirlemek için sizlerin huzuruna çıkmış bulunuyorum. Oyumun rengi kabul olacak.

Tabii, konuşmama başlamadan önce, buraya, Meclis çalışmalarımıza gelirken İzmir'imizin Menderes Görece beldesinden Gökhan Bayraktar kardeşimizi, şehidimizi defnedip buraya gelmiştik. Bugün yine bir acı haber aldık ve yarın da Bergamalı şehidimiz Cemil Koç'u defnedeceğiz. Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum.

Ama, Başbakanımız da, Hükûmetimiz de, biz de kararlılıkla şunu net şekilde ifade ediyoruz: Kararlılıkla bu mücadele devam edecek ve tek bir terörist kalmayınca kadar da bu yolda devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'na ilişkin muhalefetin daha Komisyona sevkinden itibaren özellikle çok ciddi eleştirileri oldu ve bu eleştirilere ilişkin hem alt komisyon çalışmaları sırasında hem de daha sonra Komisyon içerisinde ve yine Meclis çalışması sırasında çok ciddi değişiklikleri de aslında bir bakıma yerine getirdik. Aslında, karma bir kanun çıkarmış olma noktasında da bir mutluluğu ifade etmek isterim.

Tabii, burada özellikle 1989'dan beri -yaklaşık yirmi yedi yıldır- bu yasanın çıkarılması için çeşitli girişimler yapıldığı hâlde sonuç alınamamıştı ama hamdolsun ki 26'ncı Dönem milletvekilleri olarak bu önemli yasa bizlere nasip oldu ve inşallah, bugün de hepimizin kabul oylarıyla Meclisten geçecek.

Tabii, Cemal Bey'in özellikle eleştirilerini hem Komisyonunda hem de çalışmalar sırasında dinledik. Gelişmekte olan bir hukuk alanı içerisindeyiz, hem de teknolojik bir hukuk alanı. Yani, biz aslında teknolojiyi kanunlaştırmaya çalıştık, bu çok zor bir şey. Tabii ki bu yasa ileride teknolojik gelişmelerin yükselmesiyle yine değişiklikler içerecektir. Cemal Bey'in talepleri doğru bir şekildedir, doğru bir değerlendirme içerisinde ve bunu da yine bu yüce Mecliste ve hep beraber gerçekleştireceğiz. Milletimize zaten bir borcumuz vardı, 2010 yılında milletimiz yaptığı Anayasa değişikliğiyle zaten bu yasayı geçirme konusunda bizlere bir yetki vermişti ve biz de bu yetkiyi bu akşam hep beraber gerçekleştirmiş olacağız.

Ben, kanunun ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinize tekrar saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kaya.

İkinci söz, aleyhte olmak üzere, Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Kaya süresinin yarısını kullandı, Sayın Pekşen'e de bakacağız, çok daha kısa bir sürede, çok daha güzel bir şekilde meramını ifade edebilir diye düşünüyorum.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; aslında AK PARTİ Grubuna teşekkür etmek gerekiyor. Gerçekten, Türkiye'nin hukuk tarihine çok büyük bir destek sağladınız, size minnettarız. Niçin? Anayasa Mahkemesinin şöyle bir kararı var, diyor ki Anayasa Mahkemesi: "Hukuka uyarlı olarak elde edilmemiş deliller kişi ikrar etse dahi suçlamada delil olarak kullanılamaz ve bunun üzerinden hüküm kurulamaz." Ama, şimdi siz öyle bir yasa çıkardınız ki bu yasayla birlikte, gelecekte bu kişisel veri olarak kabul ettiklerinizin hepsi resmî belge olacağı için hakkınızdaki bütün iddialar -hani 17-25 Aralık iddiaları var ya- tamamı suçlama delili olarak artık aleyhinize kullanılabilecek.

İki: Hani Yargıtayın bir kararı var ya, "Yardımcı nitelikteki deliller gerçek delillerle desteklenmezse resmî belgede kullanılamaz." diyor ya, şimdi size teşekkür ediyoruz, emin olun, bundan sonraki yargılamalarınızda bu kişisel verilerin hepsi resmî belgedir ve suçlama delili olarak aleyhinize kullanılacak. Ama, eminim, bakın şurada altını çizerek söylüyorum, bu yasa aynen langırt yasası olacaktır. Biliyorsunuz değil mi bir langırt yasası var, 1938 tarihli. Hiç işlememiştir Türkiye'de. Niye? Çünkü Demokles'in kılıcı olarak bir kenarda tutulmuş, yasa çıkarıldıktan sonra herkes işin vahametini anlamış, yasayı da kaldıramamışlar ama uygulayamamışlar da. Bunu uygulayamazsınız.

Bir örnek anlatayım size: Biyometrik veriler var yasanın içerisinde, hücre ve gen yapısını anlatan biyometrik veriler, hekimler vardır, ne demek istediğimi çok iyi anlıyorlar.

Arkadaşlar, içme suyunuza karıştırılacak olan bir tabletle bir mahallenin tamamını kör edebilirler, içme suyunuza karıştırılacak olan bir tabletle üç ay sonra herkes ölebilir. Bunu araştırın, hekim arkadaşların hepsi bunu not alsın. Bu yasayı işletme şansınız sıfırdır. Niçin? Çünkü yasa bilimsel temellere yaslanmadı, çünkü yasa demokratik denetime yaslanmadı, çünkü Avrupa'da bütün ülkeler bu yasayı olağanüstü büyük denetime aldılar, çünkü suistimallerin önünü kapatmak için ama siz bunların hiçbirini yapmadınız.

Bir örnek anlatayım size. 2006 yılı, Amerika Birleşik Devletleri İngiliz hava şirketine diyor ki: "Bütün kişisel verileri bana verin, öyle uçacaksınız Amerika'ya." Veriyorlar ve uçuyorlar. Alman hava

yolu şirketine de aynısını söylüyor, vermiyorlar. Alman hava yolu şirketi direnmiyor, “Kişisel verileri vermem.” diyor. Alman hava yolu şirketi ile İngiliz hava yolu şirketi Amerika’ya indikten sonra, biri gümrükten on dakikada geçiyor, ikincisi iki buçuk saatte geçiyor. Ve altı ay sonra yolcu bulamıyor, Alman hava yolu şirketi yolcu bulamıyor ve pes ediyor, kişisel verilerin hepsini vermek zorunda kalıyor. Hepsini bu kurumu kurduktan sonra çatır çatır vermek zorunda kalacaksınız; bu insanların gen yapısı, gen haritaları, hemoglobın yapıları, biyoyapıları, hepsini vereceksiniz. İnanın, atom bombasından daha büyük bir tehlikeyi Türkiye’nin kalbinin tam ortasına koyuyoruz. Bu kurumu kurmayın, bu hâliyle kurmayın. Bunu ya demokratikleştirin ya bilimselleştirin. Buna uzmanları katın, bakın TÜBİTAK olmazsa, Yargıtay olmazsa, Danıştay olmazsa, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun temsilcisi olmazsa, Barolar Birliği olmazsa, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bu kurumun içerisinde olmazsa emin olun, Türkiye’nin tapusunu elinizden alırlar. Bu bilgisayar programının “source”larını nereden alacaksınız? Hadi söyleyin. Var mı Türkiye’nin bu “source”u üreten bir firması? Üretebilir mi? Mümkün değil. Bu “source”u üreten dünyada bir tek yer var, bağlı olduğu bir tek merkez var o da Amerika Birleşik Devletleri’nde.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Üretir, üretir; Türk evladı üretir, Türk mühendisi üretir. Üretir, yaparız.

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Onun için, sevgili milletvekili arkadaşlarım, bu yasayı bir kez daha okuyun. Geleceğinizi ipotek altına aldınız. Bu kurumu kurmayın, bu kurumu Anayasa Mahkemesine taşıyacağız, bunu iptal ettireceğiz ama emin olun, bu çıkardığınız yasa, Türkiye’nin kalbini atom bombası kadar tehdit eden bir yasadır. Bunu bir kez daha gözden geçirmenizi tavsiye ederim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İnsansız hava aracını da yaptık, onu da üretiriz, yazarız da çizeriz de onu da yaparız.

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Hepinize nezaketinizden dolayı teşekkür ediyorum. Yasa ülkemize hayırlı olacaktır, umut ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bizden bir şey kurtulmaz, Türk milletinden bir şey kurtulmaz.

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Osman, zil çaldı anlaşılan.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo, bravo!

Süre tamamlandı.

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Böylece tasarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca vekâlet oy kullanacak sayın bakanlar var ise hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını taşıyan oy pusulalarını yine oylama için öngörülen iki dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 283

Kabul : 254

Ret : 29 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Özcan Purçu

Osmaniye

İzmir”

Böylece, tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı ve uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Emeği geçen herkese çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, 2’nci sırada yer alan, Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Millî Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

2.- Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Millî Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/462) (S. Sayısı: 168) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Komisyon Raporu 168 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

ULUSLARARASI HİDROGRAFİ ÖRGÜTÜ HAKKINDA SÖZLEŞMEYE DEĞİŞİKLİKLER PROTOKOLÜNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolü”ne katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Söz? Yok.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 168 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Söz? Yok.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Böylece, tasarının maddeleri kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için bir dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen bir dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 265

Kabul : 264

Ret : 1 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Özcan Purçu

Osmaniye

İzmir”

Böylece, tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı, uğurlu olsun.

3'üncü sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/312) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/312) (S. Sayısı: 7) (xx)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet? Yerde.

Komisyon Raporu 7 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 7 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 9 Nisan 2015 tarihinde İstanbul'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Böylece tasarının maddeleri kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için bir dakika süre vereceğim.

Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen bir dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyor ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Oy sayısı : 264

Kabul : 260

Ret : 4 (x)

Kâtip Üye
Mücahit Durmuşoğlu
Osmaniye

Kâtip Üye
Özcan Purçu
İzmir”

Böylece, tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı uğurlu olsun.

Bu hafta yoğun bir mesai verdikleri için tüm gruplara, tüm milletvekillerine teşekkür ediyoruz, kendilerine hayırlı tatiller diliyoruz, iyi hafta sonları diliyoruz.

Evet, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 29 Mart 2016 Salı saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyor, hayırlı hafta sonları diliyoruz, emeğinize teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Kapanma Saati: 23.19

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

XII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 117) Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın oylaması:

2.- (S. Sayısı: 168) Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması:

3.- (S. Sayısı: 7) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması:

Sıra Sayısı	:	117	Sıra Sayısı	:	168	Sıra Sayısı	:	7
Oylama Saati	:	22:59	Oylama Saati	:	23:07	Oylama Saati	:	23:12
Üye Sayısı	:	550	Üye Sayısı	:	550	Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	247	Kabul Edenler	:	259	Kabul Edenler	:	256
Reddedenler	:	29	Reddedenler	:	1	Reddedenler	:	3
Çekimserler	:	0	Çekimserler	:	0	Çekimserler	:	0
Geçersiz Oylar	:	1	Geçersiz Oylar	:	0	Geçersiz Oylar	:	0
Mükerrer Oylar	:	7	Mükerrer Oylar	:	5	Mükerrer Oylar	:	5
Toplam	:	284	Toplam	:	265	Toplam	:	264
Açık Üyelikler	:	1	Açık Üyelikler	:	1	Açık Üyelikler	:	1
Kanunlaşmıştır:			Kanunlaşmıştır:			Kanunlaşmıştır:		

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdinç	Mehmet Şikrî	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Özdiş	İbrahim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sarı	Fatma Güldenmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Ünüvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Red	Kabul	Kabul
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veseli	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Dudu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Red	Kabul	Kabul
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Biğçehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Biğin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Önder	Sirri Süreyya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Sarıeroğlu	Julide	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Red	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Topecu	Zühal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Red	Kabul	Kabul
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Özdoğan Enç	Gökçen	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Red	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Kırcı	Sema	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	MHP	Red	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Fehmioğlu	Enver	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Özsoy	Hıyar	HDP	Red	Katılmadı	Red
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	İrgat	Mizgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Ercişkun	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpeçli	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altıca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	İrgil	Ceyhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Red	Katılmadı	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Katılmadı
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Erkek	Muharem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lutfiye İlksen	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Basıncı	Melike	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Ramazanoğlu	Sema	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Zeybekçi	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Aydın	Nursel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Eubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Demirel	Çağlar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Erdöğmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçer	İmam	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknaş	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yığıtalp	Sibel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Açıkkeçi	Ejder	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	İlcalı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabî	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözler	Uku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Red	Kabul	Kabul
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Red	Kabul	Kabul
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Özdağ	Ümit	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul ¹ /Mük. ¹	Kabul	Kabul
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	İrmak	Selma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Hatay	Ertan	Biröl	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoglu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yararıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Okutan	Nuri	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Altıncı	Ayтуğ	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Çamak	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoglu	Serdal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Red	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkus İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Red	Kabul	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroglu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Alihan Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Alihan Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selma	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Red	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdogdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul ² /Mük ¹	Kabul
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
İstanbul	Kaya	Atıla	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tulay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kerestecioglu	Filiz	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kütlük	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul ² /Mük. ¹	Kabul ² /Mük. ¹	Kabul ² /Mük. ¹
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Paylan	Garı	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Satur	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yankadaş	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yedekci	Gülray	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Red	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Red	Kabul	Red/Mük.
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nühket	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Red	Kabul	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Strekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binalı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Geçersiz	Kabul	Kabul
Kayseri	Özhasseki	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Minsohmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Red	Kabul	Kabul
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Red	Kabul	Katılmadı
Kocaeli	Katircioğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altınyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Erdogan	Hüsnüye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Tan	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul ² /Mük. ¹	Kabul
Malatya	Tufenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Alçay	Erkan	MHP	Red	Kabul	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Manisa	Özdəğ	Selçuk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanoğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Red	Katılmadı	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul/Mük. ¹
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Red	Kabul	Kabul
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Red	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Çelik Özkan	Burcu	HDP	Red	Katılmadı	Red
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Neveşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Neveşehir	Gırlıgider	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Neveşehir	Gökürk	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Özgen	Erdoğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Koktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Red	Kabul	Kabul
Siirt	Akay	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Konca	Besime	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Tekirdağ	Algün	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Red	Kabul	Katılmadı
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Günar	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Köseoglu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Red	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Önülü	Alıcan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Botan	Lezgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Hezer Öztürk	Tuğba	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayataürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Yüksekdağ Şenoğlu	Figen	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Algül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Red	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Ağhal	Naci	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Becerikli	Saadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 117	S. Sayısı: 168	S. Sayısı: 7
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	İmmez	Aycan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Yalçinkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İğdir	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İğdir	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dulger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Durmüşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Red	Kabul	Kabul
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Özli	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

61'İNCİ BİRLEŞİM

24 MART 2016 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1- 117 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 18’inci maddelerden, ikinci bölümünün 30’uncu maddenin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları ile Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 19 ila 33’üncü maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 17.2.2016 tarihli 40’ıncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2- Genel Kurulun;

29 Mart 2016 ile 5, 12, 19 ve 26 Nisan 2016 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

30 Mart 2016 ile 6, 13, 20 ve 27 Nisan 2016 Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

24 Mart 2016 Perşembe günkü Birleşiminde 149 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

149 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin 24 Mart 2016 Perşembe günkü Birleşiminde tamamlanamaması halinde Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 25 Mart 2016 Cuma günü saat 14.00’te toplanarak; bu günkü Birleşiminde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 149 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

29 Mart 2016 Salı günkü Birleşiminde 29 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

30 Mart 2016 Çarşamba günkü Birleşiminde 34 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

31 Mart 2016 Perşembe günkü Birleşiminde 39 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 1 Nisan 2016 Cuma günü saat 14.00’te toplanarak; bu günkü Birleşiminde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 44 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması halinde günlük programın tamamlanmasına kadar;

Yukarıda belirtilen Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerde Genel Kurulun saat 14.00’te toplanması,

Yukarıda belirtilen birleşimlerin dışında, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında;

Çalışmalarını sürdürmesi,

149 ve 170 Sıra Sayılı Kanun tasarılarının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

149 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 16’ncı maddelerden, ikinci bölümünün 28’inci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 17 ila 30’uncu maddelerden oluşması,

170 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 12’nci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Dışişleri Komisyonu**

24.3.2016 Perşembe - Saat: 11.00

*** Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu**

24.3.2016 Perşembe - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

61'İNCİ BİRLEŞİM

24 MART 2016 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 117)** Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.02.2016) (*) (**) (X)

2.- **(S. Sayısı: 168)** Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/462) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.03.2016) (X)

3.- **(S. Sayısı: 7)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/312) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 21.12.2015) (X)

4.- **(S. Sayısı: 149)** Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı (1/596) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (*) (**) (X)

5.- **(S. Sayısı: 170)** İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (**) (X)

6.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

8.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

9.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

11.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

12.- **(S. Sayısı: 30)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan kanun tasarı ve tekliflerini gösterir.

() İhtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

13.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

26.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

27.- (S. Sayısı: 45) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

28.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

29.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

30.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

31.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

32.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

33.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) (X)

34.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

35.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

36.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

39.- **(S. Sayısı: 62)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 77)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 78)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 79)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 81)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 82)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 106)** Gemilerin İhtiyatı Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 107)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

77.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

78.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

79.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

80.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

81.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

82.- (S. Sayısı: 116) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

83.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

84.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

85.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

86.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

87.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 126) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

89.- (S. Sayısı: 127) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

90.- **(S. Sayısı: 128)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 129)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 131)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 132)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 133)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 137)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

103.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhturasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

104.- (S. Sayısı: 141) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/493) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

105.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

107.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 145) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/515) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkanlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyüşleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/619) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hava, su ve toprak kirliliği, iklim değişikliği, ormansızlaşma, biyolojik çeşitlilikte azalma gibi çevre sorunları, ülkelerin siyasi sınırlarını tanımamakta, hızla küresel etkiler yaratıp, her türlü canlının sağlıklı yaşam güvenliği ve üretkenliği üzerinde ciddi tehdit yaratmaktadır. Kısa dönemli ekonomik çıkarlar için atılan adımlar, insanlığın ve dünyanın yaşanılabilir ömrünü kısaltmaktadır. Maden, enerji, inşaat gibi sektörlerde ülkelerin kalkınması için zorunluymuş gibi yapılan uygulamalar, çevre, ekoloji ve insanlık için çok kötü sonuçlara neden olmaktadır. Gelecek nesillerimize yaşanabilir bir ülke ve dünya bırakabilmek için sürdürülebilir olmayan üretim ve tüketim kalıplarının değiştirilmesi, çevreye duyarlı politikalara uygun olarak hareket edilmesi zorunluluktur. İhlal edilen uluslararası çevre sözleşmelerinin tespit edilmesi; kanun hükmünde kararnameler ile yapılan ihlallerin araştırılması; çevresel etki değerlendirmesi sürecinin nasıl işlevsizleştirildiğinin incelenmesi; uluslararası çevre hukukuna aykırı eylemlerin neden olduğu zararların tespit edilmesi; uluslararası çevre hukukunun tekrar etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 27.11.2015

Saygılarımızla.

Namık Hacıoğlu
Balıkesir Mu.
Sergin Tekel
İst Mu

Ay. Haluk BEKŞEN
Trabzon Milletvekili

Ahmet AKIN
Balıkesir Mu.

Mahmut Tural
İst Mu

Gülşay Yedekci
Gülşay YEDERKİ
İstanbul

Ömer Fethi GÖRER
Kırşehir Mu

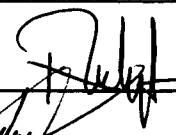
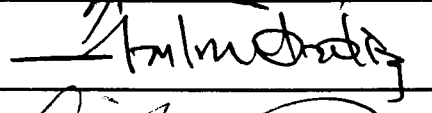
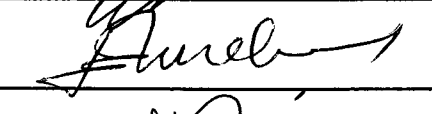
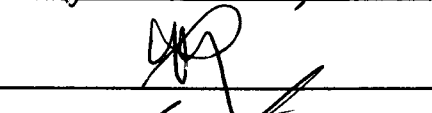
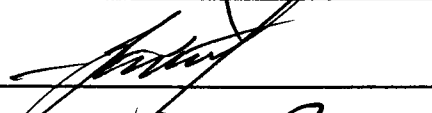
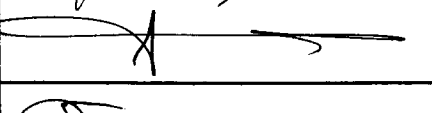
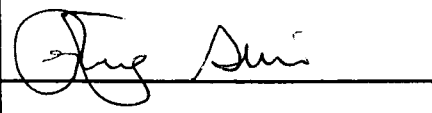
Caner YILMAZ
Tekirdağ Mu

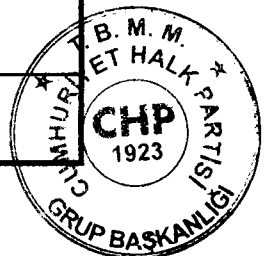
İsmail Zeynel
Tunceli Mu

Atilla Sertel

50. Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Nurhayat A. Kayışoğlu	Bursa	
Kamil Ökyay Sındır	İzmir	
İbrahim Öral	Adana	
Erdoğan Bircan	Edirne	
ÖZKAN YALIN	İzmir	
Hayriye N. Kök	Ankara	
Musa Çam	İzmir	
Enel Demirtepe	Zonguldak	
Yasar Tazkun	Bilecik	
Kadim Durmaz	Tokat	
Zilfiye Şişir	Adana	
Mecidiye Çurup	Zonguldak	
Haydar Akın	Kocaeli	
Deniz Kök	Antalya	
Okan GAYRANLIOĞLU	Edirne	
Ayhan Ateş	Mersin	

GEREKÇE ÖZET

Hava, su ve toprak kirliliği, iklim değişikliği, ormansızlaşma, biyolojik çeşitlilikte azalma gibi çevre sorunları, ülkelerin siyasi sınırlarını tanımamakta, hızla küresel etkiler yaratıp, her türlü canlının sağlıklı yaşam güvenliği ve üretkenliği üzerinde ciddi tehdit yaratmaktadır. Ülkeler sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmek için politik, ekonomik ve ekolojik açıdan bütüncül yaklaşımla hareket etmelidir. Her ülke çevreye karşı sorumluluğunun bilincinde olup, buna uygun hareket ederse, canlı türlerinin yeryüzündeki varlığını sürdürmesi mümkün olacaktır.

Ekonomik büyüme ya da kalkınma adı altında yapılan yatırımların birçoğu ülkelerin sadece bugünkü neslini değil, gelecek nesillerini de olumsuz etkileyecek çok kötü uygulamalara dönüşmektedir. Kısa dönemli ekonomik çıkarlar için atılan adımlar, insanlığın ve dünyanın yaşanılabilir ömrünü kısaltmaktadır. Maden, enerji, inşaat gibi sektörlerde ülkelerin kalkınması için zorunluymuş gibi yapılan uygulamalar, çevre, ekoloji ve insanlık için çok kötü sonuçlara neden olmaktadır.

Sınırlı olan doğal kaynakların tahrip edilmesi, aşırı ve yanlış kullanılması, doğal dengenin bozulmasına, sonuçta insanlığın ve dünyanın geleceğini de etkileyecek çok önemli sorunlara yol açmaktadır. Tüm dünyanın sürdürülebilir bir çevrede yaşayabilmesi için bazı temel noktalarda uzlaşmaya varılması, bugünü ve geleceği korumak açısından çok önemlidir.

1972 yılında Birleşmiş Milletler Çevre Örgütü kurulurken, çevreye duyarlı kalkınma yöntemleri ve çevre politikaları konusunda işbirliği ön plana çıkmıştır. Her insanın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı olduğu kabul edilmiştir.

Tüm ülkelerin çevreye karşı sorumlu davranması ve işbirliği içerisinde bu konuda farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yapması ve eylem programları hazırlaması; taraf olduğu uluslararası çevre sözleşmelerine uygun davranması gerekmektedir. Bugünkü nesillerin gereksinimleri, gelecek nesillerin gereksinimlerinin karşılanmasını engellemeden karşılanırsa, insanlığın geleceğini korumak mümkün olabilir. Ekonomik eylemlerin çevresel açıdan yıkıcı etkilerini önlemek için tasarlanmış kurallar ve standartlardan oluşan çevre sözleşmelerine, protokollerine vb. anlaşmalara taraf olan ülkelerin, kabul ettikleri bütün hükümlere uymaları hukuki ve hayati zorunluluktur.

Anayasamızın 56 ncı maddesine göre “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.” Yine Anayasamızın 90 ıncı maddesine göre, “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir... Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.”

Türkiye çevre ile ilgili uluslararası 32 adet çok taraflı sözleşme, 42 adet tek taraflı anlaşma imzalamış; çok sayıda protokole taraf olmuş ve çok sayıda deklarasyon ve karar metnini kabul etmiştir. Ancak son dönemlerde ülkemizde ekonomik büyüme ve kalkınma adı altında yapılan uygulamalarla çevre koruma ilkeleri ve çevresel etki değerlendirme süreci aşılması gereken bir engel olarak görülmektedir. Amaca göre çevre yönetmelikleri değiştirilmekte, ÇED süreçleri formalite olarak görülmekte, Anayasa'ya ve uluslararası sözleşmeler sürekli ihlal edilmekte, amir kanunlara aykırı olarak kanunlar çıkarılmaktadır.

Gelecek nesillerimize yaşanabilir bir ülke ve dünya bırakabilmek için sürdürülebilir olmayan üretim ve tüketim kalıplarının değiştirilmesi, çevreye duyarlı politikalara uygun olarak hareket edilmesi zorunluluktur. İhlal edilen uluslararası çevre sözleşmelerinin tespit edilmesi; kanun hükmünde kararnameler ile yapılan ihlallerin araştırılması; çevresel etki değerlendirmesi sürecinin nasıl işlevsizleştirildiğinin incelenmesi; uluslararası çevre hukukuna aykırı eylemlerin neden olduğu zararların tespit edilmesi; uluslararası çevre hukukunun tekrar etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

GEREKÇE

Hava, su ve toprak kirliliği, iklim değışikliğı, ormansızlaşma, biyolojik çeşitlilikte azalma gibi çevre sorunları, ülkelerin siyasi sınırlarını tanımamakta, hızla küresel etkiler yaratıp, her türlü canlının sağlıklı yaşam güvenliği ve üretkenliği üzerinde ciddi tehdit yaratmaktadır. Ülkeler sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmek için politik, ekonomik ve ekolojik açıdan bütüncül yaklaşımla hareket etmelidir. Her ülke çevreye karşı sorumluluğunun bilincinde olup, buna uygun hareket ederse, canlı türlerinin yeryüzündeki varlığını sürdürmesi mümkün olacaktır.

Ekonomik büyüme ya da kalkınma adı altında yapılan yatırımların birçoğı ülkelerin sadece bugünkü neslini değil, gelecek nesillerini de olumsuz etkileyecek çok kötü uygulamalara dönüşmektedir. Kısa dönemli ekonomik çıkarlar için atılan adımlar, insanlığın ve dünyanın yaşanılabilir ömrünü kısaltmaktadır. Maden, enerji, inşaat gibi sektörlerde ülkelerin kalkınması için zorunluymuş gibi yapılan uygulamalar, çevre, ekoloji ve insanlık için çok kötü sonuçlara neden olmaktadır.

Sınırlı olan doğal kaynakların tahrip edilmesi, aşırı ve yanlış kullanılması, doğal dengenin bozulmasına, sonuçta insanlığın ve dünyanın geleceğini de etkileyecek çok önemli sorunlara yol açmaktadır. Tüm dünyanın sürdürülebilir bir çevrede yaşayabilmesi için bazı temel noktalarda uzlaşmaya varılması, bugünü ve geleceğı korumak açısından çok önemlidir.

1972 yılında Stokholm'de gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı'nda kalkınma ile çevre koruma kavramları ilk kez birlikte ele alınmıştır. Konferans sonucunda yayınlanan uluslararası çevre hukukunun temeli olarak ele alınan Stockholm Bildirgesi'nde küresel çevre sorunlarının boyutlarına ve tehlikelerine dikkat çekilerek, tehdidin tüm insanlığa yönelik olduğu kabul edilmiş ve bu yolda sorumluluğun paylaşılmasında uzlaşılmıştır.

Bu bağlamda aynı yıl Birleşmiş Milletler Çevre Örgütü kurulurken, çevreye duyarlı kalkınma yöntemleri ve çevre politikaları konusunda işbirliği ön plana çıkmıştır. Her insanın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı olduğu kabul edilmiştir.

Tüm ülkelerin çevreye karşı sorumlu davranması ve işbirliği içerisinde bu konuda farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yapması ve eylem programları hazırlaması; taraf olduğu uluslararası çevre sözleşmelerine uygun davranması gerekmektedir. Bugünkü nesillerin gereksinimleri, gelecek nesillerin gereksinimlerinin karşılanmasını engellemeden karşılanırsa, insanlığın geleceğini korumak mümkün olabilir. Ekonomik eylemlerin çevresel açıdan yıkıcı etkilerini önlemek için tasarlanmış kurallar ve standartlardan oluşan çevre sözleşmelerine, protokollerine vb. anlaşmalara taraf olan ülkelerin, kabul ettikleri bütün hükümlere uymaları hukuki ve hayati zorunluluktur.

Anayasamızın 56 ncı maddesine göre “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.” Yine Anayasamızın 90 ıncı maddesine göre, “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir... Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.”

Türkiye çevre ile ilgili uluslararası 32 adet çok taraflı sözleşme, 42 adet tek taraflı anlaşma imzalamış; çok sayıda protokole taraf olmuş ve çok sayıda deklarasyon ve karar metnini kabul etmiştir. Ancak son dönemlerde ülkemizde ekonomik büyüme ve kalkınma adı altında yapılan uygulamalarla çevre koruma ilkeleri ve çevresel etki değerlendirme süreci aşılması gereken bir engel olarak görülmektedir. Amaca göre çevre yönetmelikleri değiştirilmekte, ÇED süreçleri formalite olarak görülmekte, Anayasa’ya ve uluslararası sözleşmeler sürekli ihlal edilmekte, amir kanunlara aykırı olarak kanunlar çıkarılmaktadır.

Gelecek nesillerimize yaşanabilir bir ülke ve dünya bırakabilmek için sürdürülebilir olmayan üretim ve tüketim kalıplarının değiştirilmesi, çevreye duyarlı politikalara uygun olarak hareket edilmesi zorunluluktur. İhlal edilen uluslararası çevre sözleşmelerinin tespit edilmesi; kanun hükmünde kararnameler ile yapılan ihlallerin araştırılması; çevresel etki değerlendirmesi sürecinin nasıl işlevsizleştirildiğinin incelenmesi; uluslararası çevre hukukuna aykırı eylemlerin neden olduğu zararların tespit edilmesi; uluslararası çevre hukukunun tekrar etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 168

**Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında
Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
(1/462) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri
Komisyonu Raporları**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi (24'üncü Dönem).....	22
• 1/462 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	34
- Gerekçesi	34
• Milli Savunma Komisyonu Raporu	35
• Dışışleri Komisyonu Raporu	37
• Tasarı Metni	39
• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	39
• Protokol Metni	41

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

2/12/2015

Sayı: 31853594-101-30-3870

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'na uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/911	İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/966	Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	1/924	Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/826	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/992	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/549	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
7.	1/1028	Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
8.	1/844	Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
10.	1/621	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/622	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/631	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/550	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
14.	1/281	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/634	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
16.	1/331	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/531	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/833	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/696	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/712	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/804	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
23.	1/816	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
24.	1/820	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
25.	1/837	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/890	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/906	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.	1/343	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.	1/678	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/755	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/888	Türkiye Cumhuriyeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32.	1/840	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/960	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/1016	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/786	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/807	Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/586	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/929	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
39.	1/952	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
40.	1/955	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/958	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/962	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/969	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/972	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/985	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/1019	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/1023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/1034	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
49.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	1/349	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
54.	1/352	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	1/396	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	1/692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	1/767	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
58.	1/799	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
59.	1/823	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
60.	1/829	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	1/835	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	1/857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	1/859	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	1/875	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	1/912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
66.	1/920	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
67.	1/935	3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/986	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
69.	1/1005	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/1020	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/1021	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/1026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
73.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
75.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
76.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
77.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
78.	1/292	Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
79.	1/686	Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
80.	1/898	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
81.	1/903	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Kanun Tasarısı
82.	1/907	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
83.	1/990	Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
84.	1/354	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
85.	1/359	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
86.	1/386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
87.	1/391	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
88.	1/393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
89.	1/420	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
90.	1/428	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
91.	1/439	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
92.	1/452	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasında Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
93.	1/458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
94.	1/665	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
95.	1/670	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
96.	1/677	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
97.	1/711	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
98.	1/723	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
99.	1/738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
100.	1/775	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
101.	1/805	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
102.	1/810	Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
103.	1/824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
104.	1/830	Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
105.	1/856	Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
106.	1/874	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
107.	1/886	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
108.	1/908	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
109.	1/921	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
110.	1/926	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
111.	1/987	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
112.	1/1017	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
113.	1/1024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
114.	1/306	Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
115.	1/378	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
116.	1/379	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
117.	1/381	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
118.	1/713	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
119.	1/720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı
120.	1/772	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
121.	1/809	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
122.	1/853	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
123.	1/909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
124.	1/997	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
125.	1/1000	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
126.	1/1002	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
127.	1/1018	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
128.	1/1030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
129.	1/1031	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
130.	1/1033	Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
131.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
132.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
133.	1/545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
134.	1/1025	Gemilerin İhtiyatı Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
135.	1/803	Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
136.	1/922	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
137.	1/923	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
138.	1/321	Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
139.	1/339	Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
140.	1/304	Müteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
141.	1/305	Avrupa Topluluğunun, Mütteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
142.	1/307	Kıta Sahaneliğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
143.	1/1010	Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
144.	1/1032	Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
145.	1/914	Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
146.	1/450	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
147.	1/821	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
148.	1/839	1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
149.	1/854	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
150.	1/989	Türkiye Cumhuriyeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
151.	1/951	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
152.	1/994	Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
153.	1/460	2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
154.	1/773	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
155.	1/704	Mücadir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
156.	1/661	Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
157.	1/797	1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
158.		Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
159.	1/283	Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
160.	1/666	Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
161.	1/715	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
162.	1/319	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
163.	1/322	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
164.	1/370	Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
165.	1/502	Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
166.	1/574	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
167.	1/593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
168.	1/718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
169.	1/815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
170.	1/831	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
171.	1/841	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
172.	1/842	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
173.	1/846	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
174.	1/863	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
175.	1/917	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
176.	1/956	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
177.	1/977	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
178.	1/988	Türkiye Cumhuriyeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
179.	1/1022	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunu Tasarısı
180.	1/822	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
181.	1/315	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
182.	1/394	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
183.	1/533	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
184.	1/657	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
185.	1/871	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
186.	1/895	Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankara’da İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
187.	1/902	Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
188.	1/491	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
189.	1/347	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
190.	1/754	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
191.	1/560	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
192.	1/633	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
193.	1/814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
194.	1/979	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
195.	1/636	Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
196.	1/942	Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
197.	1/964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
198.	1/1027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
199.	1/858	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
200.	1/290	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
201.	1/959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
202.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
203.	1/312	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
204.	1/993	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisine Dair Anlaşmaya Yönelik GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisinin Güçlendirilmesi Konulu Tamamlayıcı Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
205.	1/899	Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
206.	1/624	Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
207.	1/422	Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
208.	1/915	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
209.	1/664	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
210.	1/860	Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
211.	1/801	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
212.	1/680	Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
213.	1/743	Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
214.	1/973	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
215.	1/971	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
216.	1/901	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
217.	1/887	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomi, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
218.	1/885	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
219.	1/881	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
220.	1/861	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
221.	1/848	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
222.	1/836	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
223.	1/817	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
224.	1/811	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
225.	1/784	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
226.	1/413	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
227.	1/334	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
228.	1/286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
229.	1/285	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
230.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
231.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
232.	1/930	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
233.	1/812	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
234.	1/761	Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
235.	1/1011	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
236.	1/329	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
237.	1/356	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
238.	1/654	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
239.	1/732	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
240.	1/675	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
241.	1/790	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
242.	1/825	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
243.	1/999	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
244.	1/1015	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
245.	1/1029	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
246.	1/1037	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
247.	1/659	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
248.	1/409	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
249.	1/961	Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
250.	1/529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

22/9/2011

Sayı: B.02.0.KKG/101-30/2991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'na uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/271	Adalet Uluslararası Erişim Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/319	Müteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	1/320	Avrupa Topluluğunun, Müteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/347	Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/378	Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/382	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İslam Kalkınma Bankası Arasında Türkiye ile Afrikadaki İslam Kalkınma Bankası Üyesi Ülkeler Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Desteklenmesi İçin İşbirliği Hakkında Anlaşış Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
7.	1/410	Asyada İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı Yazmanlığının Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
8.	1/415	Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/421	Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
10.	1/425	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Prinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/440	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ile Arnavutluk Cumhuriyeti Avrupa Entegrasyon Bakanlığı Arasında Avrupa Entegrasyonu Süreci Çerçevesinde İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/442	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Tarım ve Gıda Endüstrisi Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik Konularda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/462	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
14.	1/464	İstanbul Teknik Üniversitesinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri Kurmasına İlişkin Çerçeve Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/469	Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
16.	1/470	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kayıtlı Posta, On-Line Havale ve Tahsilat Hizmetlerinin Geliştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/473	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/475	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliği Koordinasyon Merkezi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/520	Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/521	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/524	Türkiye Cumhuriyeti Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Aile, Kadın ve Çocuk Sorunlarından Sorumlu Devlet Komitesi Arasında İşbirliği Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
22.	1/534	Türkiye-Azerbaycan Uzun Vadeli Ekonomik ve Ticari İşbirliği Programı ve İcra Planının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
23.	1/535	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortaklık ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
24.	1/553	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Makedonya Cumhuriyeti Çevre ve Fiziksel Planlama Bakanlığı Arasında Çevre Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
25.	1/563	Türkiye Cumhuriyeti ve İran İslam Cumhuriyeti Arasında Elektrik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/564	Nükleer Terörizmin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/571	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.	1/593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.	1/606	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/629	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/630	Vişegrad'daki Sokullu Mehmet Paşa Köprüsünün Yapısal Unsurlarının Durumunun Tespit Edilmesi, Restorasyon Projesinin Hazırlanması ve Projenin Uygulanması Konusundaki İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32.	1/631	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/633	Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/637	2000 Tarihli Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Kirlenme Olaylarına Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/646	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Yedinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/647	Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Elektrik Mübadelesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/661	Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/668	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
39.	1/678	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
40.	1/686	Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezinin Çalışmalarına Türkiye Cumhuriyetinin Katılımı ile İlgili Olarak Avrupa Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/693	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/698	T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Haberleşme ve Enformasyon Teknolojileri Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Televizyon ve Radyo Şurası Arasında Televizyon Yayıncılığı Alanında İşbirliğine Dair Protokol ile Teknik Hizmet Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/699	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Kamu Personel Yönetiminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/702	Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının ve Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/720	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/726	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/733	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/735	Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Karayolu Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 8 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
49.	1/739	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.	1/740	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.	1/744	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.	1/745	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
53.	1/746	Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
54.	1/747	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	1/748	Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	1/749	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Değişikliklere Dair Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	1/750	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
58.	1/756	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
59.	1/760	Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına Dair Protokol ve Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin Geliştirilmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
60.	1/766	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	1/767	14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında Anlaşmaya Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	1/768	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	1/780	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	1/782	Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	1/785	Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
66.	1/794	Türkiye Cumhuriyeti ve Slovakya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
67.	1/796	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gaz Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/801	Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
69.	1/813	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarı
71.	1/819	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/822	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim ve Teknoloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
73.	1/826	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.	1/828	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Polis Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
75.	1/829	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında ve Ötesinde Tarifeli Hava Seferlerini Düzenleyen Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
76.	1/830	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
77.	1/831	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
78.	1/832	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
79.	1/834	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
80.	1/835	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü (UNIDO) Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
81.	1/839	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
82.	1/848	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
83.	1/851	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
84.	1/852	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
85.	1/871	Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
86.	1/874	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
87.	1/875	Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
88.	1/878	Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci Çerçevesinde Koordinasyon Komitesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
89.	1/879	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
90.	1/881	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
91.	1/888	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
92.	1/898	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
93.	1/899	Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
94.	1/900	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
95.	1/901	Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
96.	1/911	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
97.	1/912	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni Sınır Kapıları Oluşturulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
98.	1/913	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
99.	1/916	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
100.	1/917	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
101.	1/918	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Arasında Ticaret İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
102.	1/919	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İletişim Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
103.	1/920	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Arasında 27 Eylül 1994 Tarihinde Ankara’da İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
104.	1/923	Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
105.	1/926	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Danimarka Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
106.	1/928	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Planlama Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
107.	1/929	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
108.	1/931	Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
109.	1/933	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
110.	1/934	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
111.	1/936	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
112.	1/937	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
113.	1/940	Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
114.	1/944	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Bilim ve Eğitim Alanlarında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
115.	1/947	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
116.	1/948	Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Tesis Edilen Ortak Komitenin 1/2010 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
117.	1/949	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Eğitim Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
118.	1/951	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
119.	1/952	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sağlık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
120.	1/953	Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
121.	1/955	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Hava Hizmetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
122.	1/959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
123.	1/962	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
124.	1/963	Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
125.	1/967	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
126.	1/968	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
127.	1/970	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Kara Gümrük Geçiş Noktalarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
128.	1/972	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
129.	1/973	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
130.	1/974	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Botsvana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
131.	1/977	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
132.	1/978	Türkiye Cumhuriyeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ile Anlaşmaya İlişkin Protokol ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
133.	1/980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
134.	1/981	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
135.	1/989	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
136.	1/998	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)'sini Tadil Eden Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
137.	1/1000	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
138.	1/1004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşma ile 22 Ekim 2009 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinin İşleyişine Dair Anlaşmaya Değişiklikler Getirilmesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
139.	1/1005	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Doğal Kaynaklar ve Su Havzası Amenajmanı Üzerine Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
140.	1/1010	Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
141.	1/1020	İslam Konferansı Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
142.	1/1021	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
143.	1/1022	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret ve Kalkınma Bankası Arasında Merkez Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
144.	1/1023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Su İhtiyacının Karşılmasına İlişkin Hükümetlerarası Çerçeve Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
145.	1/1024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nusaybin ve Kamışlı Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
146.	1/1025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
147.	1/1027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
148.	1/1028	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
149.	1/1029	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Ticari ve Ekonomik İşbirliğinin Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesine İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
150.	1/1030	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasında Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
151.	1/1031	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Umman Sultanlığı Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
152.	1/1032	187 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Geliştirme Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
153.	1/1033	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
154.	1/1034	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Endüstrisi Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
155.	1/1035	Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Federal Cumhuriyeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Görevlilerinin Aile Üyelerinin Kazanç Getirici İşlerde Çalışmalarına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
156.	1/1036	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
157.	1/1037	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Jersey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Anlaşmanın Yorumlanması veya Uygulanmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
158.	1/1038	2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
159.	1/1039	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyonlarda Çalışan Personelin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
160.	1/1040	Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
161.	1/1041	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
162.	1/1042	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
163.	1/1043	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
164.	1/1044	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
165.	1/1045	Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
166.	1/1046	Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

2/12/2008

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1558/4725

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 7/11/2008 tarihinde kararlaştırılan “Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/462)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemiz; 13 Mayıs 1969 tarihli ve 1181 sayılı Kanun’la onaylanması uygun bulunan ve Bakanlar Kurulu’nca 26 Nisan 1971 tarihinde onaylanan Uluslararası Hidrografi Örgütü hakkında Sözleşme ile Uluslararası Hidrografi Örgütü’ne üye olmuştur. Örgüt’ün, 2005 yılında Monako’da icra edilen 3 üncü Olağanüstü Hidrografi Konferansı’nda; Sözleşmenin zaman içinde gelişen koşullar muvacehesinde gözden geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu çerçevede; Örgüt yapısının güçlü ve sağlam taraflarının korunup, zayıf ve hantal taraflarının giderilmesi için Stratejik Planlama ve Çalışma Grubu görevlendirilmiştir. Söz konusu Grubun tamamladığı raporlar ve öneriler ile diğer ülkelerin teklifleri görüşülmüş ve uzun süren tartışmalar neticesinde adı geçen Sözleşmeye getirilen değişiklikler kabul edilmiştir.

Ülkemizin “Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolü” ne taraf olmasının, Örgüt’ün çalışmalarına daha etkin katılım sağlanması ve konuya ilişkin gelişmelerin layıkıyla izlenmesi ve yönlendirilmesi bakımından faydalı olacağı öngörülmektedir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

6/1/2016

Esas No: 1/462

Karar No: 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 29/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışışleri Komisyonuna havale edilen 1/462 esas numaralı “Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 6/1/2016 tarihinde yaptığı toplantısında; Milli Savunma Bakanlığı, Dışışleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Milli Savunma Komisyonu, tasarı hakkında tali komisyon olarak belirlendiğinden, komisyon toplantısının başında İçtüzüğün 23’üncü maddesi uyarınca kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme yapılması, maddelerin ayrıca görüşülmemesi kararlaştırılmıştır.

Tasarı ile Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşme’nin zaman içinde değişen koşullar sebebiyle gözden geçirilmesi kapsamında “Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolü”ne katılmamızın TBMM tarafından kanunla uygun bulunması amaçlanmaktadır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesi kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Dışışleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Faruk Özlü</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Düzce	Bursa	Manisa
Kâtip	Üye	Üye
<i>Metin Akgün</i>	<i>Erkan Haberal</i>	<i>Yaşar Tüzün</i>
Tekirdağ	Ankara	Bilecik
Üye	Üye	Üye
<i>Birol Ertem</i>	<i>Abdullah Başcı</i>	<i>Dursun Çiçek</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul

Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Pulcu</i>	<i>Murat Bakan</i>	<i>Hüseyin Kocabıyık</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Çelik</i>	<i>Mustafa Hüsnü Bozkurt</i>	<i>Mazlum Nurlu</i>
Kastamonu	Konya	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Cumhur Taşkın</i>	<i>Nihat Öztürk</i>	<i>Suat Önal</i>
Mersin	Muğla	Osmaniye
Üye	Üye	
<i>Nazım Maviş</i>	<i>Adnan Günnar</i>	
Sinop	Trabzon	

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

18/1/2016

Esas No: 1/462

Karar No: 137

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 23’üncü ve 24’üncü Yasama Dönemlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan “Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 3/12/2015 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 29/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak Millî Savunma Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 14/1/2016 tarihli 11’inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Millî Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tali komisyonlardan Milli Savunma Komisyonu, 6/1/2016 tarihli toplantısında Tasarının geneli üzerinde görüşme yapmış ve raporunu olumlu görüşle Komisyonumuza gönderilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne katılmamızın uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Uluslararası Hidrografi Örgütü Sözleşmesinin 1967 yılında Monaco’da imzalandığı ve ülkemizin Sözleşmeye taraf olduğu,

Merkezi Monaco’da bulunan Uluslararası Hidrografi Örgütünün görevleri arasında deniz harita ve dokümanlarında standardizasyonun sağlanmasının, hidrografik ölçmelerin yapılması için güvenilir ve etkili yöntemlerin tespit edilmesinin, hidrografi biliminin ve oşinografi tekniklerinin geliştirilmesinin yer aldığı,

Ülkemizin Fransa ile birlikte Akdeniz Bölgesinde örgütün çalışmalarına liderlik eden aktif bir konumda bulunduğu,

Protokol ile örgütün yönetim yapısıyla teşkilatının geliştirilmesinin, yeni üyelik şartlarının kolaylaştırılmasının ve üye ülkeler arasında oluşturulacak bir konsey vasıtasıyla daha etkin ve verimli çalışma yapılmasının hedeflendiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt ve Rize Milletvekili Hasan Karal Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Taha Özhan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Hasan Basri Kurt</i>
Malatya	Bursa	Samsun
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Talip Küçükcan</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>	<i>Ahmet Akın</i>
Adana	Aksaray	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Hişyar Özsoy</i>	<i>Ziya Pir</i>	<i>Ümit Özdağ</i>
Bingöl	Diyarbakır	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Serkan Topal</i>	<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Ravza Kavakcı Kan</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Serap Yaşar</i>	<i>Recep Şeker</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Hasan Karal</i>
Mardin	Rize	Rize
		(Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye	
	<i>Halil Özcan</i>	
	Şanlıurfa	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI HİDROGRAFİ ÖRGÜTÜ
HAKKINDA SÖZLEŞMEYE DEĞİŞİKLİKLER
PROTOKOLÜNE KATILMAMIZIN UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) “Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolü”ne katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI HİDROGRAFİ ÖRGÜTÜ
HAKKINDA SÖZLEŞMEYE DEĞİŞİKLİKLER
PROTOKOLÜNE KATILMAMIZIN UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dişışleri Bakanı V.

M. Aydın

Bayındırlık ve İskân Bakanı V.

M. M. Eker

Tarım ve Köyışleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı V.

N. Ekren

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı V.

C. Çiçek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

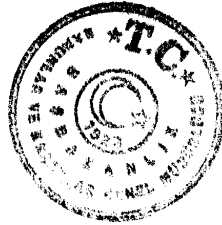
Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

**ULUSLARARASI HİDROGRAFİ ÖRGÜTÜ
HAKKINDA
SÖZLEŞMEYE
DEĞİŞİKLİKLER
PROTOKOLÜ
(KASIM 2005)**

Madde 1

1. Dibacenin başlığı aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Bu Sözleşmeye Taraf Devletler”

2. Aşağıdaki paragraflar Dibaceye, yeni ikinci, üçüncü ve dördüncü paragraflar olarak eklenmiştir.

“Uluslararası Hidrografi Örgütünün, Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi’nde atıfta bulunduğu gibi, hidrografik veri üretimi ve hidrografik hizmetlerin sağlanması için standartlar oluşturulmasını dünya çapında koordine eden ve ulusal hidrografi hizmetlerinin kapasite artırımını kolaylaştıran yetkili bir uluslararası teşkilat olduğunu **gözönünde bulundurarak**;

“Uluslararası Hidrografi Örgütünün vizyonunun tüm sahilgar ve ilgili Devletleri deniz emniyeti ve etkinliğini ileri götürmek konusunda aktif olarak çalışmalara dahil eden ve deniz çevresinin sürdürülebilir kullanımı ve korunmasına destek olan dünya çapında yetkili hidrografi organı olmak olduğunu **gözönünde bulundurarak**;

“Uluslararası Hidrografi Örgütünün misyonunun, Devletlerin uygun ve zamanlıca hidrografik veri, ürünler ve hizmetler sağladığı ve bunların mümkün olan en geniş şekilde kullanımını temin ettiği küresel bir ortam oluşturmak olduğunu **göz önünde bulundurarak**; ve”

Madde 2

Sözleşmenin II’nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Teşkilat teknik ve istişari bir yapıda olacaktır. Örgütün hedefini aşağıdaki hususlar oluşturacaktır:

- (a) Seyir emniyeti ve diğer tüm denizle ilgili amaçlar için hidrografinin kullanımını geliştirmek ve hidrografinin önemine ilişkin küresel farkındalığı arttırmak;
- (b) Hidrografik veri, bilgi, ürünler ve hizmetlerin kalitesini, kullanılabilirliğini ve küresel kaplamasını geliştirmek ve bu tür veri, bilgi, ürün ve hizmetlere erişimi kolaylaştırmak;
- (c) Küresel hidrografik kabiliyeti, kapasiteyi, eğitim, bilim ve teknikleri geliştirmek;
- (d) Hidrografik veri, bilgi, ürünler, hizmetler ve teknikler için uluslararası standartların geliştirilmesini sağlamak ve desteklemek ve bu standartların kullanımında mümkün olan en fazla yeknesaklığı sağlamak;
- (e) Tüm hidrografik konularda Devletlere ve uluslararası teşkilatlara zamanında ve yetkili rehberlik sağlamak;
- (f) Üye Devletler arasındaki hidrografik faaliyetlerin koordinasyonunu kolaylaştırmak; ve
- (g) Devletler arasındaki hidrografik faaliyetlerde işbirliğini bölgesel bazda geliştirmek;

Madde 3

Sözleşmenin III'ncü Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Örgütün Üye Devletleri bu Sözleşmeye Taraf Devletlerdir."

Madde 4

Sözleşmenin IV'ncü Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Örgüt aşağıdaki organlardan oluşacaktır:

- (a) Genel Kurul
- (b) Konsey
- (c) Mali Komite
- (d) Sekreteryâ; ve
- (e) Diğer alt organlar."

Madde 5

Sözleşmenin V'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- (a) "Genel Kurul ana organdır ve Sözleşme tarafından aksi düzenlenmediği veya diğer organlara Genel Kurul tarafından yetki devredilmediği sürece Örgütün tüm gücüne sahip olacaktır.
- (b) Genel Kurul tüm Üye Devletlerden oluşacaktır.
- (c) Genel Kurul her üç yılda bir olağan oturumda toplanacaktır. Genel Kurulun olağanüstü oturumları bir Üye Devletin veya Konseyin veya Genel Sekreterin talebiyle Üye Devletlerin çoğunluğunun onayına bağlı olarak yapılabilecektir.
- (d) Üye Devletlerin çoğunluğu Genel Kurulun toplanması için gerekli çoğunluğu oluşturacaktır.
- (e) Genel Kurulun işlevleri şunlardır:
 - (i) Başkan ve Başkan Yardımcısını seçmek;
 - (ii) Genel Kurulun, Konseyin, Mali Komitenin ve Örgütün diğer alt organlarının usul kurallarını belirlemek;
 - (iii) Genel Düzenlemeler uyarınca Genel Sekreteri ve Direktörleri seçmek ve bunların görev yönergelerini ve şartlarını belirlemek;
 - (iv) Alt organları tesis etmek;
 - (v) Örgütün genel politikasını, stratejisini ve çalışma programını kararlaştırmak;
 - (vi) Konsey tarafından kendisine sunulan raporları değerlendirmek;
 - (vii) Herhangi bir Üye Devlet, Konsey veya Genel Sekreter tarafından kendisine sunulan gözlem ve tavsiyeleri değerlendirmek;
 - (viii) Herhangi bir Üye Devlet, Konsey veya Genel Sekreter tarafından kendisine sunulan herhangi bir teklif hakkında karar vermek;
 - (ix) Harcamaları gözden geçirmek, hesapları onaylamak ve Örgütün mali düzenlemelerini belirlemek.
 - (x) Örgütün üç yıllık bütçesini onaylamak;
 - (xi) İşlevsel hizmetlere karar vermek;

- (xii) Örgütün kapsamı içinde yer alan diğer herhangi bir konuda karar vermek.
- (xiii) Uygun ve gerekli olduğu durumlarda sorumluluklarını Konseye devretmek.”

Madde 6

Sözleşmenin VI'ncı Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- (a) “Üye Devletlerin, otuzdan daha az sayıda olmayacak şekilde dörtte biri, Konseyde sandalyeye sahip olacak, bunların ilk üçte ikisi bölgesel bazda, geri kalan üçte biri ise Genel Düzenlemelerde tanımlanacak olan hidrografiye ilgileri bazında yer alacaktır.
- (b) Konsey terkininin ilkeleri Genel Düzenlemelerde belirlenecektir.
- (c) Konsey üyeleri Genel Kurulun bir sonraki olağan oturumunun sonuna kadar görevde kalacaktır.
- (d) Konsey üyelerinin üçte ikisi yeterli çoğunluğu oluşturacaktır.
- (e) Konsey en az yılda bir kere toplanacaktır.
- (f) Konsey üyesi olmayan Üye Devletler Konsey toplantılarına iştirak edebilecek ancak oy kullanma hakları olmayacaktır.
- (g) Konseyin görevleri aşağıda sayılmıştır:
 - (i) Her biri Genel Kurulun bir sonraki olağan oturumunun sonuna kadar görev alacak olan Başkan ve Başkan Yardımcısını seçmek;
 - (ii) Genel Kurul tarafından kendisine devredilebilecek sorumlulukları yerine getirmek;
 - (iii) Genel Kurul arası dönemlerde Genel Kurul tarafından karar verilen strateji, çalışma programı ve mali düzenlemeler çerçevesinde Teşkilatın faaliyetlerini koordine etmek;
 - (iv) Örgütün çalışması hakkında Genel Kurula her olağan oturumunda rapor vermek;
 - (v) Genel Sekreterin desteğiyle Genel Kurul tarafından kabul edilmek üzere genel strateji ve çalışma programı ile ilgili öneriler hazırlamak;
 - (vi) Genel Sekreter tarafından hazırlanan mali raporlar ve bütçe tahminlerini görüşmek ve bütçe tahminlerinin programlı tahsisleri ile ilgili tavsiyeler ve yorumlarla birlikte Genel Kurula onay için sunmak;
 - (vii) Alt organlar tarafından kendisine sunulan önerileri gözden geçirmek ve bunları:
 - Genel Kurulun karar vermesi gereken tüm konuları Genel Kurula;
 - Gerekli görürse tekrar alt organa veya
 - Yazışma ile kabul için Üye Devletlere, havale etmek;
 - (viii) Alt organların tesisini Genel Kurula önermek ve
 - (ix) Örgüt ve diğer teşkilatlar arasındaki taslak anlaşmaları gözden geçirmek ve onay için Genel Kurula sunmak.”

Madde 7

Sözleşmenin VII'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- (a) “Mali Komite tüm Üye Devletlere açık olacaktır. Her bir Üye Devletin bir oyu olacaktır.”

- (b) Mali Komite normal olarak Genel Kurulun her olağan oturumu ile birlikte toplanacak ve uygun görüldüğünde ilave toplantılar yapabilecektir.
- (c) Mali Komitenin işlevleri mali raporlar, bütçe tahminleri ve Genel Sekreter tarafından hazırlanan idari konulardaki raporları gözden geçirmek ve bunlar hakkındaki tavsiye ve gözlemlerini Genel Kurula sunmak olacaktır.
- (d) Mali Komite Başkan ve Başkan Yardımcısını seçecektir."

Madde 8

Sözleşmenin VIII'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- (a) "Sekretarya bir Genel Sekreter, Direktörler ve Örgütün ihtiyaç duyabileceği diğer personelden oluşacaktır.
- (b) Genel Sekreter Örgütün çalışmalarının etkin ifası için gerekli olabilecek kayıtları tutacak ve ihtiyaç duyulabilecek belgelerin hazırlanması, toplanması ve dağıtılmasını sağlayacaktır.
- (c) Genel Sekreter Örgütün idari işlerden sorumlu baş görevlisi olacaktır.
- (d) Genel Sekreter:
 - (i) Her bir yıl için mali raporları ve üç yıllık bazda her bir yılın ayrı ayrı gösterilecek şekilde bütçe tahminlerini hazırlayıp, Mali Komite ve Konseye sunacak ve
 - (ii) Üye Devletleri Örgütün faaliyetleri hakkında bilgilendirecektir.
- (e) Genel Sekreter Sözleşme, Genel Kurul veya Konseyin tevdi edebileceği diğer görevleri de yerine getirecektir.
- (f) Genel Sekreter, Direktörler ve personel, görevlerini yerine getirirken herhangi bir Üye Devletin veya Örgütün dışındaki herhangi bir makamın talimatını sormayacak ve talimat almayacaktır. Uluslararası memur konuları ile uyuşmayacak herhangi bir eylemden kaçınacaklardır. Her bir Üye Devlet Genel Sekreter, Direktörler ve personelin münhasıran uluslararası yapıdaki sorumluluklarına saygı göstermeyi ve sorumluluklarını yerine getirirken onları etkilemeye kalkışmamayı üstlenir."

Madde 9

Sözleşmenin IX'ncü Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kararların oy birliği ile alınmadığı durumlarda aşağıdaki hükümler uygulanacaktır:

- (a) Bu Sözleşmede aksi belirtilmedikçe, her üye Devletin bir oyu olacaktır.
- (b) Genel Sekreter ve Direktörlerin seçimi için, her Üye Devlet deniz filolarının tonajına göre tespit edilen bir orana göre belirlenen sayıda oya sahip olacaktır.
- (c) Bu Sözleşmede aksi belirtilmedikçe, kararlar hazır bulunan ve oy kullanan Üye Devletlerin basit çoğunluğuyla alınacak ve eğer oylar eşitse Başkan karar verecektir.

- (d) Genel ve Mali Düzenlemelere yapılacak değişiklikler de dâhil Örgütün politikası veya mali işleriyle ilgili konularda alınacak kararlar hazır bulunan ve oy kullanan Üye Devletlerin üçte iki çoğunluğuyla alınacaktır.
- (e) Bu maddenin (c) ve (d) alt paragrafları ve aşağıda yer alan XXI'nci Maddenin (b) alt paragrafında geçen "hazır bulunan ve oy kullanan Üye Devletler" ifadesinden hazır bulunan ve olumlu veya olumsuz oy kullanan Üye Devletler anlaşılmalıdır. Oy kullanmaktan imtina eden Üye Devletler oy kullanmayan olarak değerlendirilecektir.
- (f) Madde VI (g) (vii)'de bahsekonu Üye Devletlere bildirim durumunda, karar oy kullanan üye Devletlerin oy çoğunluğu ve tüm üye Devletlerin en az üçte birinin olumlu oyu ile alınacaktır."

Madde 10

Sözleşmenin X'ncü Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Örgüt kendi alanındaki konularla ilgili olarak ilgi ve faaliyetleri Örgütün amaçları ile alakalı olan diğer uluslararası sivil toplum örgütleri ile işbirliğinde bulunabilecektir."

Madde 11

Sözleşmenin XI'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Örgütün işleyişi bu Sözleşmeye ek olan fakat onun ayrılmaz bir parçasını oluşturmayan Genel ve Mali Düzenlemelerde ayrıntılı olarak açıklanacaktır. Bu Sözleşme ile Genel ve Mali Düzenlemeler arasında herhangi bir uyumsuzluk olması durumunda bu Sözleşme geçerli olacaktır."

Madde 12

Sözleşmenin XIII'ncü Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Örgütün hukuki kişiliği olacaktır. Üye Devletlerin her birinin ülkesinde, ilgili Üye Devlet ile anlaşmaya bağlı olarak, işlevlerini ifa etmek ve hedeflerini yerine getirmek için gerekli olabilecek ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan faydalanacaktır."

Madde 13

- (a) Sözleşmenin XIV'ncü Madde (a) bendinin tümünde "Üye Hükümetler" ifadesi "Üye Devletler" olarak değiştirilmiştir.
- (b) Sözleşmenin XIV'ncü Madde (b) bendinin tümünde "Mali Komite" ifadesi "Genel Kurul" olarak değiştirilmiştir.

Madde 14

Sözleşmenin XV'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Katkılarını iki yıl ödemeyen herhangi bir Üye Devlet, ödenmemiş katkıların ödenmesine kadar tüm oy haklarından ve Sözleşme ve Düzenlemelerin Üye Devletlere sağladığı imkanlardan mahrum olacaktır."

Madde 15

Sözleşmenin XVI'ncı Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- (a) “Depozitör olarak Zatı Samileri Monako Prensi Hükümeti hizmet edecektir.
- (b) İşbu Sözleşmenin orijinali, Sözleşmeyi imzalayan veya taraf olan tüm Devletlere bu Sözleşmenin onaylı nüshalarını gönderecek olan Depozitör tarafından muhafaza edilecektir.
- (c) Depozitör:
- (i) Madde XX (b) de sözedilen Devletlerden aldığı katılım başvuruları hakkında Genel Sekreteri ve tüm Üye Devletleri bilgilendirecek ve
- (ii) Bu Sözleşmeyi imzalayan veya taraf olan tüm Devletleri ve Genel Sekreteri:
- Her bir yeni imza veya, tarihi ile beraber, onaylama, kabul, tasdik veya katılım belgesinin teslimini;
 - Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihi veya yapılan herhangi bir değişikliği ve
 - Herhangi bir fesih belgesinin alındığı ve yürürlüğe gireceği tarih ile beraber alındığını, bildirecektir.

Bu sözleşmeye yapılacak herhangi bir değişiklik yürürlüğe girer girmez Depozitör tarafından yayımlanacak ve Birleşmiş Milletler Şartı'nın 102'nci Maddesi'ne göre Birleşmiş Milletler Sekreteryası nezdinde kayda geçirilecektir.”

Madde 16

Sözleşmenin XVII'nci Maddesinde “Yönetim Kurulu” ifadesi “Örgütün Genel Sekreteri” olarak değiştirilmiştir.

Madde 17

Sözleşmenin XX'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- (a) “Bu Sözleşme Birleşmiş Milletler üyesi herhangi bir Devletin katılımına açık olacaktır. Bu tür bir devlet için Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihi, Genel Sekreter ve tüm Üye Devletleri haberdar edecek olan Depozitöre katılım belgesinin teslim edildiği tarih olacaktır.
- (b) Birleşmiş Milletler üyesi olmayan bir Devlet bu Sözleşmeye sadece Depozitöre başvurarak ve bu başvuruya üye Devletlerin üçte ikisinin çoğunluğunun onay vermesi ile katılabilecektir. Bu Sözleşme bu Devlet için, Genel Sekreter ve tüm Üye Devletleri bilgilendirecek olan Depozitöre katılım belgesinin tevdi edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 18

Sözleşmenin XXI'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- (a) “Herhangi bir üye Devlet bu Sözleşmeye değişiklikler önerebilir. Değişiklik önerileri Genel Kurulun bir sonraki oturumundan en geç altı aydan az olmayacak bir süre öncesinden Genel Sekretere iletilecektir.

- (b) Değişiklik önerileri Genel Kurul tarafından değerlendirilecek ve mevcut ve oy kullanan üye Devletlerin üçte iki çoğunluğu tarafından kararlaştırılacaktır. Teklif edilen bir değişiklik Genel Kurul tarafından onaylandığında, Örgütün Genel Sekreteri Depozitörden değişikliği tüm Üye Devletlere bildirmesini talep edecektir.
- (c) Değişiklik Üye Devletlerin üçte ikisinin onayının Depozitör tarafından alındığının bildirilmesinden üç ay sonra tüm Üye Devletler için yürürlüğe girecektir.”

Madde 19

Sözleşmenin XXII'nci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Sözleşme yürürlüğe girmesini takiben beş yıllık sürenin tamamlanması üzerine, Sözleşmeye Taraflardan herhangi birinin en az bir yıl önceden Depozitöre bir bildirimi ile fesih olunabilir. Fesih, ihbar süresinin bitimini takip eden 1 Ocak'tan itibaren yürürlüğe girecek ve ilgili Devletin Örgüt'teki üyeliğinden gelen tüm hak ve menfaatlerinden terkin gerektirecektir.”

Madde 20

Sözleşmenin XXI'nci Madde (3) üncü bendine göre XIII'cü ve XV'nci Konferanslarda kabul edilen ve yürürlüğe girmeyen değişiklikler bundan böyle yürürlüğe girmeyecektir.

Uluslararası Hidrografi Örgütü Sözleşmesinin XXI inci Madde (3) ncü bendine göre, yukarıda bahsedilen, 1'nci Maddeden 20'nci Maddeye kadar olan değişiklikler, tüm Taraflar için, Üye Devletlerin üçte ikisinin onayının Depozitör tarafından alındığının bildirilmesinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 7

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/312) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/312 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Gerekçesi4

• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Raporu6

• Dışışleri Komisyonu Raporu8

• Muhalefet Şerhi10

• Tasarı Metni11

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin11

• Anlaşma Metni12

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1193-3583

19/11/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı’na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 26/10/2015 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/312)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Gürcistan’ın en önemli siyasi ve ticari ortaklarından biri olup, iki ülke arasında çok boyutlu ilişkiler Gürcistan’ın bağımsızlığını kazanmasından itibaren gelişerek devam etmiştir. Türkiye, 1991 yılında Sovyetler Birliği’nin dağılmasının hemen ardından 16 Aralık 1991’de Gürcistan’ın bağımsızlığını tanımıştır. Bu tarihten itibaren komşumuz Gürcistan ile olan ilişkilerimizin düzenli ve istikrarlı bir şekilde geliştiği görülmektedir. İki ülke sık sık yapılan yüksek düzeyli ziyaretlerle dostluk ilişkilerini geliştirirken, en zor zamanlarında da birbirlerine destek olmuşlardır.

Gürcistanın yenilenebilir enerji açısından potansiyeli yüksek olmasına rağmen pazarı küçüktür. Bu sebeple hidrolik kaynaklardan üretilecek ucuz elektriğin ülkemize getirilebilmesi mümkündür. Bu kapsamda, ülkenin hidrolik potansiyeli Türk yatırımcılar tarafından değerlendirilmektedir. Gürcistan ile enerji işbirliğimiz, özellikle hidrolik alanında Türk işadamlarının Gürcistan’da yaptıkları yatırımlar ve elektrik iletim hatları projeleri ile gelişmektedir.

Diğer taraftan, Gürcistan’dan yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilerek ülkemize iletilecek elektriğin doğalgaza olan bağımlılığımızı kısmen de olsa azaltabilecek bir alternatif olabileceği değerlendirilmektedir. Ülkemizin Gürcistan’a yönelik enerji stratejisi, Gürcistan’ın hidrokarbonlardaki güvenli enerji güzergâhı konumunu korumak ve sahip olduğu hidro-kaynakları harekete geçirerek Türk enerji piyasasına entegrasyonunu sağlamaktır.

Bu çerçevede, Gürcistan ile olan ilişkilerimizin güçlendirilmesine ve derinleştirilmesine yönelik olarak, 9 Nisan 2015 tarihinde İstanbul’da “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşma” imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile;

- 400 kV Ahıska (Gürcistan) - Tortum (Türkiye) Enterkonneksiyon Hattı ve ilave “Back to Back” tesisinin inşasına ilişkin Anlaşma’nın 2016 yılından önce imzalanması,
- 154 kV Batum (Gürcistan) - Muratlı (Türkiye) Enterkonneksiyon Hattı Projesinin, Batum’da kurulacak bir “Back to Back” tesisi ile birlikte gerçekleştirilmesinin desteklenmesi,
- Başta akıllı şebeke teknolojileri olmak üzere elektrik iletimi şebekesi teknolojilerine ve iletim sistemi işleticilerinin kurumsal yapılarının yenilenmesine ilişkin tecrübe paylaşımı,
- Elektrik iletim hatlarının tesisi ve elektrik iletim sistemlerinin işletilmesi alanlarında teknik işbirliği,
- Acil durumlarda yardım teminine ilişkin kontratların 2016 yılından önce imzalanması,

ENTSO-E bünyesinde uygulanmakta olan mevcut kural ve prosedürler uyarınca, TEİAŞ ve Gürcistan Elektrik İletim Sistemi İşleticisinin (GSE), Ülkemiz ile Gürcistan arasındaki elektrik transferine yönelik enterkonneksiyon hatlarının net transfer kapasitelerinin hesaplanması hususunda işbirliği yapmaları ve bu amaçla teknik data paylaşımında bulunmaları,

• Taraflar arasında, sınır ötesi elektrik ticareti potansiyelinin değerlendirilmesinin desteklenmesi, TEİAŞ’ın ENTSO-E’ye entegrasyonu sürecine yönelik tecrübelerini, Gürcistan Elektrik İletim Sistemi İşleticisi (GSE) ile paylaşması,

• TEİAŞ’ın ENTSO-E’ye üye olmasına müteakip, GSE’nin ilgi göstermesi ve uygun talepte bulunması durumunda, TEİAŞ’ın Gürcistan Elektrik Sistemi’nin, ENTSO-E kuralları çerçevesinde ENTSO-E’ye entegrasyonu hususunda teknik destekte bulunması, enerji kaynakları, yeşil enerji ve enerji verimliliği alanlarında işbirliği yapılması,

• Anlaşmanın uygulanmasının koordine edilmesi amacıyla bir Enerji Çalışma Grubu oluşturulması hususları düzenlenmiştir.

Ayrıca bu Anlaşma ile Gürcistan Hükümeti, ülkelerinde yaşanan darbe dönemlerinde arşivlerinin yanmış olması ve ilgili dokümanlara ulaşamadıkları gerekçeleriyle çok defa reddettikleri, 1990 ve 2011 yılları arasında oluşan Türkiye Cumhuriyeti’ne olan elektrik enerjisi borcunu kabul etmiştir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

11/12/2015

Esas No: 1/312

Karar No: 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 19/11/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilen 1/312 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 10/12/2015 tarihinde yaptığı 2. Birleşiminde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurumları temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Söz konusu Anlaşma ile;

- 400 kV Ahıska (Gürcistan) - Tortum (Türkiye) Enterkonneksiyon Hattı ve ilave “Back to Back” tesisinin inşasına ilişkin Anlaşmanın 2016 yılından önce imzalanması,
- 154 kV Batum (Gürcistan) - Muratlı (Türkiye) Enterkonneksiyon Hattı Projesinin, Batum’da kurulacak “Back to Back” tesisi ile birlikte gerçekleştirilmesinin desteklenmesi,
- Başta akıllı şebeke teknolojileri olmak üzere elektrik iletimi şebekesi teknolojilerine ve iletim sistemi işleticilerinin kurumsal yapılarının yenilenmesine ilişkin tecrübe paylaşımı,
- Elektrik iletim hatlarının tesisi ve elektrik iletim sistemlerinin işletilmesi alanlarında teknik iş birliği,
- Acil durumlarda yardım teminine ilişkin kontratların 2016 yılından önce imzalanması,
- ENTSO-E bünyesinde uygulanmakta olan mevcut kural ve prosedürler uyarınca, TEİAŞ ve Gürcistan Elektrik İletim Sistemi İşleticisinin (GSE) ülkemiz ile Gürcistan arasındaki elektrik transferine yönelik Enterkonneksiyon Hatlarının net transfer kapasitelerinin hesaplanması hususunda iş birliği yapmaları ve bu amaçla teknik data paylaşımında bulunmaları,
- Taraflar arasında sınır ötesi elektrik ticareti potansiyelinin değerlendirilmesinin desteklenmesi, TEİAŞ’ın Gürcistan elektrik iletim sisteminin ENTSO-E kuralları çerçevesinde ENTSO-E’ye entegrasyonu hususunda teknik destekte bulunması, enerji kaynakları, yeşil enerji ve enerji verimliliği alanlarında iş birliği yapılması,
- Anlaşmanın uygulanmasının koordine edilmesi amacıyla bir Enerji Çalışma Grubu oluşturulması, hususları düzenlenmiştir.

Ayrıca, Anlaşma ile Gürcistan Hükümeti, ülkelerinde yaşanan darbe dönemlerinde arşivlerinin yanmış olması ve ilgili dokümanlara ulaşamadıkları gerekçeleriyle çok defa reddettikleri 1990 ve 2011 yılları arasında oluşan Türkiye Cumhuriyeti’ne olan elektrik enerjisi borcunu kabul etmiştir.

1/312 esas numaralı Kanun Tasarısına ilişkin tali komisyon olarak Komisyonumuz, birleşimin başında İttüzüğün 23 üncü maddesi ve TBMM teamülleri uyarınca tasarının tümü üzerindeki görüşme açılmasını ve maddeler üzerindeki görüşlerin de tümü üzerinde görüşmelerde açıklanması usulünü kararlaştırmıştır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesi kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Dışışleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Katip
<i>Ziya Altunyaldız</i>	<i>Harun Karacan</i>	<i>Şahin Tin</i>
Konya	Eskişehir	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Ercoşkun</i>	<i>Emin Haluk Ayhan</i>	<i>Kazım Arslan</i>
Bolu	Denizli	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Bulut</i>	<i>Mahmut Toğrul</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>
Elazığ	Gaziantep	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Necmettin Ahrazoğlu</i>	<i>İrfan Bakır</i>	<i>Didem Engin</i>
Hatay	Isparta	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Sert</i>	<i>Nureddin Nebati</i>	<i>Necip Kalkan</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Uğur Dilipak</i>	<i>Tahsin Tarhan</i>	<i>Zeki Aygün</i>
Kahramanmaraş	Kocaeli	Kocaeli
Üye	Üye	Üye
<i>Hacı Özkan</i>	<i>Faysal Sarıyıldız</i>	<i>Adem Geveri</i>
Mersin	Şırnak	Van

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

11/12/2015

Esas No: 1/312

Karar No: 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 19/11/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26 ncı Yasama Dönemi 10/12/2015 tarihli 2 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tali komisyon olan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu 10/12/2015 tarihli toplantısında Tasarı üzerinde görüşme yapmış ve raporunu olumlu görüşle Komisyonumuza gönderilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının Gürcistan’daki yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektriğin Türkiye’ye iletilmesi ile ilgili düzenlemelerin yapılması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın, 9 Nisan 2015 tarihinde İstanbul’da imzalandığı ve Gürcistan’daki onay sürecinin 31 Temmuz 2015 tarihi itibarıyla tamamlandığı,

Gürcistan ile enerji iş birliğinin özellikle hidrolik alanında iş adamlarımızın Gürcistan’da yaptıkları yatırımlar ve elektrik iletim hatları projeleriyle her geçen gün gelişmekte olduğu,

Gürcistan’da yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilerek ülkemize iletilecek elektriğin ülkemizin doğal gazı olan bağımlılığını kısmen de olsa azaltabilecek bir alternatif olabileceğinin değerlendirildiği,

Ülkemizin Gürcistan’a yönelik enerji stratejisinin, Gürcistan’ın hidrokarbon alanındaki güvenli enerji güzergâhı konumunu korumak ve sahip olduğu hidro kaynaklarının Türk enerji piyasasına entegrasyonunu sağlamak yönünde olduğu,

Anlaşmanın esas itibarıyla üç ana hususu kapsadığı; bunlardan birinci hususun Gürcistan’daki hidro potansiyelinin kullanılarak oradaki Türk yatırımcıları tarafından faaliyete geçirilmesi ve burada üretilen elektriğin Türkiye’ye iletilmesi amacıyla Gürcistan’ın elektrik üretim planlamasına ilişkin ortak bir çalışma yapılması olduğu, ikinci hususun Gürcistan’da üretilen elektriğin Türkiye sistemine entegre edilmesi olduğu, üçüncü hususun ise Gürcistan’ın ülkemize olan elektrik borcunun önümüzdeki yirmi yıl içerisinde kapatılması amacıyla 1 milyar kilovatsaat elektriğin Gürcistan’dan ülkemize aktarılması konusunda mutabakat sağlanmış olduğu,

Anlaşmayla söz konusu borcun geri ödenmesine ilişkin ayrıntıları içerecek ayrı bir protokolün de imzalanmasının kararlaştırıldığı,

Söz konusu Anlaşmanın iki ülke arasında elektrik enerjisi alanında mevcut iş birliğini derinleştireceğine ve Kafkasya bölgesinde elektrik entegrasyonuna katkı sağlayacağına inanıldığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Rize Milletvekili Hasan Karal ve Adana Milletvekili Talip Küçükcan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Taha Özhan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Talip Küçükcan</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>
Samsun	Adana	Aksaray
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Öztürk Yılmaz</i>	<i>Hişyar Özsoy</i>	<i>Ziya Pir</i>
Ardahan	Bingöl	Diyarbakır
(Muhalefet şerhim ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Mevlüt Dudu</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Gaziantep	Hatay	Hatay
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Serkan Topal</i>	<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Eren Erdem</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Serap Yaşar</i>	<i>Recep Şeker</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
Üye	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Hasan Karal</i>	<i>Halil Özcan</i>
Mardin	Rize	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)		

MUHALEFET ŞERHİ

“1-0312 Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile ilgili **muhalefet şerhim** aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Hükümeti arasında enerji ticareti alanında işbirliği anlaşması ile sınıraşan elektrik istasyonlarının Borçka- Ahıska arasında inşa edilmesini ve bu hattaki terminaller üzerinden elektrik transferini öngörmektedir.

Ülkemizde Güneydoğu, Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz’de inşa edilen hidroelektrik santralleri (HES) doğal ve kültürel dokuyu tahrip ettiğini veri aldığımızda, Gürcistan ile yapılan anlaşma ile özellikle Doğu Karadeniz’de HES projelerinin ekonomik açıdan ‘cazip’ hale getirilmesi için kar oranı yüksek bir ticaret ağının hedeflendiğini ifade edebiliriz.

Anlaşma metni içinde yer alan “yeşil enerji” kavramına açıklık getirilmemiş olup, “yeşil enerji” tanımına doğayı tahrip eden; derelerin, çayların kurumasına yol açan HES’lerin girip girmediği belirtilmemiştir.

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi diğer canlıların yaşam hakkı ve yaşamın sürdürülebilirliği ilkeleri üzerinde durmakta olup, esasen HES gibi projeler yapılırken ‘Ekosistem Yaklaşımı’nın benimsenmesi tavsiye etmektedir. Ekosistem yaklaşımı, organizmalar ve çevreleri arasındaki önemli yapı, süreçler, işlevler ve etkileşimleri içeren, biyolojik organizasyon düzeylerine odaklanmış olan uygun bilimsel yöntemlerin uygulanmasına dayanmaktadır. Ancak Gürcistan ile yapılan anlaşmada elektrik üretimini yapacak olan santrallerin ekosistem yaklaşımı Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesine uygunluğu belirtilmemektedir.

Bu bağlamda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti arasında imzalanan enerji alanında işbirliği anlaşmasına muhalefet ettiğimizi belirtiriz.

Hişyar Özsoy

Bingöl

Ziya Pir

Diyarbakır

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE DAİR
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 9 Nisan 2015 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE DAİR
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Avrupa Birliği Bakanı

H. B. Dedeoğlu

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. R. Alaboyun

Gümrük ve Ticaret Bakanı

C. Aşçı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

K. Arzu

Milli Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

K. İpek

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı V.

K. İpek

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

S. Altınok

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

F. Bilgin

Başbakan Yardımcısı

C. Yılmaz

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. Gürcan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

A. Erdem

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

K. Arzu

Kalkınma Bakanı

M. C. Düzyol

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ
ARASINDA
ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE
DAİR
ANLAŞMA

DİBACE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti (bundan böyle tek tek “Taraflar” ve birlikte “Taraflar” olarak anılacaktır)

İki ülke arasındaki derin ilişkiler ve yakın dostluk bağlarını *dikkate alarak*,

Taraflar arasındaki iktisadi ve sosyal işbirliğini genişletme ve yoğunlaştırmanın önemini *belirterek*,

Eşitlik, karşılıklı saygı ve müteakabil çıkar prensipleri temelinde enerji alanındaki işbirliğini güçlendirmeyi *arzu ederek*,

Enerji alanındaki mevcut ilişkileri daha da geliştirmeyi arzu ederek ve bu tür işbirliğinin iki ülke arasındaki ilişkileri güçlendireceğinin tamamen *bilincinde olarak*,

aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1
TANIMLAR

Dibace de dahil olmak üzere, işbu Anlaşma’da kullanılmış büyük harfli terimler aşağıdaki anlamları taşımaktadır:

1. **“Eylem Planı”** İşbu Anlaşmanın 6. Maddesi uyarınca Gürcistan’daki enerji kaynaklarının geliştirilmesine yönelik destek ve teşvike ilişkin müşterek çabaların kılavuz ilkeleri anlamına gelmektedir.
2. **“Anlaşma”** yapılabilecek tadil veya tashih dahil olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti arasındaki Enerji Alanında İşbirliğine Dair Anlaşma anlamına gelmektedir.

3. **“Mevcut Transfer Kapasitesi”** veya **“ATC”** Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasındaki **“Borçka-Ahıska”** Enterkoneksiyon Hattı üzerinden Sınır Aşırı Elektrik Ticaretine Dair 20 Ocak 2012 tarihli Anlaşma’da tanımlandığı gibi, tahsis prosedürünün her bir fazını müteakip, NTK’den geri kalan mevcut kapasitedir.
4. **“Yetkili Merciler”** İşbu Anlaşmanın 4. Maddesine göre Taraflarca tayin edilen Devlet Yetkili Mercileri anlamına gelmektedir.
5. **“Enerji Çalışma Grubu”** işbu Anlaşmanın tüm Maddelerinin uygulanmasını koordine etmek amaçlı Taraflarca kurulacak çalışma grubu anlamına gelir.
6. **“ENTSO-E”** Elektrik İletim Sistemi Operatörleri Avrupa Şebekesi anlamına gelmektedir.
7. **“ESCO”** Gürcistan Ulusal Mevzuatı çerçevesinde usule uygun şekilde tesis edilmiş, sınırlı sorumluluğa sahip Elektrik Sistemi Ticari Operatörü anlamına gelmektedir.
8. **“GSE”** Gürcistan İletim Sisteminin bir kısmına sahip olan ve kontrol eden, Gürcistan enerji sisteminin yük tevzii işletme ve denetimini yürüten Gürcistan İletim Sistemi Sistem Operatörü olan Gürcistan Devlet Elektrosistem Limited Şirketi anlamına gelmektedir.
9. **“Uluslararası Anlaşma”** özel tanımına bakılmaksızın, bir tek belge altında veya iki veya daha fazla ilgili belge altında toplanan ve uluslararası kanunlara tabi olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasında ve/veya Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan ile diğer Devlet ve/veya Uluslararası Örgüt/Örgütler arasında yazılı olarak akdedilen uluslararası anlaşma anlamına gelmektedir.
10. **“Uzun Vadeli Plan”** Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan devlet sınırları civarındaki illerdeki (Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasındaki Enterkoneksiyon hatları dahil) iletim şebekelerinin geliştirilmesi için Tarafların TSO’ları tarafından müşterek olarak hazırlanan ve düzenli olarak Tarafların TSO’larınca güncellenen ve 8. Maddenin 1. paragrafı, “d” şıkkı uyarınca Yetkili Merciler tarafından onaylanan 10 (on) yıllık plan anlamına gelmektedir.
11. **“Ulusal Mevzuat”** ilgili Taraflardan her birinin anayasaları, yasaları, uluslararası anlaşmaları, kanun hükmünde olan kararnameleri, tüzükleri, yönetmelikleri, kararnameleri ve diğer düzenleyici idari belgeleri dahil olmak üzere Tarafların tüm hukuki rejiminden oluşan kanunlar ve yönetmelikleri anlamına gelmektedir.
12. **“Net Transfer Kapasitesi”** veya **“NTK”**, Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasındaki **“Borçka-Ahıska”** Enterkoneksiyon Hattı üzerinden Sınır Aşırı Elektrik Ticaretine Dair 20 Ocak 2012 tarihli Anlaşma’da tanımlandığı gibi, belirli bir süre ve aktif enerji akımı yönlendirmesi için ilgili İletim Sistemlerince ortaya konan güvenlik standartlarına yerine getirilmesi ile uyumlu olan iki enterkonnekte elektrik iletim sistemi arasındaki toplam

elektrik takas programı (Borçka-Ahıska Enterkoneksiyon Hattı üzerinden) anlamına gelmektedir.

13. **“Devlet Mercii”**, Tarafların bir bakanlığı, devlet dairesi, idari merci, kamu kuruluşu ve şirketi dahil olmak üzere her bir Taraf’ın ulusal veya yerel bir hükümet mercii anlamına gelmektedir.
14. **“TEİAŞ”** Türk İletim Sisteminin kontrolünü elde tutan sahibi ve Türkiye İletim Sistemi Operatörü, Türkiye Cumhuriyeti elektrik sisteminin yük dağıtımını yürüten Türkiye Elektrik İletim Şirketi anlamına gelmektedir.
15. **“TETAS”** Türkiye Cumhuriyeti’nde elektrik ticareti ile uğraşan ve Ulusal Mevzuatta belirtilen diğer fonksiyonları da icra eden, Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Mevzuatı kapsamında usule uygun bir şekilde tesis edilen Türk Elektrik Ticaret ve Taahhüt Şirketidir.
16. **“İletim Sistemi”**, tüm ilgili tesisler de dahil olmak üzere ulusal bir yüksek gerilim elektrik iletim sistemi anlamına gelmektedir.
17. **“İletim Sistem Operatörü”** veya **“TSO”**, elektrik iletimine ilişkin makul talepleri karşılamak üzere sistemin uzun vadeli kabiliyetini güvence altına almak amacıyla, her bir ilgili Taraf’ın iletim sisteminin işletmesinden sorumlu, iletim sisteminin bakımını sağlayan ve gerektiğinde iletim sistemini geliştiren ve usule uygun olarak yetkili kılınan tüzel bir kişidir.

MADDE 2 YORUMLAMA

1. İşbu Anlaşmanın maddelere, bölümlere ve diğer kısımlara ayrılması ve başlıkların eklenmesi sadece referans gösterme kolaylığına matuf olup bu konudaki anlam ve yorumlamayı etkilemeyecektir.
2. Aksi belirtilmediği takdirde, belirli bir Madde veya Dibace’ye ilişkin referanslar işbu Anlaşma’da belirtilen Madde veya Dibace’ye atıfta bulunmaktadır.
3. “İşbu Anlaşma”, “bu konudaki”, “buradaki” terimleri ve benzer ifadeler işbu Anlaşma’ya atıfta bulunmakta olup, hiçbir özel Madde, Bölüm veya bu Anlaşmadaki bir kısım ile ilgili değildir.
4. Özellikle aksi belirtilmediği veya metin içeriği başka şekilde gerektirmediği takdirde, tekil ifadeler çoğul ifadeleri, çoğul ifadeler ise tekil ifadeleri de kapsayacak şekilde anlaşılacaktır.

5. Herhangi bir cinsiyeti kapsayan ifadeler tüm cinsiyetleri kapsayacak şekilde anlaşılacaktır.
6. Bir anlaşmaya ilişkin her bir referans, şartları uyarınca üzerinde değişiklik veya ekleme yapılmış olabileceğinden, belirli herhangi bir zamanda ilgili anlaşma veya belgeye referans olarak yorumlanacaktır.
7. İşbu Anlaşma kapsamında bir zaman aralığına veya zaman aralıklarına atıfta bulunulan yerlerde, söz konusu zaman aralıkları aksi belirtilmediği takdirde söz konusu zaman aralığının ilk gününün gece yarısında başlamış ve son gününün gece yarısı itibarıyla bitmiş sayılacaktır.

MADDE 3 **AMAÇ**

1. İşbu Anlaşmanın amacı, Taraflar arasında enerji alanındaki, özellikle, enerji kaynakları, yeşil enerji ve enerji verimliliği, elektrik ticareti, yeni iletim altyapılarının geliştirilmesi ve elektrik iletimi alanlarında ve ENTSO-E entegrasyon süreci ve elektrik hususlarına ilişkin Tarafların Ulusal Mevzuatları çerçevesinde bilgi/tecrübe paylaşımı alanlarında ikili bilimsel, teknik, teknolojik, hukuki, idari ve ticari işbirliğini teşvik etmektir.
2. İşbu Anlaşmanın amacına ulaşılması için Taraflar, kendi ilgili Ulusal Mevzuatları ve işbu Anlaşma uyarınca aşağıdaki konularda işbirliği geliştireceklerdir:
 - a) ENTSO-E entegrasyon süreci dahil olmak üzere kendi enerji sektörlerinin geliştirilmesine ilişkin bilgi ve tecrübe paylaşımı,
 - b) Enerji sektörünün teknik alanlarında insan kaynaklarının eğitimi,
 - c) Enerji alanında hukuki ve düzenleyici konulara ilişkin bilgi ve tecrübe paylaşımı,
 - d) Özellikle enerji alanında faaliyet gösteren Devlet Kurumları ve özel kuruluşlar arasında ortaklıkları teşvik etme yoluyla bilgi ve ihtisas paylaşımı,
 - e) Seminerlerin, konferansların, fuarların ve enerji alanına ilişkin diğer toplantıların müşterek düzenlenmesi,
 - f) Elektrik üretimi, iletimi, ticareti ve şebeke sıkışıklığının yönetimi, kapasite rezervleri ve talep tahmini konularına ilişkin ortak etüt çalışmalarının düzenlenmesi.
3. Taraflar, işbu Anlaşmanın gerçekleştirilmesi için tüm gerekli tedbirlerin alınması hususunda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE 4

ANLAŞMANIN ULUSAL MEVZUATLA İLİŞKİSİ

İşbu Anlaşmanın şart ve koşulları ile Tarafların herhangi bir Ulusal Mevzuatının şart ve koşulları arasında çelişki ortaya çıkması durumunda, işbu Anlaşmanın şart ve koşulları, yine bu Anlaşma çerçevesinde uygulanacaktır.

MADDE 5

YETKİLİ MERCİLER VE ENERJİ ÇALIŞMA GRUBU

1. İşbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Taraflar, aşağıdaki yetkili mercileri tayin etmişlerdir;
 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına; Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve
 - Gürcistan Hükümeti adına; Gürcistan Enerji Bakanlığı'dır.
2. İşbu Anlaşmanın uygulanmasının koordine edilmesi ve Taraflar arasındaki enerji işbirliğinin desteklenmesi amacıyla Taraflar, bir Enerji Çalışma Grubu (EÇG) oluşturacaklardır. EÇG, sırasıyla her iki ülkeden birinde, en az yılda bir kez toplanacaktır.

MADDE 6

ENERJİ KAYNAKLARININ KULLANILMASI, YEŞİL ENERJİ VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ

1. Taraflar, enerji kaynakları, yeşil enerji ve enerji verimliliği alanlarında işbirliği yapmak üzere anlaşmaya varmışlardır.
2. Taraflar, enerji kaynakları, yeşil enerji ve enerji verimliliği alanlarında iş fırsatlarını tespit edecek ve her iki Taraf'ın Devlet Mercileri ile yatırımcılarını, enerji kaynakları, yeşil enerji ve enerji verimliliği alanlarında projelerin teşviki ve geliştirilmesi için müşterek çalışmak üzere teşvik edeceklerdir.
3. Taraflar, Gürcistan'ın, yenilenebilir enerji kaynakları da dahil olmak üzere, önümüzdeki 15 yıl içerisindeki tüm enerji kaynaklarının kullanımını dikkate alarak, bu bağlamda, Gürcistan'da tesis edilecek yeni elektrik santralleri tarafından üretilecek elektriğin alımına ilişkin mali ve hukuki şartları da göz önünde bulundurarak, ENTSO-E elektrik sistemi koşullarının elverişli olması durumunda, ENTSO-E kuralları uyarınca uzun vadeli elektrik alım-satım anlaşmaları gibi ticari enstrümanlar vasıtasıyla gerekli altyapının geliştirilmesi ve kolaylaştırılmasının yanı sıra, yeni elektrik üretim santrallerinin yapımına dair ilgili projelerin uygulanması konusunda işbirliğinde bulunacaklardır.

4. Enerji Çalışma Grubu, Gürcistan'daki enerji kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla birleştirilecek ortak çabaların teşviki ve desteklenmesi için bir Eylem Planı geliştirecek ve söz konusu Eylem Planını onay için Yetkili Mercilere ibraz edecektir. Eylem Planının Yetkili Merciler tarafından onaylanma süreci, 2016 yılının sonuna kadar tamamlanacaktır.

MADDE 7

ELEKTRİK TİCARETİ

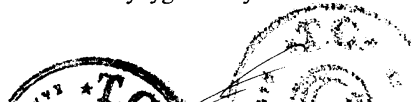
1. Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan elektrik piyasaları arasındaki işbirliğinin genişletilmesine yönelik ortak amaçlarını beyan etmektedirler. Bu amaç doğrultusunda Taraflar, aşağıdaki talepleri karşılama hususunda mutabık kalmışlardır.
 - a) Türkiye'de kullanılmakta olan mevcut yazılım programı temelinde, her iki ülkenin kapasite tahsisi platformları arasında karşılıklı iletişimi geliştirmek.
 - b) Mayıs 2015 ayından itibaren, Tarafların TSO'ları, Türkiye'deki senkrone paralel işletme için düzenlendiği gibi, asenkron paralel işletme için de planlama, kapasite hesaplama/tespiti, zamanlama, kapasite tahsisi gibi prosedürleri tamamlayacaklardır.
2. Taraflar arasındaki elektrik ticaretini daha da artırmak için, diğer ticari kuruluşların mevcut ve gelecekteki hak ve yükümlülüklerine halel getirmeksizin, TETAŞ, kısa ve/veya uzun vadeli elektrik alım-satım anlaşmaları vasıtasıyla Gürcistan kuruluşları (ESCO dahil) ile ticaret yapmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından usule uygun bir şekilde yetkili kılınmıştır. İşbu Madde, hiçbir şekilde, herhangi başka kuruluşların, TETAŞ'tan bağımsız olarak, kendi aralarında sınır aşırı elektrik ticaretini yapma hakkını kısıtlamayacak veya tehlikeye atmayacak olup, işbu Madde, bu hakkın kısıtlanması anlamını taşımayacaktır.

MADDE 8

YENİ İLETİM ALTYAPILARININ GELİŞTİRİLMESİ

Taraflar, Türkiye-Gürcistan enterkoneksiyon altyapısının daha da geliştirilmesine yönelik sürecin aşağıdaki adımları içereceği konusunda anlaşmaya varmışlardır:

- a) Herhangi bir elektrik enterkoneksiyon iletim hattının, Tarafların TSO'larının tam işletme kontrolü altında olacağına dair prensip yaklaşım hususunda uzlaşma. Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasındaki enterkoneksiyon hatlarının işletmesi esnasında, Uluslararası Anlaşmalar ve Ulusal Mevzuatlarca belirlenen yaygın ve ayırmacı nitelikte olmayan kurallar uygulanacaktır;

- b) Ahıska-Tortum 400 kV enterkoneksiyon hattı ve ilave “Back to Back” istasyonunun inşasına ilişkin Anlaşmanın 2016 yılından önce imzalanması;
- c) Batum-Muratlı 154 kV elektrik iletim hattı projesinin, Batum’daki “Back to Back” projesi ile birlikte gerçekleştirilmesinin desteklenmesi;
- d) Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan sınırları civarındaki illerdeki enterkoneksiyon hatları dahil olmak üzere, iletim şebekelerinin geliştirilmesine dair Uzun Vadeli Planın Tarafların TSO’larınca 2016’dan önce müşterek geliştirilmesi ve sözkonusu Uzun Vadeli Planın onay için Yetkili Mercilere sunulması. Uzun Vadeli Planın onay süreci, Yetkili Merciler tarafından 2016 yılından önce tamamlanacak olup, TSO’lar, Uzun Vadeli Planı gerçekleştirmek üzere yetkili kılınmış sayılacaklardır.

MADDE 9

ELEKTRİK İLETİMİ

1. Taraflar, elektrik iletimi alanında aşağıdaki hususlarda işbirliği yapacaklardır:

- a) Başta akıllı şebeke teknolojileri olmak üzere elektrik iletim şebekesi teknolojilerine ilişkin tecrübe paylaşımı;
- b) İşbu Anlaşma kapsamında, Taraflar arasındaki elektrik ithalatı-ihracatı potansiyelinin değerlendirilmesinin desteklenmesi;
- c) Enterkoneksiyon hatlar için kapasite tahsisi, “yıl öncesi”, “ay öncesi” ve “gün öncesi” temelinde yapılacaktır.
- d) İletim Sistemi Operatörlerinin kurumsal yapılarının yenilenmesi odaklı tecrübe paylaşımı;
- e) Elektrik iletim hatlarının inşası, işletmesi ve bakım-onarımı alanlarında teknik işbirliği;
- f) Acil durumlarda yardım teminine ilişkin kontratların, Yetkili Merciler tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında 2015’ten önce imzalanması.

2. ENTSO-E bünyesinde uygulanmakta olan mevcut kural ve prosedürler uyarınca TSO’lar, Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasındaki enterkoneksiyon hatlarının NTC/ATC’sinin hesaplanması hususunda işbirliği yapacak ve bu amaçla teknik data paylaşımında bulunacaklardır.

3. TSO'lar, rezerv kapasiteye ilişkin ortak inceleme çalışmalarını 2015 yılı sonuna kadar tamamlayacaklardır.

MADDE 10

ENTSO-E ENTEGRASYON SÜRECİNE İLİŞKİN İŞBİRLİĞİ

1. Türkiye TSO'su, ENTSO-E entegrasyon sürecine ilişkin teknik ve yasal çerçeveye yönelik tecrübelerini Gürcistan TSO'su ile paylaşacaktır.
2. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin ENTSO-E'ye üye olmasını müteakip, Gürcistan Hükümetinin ilgi göstermesi ve uygun talepte bulunması durumunda, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Gürcistan elektrik sisteminin, ENTSO-E kuralları çerçevesinde ENTSO-e'ye entegrasyonu hususunda destek sağlayacaktır.

MADDE 11

ELEKTRİK BORCU

Gürcistan Hükümeti, 1990 ve 2011 yılları arasında meydana gelen Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı olan borcunu kabul etmektedir. Taraflar, işbu Anlaşmanın imzalanmasını takip eden takvim yılından başlayarak 20 yıl içerisinde yukarıda bahsi geçen borcun kapatılması amacıyla mezkur dönem içerisinde Taraflarca üzerinde mutabık kalınan 1.000.000.000 kilovat/saat elektriğin, indirimli borç olarak ESCO tarafından TETAŞ'a tedarik edileceği üzerine anlaşmaya varmışlardır. TETAŞ ve ESCO, söz konusu indirimli borcun geri ödenmesine ilişkin ayrıntıları kapsayan bir protokol imzalayacaklardır. Söz konusu indirimli borcun karşılığı olan elektrik miktarının tamamının TETAŞ'a sevk edilmesini müteakip, Gürcistan'ın Türkiye Cumhuriyeti'ne olan yukarıda zikredilen dönemdeki borcu tamamen kapatılmış sayılacaktır.

MADDE 12

HARCAMALAR

1. İşbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlere ilişkin masraflar, Tarafların ilgili Mevzuatı ve bütçesel hükümleri uyarınca uygun fonların kullanılabilirliğine bağlı gerçekleşir.
2. İşbu Anlaşma kapsamındaki belirli bir faaliyetin uygulanması için spesifik bir fona ihtiyaç duyulması durumunda, Taraflar, gerekli fona ilişkin şart ve koşulları, ilgili Ulusal Mevzuatları ve Uluslar arası Anlaşmalar uyarınca yazılı olarak düzenleyecektir.

MADDE 13

GİZLİLİK

1. İşbu Anlaşma kapsamındaki işbirliğinin sonucu veya neticesi için uygulanacak olan gizlilik koşulları ve şartları, ilgili kuruluşlar tarafından geliştirilecek ve uygulanacaktır. İşbu Anlaşma kapsamında gerçekleştirilen işbirliğinin sonuç veya neticeleri Taraflarca gizli tutulacaktır.
2. Taraflardan birinin, İşbu Anlaşma kapsamında gerçekleştirilen işbirliğinin sonuç veya neticelerini, üçüncü bir şahsa ifşa etmek istemesi durumunda, diğer Taraf'ın önceden yazılı rızası alınır.
3. İşbu Anlaşma kapsamında gerçekleştirilen işbirliğinin sonuç veya neticeleri, Tarafların karşılıklı yazılı rızası üzerine yayımlanabilir.
4. İşbu Anlaşmanın sona ermesi veya feshine bakılmaksızın, Taraflarca yazılı bir mutabakat sağlanmadığı sürece, işbu Maddenin koşulları ve yükümlülükleri, Taraflar üzerindeki bağlayıcılığını korur.

MADDE 14

İHTİLAFLARIN HALLİ

1. İşbu Anlaşmanın yorumu, uygulanması ve yürütülmesinde meydana gelen tüm anlaşmazlıklar, Taraflar arasında müzakere ve/veya istişare yoluyla dostane bir şekilde çözümlenecektir.
2. Anlaşmazlıkların diplomatik yollarla 90 (doksan) gün içerisinde çözümlenememesi durumunda, Taraflardan herhangi biri, diğer Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak, nihai ve bağlayıcı çözüm için konuyu bu amaçla oluşturulacak bir Tahkim Kuruluna götürebilir. Söz konusu Bildirim, iddianın genel durumunu ve istenen herhangi bir parasal miktarı da içeren aranan telafi veya çözümü (tespit davası dahil) içerecektir.
3. Tahkim Kurulu aşağıdaki şekilde oluşur:
 - (a) Muhakemeyi başlatan Taraf, işbu Maddenin 2. fıkrasında atıf yapılan Bildirimin diğer Taraf'ça teslim alınmasını müteakip 30 gün içerisinde Tahkim Kuruluna bir üye atar ve kendi üyesini ataması konusunda ihtilafın diğer Tarafını bilgilendirir.
 - (b) İşbu Maddenin 2. fıkrasında atfedilen yazılı bildirimin teslim alındığı tarihten itibaren 60 (altmış) gün içerisinde diğer Taraf, kendi üyesini atar. Söz konusu atamanın belirlenen süre içerisinde yapılmaması durumunda, muhakemeyi başlatan Taraf, işbu Maddenin 2. fıkrasında atfedilen bildirimin teslim alınması

tarihinden itibaren 90 (doksan) gün içerisinde atamanın bu Madde'nin 3 (d) fıkkına göre yapılması konusunda talepte bulunur.

- (c) Her iki Taraf'ın uyruğunu veya vatandaşlığını taşımayan üçüncü üye, Taraflarca atanır. Bu üye Tahkim Kurulu'nun Başkanı olur. İşbu Maddenin 2. fıkkında atfedilen bildirimin teslim alınma tarihinden itibaren 150 (yüz elli) gün içerisinde Taraflar, üçüncü üyenin atanması hususunda anlaşmaya varamazlar ise, bu atama, söz konusu bildirimin teslim alınma tarihinden itibaren 180 (yüz seksen) gün içerisinde Taraflardan herhangi birince ibraz edilen talep üzerine işbu Maddenin 3 (d) fıkkına göre yapılır.
- (d) İşbu paragraf uyarınca yapılması istenen atamalar, bu tür talebin alınmasından itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Uluslararası Daimi Tahkim Mahkemesi Genel Sekreterince yapılır. Genel Sekreterin bu görevi yerine getirmesinden alıkonulması durumunda, bu görevi Büronun Birinci Sekreteri yerine getirir. Büro Birinci Sekreterinin de bu görevi yerine getirmede bir engelle karşılaşması durumunda, bu görevi en kıdemli Yardımcı yapar.
- (e) 3. Maddenin (a) dan (d) ye kadar olan bentlerine göre yapılan atamalar, atanacak üyelerin, özellikle işbu Anlaşma kapsamındaki konulara ilişkin nitelik ve tecrübeleri dikkate alınarak yapılır.
- (f) Aksi üzerinde Taraflarca anlaşma mevcut olmadığı takdirde, Taraflarca veya Tahkim Kurulunca değiştirildiği ölçüde UNCITRAL tahkim kuralları geçerli olacaktır. Tahkim Kurulu kararları üyelerin oy çoğunluğu ile alınacaktır.
- (g) Tahkim Kurulu ihtilafları, işbu Anlaşma hükümlerine ve uygulanabilir uluslararası mevzuat ilkeleri ve kurallarına göre çözecektir.
- (h) Tahkim Kurulu kararı, Taraflar için nihai ve bağlayıcı olacaktır.
- (i) Kurul üyelerinin ücretleri dahil olmak üzere tahkimin tüm masrafları, Taraflarca eşit paylarla karşılanacaktır. Ancak, Tahkim Kurulu, kendi takdirince, masrafların daha yüksek oranının bir Taraf'ça karşılanmasına dair karar alabilir.
- (j) Taraflarca aksi üzerinde anlaşmaya varılmadığı süreçte, mahkeme Lahey'de toplanacak ve Daimi Tahkim Mahkemesinin bina ve tesislerinden yararlanacaktır.
- (k) Kararın bir kopyası, genel erişimin sağlanması amacıyla, Sekreteryaya gönderilecektir.

MADDE 15 DEĞİŞİKLİKLER

İşbu Anlaşmada, Tarafların karşılıklı yazılı mutabakatı ile her zaman değişiklik yapılabilir. Yapılan değişiklikler, işbu Anlaşmanın 17. Maddesinin 1. şıkında tanımlanan hukuki prosedür uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE 16 FİKRİ MÜLKİYET

Taraflar, ilgili ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslar arası antlaşmalar uyarınca, işbu Anlaşma kapsamında transfer edilecek veya oluşturulacak fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlayacaktır. İşbu Anlaşmanın amaçları kapsamındaki fikri mülkiyet, 14 Temmuz 1967 tarihinde, Stokholm’de imzalanan ve 28 Eylül 1979 tarihinde değiştirilmiş haliyle Dünya Fikri Mülkiyet Örgütünün Kurulmasına dair Antlaşmanın 2. Maddesinde belirtilen anlamı taşıyacaktır.

MADDE 17 YÜRÜRLÜĞE GİRME, SÜRE VE FESİH

1. İşbu Anlaşma, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç yasal usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla karşılıklı bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Anlaşma, 20 (yirmi) yıl süre ile yürürlükte kalacak ve ilk bitiminden veya sonraki 5 yıllık sürenin sona ermesinden en az 3 ay önce Taraflardan biri işbu Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini diğer Taraf’a diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, 5 (beş) yıllık süreler için kendiliğinden uzayacaktır.
3. İşbu Anlaşmanın feshi, gerçekleştirilmiş veya yürütülmekte olan projeler ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

İşbu Anlaşma, 9 Nisan 2015 tarihinde İstanbul’da Türkçe, Gürcüce ve İngilizce olarak ikiye orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Taner YILDIZ

Türkiye Cumhuriyeti

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Gürcistan Hükümeti adına

Kakha KALADZE

Gürcistan

Enerji Bakanı,